

# Pakiet AGRO



Interaktywne OWU z szybkim przejściem do wybranej sekcji 

- Dokument zawierający informacje o produkcie ubezpieczeniowym
- Ogólne warunki ubezpieczenia



# Obowiązkowe ubezpieczenie odpowiedzialności cywilnej rolników z tytułu posiadania gospodarstwa rolnego w ramach Pakietu AGRO

Dokument zawierający informacje o produkcie ubezpieczeniowym

Przedsiębiorstwo: Wiener Towarzystwo Ubezpieczeń Spółka Akcyjna Vienna Insurance Group, Polska, zezwolenie Ministra Finansów z 31 stycznia 1990, DMU-006-5-90

Produkt: Pakiet AGRO

Pełne informacje podawane przed zawarciem umowy ubezpieczenia oraz informacje dotyczące umowy są podane w innych dokumentach.

## Jakiego rodzaju jest to ubezpieczenie?

Jest to ubezpieczenie majątkowe z grupy 13 działu II załącznika do ustawy o działalności ubezpieczeniowej i reasekuracyjnej: ubezpieczenie odpowiedzialności cywilnej (ubezpieczenie odpowiedzialności cywilnej ogólnej) nieujęte w grupach 10-12. Ubezpieczenie należy do ubezpieczeń obowiązkowych regulowanych przepisami ustawy o ubezpieczeniach obowiązkowych, Ubezpieczeniowym Funduszu Gwarancyjnym i Polskim Biurze Ubezpieczycieli Komunikacyjnych (dalej: Ustawa). Niniejszy dokument został sporządzony według stanu prawnego na dzień 19 listopada 2023.



### Co jest przedmiotem ubezpieczenia?

- ✓ Przedmiotem ubezpieczenia jest odpowiedzialność cywilna rolnika oraz każdej osoby, która pracując w gospodarstwie rolnym w okresie trwania ochrony ubezpieczeniowej wyrządziła szkodę w związku z posiadaniem przez rolnika tego gospodarstwa rolnego.
- ✓ Wysokość sum gwarancyjnych jest nie niższa niż sumy określone w Ustawie. Kwoty wyrażone w euro przeliczane są przy zastosowaniu kursu średniego Narodowego Banku Polskiego, który obowiązywał w dniu wyrządzenia szkody.
- ✓ Ubezpieczenie obejmuje, w granicach sumy gwarancyjnej, zwrot:
  - uzasadnionych okolicznościami zdarzenia kosztów poniesionych w celu zapobieżenia zwiększeniu szkody;
  - niezbędnych kosztów obrony w postępowaniu karnym i kosztów zastępstwa prawnego w postępowaniu cywilnym, podjętych na polecenie lub za zgodą Wiener.



### Czego nie obejmuje ubezpieczenie?

- X Wiener nie odpowiada za szkody:
  - w mieniu, wyrządzone rolnikowi przez osoby pracujące w jego gospodarstwie rolnym lub pozostające z rolnikiem we wspólnym gospodarstwie domowym albo osobom pozostającym z rolnikiem we wspólnym gospodarstwie domowym lub pracującym w jego gospodarstwie rolnym;
  - spowodowane przeniesieniem chorób zakaźnych nie pochodzących od zwierząt;
  - w mieniu, spowodowane wadą towarów dostarczonych przez osobę objętą ubezpieczeniem albo wykonywaniem usług; jeżeli wskutek tych wad nastąpiła szkoda na osobie, zakład ubezpieczeń nie ponosi odpowiedzialności tylko wtedy, gdy osoba objęta ubezpieczeniem wiedziała o tych wadach;
  - powstałe wskutek uszkodzenia, zniszczenia, utraty lub zaginięcia rzeczy wypożyczonych lub przyjętych przez osobę objętą ubezpieczeniem OC rolników do użytkowania, przechowania lub naprawy;
  - polegające na utracie gotówki, biżuterii, dzieł sztuki, papierów wartościowych i innych;
  - polegające na zanieczyszczeniu lub skażeniu środowiska;
  - wynikłe z kar pieniężnych, grzywn sądowych i administracyjnych, a także kar lub grzywn związanych z należnościami wobec budżetu państwa.



### Jakie są ograniczenia ochrony ubezpieczeniowej?

- ! Zaspokojenie lub uznanie przez ubezpieczonego roszczenia o naprawienie wyrządzonej przez niego szkody nie ma skutków prawnych względem Wiener, jeśli Wiener nie wyraziło na to uprzednio zgody.
- ! Jeżeli ubezpieczony lub osoba występująca z roszczeniem, z winy umyślnej lub rażącego niedbalstwa, nie dopełnił obowiązków wymienionych w art. 16 ust. 3 Ustawy (przedstawienie posiadanych dowodów dotyczących zdarzenia i szkody, ułatwienie ustalenia okoliczności zdarzenia i rozmiaru szkód oraz udzielenie zakładowi ubezpieczeń pomocy w dochodzeniu roszczeń przeciwko sprawcy szkody), a miało to wpływ na ustalenie istnienia lub zakresu ich odpowiedzialności cywilnej bądź też na zwiększenie rozmiarów szkody, Wiener może dochodzić od tych osób zwrotu części wypłaconego uprawnionemu odszkodowania lub ograniczyć wypłacane tym osobom odszkodowanie.
- ! Wiener nie ma możliwości umownego ograniczenia swojej odpowiedzialności.



### Gdzie obowiązuje ubezpieczenie?

- ✓ Ubezpieczenie obejmuje zdarzenia zaistniałe w Polsce oraz poza granicami Polski.



### Co należy do obowiązków ubezpieczonego?

- Ubezpieczający jest zobowiązany do zapłacenia składki ubezpieczeniowej.
- Ubezpieczający i ubezpieczony mają następujące obowiązki:
  - przed zawarciem umowy ubezpieczenia:
    - udzielić zgodnie z prawdą odpowiedzi na zadane przez Wiener pytania;
  - po zawarciu umowy ubezpieczenia:
    - zawiadomić Wiener o zmianach okoliczności, o które Wiener zapytywało przed zawarciem umowy ubezpieczenia;
    - powiadomić na piśmie Wiener, w terminie 14 dni od dnia zmiany posiadania, o zmianie w posiadaniu gospodarstwa rolnego oraz o danych osoby obejmującej gospodarstwo rolne w posiadanie;
  - w razie zgłoszenia roszczenia:
    - wykonać obowiązki wskazane w art. 16 Ustawy, w tym:
      - zapobiec, w miarę możliwości, zwiększeniu się szkody;
      - niezwłocznie powiadomić Wiener o zdarzeniu, udzielając niezbędnych wyjaśnień i przekazując posiadane informacje;
      - przedstawić posiadane dowody dotyczące zdarzenia i szkody oraz ułatwić Wiener ustalenie okoliczności zdarzenia i rozmiaru szkód, jak również udzielić pomocy w dochodzeniu przez Wiener roszczeń przeciwko sprawcy szkody;
    - bez uprzedniej pisemnej zgody Wiener nie uznawać ani nie zaspokajać roszczenia osoby uprawnionej z umowy ubezpieczenia.



### Jak i kiedy należy opłacać składki?

Składka może być płatna jednorazowo albo w ratach, wysokość składki i terminy jej zapłaty Wiener potwierdza w dokumencie ubezpieczenia.



### Kiedy rozpoczyna się i kończy ochrona ubezpieczeniowa?

- Odpowiedzialność Wiener rozpoczyna się, co do zasady, z chwilą zawarcia umowy i zapłacenia składki lub jej pierwszej raty. Sytuacje, w których odpowiedzialność Wiener rozpoczyna się w innej chwili, są wskazane w art. 54 ust. 1a, 2 i 3 Ustawy.
- Odpowiedzialność Wiener ustaje z chwilą rozwiązania umowy ubezpieczenia w sytuacjach określonych zamkniętym katalogiem zawartym w art. 49 Ustawy.



### Jak rozwiązać umowę?

- Ubezpieczający może rozwiązać umowę ubezpieczenia, składając oświadczenie bądź dokonując innej stosownej czynności wymienionej w art. 49 Ustawy.

# Obowiązkowe ubezpieczenie budynków wchodzących w skład gospodarstwa rolnego od ognia i innych zdarzeń losowych w ramach Pakietu AGRO

Dokument zawierający informacje o produkcie ubezpieczeniowym

Przedsiębiorstwo: Wiener Towarzystwo Ubezpieczeń Spółka Akcyjna Vienna Insurance Group, Polska, zezwolenie Ministra Finansów z 31 stycznia 1990, DMU-006-5-90

Produkt: Pakiet AGRO

Pełne informacje podawane przed zawarciem umowy ubezpieczenia oraz informacje dotyczące umowy są podane w innych dokumentach.

## Jakiego rodzaju jest to ubezpieczenie?

Jest to ubezpieczenie majątkowe z grupy 8 działu II załącznika do ustawy o działalności ubezpieczeniowej i reasekuracyjnej: ubezpieczenie szkód, obejmujące szkody rzeczowe nieujęte w grupach 3–7, spowodowane przez żywioły: 1) ogień; 2) eksplozję; 3) burzę; 4) inne żywioły; 5) energię jądrową; 6) obsunięcia ziemi lub tąpnięcia. Ubezpieczenie należy do ubezpieczeń obowiązkowych regulowanych przepisami ustawy o ubezpieczeniach obowiązkowych, Ubezpieczeniowym Funduszu Gwarancyjnym i Polskim Biurze Ubezpieczycieli Komunikacyjnych (dalej: Ustawa). Niniejszy dokument został sporządzony według stanu prawnego na dzień 19 listopada 2023.



### Co jest przedmiotem ubezpieczenia?

- ✓ Przedmiotem ubezpieczenia są budynki wchodzące w skład gospodarstwa rolnego.
- ✓ Dodatkowo ochroną obejmujemy:
  - 1) stałe elementy budynków rolniczych;
  - 2) assistance podstawowy do budynku mieszkalnego bez dodatkowej dopłaty składki.
- ✓ Ubezpieczenie obejmuje szkody powstałe na skutek zdarzeń losowych w postaci: ognia, huraganu, powodzi, podtopienia, deszczu nawalnego, gradu, opadów śniegu, uderzenia pioruna, eksplozji, obsunięcia się ziemi, tąpnięcia, lawiny lub upadku statku powietrznego.
- ✓ Sumę ubezpieczenia, odrębnie dla każdego budynku rolniczego, ustala ubezpieczający z nami.
- ✓ Suma ubezpieczenia budynku rolniczego może odpowiadać wartości:
  - 1) rzeczywistej tego budynku, przez którą rozumie się wartość w stanie nowym w dniu zawarcia umowy, pomniejszoną o stopień zużycia budynku rolniczego;
  - 2) nowej - w odniesieniu do budynków nowych oraz takich, których stopień zużycia w dniu zawarcia umowy ubezpieczenia nie przekracza 10%.
- ✓ Suma ubezpieczenia może być ustalona na podstawie:
  - 1) cenników stosowanych przez zakład ubezpieczeń do szacowania wartości budynków;
  - 2) załączonego powykonawczego kosztorysu budowlanego, sporządzonego zgodnie z zasadami kalkulacji i ustalenia wartości robót budowlanych obowiązującymi w budownictwie, przez osobę posiadającą uprawnienia w tym zakresie albo wyceny rzeczoznawcy; w tych przypadkach ustalenie sumy ubezpieczenia następuje na wniosek ubezpieczającego w razie ubezpieczenia budynku według wartości nowej albo rzeczywistej.
- ✓ Normy zużycia budynków rolniczych określamy stosownie do przepisów prawa budowlanego.
- ✓ Jesteśmy zobowiązani do aktualizacji wartości budynków przyjętych do ubezpieczenia, nie częściej jednak niż w okresach rocznych, w przypadku gdy zmiany cen materiałów budowlanych i kosztów robocizny oraz innych materiałów spowodowały podwyższenie lub obniżenie wartości budynków co najmniej o 20%. Zaktualizowana wartość budynku stanowi podstawę ustalenia nowej sumy ubezpieczenia zgodnie z punktami powyżej.
- ✓ Nie uwzględniamy stopnia zużycia budynku przy szkodach drobnych, których wartość nie przekracza równowartości w złotych 100 euro, ustalonej przy zastosowaniu kursu średniego ogłaszanego przez Narodowy Bank Polski obowiązującego w dniu ustalania odszkodowania.
- ✓ Wysokość szkody zwiększa się w granicach sumy ubezpieczenia o udokumentowane koszty uprzątnięcia miejsca szkody w wysokości do 5% wartości szkody.



### Gdzie obowiązuje ubezpieczenie?

- ✓ Ubezpieczenie obowiązuje w Polsce – w miejscu ubezpieczenia wskazanym w umowie ubezpieczenia.



### Co należy do obowiązków ubezpieczonego?

- Ubezpieczający jest zobowiązany do zapłacenia składki ubezpieczeniowej.
- Ubezpieczający i ubezpieczony mają następujące obowiązki:
  - przed zawarciem umowy ubezpieczenia:
    - udzielić zgodnie z prawdą odpowiedzi na zadane przez Wiener pytania;
  - po zawarciem umowy ubezpieczenia:
    - zawiadomić Wiener o zmianach okoliczności, o które Wiener zapytywało przed zawarciem umowy ubezpieczenia;
    - powiadomienie na piśmie Wiener, w terminie 14 dni od dnia zmiany posiadania, o zmianie w posiadaniu gospodarstwa rolnego oraz o danych osoby obejmującej gospodarstwo rolne w posiadanie;
  - w razie zgłoszenia roszczenia:
    - wykonać obowiązki wskazane w art. 16 Ustawy, w tym:
      - 1) zapobiec, w miarę możliwości, zwiększeniu się szkody;
      - 2) niezwłocznie powiadomić Wiener o zdarzeniu, udzielając niezbędnych wyjaśnień i przekazując posiadane informacje;
      - 3) przedstawić posiadane dowody dotyczące zdarzenia i szkody oraz ułatwić Wiener ustalenie okoliczności zdarzenia i rozmiaru szkód, jak również udzielić pomocy w dochodzeniu przez Wiener roszczeń przeciwko sprawcy szkody.



### Czego nie obejmuje ubezpieczenie?

- X Nie są objęte ubezpieczeniem w gospodarstwach rolnych:
  - 1) budynki, których stan techniczny osiągnął 100% normy zużycia;
  - 2) budynki przeznaczone do rozbiórki na podstawie ostatecznych decyzji właściwych organów;
  - 3) namioty i tunele foliowe.
- X Nie odpowiadamy za zaistniałe w budynkach rolniczych szkody:
  - 1) wyrządzone umyślnie przez ubezpieczającego lub przez osobę, za którą ubezpieczający ponosi odpowiedzialność lub która pozostaje z ubezpieczającym we wspólnym gospodarstwie domowym;
  - 2) wyrządzone wskutek rażącego niedbalstwa przez osoby, o których mowa powyżej;
  - 3) górnicze w rozumieniu przepisów prawa geologicznego i górniczego;
  - 4) powstałe wskutek trzęsienia ziemi.
- X Nie odpowiadamy za szkody zaistniałe w budynkach rolniczych bez pokrycia dachem, jeżeli nie ustaliliśmy z ubezpieczającym inaczej w umowie.



### Jakie są ograniczenia ochrony ubezpieczeniowej?

- ! Jeżeli suma ubezpieczenia została ustalona według wartości rzeczywistej, uwzględnia się również faktyczne zużycie budynku od dnia rozpoczęcia odpowiedzialności zakładu ubezpieczeń do dnia powstania szkody.
- ! Wysokość szkody w budynkach rolniczych zmniejsza się o wartość pozostałości, które mogą być przeznaczone do dalszego użytku, przeróbki lub odbudowy.
- ! Jeżeli Ubezpieczony lub osoba występująca z roszczeniem, z winy umyślniej lub rażącego niedbalstwa, nie dopełniła obowiązków wymienionych w art. 16 ust. 3 Ustawy (przedstawienie posiadanych dowodów dotyczących zdarzenia i szkody, ułatwienie ustalenia okoliczności zdarzenia i rozmiaru szkód oraz udzielenie zakładowi ubezpieczeń pomocy w dochodzeniu roszczeń przeciwko sprawcy szkody), a miało to wpływ na ustalenie istnienia lub zakresu ich odpowiedzialności cywilnej bądź też na zwiększenie rozmiarów szkody, Wiener może dochodzić od tych osób zwrotu części wypłaconego uprawnionemu odszkodowania lub ograniczyć wypłacane tym osobom odszkodowanie.



### **Jak i kiedy należy opłacać składki?**

Składka może być płatna jednorazowo albo w ratach, wysokość składki i terminy jej zapłaty Wiener potwierdza w dokumencie ubezpieczenia.



### **Kiedy rozpoczyna się i kończy ochrona ubezpieczeniowa?**

- Odpowiedzialność Wiener rozpoczyna się, co do zasady, z chwilą zawarcia umowy i zapłacenia składki lub jej pierwszej raty. Sytuacje, w których odpowiedzialność Wiener rozpoczyna się w innej chwili, są wskazane w art. 74 ust. 1a, 2 i 3 Ustawy.
- Odpowiedzialność Wiener ustaje z chwilą rozwiązania umowy ubezpieczenia w sytuacjach określonych zamkniętym katalogu zawartym w art. 65 Ustawy.



### **Jak rozwiązać umowę?**

- Ubezpieczający może rozwiązać umowę ubezpieczenia, składając oświadczenie bądź dokonując innej stosownej czynności wymienionej w art. 65 Ustawy.

Dokument zawierający informacje o produkcie ubezpieczeniowym

Przedsiębiorstwo: Wiener Towarzystwo Ubezpieczeń Spółka Akcyjna Vienna Insurance Group, Polska,

zezwoleń Ministra Finansów z 31 stycznia 1990, DMU-006-5-90

Produkt: Pakiet AGRO

Pełne informacje podawane przed zawarciem umowy ubezpieczenia oraz informacje dotyczące umowy są podane w innych dokumentach.

## Jakiego rodzaju jest to ubezpieczenie?

Produkt obejmuje ubezpieczenia z grupy 1, 2, 8, 9, 13, 17 i 18 działu II załącznika do ustawy o działalności ubezpieczeniowej i reasekuracyjnej.



### Co jest przedmiotem ubezpieczenia?

- ✓ To – co i w jakim zakresie ubezpieczamy – zależy od rodzaju mienia i wariantu ubezpieczenia, który wybiera ubezpieczający.
- ✓ Przedmiotem ubezpieczenia mogą być:
  - 1) dobytek rolniczy (ruchomości domowe, narzędzia i urządzenia, materiały i zapasy, sprzęt rolniczy i in.);
  - 2) dobytek rolniczy (zwierzęta gospodarskie, ziemiopłod);
  - 3) budowle i stałe elementy, siłowniki (automatykę do bram i furtek) oraz małe budynki (o powierzchni do 20 m<sup>2</sup> włącznie);
  - 4) budynki mieszkalne;
  - 5) budynki gospodarcze;
  - 6) stałe elementy budynków rolniczych (mieszkalne i gospodarcze);
  - 7) odnawialne źródła energii – OZE (panele fotowoltaiczne, kolektory słoneczne, pompy ciepła, magazyny energii, turbiny wiatrowe, mikrobiogazownie rolnicze);
  - 8) maszyny rolnicze (agrocasco);
  - 9) nagrobki;
  - 10) domy letniskowe;

W odniesieniu do przedmiotów ubezpieczenia wskazanych w pkt. 1), 3), 4), 5), 7)-10) obejmujemy ochroną szkody rzeczowe wynikające z uszkodzenia lub zniszczenia mienia wskutek określonych w umowie zdarzeń losowych w wariantcie Ryzyka nazwane albo Wszystkie ryzyka. W odniesieniu do przedmiotów wskazanych w p. 2) odpowiadamy w wariantcie Ryzyka nazwane. W odniesieniu do p. 4) i 5) chronimy Cię tylko od tych zdarzeń, których nie obejmuje ubezpieczenie na warunkach ustawy.

W wariantcie Ryzyka nazwane odpowiadamy za zdarzenia: akcja ratownicza, akt terroru, którego następstwem jest pożar, wybuch, uderzenie pojazdu lub upadek statku powietrznego, dym i sadza, grad, huk ponaddzwiękowy, huragan, lawina, napór śniegu, osuwanie się ziemi, pęknięcie mrozowe, podtopienie, pożar, tąpnięcie, trzęsienie ziemi, uderzenie pioruna, uderzenie pojazdu, upadek obiektów, upadek statku powietrznego, utrata nieruchomości wskutek decyzji administracyjnej, szkody spowodowane przez zwierzęta, wybuch, zalanie oraz zapadanie się ziemi. W wariantcie Wszystkie ryzyka obejmujemy ochroną zdarzenia losowe, które są określone w wariantcie Ryzyka nazwane oraz są specjalnie zdefiniowane dla wariantu Wszystkie ryzyka a także wszelkie inne zdarzenia losowe, które powodują zniszczenie lub uszkodzenie ubezpieczonego mienia i których nie wyłączyliśmy w ogólnych warunkach ubezpieczenia. W obu wariantach za zapłatą dodatkowej składki ubezpieczający może ubezpieczyć m.in. szkody będące bezpośrednim następstwem powodzi, kradzieży z włamaniem, rozboju w i poza miejscem ubezpieczenia lub kradzieży; 11) mienie od dewastacji, przepięć, stłuczenia.

12) odpowiedzialność cywilna (OC) w życiu prywatnym (ubezpieczenie obejmuje ubezpieczonego tj. rolnika, jego osoby bliskie oraz pomoc domową). Ochrona obejmuje m.in. szkody wyrządzone w związku z wykonywaniem czynności życia prywatnego, za które uważa się czynności takie jak: posiadanie nieruchomości, opieka nad dziećmi, rekreacyjne uprawianie sportów, używanie rowerów lub UTO (urządzenie transportu osobistego), krótkotrwale wynajem i inne czynności niezwiązane z aktywnością zawodową (w tym działalnością gospodarczą, posiadaniem i prowadzeniem gospodarstwa rolnego, wykonywaniem wolnego zawodu) oraz czynności niezwiązane z działalnością w związkach, zrzeszeniach, organizacjach społecznych lub politycznych;

13) rozszerzenie OC w życiu prywatnym za szkody powstałe w związku z prowadzeniem gospodarstwa agroturystycznego, związane z produktami rolniczymi, świadczeniem usług międzysąsiedzkich oraz posiadania w innej lokalizacji nagrobka i domu letniskowego – za zapłatą dodatkowej składki;

14) koszty ochrony prawnej powstałe w związku z czynnościami Twojego życia prywatnego w okresie ubezpieczenia, poniesione przez Ciebie w celu obrony Twoich interesów prawnych w postępowaniu przed polskimi sądami (w tym sądami polubownymi) prowadzonym z jego udziałem w charakterze pozwanego, oskarżonego lub obwinionego;

15) w ubezpieczeniu następstw nieszczęśliwych wypadków (NNW) – zdrowie i życie osób wskazanych w polisie. Ubezpieczenie obejmuje świadczenie z tytułu trwałego uszczerbku na zdrowiu, świadczenie z tytułu śmierci, zwrot kosztów leczenia oraz świadczenie za pobyt w szpitalu. Za nieszczęśliwy wypadek uznajemy również pierwszy zawał serca lub udar mózgu. Za opłatą dodatkowej składki ubezpieczający może podwoić sumy ubezpieczenia na wypadek śmierci;

16) w ubezpieczeniu kosztów leczenia chorób odzwierzęcych i wywołanych przez kleszcze – zdrowie i życie osób wskazanych w polisie. Ubezpieczenie obejmuje zwrot kosztów badań laboratoryjnych, które mają potwierdzić lub wykluczyć zakażenie chorobą odzwierzęcą lub wywołaną przez kleszcze oraz konsultacji lekarskich, leków i innych preparatów medycznych, których celem jest leczenie choroby odzwierzęcej lub wywołanej przez kleszcze;



### Czego nie obejmuje ubezpieczenie?

- X Ubezpieczenia wchodzące w skład Pakietu Agro nie są ubezpieczeniami obojętnymi ani ich nie zastępują.
- X Nie obejmujemy ochroną ubezpieczeniową:
  - 1) jeśli, miejsce ubezpieczenia nie jest zamieszkiwane na stałe, chyba, że ubezpieczający ustalił z nami w umowie ubezpieczenia inaczej;
  - 2) mienia, jeśli w miejscu ubezpieczenia prowadzona jest działalność gospodarcza, chyba, że ubezpieczający ustalił z nami w umowie ubezpieczenia inaczej;
  - 3) mienia, jeśli w miejscu ubezpieczenia prowadzony jest dział specjalny produkcji rolnej, chyba, że ubezpieczający ustalił z nami w umowie ubezpieczenia inaczej;
  - 4) mienia, które nie jest zabezpieczone zgodnie z postanowieniami umowy ubezpieczenia, dotyczącymi minimalnych wymogów jego zabezpieczenia.
- X W ubezpieczeniu dobowego rolniczego nie obejmujemy ochroną ubezpieczeniową:
  - 1) fermowej hodowli i chowu drobiu rzeźnego i nieśnego, wylęgarni drobiu, fermowej hodowli i chowu zwierząt futerkowych, a także hodowli lub chowu stanowiący dział specjalny produkcji rolnej w rozumieniu przepisów o podatku dochodowym od osób fizycznych;
  - 2) pojazdów mechanicznych, statków powietrznych i jednostek pływających niebędących sprzętem wodnym, a także ich wyposażenia oraz części zamiennych i zapasowych (wyłączenie nie dotyczy kół, felg lub opon);
  - 3) mienia specjalnego;
  - 4) paliw napędowych olei napędowych, olei hydrauliczno-przekładniowych;
  - 5) mienia znajdującego się na niezabudowanych balkonach, tarasach lub loggiach;
  - 6) ziemiopłodów w postaci siana lub słomy po dniu 30 czerwca następnego roku po zbiorach, składowanych poza budynkami;
  - 7) zwierząt laboratoryjnych oraz ryb i pozostałych zwierząt, które żyją wyłącznie w środowisku wodnym;
  - 8) maszyny rolnicze, które można objąć ochroną w ramach umowy agrocasco, niebędące narzędziami i urządzeniami lub ruchomościami domowymi.
- X Ubezpieczeniem maszyn rolniczych (agrocasco) nie są obejmowane:
  - 1) maszyny rolnicze wykorzystywane do prac innych niż w gospodarstwie rolnym, o ile strony nie ustaliły w umowie ubezpieczenia inaczej;
  - 2) maszyny rolnicze wykonane lub przerobione we własnym zakresie przez ubezpieczonego lub inną osobę;
  - 3) maszyny rolnicze, które mają więcej niż 30 lat w dniu zawarcia umowy ubezpieczenia;
  - 4) pojazdy typu „quad”.



### Jakie są ograniczenia ochrony ubezpieczeniowej?

- ! Nie odpowiadamy za szkody, które:
  - 1) wyrządzisz umyślnie, w stanie nietrzeźwości, pod wpływem np. środków odurzających, substancji psychotropowych lub substancji psychoaktywnych;
  - 2) powstaną wskutek naturalnego zużycia lub starzenia się ubezpieczonego mienia w związku z jego eksploatacją lub zmęczeniem materiału;
  - 3) powstaną wskutek awarii - ale w razie awarii możesz skorzystać z naszej pomocy w ramach usług assistance w sytuacjach, których ono dotyczy;
  - 4) powstaną przez pęknięcie mrozowe na zewnątrz budynków lub wewnątrz nieodpowiednio ogrzewanych wnętrz;
  - 5) spowodują opady atmosferyczne, huragan lub napór śniegu, jeśli do powstania szkody przyczynił się zły stan dachu, innych elementów obiektu;
  - 6) powstaną wskutek braku odpowiednich przeglądów technicznych, badań lub działań okresowych wynikających z obowiązujących przepisów prawa;
  - 7) spowoduje powódź, kradzież z włamaniem, kradzież, rozbój (w tym rozbój poza miejscem ubezpieczenia) oraz dewastacja, przepięcia, stłuczenie. Ale obejmujemy ochroną te ryzyka, jeśli tak wskazujemy w OWU lub ubezpieczający zapłacił składkę dodatkową z tego tytułu;
  - 8) wewnątrz budynku mieszkalnego ogrzewanego w sposób niezapewniający utrzymania temperatury pozwalającej na właściwe funkcjonowanie instalacji wodnej, grzewczej i kanalizacyjnej;
  - 9) powstałe wskutek opuszczenia jezdni przez maszynę rolniczą, jeżeli zmiana kierunku ruchu była spowodowana uszkodzeniem ognienia maszyny rolniczej.
- ! W ubezpieczeniu OC w życiu prywatnym – ochrona nie obejmuje m.in. szkód:
  - 1) które wyrządził sobie wzajemnie: Ty i inny ubezpieczony;
  - 2) mają związek z wykonywaniem przez Was pracy zarobkowej, działalności gospodarczej, wolnego zawodu lub prowadzeniem gospodarstwa rolnego. Odpowiadamy jednak za szkody związane z posiadaniem budynków wskazanych w polisie, jeżeli są one przeznaczone na cele mieszkaniowe;
  - 3) powstały w mieniu, którego używacie lub które oddano Wam do użytkowania na podstawie umowy najmu, podnajmu, dzierżawy, użyczenia, użytkowania, leasingu lub innej podobnej umowy – dotyczy to m.in. pojazdów mechanicznych, ich wyposażenia oraz rzeczy w nich;

- 17) w ubezpieczeniu organizacji i pokrycia kosztów świadczeń medycznych po nieszczęśliwym wypadku – zdrowie i życie osób wskazanych w polisie. Ubezpieczenie obejmuje organizację oraz pokrycia kosztów zabiegów, badań i rehabilitacji po: pęknięciu lub złamaniu kości, zwichnięciu lub skręceniu stawu, urazie kręgosłupa, urazie głowy – np. wstrząśnienie mózgu, pęknięcie kości czaszki, urazie narządów wewnętrznych, urazie oka, oparzeniu;
  - 18) w ubezpieczeniu organizacji i pokrycia kosztów eksperckiej opinii medycznej - zdrowie i życie osób wskazanych w polisie. Ubezpieczenie obejmuje diagnozę lekarską lub weryfikację diagnozy postawionej w Polsce u specjalistów za granicą;
  - 19) w ubezpieczeniu assistance podstawowym – koszty związane ze zorganizowaniem oraz udzieleniem pomocy przez np. elektryka, hydraulika, ślusarza lub informatyka Tobie oraz Twoim osobom bliskim w razie uszkodzenia, zniszczenia, utraty lub awarii, które wymagają interwencji w miejscu ubezpieczenia;
  - 20) w ubezpieczeniu Assistance Zdrowie – zdrowie i życie Twoje i Twoich osób bliskich. Ubezpieczenie obejmuje telekonsultacje lekarskie m.in. z lekarzem rodzinnym, internistą lub pediatrą;
  - 21) w ubezpieczeniu assistance dodatkowym – koszty związane ze zorganizowaniem oraz udzieleniem pomocy Tobie oraz Twoim osobom bliskim w razie awarii lub wypadku na rowerze lub UTO.
- ✓ Suma ubezpieczenia jest ustalana odrębnie dla każdego z ubezpieczeń wchodzących w skład produktu.

- 4) finansowych, tj. niewynikających ze szkód na osobie lub szkód w mieniu;
  - 5) powstałych w związku z wyczynowym uprawianiem sportów lub uprawianiem sportów wysokiego ryzyka;
  - 6) powstałych wskutek naruszenia dóbr osobistych lub praw własności intelektualnej;
  - 7) polegających na zapłacie wszelkiego rodzaju kar pieniężnych, grzywn sądowych lub administracyjnych, należności umownych (w tym zadatków i odszkodowań z tytułu odstąpienia od umowy) oraz należności publicznonprawnych.
- ! W ubezpieczeniu OC dotyczącym prowadzenia gospodarstwa agroturystycznego – ochrona nie obejmuje m.in. szkód powstałych:
- 1) wskutek użycia produktu, dla którego minął ustalony okres użytkowania lub przydatności;
  - 2) w następstwie niewykonania lub nienależytego wykonania umowy przechowania pojazdów.
- ! W ubezpieczeniu ochrony prawnej – nie odpowiadamy m.in. za koszty:
- 1) postępowania pomiędzy nami a Tobą lub ubezpieczającym oraz między Tobą a ubezpieczającym;
  - 2) postępowania w sprawach z zakresu prawa rodzinnego i opiekuńczego;
  - 3) poniesione przed zawarciem umowy;
  - 4) poniesione po zawarciu umowy ubezpieczenia, jeśli działania dla ochrony Twoich praw rozpoczęły się przed zawarciem umowy ubezpieczenia.
- ! W ubezpieczeniu następstw nieszczęśliwych wypadków – nie odpowiadamy m.in. za:
- 1) następstwa wszelkich chorób lub stanów chorobowych innych niż udar mózgu i zawał serca;
  - 2) drugi i kolejny zawał serca oraz drugi i kolejny udar mózgu oraz pierwszy udar mózgu lub pierwszy zawał serca, jeżeli spowodowane były wcześniej zdiagnozowanymi przez lekarza stanami chorobowymi;
  - 3) następstwa udziału ubezpieczonego w bójce.
- ! W ubezpieczeniu następstw nieszczęśliwych wypadków oraz ubezpieczeniu organizacji i pokrycia kosztów leczenia po nieszczęśliwym wypadku – nie odpowiadamy m.in. za:
- 1) następstwa wyczynowego uprawiania sportów lub uprawiania sportów wysokiego ryzyka;
  - 2) skutki zatrucia alkoholem, narkotykami, lekami psychotropowymi lub podobnie działającymi środkami.
- ! W ubezpieczeniu organizacji i pokrycia kosztów eksperckiej opinii medycznej - ochroną nie obejmujemy m.in.:
- 1) sytuacji, gdy dolegliwość zdrowotna, diagnoza lub oświadczenie lekarza o braku możliwości postawienia diagnozy wystąpiły poza okresem ubezpieczenia;
  - 2) kosztów wizyt lekarskich i badań diagnostycznych, które lekarz zalecił w specjalistycznej opinii medycznej lub które są niezbędne, aby się do niej zastosować.
- ! W ubezpieczeniu chorób odzwierzęcych i wywołanych przez kleszcze - ochroną nie obejmujemy m.in. pierwszej pomocy medycznej po ukąszeniu przez kleszcza.
- ! W Assistance Zdrowie – ochroną nie obejmujemy m.in. skutków leczenia, porady lub diagnozy albo niezastosowania się do porady lekarskiej.
- ! W ubezpieczeniu Assistance – ochroną nie obejmujemy m.in. sytuacji, gdy:
- 1) szkoda jest związana z niewłaściwą konserwacją przedmiotu ubezpieczenia bądź jej brakiem;
  - 2) za naprawę uszkodzenia bądź usunięcie innej wadliwości funkcjonowania odpowiadają służby administracyjne lub służby pogotowia technicznego, energetycznego, wodociągowo-kanalizacyjnego oraz gazowego;
  - 3) korzystanie z urządzeń, roweru lub UTO było niezgodne z instrukcją lub zaleceniami producenta;
  - 4) szkoda ma związek z działalnością gospodarczą lub rolniczą prowadzoną przez Ciebie w miejscu ubezpieczenia, z wyłączeniem działalności gospodarczej o charakterze biurowym prowadzonej w budynku mieszkalnym oraz doradztwa rolnego.
- ! Pozostałe wyłączenia i ograniczenia odpowiedzialności są określone w ogólnych warunkach ubezpieczenia.



## Gdzie obowiązuje ubezpieczenie?

- ✓ W Polsce – z wyjątkiem ubezpieczenia OC w życiu prywatnym, gdzie zakres terytorialny obejmuje Europę, ubezpieczenia NNW, gdzie zakres terytorialny obejmuje cały świat oraz w przypadku ubezpieczenia organizacji i pokrycia kosztów świadczeń medycznych po nieszczęśliwym wypadku – które dotyczy zdarzeń ubezpieczeniowych, do których doszło na całym świecie, ale pokrywamy koszty świadczeń medycznych poniesionych w Polsce.



## Co należy do obowiązków ubezpieczonego?

- Ubezpieczający ma obowiązek:
  - zapłacić składkę;
  - odpowiedzieć na wszystkie pytania, które zamieściliśmy we wniosku lub zadaliśmy pisemnie.
- Ubezpieczający lub Ty macie obowiązek:
  - w trakcie trwania umowy ubezpieczenia
    - zawiadomić nas o zmianach okoliczności, o które pytalśmy w formularzu oferty (wniosku) lub innych pismach, zanim zawarliśmy umowę;
    - utrzymywać przedmiot ubezpieczenia w należytym stanie technicznym;
    - przestrzegać naszych zaleceń lub usunąć w wyznaczonym terminie szczególne zagrożenia, gdy Was do tego pisemnie zobowiązaliśmy;
  - gdy zajdzie zdarzenie losowe:
    - użyć dostępnych środków, aby ratować przedmiot ubezpieczenia oraz zapobiec szkodzie lub zmniejszyć jej rozmiar;
    - dążyć do złagodzenia skutków zdarzenia losowego;
    - niezwłocznie powiadomić nas o powstaniu szkody;
    - niezwłocznie powiadomić policję, i uzyskać pisemne potwierdzenie zgłoszenia, jeśli szkoda powstała w wyniku przestępstwa lub czynu niedozwolonego;
    - niczego nie zmieniać w miejscu szkody w czasie i zakresie, które ustalił z nami, m.in. zachować uszkodzone mienie i udostępnić je naszemu przedstawicielowi, aby mógł on przeprowadzić oględziny – wyjątkiem jest sytuacja, gdy podjęto niezbędne działania, aby zabezpieczyć mienie pozostałe po szkodzie lub aby zmniejszyć rozmiar szkody;
    - przygotować na własny koszt zestawienie swoich strat i je nam przekazać;
    - nie uznawać ani zaspokajać roszczeń osoby uprawnionej z umowy ubezpieczenia, jeśli wcześniej nie uzyskasz na to naszej pisemnej zgody. Gdy to zrobisz bez naszej zgody, nie wywoła to skutków prawnych wobec nas;
    - w ubezpieczeniach osobowych – starać się złagodzić skutki zdarzenia poprzez niezwłoczne uzyskanie pomocy lekarskiej i poddanie się zaleconemu leczeniu, uzyskać dokumentację zawierającą diagnozę lekarską, zwolnić lekarzy z obowiązku zachowania tajemnicy lekarskiej.



### Jak i kiedy należy opłacać składki?

W zależności od wyboru – jednorazowo albo w ratach. Wysokość składki i terminy jej zapłaty potwierdzamy w polisie.



### Kiedy rozpoczyna się i kończy ochrona ubezpieczeniowa?

- Nasza odpowiedzialność rozpoczyna się w dniu, który wskazaliśmy w polisie jako początek okresu ubezpieczenia. Rozpoczyna się ona w tym dniu pod warunkiem, że ubezpieczający zawarł z nami umowę ubezpieczenia i zapłacił składkę lub jej pierwszą ratę.
- W ubezpieczeniu stosujemy karencję, chyba że kontynuujesz u nas umowę ubezpieczenia. Karencję stosujemy w ubezpieczeniu ryzyka powodzi, kosztów ochrony prawnej, organizacji i pokrycia kosztów eksperckiej opinii medycznej, kosztów leczenia chorób odzwierzęcych i wywołanych przez kleszcze.
- Umowa ubezpieczenia wygasa:
  - z upływem okresu ubezpieczenia, na jaki została zawarta;
  - z chwilą wyczerpania sum ubezpieczenia albo sum gwarancyjnych, które stanowią górną granicę naszej odpowiedzialności;
  - z chwilą przejścia własności ubezpieczonego mienia na nowego właściciela, jeżeli prawa z umowy ubezpieczenia nie zostały przeniesione na nabywcę tego mienia;
  - w odniesieniu do NNW – z końcem 30-dniowego terminu wypowiedzenia, które złożył ubezpieczający;
  - z dniem odstąpienia od umowy przez ubezpieczającego;
  - jeśli ubezpieczający nie zapłaci składki w terminie 30 dni, licząc od terminu płatności składki, wskazanego w dokumencie ubezpieczenia;
  - z dniem doręczenia ubezpieczającemu naszego oświadczenia o rozwiązaniu umowy ubezpieczenia ze skutkiem natychmiastowym;
  - z dniem określonym w porozumieniu stron, które dotyczy rozwiązania umowy ubezpieczenia;
  - z dniem wystąpienia z umowy ubezpieczenia przez jedną osobę, dla której ubezpieczający ją zawarł.



### Jak rozwiązać umowę?

- Oświadczenie ubezpieczającego dotyczące rozwiązania umowy powinno być sporządzone na piśmie i dostarczone do nas.



	<b>Rodzaj informacji</b>	<b>Numer jednostki redakcyjnej OWU</b>
Przesłanki, których zaistnienie zobowiązuje Wiener do wypłaty odszkodowania i innych świadczeń	Część 1 – Postanowienia wspólne	14-17, 41-42, 88, 91-95, 98-99, 103-124
	Część 2 - Klauzula nr 1 – Ubezpieczenie dobytku rolniczego	1-8, 13
	Część 2 - Klauzula nr 2 – Ubezpieczenie dobrowolne budynków rolniczych, małych budynków, budowli lub stałych elementów	1-8
	Część 2 - Klauzula nr 3 – Ubezpieczenie odnawialnych źródeł energii (OZE)	1-8, 15
	Część 2 - Klauzula nr 4 – Ubezpieczenie maszyn rolniczych (agrocasco)	1-4, 6-11, 20-22, 25
	Część 2 - Klauzula nr 5 – Ubezpieczenie mienia od dewastacji	1-4
	Część 2 - Klauzula nr 6 – Ubezpieczenie mienia od przepięć	1-3
	Część 2 - Klauzula nr 7 – Ubezpieczenie mienia od stłuczenia	1-3
	Część 2 - Klauzula nr 8 – Ubezpieczenie nagrobków	1-3
	Część 2 - Klauzula nr 9 – Ubezpieczenie domu letniskowego	1-5
	Część 2 - Klauzula nr 10 – Ubezpieczenie odpowiedzialności cywilnej w życiu prywatnym (OC)	1-10, 16, 17, 20, 22
	Część 2 - Klauzula nr 11 – Ubezpieczenie kosztów ochrony prawnej	1-6
	Część 2 - Klauzula nr 12 – Ubezpieczenie następstw nieszczęśliwych wypadków (NNW)	1-3, 9-13, 20-27
	Część 2 - Klauzula nr 13 – Ubezpieczenie kosztów leczenia chorób odzwierzęcych i wywołanych przez kleszcze	1-6, 13, 16
	Część 2 - Klauzula nr 14 – Ubezpieczenie organizacji i pokrycia kosztów świadczeń medycznych po nieszczęśliwym wypadku	1-5, 7, 11, 23-24
	Część 2 - Klauzula nr 15 – Ubezpieczenie eksperckiej opinii medycznej	1-4, 7, 8-10, 13
	Część 2 - Klauzula nr 16 – Ubezpieczenie Assistance Zdrowie	1-5
	Część 2 - Klauzula nr 17 – Ubezpieczenie assistance podstawowy – Assistance Dom i doradztwo rolne	1-3, 7-16, 25
Część 2 - Klauzula nr 18 – Ubezpieczenie assistance dodatkowy – Rower i UTO Assistance	1-4	

Ograniczenia oraz wyłączenia odpowiedzialności Wiener uprawniające do odmowy wypłaty odszkodowania lub jego obniżenia	Część 1 – Postanowienia wspólne	19-28, 41, 43, 45-51, 57, 62, 64, 75, 82, 89-90, 96, 97, 132, 134, 135, 138 – 150, 167-168
	Część 2 - Klauzula nr 1 – Ubezpieczenie dobytku rolniczego	2-5, 9-12, 14, 16
	Część 2 - Klauzula nr 2 – Ubezpieczenie dobrowolne budynków rolniczych, małych budynków, budowli lub stałych elementów	2, 3, 9, 12-14
	Część 2 - Klauzula nr 3 – Ubezpieczenie odnawialnych źródeł energii (OZE)	5, 9-11, 13-14, 15-16, 19
	Część 2 - Klauzula nr 4 – Ubezpieczenie maszyn rolniczych (agrocasco)	5, 8, 9, 11-16, 19-26, 30, 32-33, 37
	Część 2 - Klauzula nr 5 – Ubezpieczenie mienia od dewastacji	2, 4-6, 8
	Część 2 - Klauzula nr 6 – Ubezpieczenie mienia od przepięć	4, 6, 8
	Część 2 - Klauzula nr 7 – Ubezpieczenie mienia od stłuczenia	4, 6
	Część 2 - Klauzula nr 8 – Ubezpieczenie nagrobków	4, 5-7
	Część 2 - Klauzula nr 9 – Ubezpieczenie domu letniskowego	5-10
	Część 2 - Klauzula nr 10 – Ubezpieczenie odpowiedzialności cywilnej w życiu prywatnym	2, 4, 6, 11-15, 18, 19, 21, 23-27, 29-30, 32-34, 36
	Część 2 - Klauzula nr 11 – Ubezpieczenie kosztów ochrony prawnej	3, 6, 7-10
	Część 2 - Klauzula nr 12 – Ubezpieczenie następstw nieszczęśliwych wypadków	3-5, 8, 19, 21, 23, 25
	Część 2 - Klauzula nr 13 – Ubezpieczenie kosztów leczenia chorób odzwierzęcych i wywołanych przez kleszcze	2-4, 7-9, 11, 14-15
	Część 2 - Klauzula nr 14 – Ubezpieczenie organizacji i pokrycia kosztów świadczeń medycznych po nieszczęśliwym wypadku	2, 6-7, 11-17, 18-22, 24
	Część 2 - Klauzula nr 15 – Ubezpieczenie eksperckiej opinii medycznej	4, 11-12, 16, 19, 21
	Część 2 - Klauzula nr 16 – Ubezpieczenie Assistance Zdrowie	3, 5, 7-8
	Część 2 - Klauzula nr 17 – Ubezpieczenie assistance podstawowy – Assistance Dom i doradztwo rolne	5-22
Część 2 - Klauzula nr 18 – Ubezpieczenie assistance dodatkowy – Rower i UTO Assistance	2-9	

Spis treści:

● <b>Część 1 – POSTANOWIENIA WSPÓLNE</b> .....	13
● Postanowienia ogólne .....	13
● Jak czytać OWU .....	13
● Jaka jest konstrukcja ubezpieczenia .....	13
● Co, gdzie i w jakim zakresie ubezpieczamy .....	13
● Kiedy nie odpowiadamy za szkody, czyli jakie są ograniczenia naszej odpowiedzialności .....	15
● Kiedy nie odpowiadamy za szkody, czyli jakie są ogólne wyłączenia naszej odpowiedzialności .....	16
● <b>UMOWA UBEZPIECZENIOWA</b> .....	17
● Jak zawrzeć umowę ubezpieczenia .....	17
● Jak działa umowa ubezpieczenia zawarta dla innej osoby (na cudzy rachunek) .....	17
● Kiedy rozpoczyna się i kończy nasza odpowiedzialność .....	17
● Kiedy i z jakich powodów umowa ubezpieczenia wygasa .....	18
● Co się dzieje z ubezpieczeniem w razie zbycia ubezpieczonego mienia .....	19
● Co się dzieje z ubezpieczeniem w razie ustanowienia zastawu lub cesji .....	19
● <b>SUMA UBEZPIECZENIOWA</b> .....	19
● Jak ustalamy sumę i system ubezpieczenia .....	19
● Jak ustalamy wartość ubezpieczenia .....	19
● <b>SKŁADKA UBEZPIECZENIOWA</b> .....	20
● Jakie są zasady opłacania składki i od czego zależy jej wysokość .....	20
● <b>PRAWA I OBOWIĄZKI, KTÓRE WYNIKAJĄ Z UMOWY UBEZPIECZENIA</b> .....	20
● Jakie ogólne obowiązki ubezpieczającego i Twoje wynikają z umowy ubezpieczenia .....	20
● Jakie są ogólne obowiązki ubezpieczającego i Twoje, gdy powstanie szkoda .....	20
● Czym skutkuje naruszenie obowiązków przez ubezpieczającego lub Ciebie .....	21
● Jakie ogólne koszty pokrywamy .....	21
● Jaki jest minimalny poziom zabezpieczenia mienia .....	21
● <b>OGÓLNE ZASADY USTALANIA I WYPŁATY ODSZKODOWANIA</b> .....	22
● Na czym polega zawiadomienie o szkodzie .....	22
● Jak ustalamy wysokość odszkodowania .....	22
● <b>POSTANOWIENIA KOŃCOWE</b> .....	23
● Jak złożyć reklamację .....	23
● Kiedy mamy prawo do roszczeń regresowych .....	24
● Jak składać zawiadomienia i oświadczenia .....	24
● Od kiedy obowiązują ogólne warunki ubezpieczenia .....	24
● <b>SŁOWNIK</b> .....	24
● Co oznaczają pojęcia, których używamy w OWU w specjalnym znaczeniu .....	24
● <b>Część 2 - KLAUZULE - POSTANOWIENIA SZCZEGÓŁOWE</b> .....	32
● <b>Klauzula nr 1 - UBEZPIECZENIE DOBYTKU ROLNICZEGO</b> .....	32
● Co i w jakim zakresie ubezpieczamy .....	32
● Kiedy nie odpowiadamy za szkody, czyli jakie są ograniczenia naszej odpowiedzialności .....	32
● Jak ustalamy sumę ubezpieczenia i jakie są limity naszej odpowiedzialności .....	33
● Jak ustalamy wysokość odszkodowania .....	35
● <b>Klauzula nr 2 - UBEZPIECZENIE DOBBROWOLNE BUDYNKÓW ROLNICZYCH, MAŁYCH BUDYNKÓW, BUDOWLI LUB STAŁYCH ELEMENTÓW</b> .....	35
● Co i w jakim zakresie ubezpieczamy .....	35
● Kiedy nie odpowiadamy za szkody, czyli jakie są ograniczenia naszej odpowiedzialności .....	37
● Jak ustalamy sumę i system ubezpieczenia .....	37
● Jak ustalamy limity naszej odpowiedzialności .....	37
● Jak ustalamy wysokość odszkodowania .....	38
● <b>Klauzula nr 3 - UBEZPIECZENIE ODNAWIALNYCH ŹRÓDEŁ ENERGII (OZE)</b> .....	38
● Co i w jakim zakresie ubezpieczamy .....	38
● Kiedy nie odpowiadamy za szkody, czyli jakie są ograniczenia naszej odpowiedzialności .....	39
● Jak ustalamy sumę ubezpieczenia i jakie są limity naszej odpowiedzialności .....	39
● Jak ustalamy Twoje dodatkowe obowiązki wynikające z umowy ubezpieczenia .....	39
● Jak ustalamy dodatkowe koszty pokrywamy .....	40
● Jak ustalamy wysokość odszkodowania .....	40
● <b>Klauzula nr 4 - UBEZPIECZENIE MASZYN ROLNICZYCH (AGROCASCO)</b> .....	40
● Co i w jakim zakresie ubezpieczamy .....	40
● Kiedy nie odpowiadamy za szkody, czyli jakie są ograniczenia naszej odpowiedzialności .....	41
● Jaka jest suma ubezpieczenia .....	41
● Jak ustalamy wysokość odszkodowania za szkodę częściową .....	41
● Odszkodowanie za szkodę całkowitą .....	42
● Jak ustalamy wysokość odszkodowania .....	42
● <b>Klauzula nr 5 - UBEZPIECZENIE MIENIA OD DEWASTACJI</b> .....	42
● Co i w jakim zakresie ubezpieczamy .....	42
● Kiedy nie odpowiadamy za szkody, czyli jakie są ograniczenia naszej odpowiedzialności .....	42
● Jak ustalamy sumę, system i wartość ubezpieczenia oraz limity naszej odpowiedzialności .....	42
● Jak ustalamy wysokość odszkodowania .....	42
● <b>Klauzula nr 6 - UBEZPIECZENIE MIENIA OD PRZEPIĘĆ</b> .....	42
● Co i w jakim zakresie ubezpieczamy .....	42
● Kiedy nie odpowiadamy za szkody, czyli jakie są ograniczenia naszej odpowiedzialności .....	43
● Jak ustalamy sumę, system i wartość ubezpieczenia .....	43
● Jak ustalamy wysokość odszkodowania .....	43
● <b>Klauzula nr 7 - UBEZPIECZENIE MIENIA OD STŁUCZENIA</b> .....	43
● Co i w jakim zakresie ubezpieczamy .....	43
● Jak ustalamy sumę, system i wartość ubezpieczenia oraz limity naszej odpowiedzialności .....	43
● Jak ustalamy wysokość odszkodowania .....	43

● <b>Klauzula nr 9 - UBEZPIECZENIE NAGROBKÓW</b> .....	43
● Co i w jakim zakresie ubezpieczamy .....	43
● Kiedy nie odpowiadamy za szkody, czyli jakie są ograniczenia naszej odpowiedzialności .....	43
● Jak ustalamy sumę ubezpieczenia i jakie są limity naszej odpowiedzialności .....	43
● Jak ustalamy wysokość odszkodowania .....	43
● <b>Klauzula nr 9 - UBEZPIECZENIE DOMU LETNISKOWEGO</b> .....	43
● Co i w jakim zakresie ubezpieczamy .....	43
● Kiedy nie odpowiadamy za szkody, czyli jakie są ograniczenia naszej odpowiedzialności .....	44
● Jak ustalamy sumę ubezpieczenia i jakie są limity naszej odpowiedzialności .....	44
● Jak ustalamy wysokość odszkodowania .....	45
● <b>Klauzula nr 10 - UBEZPIECZENIE ODPOWIEDZIALNOŚCI CYWILNEJ W ŻYCIU PRYWATNYM</b> .....	45
● Co i w jakim zakresie ubezpieczamy .....	45
● Kiedy nie odpowiadamy za szkody, czyli jakie są ograniczenia naszej odpowiedzialności .....	46
● Rozszerzenie o odpowiedzialność cywilną z tytułu prowadzenia gospodarstwa agroturystycznego .....	46
● Co i w jakim zakresie ubezpieczamy .....	46
● Rozszerzenie o odpowiedzialność cywilną z tytułu usług międzysąsiedzkich .....	46
● Co i w jakim zakresie ubezpieczamy .....	46
● Rozszerzenie o odpowiedzialność cywilną z tytułu handlu produktami rolniczymi .....	47
● Co i w jakim zakresie ubezpieczamy .....	47
● Jak jest suma gwarancyjna oraz limity naszej odpowiedzialności w OC w życiu prywatnym .....	47
● Jak ustalamy dodatkowe koszty pokrywamy .....	47
● Jak ustalamy wysokość odszkodowania lub świadczenia .....	47
● <b>Klauzula nr 11 - UBEZPIECZENIE KOSZTÓW OCHRONY PRAWNEJ</b> .....	47
● Co ubezpieczamy .....	47
● W jakim zakresie ubezpieczamy .....	47
● Gdzie działa ubezpieczenie .....	48
● Kiedy nie odpowiadamy za szkody, czyli jakie są ograniczenia naszej odpowiedzialności .....	48
● Jaka jest suma ubezpieczenia .....	48
● Jak ustalamy odszkodowanie .....	48
● <b>Klauzula nr 12 - UBEZPIECZENIE NASTĘPSTW NIESZCZĘŚLIWYCH WYPADKÓW (NNW)</b> .....	48
● Co i w jakim zakresie ubezpieczamy oraz jakie są limity naszej odpowiedzialności i warunki wypłaty świadczenia lub odszkodowania .....	48
● Kiedy nie odpowiadamy za szkody, czyli jakie są ograniczenia naszej odpowiedzialności .....	49
● Jaka jest suma ubezpieczenia .....	49
● Jak ustalamy Twoje dodatkowe obowiązki wynikające z umowy ubezpieczenia .....	49
● Jak ustalamy wysokość odszkodowania lub świadczenia .....	49
● <b>Klauzula nr 13 - UBEZPIECZENIE KOSZTÓW LECZENIA CHOROÓB ODZWIERĘCYCH I WYWOŁANYCH PRZEZ KLESZCZE</b> .....	50
● Co, gdzie i w jakim zakresie ubezpieczamy .....	50
● Ograniczenia zakresu ochrony i wyłączenia naszej odpowiedzialności .....	50
● Jaka jest suma ubezpieczenia .....	50
● Jak ustalamy dodatkowe obowiązki ubezpieczającego i Twoje, gdy powstanie szkoda .....	50
● Jak ustalamy wysokość odszkodowania lub jak realizujemy świadczenie .....	50
● <b>Klauzula nr 14 - UBEZPIECZENIE ORGANIZACJI I POKRYCIA KOSZTÓW ŚWIADCZEŃ MEDYCZNYCH PO NIESZCZĘŚLIWYM WYPADKU</b> .....	50
● Co, gdzie i w jakim zakresie ubezpieczamy .....	50
● Kiedy nie odpowiadamy za szkody, czyli jakie są ograniczenia naszej odpowiedzialności .....	53
● Jak ustalamy limity naszej odpowiedzialności .....	54
● Jak ustalamy dodatkowe obowiązki ubezpieczającego i Twoje, gdy powstanie szkoda .....	54
● Jak realizujemy świadczenia .....	54
● <b>Klauzula nr 15 - UBEZPIECZENIE EKSPERCKIEJ OPINI MEDYCZNEJ</b> .....	54
● Co i w jakim zakresie ubezpieczamy .....	54
● Kiedy nie odpowiadamy za szkody, czyli jakie są wyłączenia naszej odpowiedzialności .....	55
● Jak ustalamy dodatkowe obowiązki ubezpieczającego i Twoje, gdy powstanie szkoda .....	55
● Jak ustalamy i wypłacamy świadczenie .....	55
● <b>Klauzula nr 16 - UBEZPIECZENIE ASSISTANCE ZDROWIE</b> .....	55
● Co i w jakim zakresie ubezpieczamy oraz jakie są limity naszej odpowiedzialności .....	55
● Kiedy nie odpowiadamy za szkody, czyli jakie są ograniczenia naszej odpowiedzialności .....	56
● <b>Klauzula nr 17 - UBEZPIECZENIE ASSISTANCE PODSTAWOWY - ASSISTANCE DOM I DORADZTWO ROLNE</b> .....	56
● Co i w jakim zakresie ubezpieczamy oraz jakie są limity naszej odpowiedzialności .....	56
● Kiedy nie odpowiadamy za szkody, czyli jakie są ograniczenia naszej odpowiedzialności .....	61
● Kiedy realizujemy świadczenie .....	61
● <b>Klauzula nr 18 - UBEZPIECZENIE ASSISTANCE DODATKOWY - ROWER I UTO ASSISTANCE</b> .....	61
● Co i w jakim zakresie ubezpieczamy oraz jakie są limity naszej odpowiedzialności .....	61
● Kiedy nie odpowiadamy za szkody, czyli jakie są ograniczenia naszej odpowiedzialności .....	62
● Jak realizujemy świadczenie .....	62

## Część 1 – POSTANOWIENIA WSPÓLNE

### Postanowienia ogólne

- Ogólne warunki ubezpieczenia Pakiet AGRO mają zastosowanie do umów ubezpieczenia, które my jako Wiener zawieramy z ubezpieczającymi. Te warunki ubezpieczenia w dalszej części dokumentu nazywamy OWU. Obejmują one różne ubezpieczenia, które szczegółowo opisaliśmy w klauzulach. Są to:
  - Ubezpieczenie dobytku rolniczego (Klauzula nr 1);
  - Ubezpieczenie dobrowolne budynków rolniczych, małych budynków, budowli lub stałych elementów (Klauzula nr 2);
  - Ubezpieczenie odnawialnych źródeł energii (nazywamy je OZE) (Klauzula nr 3);
  - Ubezpieczenie maszyn rolniczych (nazywamy je agrosco) (Klauzula nr 4);
  - Ubezpieczenie mienia od dewastacji (Klauzula nr 5);
  - Ubezpieczenie mienia od przepięć (Klauzula nr 6);
  - Ubezpieczenie mienia od stłuczenia (Klauzula nr 7);
  - Ubezpieczenie nagrobków (Klauzula nr 8);
  - Ubezpieczenie domów letniskowych (Klauzula nr 9);
  - Ubezpieczenie odpowiedzialności cywilnej w życiu prywatnym (nazywamy je OC) (Klauzula nr 10);
  - Ubezpieczenie kosztów ochrony prawnej (Klauzula nr 11);
  - Ubezpieczenie następstw nieszczęśliwych wypadków (nazywamy je NNW) (Klauzula nr 12);
  - Ubezpieczenie kosztów leczenia chorób odzwierzęcych i wywołanych przez kleszcze (Klauzula nr 13);
  - Ubezpieczenie organizacji i pokrycia kosztów świadczeń medycznych po nieszczęśliwym wypadku (Klauzula nr 14);
  - Ubezpieczenie eksperckiej opinii medycznej (Klauzula nr 15);
  - Ubezpieczenie Assistance Zdrowie (Klauzula nr 16);
  - Ubezpieczenie assistance podstawowy - Assistance Dom i doradztwo rolne (Klauzula nr 17);
  - Ubezpieczenie assistance dodatkowy – Rower i UTO Assistance (Klauzula nr 18);
  - Obowiązkowe ubezpieczenie odpowiedzialności cywilnej rolników z tytułu posiadania gospodarstwa rolnego (nazywamy je obowiązkowym ubezpieczeniem OC rolników);
  - Obowiązkowe ubezpieczenie budynków wchodzących w skład gospodarstwa rolnego od ognia i innych zdarzeń losowych (nazywamy je obowiązkowym ubezpieczeniem budynków rolniczych).
- Umowa ubezpieczenia rolnego może uwzględniać ubezpieczenia z pkt 1 połączone w pakiety ubezpieczeniowe. W ten sposób możemy łączyć jedno lub więcej ubezpieczeń z pkt 1 ppkt 1–18 z ubezpieczeniami obowiązkowymi z pkt 1 ppkt 19–20.
- Dla obowiązkowego ubezpieczenia OC rolników oraz obowiązkowego ubezpieczenia budynków rolniczych warunki ubezpieczenia określa ustawa o ubezpieczeniach obowiązkowych, Ubezpieczeniowym Funduszu Gwarancyjnym i Polskim Biurze Ubezpieczycieli Komunikacyjnych. Jej przepisy mają pierwszeństwo, jeśli dotyczą tych samych kwestii co OWU.
- Gdy ubezpieczamy budynek mieszkalny, w zakresie obowiązkowego ubezpieczenia budynków rolniczych, w każdej umowie ubezpieczenia uwzględniamy ubezpieczenie **Assistance Dom i doradztwo rolne** (Klauzula nr 17).
- W porozumieniu z ubezpieczającym możemy zmienić umowę ubezpieczenia lub wprowadzić do niej postanowienia dodatkowe lub różne od postanowień OWU. Aby takie zmiany były ważne, muszą mieć formę pisemną.
- W umowie ubezpieczenia, którą zawieramy na podstawie OWU, stosujemy polskie prawo.
- W sprawach nieuregulowanych w OWU mają zastosowanie przepisy polskiego prawa, zwłaszcza Kodeksu cywilnego oraz aktów prawnych, które regulują działalność ubezpieczeniową.
- Ubezpieczający może zawrzeć umowę dla siebie lub dla innej osoby (na cudzy rachunek). Osoba, dla której zawiera on umowę i której dotyczy ubezpieczenie, **jest ubezpieczonym**. Jeśli więc ubezpieczający zawarł umowę dla siebie, jest jednocześnie ubezpieczającym i ubezpieczonym. Gdy w OWU mówimy o Tobie, mamy na myśli ubezpieczonego. Gdy w OWU mówimy o nas, mamy na myśli Wiener.

### Jak czytać OWU

- Niektórych pojęć w OWU używamy w specjalnym znaczeniu. Są to pojęcia, które oznaczyliśmy w tekście podkreśleniem. Ich objaśnienia znajdziesz na końcu OWU, przed klauzulami. Zapoznaj się z nimi, żeby właściwie rozumieć zasady ubezpieczenia.
- Pierwsza część OWU dotyczy wszystkich ubezpieczeń dobrowolnych. Klauzule są rozwinięciem i uszczegółowieniem OWU w kwestiach dodatkowych ubezpieczeń. Jeśli korzystasz z ubezpieczeń dodatkowych, obowiązują Cię zapisy OWU i odpowiednich klauzul.

Tabela 1. Co i w jakim miejscu ubezpieczamy

Lp.	Ubezpieczane mienie – przedmiot ubezpieczenia	Miejsce ubezpieczenia
1.	ruchomości domowe, z wyjątkiem zwierząt domowych	budynek mieszkalny, budynek gospodarczy, mały budynek, budowla, dom letniskowy
2.	zwierzęta domowe, z wyjątkiem psa	budynek mieszkalny

### Jaka jest konstrukcja ubezpieczenia

- Ubezpieczający w ramach Pakietu AGRO może zawrzeć następujące umowy ubezpieczenia:
  - umowę obowiązkowego ubezpieczenia OC rolników;
  - umowę obowiązkowego ubezpieczenia budynków rolniczych;
  - umowę ubezpieczenia dobrowolnego.

### Co, gdzie i w jakim zakresie ubezpieczamy

- Ochroną ubezpieczeniową możemy objąć Twoje mienie, odpowiedzialność cywilną w życiu prywatnym oraz zdrowie i życie.
- Ubezpieczamy:
  - mienię, które jest Twoją własnością;
  - mienię, które użytkujesz na podstawie tytułu prawnego – gdy ubezpieczamy budynki rolnicze;
  - ruchomości biurowe, które wykorzystujesz w miejscu ubezpieczenia do działalności gospodarczej lub pracy. Mogą one należeć do Ciebie lub do kogoś, kto udostępnił Ci je na podstawie pisemnej umowy.

#### Informacja:

Mienie, z którego korzystasz w działalności biurowej, może Ci udostępnić pracodawca, organizacja sportowa, społeczna lub inna jednostka organizacyjna.

#### Przykład:

Wypłacimy Ci odszkodowanie za laptopa, który otrzymałeś od pracodawcy, ale nie odpowiemy za drukarkę, którą udostępnił Ci sąsiad.

- 4) mienie, które wykorzystujesz do prowadzenia gospodarstwa agrotury: stycznego;

#### Informacja:

Ubezpieczamy mienie, z którego korzystasz w prowadzonym przez siebie gospodarstwie agroturystycznym, pod warunkiem, że nie wykorzystujesz go do działalności gospodarczej

- Ubezpieczone mienie jest objęte ochroną ubezpieczeniową w miejscu ubezpieczenia:
  - wskazanym w umowie ubezpieczenia;
  - zamieszkiwanym – ale w umowie ubezpieczenia możemy umówić się z ubezpieczającym inaczej lub
  - w którym nie jest prowadzona działalność gospodarcza – ale w umowie ubezpieczenia możemy umówić się z ubezpieczającym inaczej.
- Ochroną ubezpieczeniową obejmujemy zdarzenia ubezpieczeniowe, do których doszło w Polsce. Wyjątkiem są:
  - OC – które działa w Europie;
  - NNW – które działa na całym świecie;
  - Organizacja i pokrycie kosztów świadczeń medycznych po nieszczęśliwym wypadku – które dotyczy zdarzeń ubezpieczeniowych, do których doszło na całym świecie, ale pokrywamy koszty świadczeń medycznych poniesionych w Polsce.

#### Informacja:

Na potrzeby OWU Europę rozumiemy jako:

- terytoria państw, które należą geograficznie do Europy;
- terytoria państw basenu Morza Śródziemnego, które należą geograficznie do Afryki i Azji;
- Gruzję i Turcję.

- Obejmujemy ochroną szkody w mieniu powstałe w miejscu ubezpieczenia wskazanym w umowie ubezpieczenia. Wyjątkiem jest ubezpieczenie ryzyka:
  - rozboju poza miejscem ubezpieczenia;
  - śmierci psa w wyniku uderzenia pojazdu.W tych sytuacjach obejmujemy ochroną szkody powstałe w Polsce.
- Odpowiadamy za szkody wyrządzone przez Ciebie w wyniku **rażącego niedbalstwa**. W tabeli poniżej prezentujemy, co i gdzie obejmujemy ochroną.

3.	pies	teren gospodarstwa rolnego.
4.	śmierć psa w wyniku uderzenia pojazdu.	teren Polski
5.	meble ogrodowe w zakresie kradzieży.	teren posesji wskazanej jako miejsce ubezpieczenia budynku mieszkalnego.
6.	narzędzia i urządzenia	budynek mieszkalny, budynek gospodarczy, mały budynek lub budowla oraz miejsca poza nimi, jeżeli wynika to z funkcji danego mienia; przykładem jest taśmociąg, którego część znajduje się poza budynkiem
7.	materiały i zapasy.	budynek mieszkalny, budynek gospodarczy, mały budynek lub budowla oraz obręb posesji dla pasz i materiałów budowlanych, które zwyczajowo magazynuje się poza budynkami, budowlami, np. kiszonki przechowywane w przydach oraz obręb posesji dla pozostałego mienia; mienie poza budynkami, budowlami musi być składowane i przechowywane zgodnie z wymogami przewidzianymi dla danego rodzaju mienia
8.	sprzęt rolniczy.	budynek mieszkalny, budynek gospodarczy, mały budynek lub budowla
9.	ziemiopłody.	miejsca składowania w zależności od ich rodzaju: budynki i budowle oraz ich części składowe np. piwnice oraz sterty, stogi, kopce na terenie siedliska
10.	zwierzęta gospodarskie:	
	a) bydło, konie, osły, kozy, owce, trzoda chlewna oraz jelenie szlachetne i jelenie sika, alpaki lub daniela – w chowie zamkniętym	teren gospodarstwa rolnego, również podczas przegania z jednego pola na drugie
	b) drób rzeźny – łącznie do 100 szt.	obwód siedliska
	c) drób nieśny – łącznie do 80 szt.	
	d) zwierzęta futerkowe – łącznie do 50 szt., w chowie przydomowym (o małej skali)	
	e) pszczoły miodne – do 80 rodzin pszczelich	
11.	mienie wczasowiczów.	budynek mieszkalny, budynek gospodarczy, mały budynek, budowla lub dom letniskowy, na terenie siedliska
12.	produkty rolnicze	budynek mieszkalny, budynek gospodarczy, mały budynek lub budowla
13.	budynki rolnicze	miejsce ubezpieczenia wskazane w umowie ubezpieczenia
14.	budowle	miejsce ubezpieczenia, w którym znajduje się budynek mieszkalny lub budynek gospodarczy, lub dom letniskowy.
15.	mały budynek	miejsce ubezpieczenia, w którym znajduje się budynek mieszkalny lub budynek gospodarczy.
16.	stałe elementy nieruchomości w zakresie kradzieży.	teren posesji
17.	stałe elementy budynku rolniczego w budowie lub przebudowie, rozbudowie, nadbudowie lub remoncie przed ich zamontowaniem	budynek rolniczy.
18.	OZE	obwód siedliska, a przy domu letniskowym obręb posesji
19.	maszyny rolnicze	a) miejsce ubezpieczenia wskazane w umowie ubezpieczenia, w odniesieniu do części roboczej maszyny rolniczej, która nie jest do tej maszyny zamocowana - budynek, budowla b) miejsce pracy, w którym maszyny rolnicze są wykorzystywane do prac rolnych – podczas pracy, postoju lub składowania oraz podczas przemieszczania pomiędzy miejscem ubezpieczenia a miejscem pracy
20.	dom letniskowy.	miejsce ubezpieczenia wskazane w umowie ubezpieczenia
21.	nagrobek	lokalizacja wskazana w dokumencie ubezpieczenia

18. W klauzulach, które są częścią OWU, określamy szczegółowo co i w jakim zakresie chronimy.

### Kiedy nie odpowiadamy za szkody, czyli jakie są ograniczenia naszej odpowiedzialności

19. Nie odpowiadamy za szkody:
- 1) które powstają z powodu wad materiałowych materiałów budowlanych, wad konstrukcyjnych, błędów projektowych lub wadliwego wykonawstwa, **ale odpowiadamy**, gdy następstwem tej wady lub błędu jest zdarzenie losowe wymienione w wariancie Ryzyka nazwane, za które ponosimy odpowiedzialność - odpowiadamy za skutki tego zdarzenia;
  - 2) za które odpowiedzialność regulują przepisy prawa górniczego i geologicznego;
  - 3) które powstały przed okresem ochrony, a zostały zgłoszone, gdy ochrona już trwała;
  - 4) objęte systemem obowiązkowych ubezpieczeń – również w sytuacji, gdy nie masz obowiązkowego ubezpieczenia;

#### Przykład:

Nie wypłacimy Ci odszkodowania za szkodę, która jest efektem huraganu o prędkości wiatru nie mniejszej niż 24 m/s, gdy nie masz ubezpieczenia obowiązkowego. Nie ponosimy odpowiedzialności za szkody, których zakres ochrony objęty jest systemem ubezpieczeń obowiązkowych.

- 5) które polegają na niewyjaśnionym zaginięciu mienia, gdy nie jest to efekt kradzieży, kradzieży z włamaniem ani rozboju;
- 6) które powstają dlatego, że tracisz lub powodujesz utratę mienia z innego powodu niż zniszczenie lub uszkodzenie. **Ale odpowiadamy** za szkody, które są skutkiem kradzieży, kradzieży z włamaniem, rozboju, jeżeli objeśliśmy je ubezpieczeniem, a ubezpieczający zapłacił za to dodatkową składkę, oraz za szkody powstałe z powodu utraty nieruchomości wskutek decyzji administracyjnej;
- 7) które są czystą stratą finansową, czyli stratą, która nie wynika ze szkody na osobie ani ze szkody w mieniu;
- 8) następce, czyli obejmujące pośrednie następstwa szkody w mieniu lub na osobie;

#### Przykład:

Jeśli doszło do pożaru i zniszczeniu uległo mienie poszkodowanego, będziemy za taką szkodę odpowiadać. Ale jeśli na skutek pożaru i zniszczenia mienia, poszkodowany spóźnił się na samolot, za tę szkodę nie będziemy ponosić odpowiedzialności.

- 9) które powstają w środowisku naturalnym;
  - 10) estetyczne – ale w umowie możemy ustalić z ubezpieczającym inaczej;
  - 11) które **nie przekraczają 100 zł** – nie dotyczy to ubezpieczeń: OC dla szkód na osobie, następstw nieszczęśliwych wypadków oraz assistance podstawowego, bo odpowiadamy za nie także pomimo, że nie przekraczają 100 zł.
20. Ponadto ubezpieczeniem **nie obejmujemy** szkód wyrządzonych w mieniu, które:
- 1) jest w miejscu ubezpieczenia **niezamieszkiwanym na stałe, ale odpowiadamy** za nie, jeżeli tak ustalimy z ubezpieczającym – na jego wniosek i gdy opłaci on dodatkową składkę;
  - 2) jest w miejscu ubezpieczenia, w którym jest prowadzona działalność gospodarcza. Jest to:
    - a) działalność gospodarcza bez działalności gospodarczej o wysokim ryzyku pożarowym;
    - b) działalność gospodarcza o wysokim ryzyku pożarowym; tych szkód nie obejmujemy ubezpieczeniem w wariancie Ryzyk nazwanych i Wszystkich ryzyk; **ale odpowiadamy** za nie, jeżeli tak ustalimy z ubezpieczającym – na jego wniosek i gdy opłaci on dodatkową składkę;
  - 3) odpowiednie władze lub organy państwa zatrzymają, skonfiskują, zajmą lub zarekwirują;
  - 4) trzeba zutilizować lub zakwalifikować jako niezdatne do użytku na skutek zdarzeń lub decyzji odpowiednich organów albo Twoich, związanych z pandemią lub epidemią chorób zakaźnych;
  - 5) użytkowane jest niezgodnie z wymogami producenta lub dostawcy – **ale odpowiadamy** za takie szkody, jeśli sposób użytkowania nie miał wpływu na powstanie lub rozmiar szkody;
  - 6) zainstalowano niezgodnie z wymogami producenta;
  - 7) nie ma odpowiednich przeglądów technicznych, badań lub nie było poddane okresowym działaniom, które zgodnie z prawem masz obowiązek wykonywać;
  - 8) posadowiono lub zainstalowano na mieniu, za które nie odpowiadamy, np. w panelach fotowoltaicznych na obiekcie przeznaczonym do rozbiórki, obiekcie tymczasowym, pokryciu brezentowym;
  - 9) przeznaczono do rozbiórki oraz mieniu w nim lub na nim, a także w urządzeniach i instalacjach przeznaczonych do rozbiórki;
  - 10) wykorzystujesz w działalności gospodarczej lub usługach w na terenie swojego gospodarstwa rolnego; wyjątkiem są:
    - a) ruchomości biurowe,
    - b) ruchomości domowe, które wykorzystujesz w swoim w gospodarstwie agroturystycznym,
    - c) maszyny rolnicze, jeżeli ubezpieczający rozszerzy o nie zakres ochrony i zapłaci za to dodatkową składkę;
  - 11) jest środkiem obrotowym w ramach działalności gospodarczej w rozumieniu obowiązujących przepisów o rachunkowości;

- 12) jest środkiem trwałym po zamkniętej działalności gospodarczej;
21. **Nie obejmujemy** ubezpieczeniem szkód wyrządzonych w:
- 1) budynkach rolniczych w zakresie, w którym szkody są pokrywane z ubezpieczeń obowiązkowych;
  - 2) mieniu, jeżeli prowadziś **dział specjalny produkcji rolnej** w rozumieniu przepisów o podatku dochodowym od osób fizycznych – **ale odpowiadamy** za nie, jeżeli ubezpieczający zgłosi nam tę działalność i opłaci dodatkową składkę, a my się na to pisemnie zgodzimy;
  - 3) obiektach budowlanych tymczasowych oraz mieniu w nich i na nich;

#### Informacja:

Obiekty budowlane tymczasowe, np. budynki i budowle tymczasowe, charakteryzuje to, że:

- są przeznaczone do użytkowania krócej, niż wynosi ich trwałość techniczna,
- nie są połączone trwałe z gruntem i
- można je przenieść w inne miejsce.

- 4) kioskach, pawilonach, barakowozach, kontenerach, szklarniach, cieplarniach, namiotach, tunelach foliowych, halach łukowych, halach namiotowych, inspektach i oranżiach (ogrodach zimowych), kontenerach, domkach holenderskich, barakowozach oraz mieniu w nich i na nich; **ale odpowiadamy** za ogrody zimowe, jeśli użytkujesz je rekreacyjnie lub wypoczynkowo;
- 5) obiektach małej architektury, które można przenosić w dowolne miejsce;

#### Przykład:

Obiekty małej architektury, które można przenosić, to m.in. trampoliny, tymczasowe urządzenia sportowe lub plastikowe huśtawki, zjeżdżalnie i piaskownice.

- 6) pokryciach i stelażach namiotowych, osłonach oraz powłokach pneumatycznych, np. z brezentu, folii lub podobnych materiałów pokryciowych, oraz mieniu, które się w nich lub na nich znajduje;
- 7) budynkach lub budowlach wykonanych z PCV i innych tworzyw sztucznych oraz w mieniu, które się w nich lub na nich znajduje;
- 8) mieniu, które przechowujesz w częściach wspólnych lub pomieszczeniach ogólnodostępnych;
- 9) stałych elementach przed ich zamontowaniem, zainstalowaniem lub po demontażu. Jednak **obejmujemy je ochroną** w wariancie Ryzyk nazwanych, jeśli ponosimy za nie odpowiedzialność, gdy:
  - a) budynek mieszkalny lub budynek gospodarczy jest co najmniej w stanie surowym zamkniętym i
  - b) ma odpowiednie minimalne zabezpieczenia, jakich wymagamy oraz
  - c) jeśli te elementy zostały zdemontowane na czas wykonywania wewnętrznych prac wykończeniowych;

#### Informacja:

Stan surowy zamknięty oznacza, że budynek ma kompletne: konstrukcję nośną, dach, stropy, okna, drzwi zewnętrzne, bramy garażowe. Demontaż na czas wykonywania wewnętrznych prac wykończeniowych oznacza, że np. drzwi wewnętrzne zdemontowano przed malowaniem ścian.

- 10) nieruchomościach znajdujących się na wodzie lub pod wodą, nawet trwale związanych z gruntem;

#### Przykład:

Jest to np. pomost.

- 11) systemach nawadniania trawników, ogrodów lub sadów;
- 12) siatkach ochronnych, wykonanych z materiałów bawełnianych, innych podobnych, PCV i innych tworzyw sztucznych;
- 13) linii elektroenergetycznej i transmisji danych;
- 14) instalacjach w gruncie, które nie są integralnym elementem ubezpieczonej budowli lub instalacji, choć umożliwiają ich funkcjonowanie, obiektach liniowych, zwłaszcza w wodociągach, kanałach, gazociągach, ciepłociągach, rurociągach, liniach i trakcjach elektroenergetycznych, liniach kablowych nadziemnych i umieszczonych w ziemi, podziemnych oraz kanalizacji kablowej;

#### Przykład:

Odpowiadamy za elementy ubezpieczonych budowli łączące np. budynki z budowlą. Są to np. instalacje w gruncie pomiędzy pompą ciepłą a budynkiem. Natomiast nie odpowiadamy za instalacje w gruncie, które nie są integralnym elementem użytkowym budowli. Jest to np. przyłącze telekomunikacyjne.

- 15) drzewostanach, uprawach i roślinach, roślinach w tym w szklarniach i namiotach foliowych – **ale odpowiadamy** za szkody w wieloletnich roślinach doniczkowych spoza produkcji rolnej, jeżeli wskazałeś je jako przedmiot ubezpieczenia;
- 16) mieniu w budowie lub przebudowie, rozbudowie, nadbudowie lub remontie. **Ale odpowiadamy** za nie, jeżeli tak ustalimy z ubezpieczającym – na jego wniosek i gdy opłaci on za to dodatkową składkę;

- 17) mieniu, które jest w:
- budynku w budowie lub budynku w przebudowie, rozbudowie, nadbudowie lub remoncie;
  - budowli w budowie;
- 18) mieniu poza miejscem ubezpieczenia, które określiliśmy w OWU, chyba że z OWU wynika coś innego;
- 19) ulach jeśli posiadasz ich powyżej 80;
- 20) produktach rolniczych, w trakcie procesu technologicznego, które nie są produktem gotowym;
- 21) pojazdach, w tym w pojazdach mechanicznych.
22. **Nie odpowiadamy** również za szkody w mieniu spowodowane przez:
- awarię – ale w razie awarii możesz skorzystać z naszej pomocy w ramach usług assistance w sytuacjach, których ona dotyczy;
  - awarię lub wady, które ujawniły się lub powstały w mieniu, **ale odpowiadamy**, gdy następstwem tej awarii lub wady jest zdarzenie losowe wymienione w wariantcie Ryzyka nazwane, za które ponosimy odpowiedzialność - odpowiadamy za skutki tego zdarzenia;

#### Przykład:

W wyniku usterki pralki dochodzi do zalania w budynku mieszkalnym. Nie odpowiadamy za koszty usunięcia usterki pralki, ale odpowiadamy za naprawę uszkodzonego parkietu.

- przebiecia lub uderzenia pioruna we wkładkach topikowych, bezpiecznikach, stycznikach, odgromnikach, czujkach, lampach, żarówkach lub świetlówkach, oświetleniu LED lub innych elementach oświetleniowych;
- działanie prądu elektrycznego – **ale odpowiadamy** za takie szkody, jeśli działanie prądu spowodowało równocześnie pożar lub jeśli są one wynikiem porażenia zwierząt prądem, uderzenia pioruna lub przebiecia;
- powódź lub deszcz nawalny na **terenach zalewowych**, w tym spowodowane przesiąkaniem wód z gruntu i opadowych;
- przesiákanie wód z gruntu i opadowych na **terenach innych niż zalewowe**, jeśli szkody te nie były bezpośrednim następstwem:
  - powodzi, gdy objęliśmy naszą ochroną to ryzyko, ani
  - deszczu nawalnego;
- naturalne zużycie lub starzenie się ubezpieczonego mienia w związku z jego normalnym użytkowaniem, eksploatacją lub zmęczeniem materiału;
- korozję, kawitację, oksydację;
- systematyczne lub długotrwałe oddziaływanie czynników naturalnych, temperatury, gazów, pary, wód odpływowych, wycieku płynów, wilgoci, pyłu, dymu i sadzy, czynników chemicznych, mechanicznych, elektrycznych, elektromagnetycznych, w tym w wyniku nieszczelności urządzeń wodociągowo-kanalizacyjnych, technologicznych, centralnego ogrzewania, poszycia dachowego i otworów w dachu, okiennych i drzwiowych;
- tworzenie się grzyba i pleśni, gnicie, butwienie;
- przemarzanie ścian;
- zabrudzenie, zadymienie na skutek gotowania, smażenia, pieczenia, wędzenia lub innego procesu technologicznego;
- zakrzepnięcie, zastygnięcie materiałów w narzędziach, maszynach, urządzeniach służących do przerobu, transportu lub przechowywania takich materiałów – **ale odpowiadamy** za takie szkody, jeśli takie zakrzepnięcie lub zastygnięcie jest następstwem innego zdarzenia, które objęliśmy ochroną;
- opady atmosferyczne, wiatr, napór śniegu lub zalanie w następstwie tych zdarzeń, jeżeli do powstania szkody przyczyniły się:
  - zły stan dachu lub innych elementów obiektu lub
  - niezabezpieczone lub nieprawidłowo zabezpieczone otwory dachowe albo inne elementy składowe obiektu.
 Dotyczy to sytuacji, gdy masz obowiązek dbać o stan techniczny ubezpieczonego mienia;
- opady atmosferyczne, jeżeli ubezpieczane mienie:
  - nie było pokryte dachem, a gdy ubezpieczamy budynek lub budowlę w budowie, budynek w przebudowie, rozbudowie, nadbudowie lub remoncie – ostatni strop lub więźba dachowa nie zostały dostatecznie zabezpieczone, np. folią budowlaną, brezentem lub wodoodporną plandeką odpowiednio przytwierdzonymi do istniejących elementów budynku lub budowli,
  - miało niewyprawione, niezamknięte albo niedomknięte okna, drzwi zewnętrzne i inne otwory w ścianach lub dachu. **Ale odpowiadamy** za takie szkody, gdy otwory powstały w wyniku zdarzeń losowych wymienionych w wariantcie Ryzyka nazwane, jeśli ponosimy za nie odpowiedzialność;

#### Przykład:

Nie odpowiadamy za zalanie deszczem parkietu przez niezamknięte okno połaciowe. Ale będziemy odpowiadać za szkodę, gdy w czasie burzy gałąź drzewa rozbije szybę i deszcz zaleje parkiet.

- negatywne oddziaływanie warunków atmosferycznych, gdy mienie znajdowało się na wolnym powietrzu niezgodnie z przeznaczeniem i zaleceniami producenta co do warunków jego składowania lub eksploatacji;
- działanie światła i czynników, które wywołują zmiany w kolorze, fakturze, strukturze, wykonczeniu lub zapachu;
- działanie hałasu, insektów, bakterii, roślin, wirusów;
- upadek obiektów, dlatego że nie były konserwowane, jeżeli masz obowiązek utrzymać je w należytym stanie technicznym;
- upadek drzew albo ich części:
  - w rezultacie naturalnego procesu starzenia drzew lub
  - jeśli były one częściowo lub całkowicie martwe.
 Dotyczy to sytuacji, gdy Twoim obowiązkiem było konserwować te drzewa, zwłaszcza wycinać martwe drzewa albo ich części;

- upadek drzew albo ich części, gdy je wycinano lub przycinano, nawet jeżeli robiono to zgodnie z prawem;
  - katastrofę budowlaną;
  - roboty ziemne oraz drgania lub wibracje, wywołane działaniem człowieka;
  - osiadanie gruntu;
  - pekanie mrozowe, które powoduje szkody:
    - na zewnątrz nieruchomości,
    - wewnątrz nieruchomości, jeśli temperatura w pomieszczeniach spada z winy użytkownika,
    - wewnątrz nieruchomości, które były:
      - nieogrzewane lub
      - ogrzewane tak, że nie pozwoliło to utrzymać temperatury, w której instalacja wodna, grzewcza i kanalizacyjna funkcjonuje właściwie,
    - wewnątrz nieruchomości w budowie lub przebudowie, rozbudowie, nadbudowie lub remoncie;
  - uderzenie pojazdu, który prowadzisz lub który należy do Ciebie;
  - stłuczenie:
    - w nieruchomościach w budowie lub przebudowie, rozbudowie, nadbudowie lub remoncie, innych budynkach i budowlach przy domach letniskowych,
    - mienia w nieruchomościach w budowie lub rozbudowie, nadbudowie, przebudowie lub remoncie,
    - mienia w trakcie przeprowadzki,
    - okładzin podłogowych,
    - stałych elementów ze szkła, z ceramiki, kamienia, konglomeratu, tworzyw sztucznych – przed zamontowaniem,
    - żarówek, w tym LED,
    - naczyń lub wazonów oraz wolnostojącego drobnego wyposażenia i dekoracji,
    - zapasów gospodarstwa domowego i gospodarstwa rolnego,
    - mienia w wyniku przeciągu w wariantcie Ryzyka nazwane;
  - zalanie w wariantcie Wszystkie ryzyka, spowodowane inną przyczyną niż zalanie – dotyczy to szkód powstałych w:
    - sprzęcie elektronicznym, kamerach, aparatach fotograficznych, dyskach i pamięci zewnętrznej, zewnętrznych bankach energii,
    - sprzęcie AGD,
    - biżuterii, zegarkach i innych wyrobach ze złota, srebra, platyny i innych metali z grupy platynowców, kamieni szlachetnych, półszlachetnych i pereł, szlachetnych substancjach organicznych,
    - broni palnej,
    - odzieży, meblach, wyrobach tekstylnych,
    - zapasów gospodarstwa domowego i gospodarstwa rolnego;
  - eksploatację, zużycie i dewastację, wyrządzone przez najemców, czasowiczów lub osoby, które za Twoją zgodą przebywają w miejscu ubezpieczenia.
23. Ponadto **nie ponosimy** odpowiedzialności za szkody w wymiennych częściach mienia:
- elementach i materiałach, które ze względu na przeznaczenie i warunki pracy szybko się zużywają lub muszą być okresowo wymieniane, np. wkłady filtrów;
  - wymiennych nośnikach danych, **ale odpowiadamy** za nie, jeśli jednocześnie uszkodzone zostało mienie, w którym je zamontowano.

#### Przykład:

Nie wypłacimy Ci odszkodowania za szkodę, w efekcie której uszkodzeniu uległ tylko toner do drukarki, ale wypłacimy Ci za niego odszkodowanie, jeśli uszkodzeniu uległa też drukarka.

24. Ochroną ubezpieczeniową **nie obejmujemy** szkód:
- w okładzinach podłóg, które są następstwem stłuczenia;
  - powstałych w ubezpieczanym mieniu:
    - podczas jego wymiany, montażu lub demontażu,
    - podczas prac konserwacyjnych, naprawczych lub remontowych,
    - podczas transportu,
    - przed jego zainstalowaniem w miejscu przeznaczenia;
  - które są następstwem złego montażu lub niewłaściwej technologii wykonawstwa.
25. **Nie ponosimy** odpowiedzialności za:
- stany chorobowe i koszty leczenia zwierząt;
  - samoistne uszkodzenie elementów ubezpieczonego mienia wskutek działania temperatury lub jej gwałtownej zmiany albo naprężeń wewnętrznych w nim;
  - stratę wody i innych cieczy, gazu i prądu, **ale** w umowie możemy ustalić z ubezpieczającym inaczej;
  - zapłatę kar umownych, grzywien oraz innych kar finansowych lub odszkodowań karnych;
  - koszty usunięcia wad materiałowych, projektowych i wykonawczych;
  - koszty konserwacji oraz normalnego utrzymania mienia w stanie użyteczności.

#### Kiedy nie odpowiadamy za szkody, czyli jakie są ogólne wyłączenia naszej odpowiedzialności

#### Informacja:

Wyłączenia naszej odpowiedzialności to sytuacje, w których nasza ochrona nie działa. Gdy dojdzie w nich do szkody, nie wypłacimy Ci odszkodowania. Odszkodowanie to pieniądze, które wypłacamy, aby rekompensować utratę majątku, gdy ubezpieczamy mienie. Świadczenie to rekompensata za szkodę na osobie, np. renta czy zadośćuczynienie, które wypłacamy jednorazowo lub cyklicznie.



26. Za niektóre szkody nie odpowiadamy albo odpowiadamy częściowo. Dotyczy to sytuacji, gdy zdarzenie ubezpieczeniowe lub szkoda są typowym, normalnym następstwem okoliczności, które wskazaliśmy w wyłączeniach naszej odpowiedzialności.

#### Przykład:

Chociaż odpowiadamy za szkody, które spowodował wybuch, to nie wypłacimy odszkodowania, gdy przyczyną wybuchu są przechowywane w Twoim domu fajerwerki.

27. **Nie odpowiadamy** za szkody, które:

1) Ty, Twoje osoby bliskie lub pomoc domowa wyrządzicie umyślnie, m.in. gdy będziecie usiłować popełnić lub popełnicie przestępstwo, samobójstwo, samookaleczenie się lub świadomie spowodujecie rozstrój zdrowia;

#### Informacja:

Uznajemy, że szkody wyrządzicie umyślnie, gdy świadomie działaliście z naruszeniem przepisów prawa.

2) Ty, Twoje osoby bliskie lub pomoc domowa spowodujecie, gdy będziecie:  
a) w stanie nietrzeźwości,

#### Informacja:

Informację o stanie nietrzeźwości wskazuje ustawa o wychowaniu w trzeźwości i przeciwdziałaniu alkoholizmowi.

b) pod wpływem środków odurzających, substancji psychotropowych lub leków o podobnym działaniu – jeżeli wiecie, że lek ma takie działanie, lub powinniście o tym wiedzieć z informacji na opakowaniu lub z ulotki z informacją o tym, jak lek wpływa na zdolności psychomotoryczne,  
c) pod wpływem środków zastępczych lub nowych substancji psychoaktywnych;

#### Informacja:

Czym są środki zastępcze i substancje psychoaktywne, wskazuje ustawa o przeciwdziałaniu narkomanii.

- 3) powstaną dlatego, że Ty, Twoje osoby bliskie lub pomoc domowa będziecie prowadzić pojazd mechaniczny lub inny obiekt bez wymaganych uprawnień lub niezgodnie z zasadami użytkowania, określonymi przez producenta albo przepisy prawa;
- 4) powstaną dlatego, że Ty, Twoje osoby bliskie lub pomoc domowa będziecie mieć materiały wybuchowe, petardy, środki pirotechniczne i inne, które działają podobnie, lub będziecie ich używać;
- 5) powstaną wskutek wojny, wojny domowej, rebelii, zamieszek, strajków, rozruchów, demonstracji, protestów, blokad dróg, sabotażu, powstania, konfiskaty wojennej, nacjonalizacji, wprowadzenia stanu wojennego lub wyjątkowego, rekwizycji przez władzę publiczną oraz mienia użytego w nich;
- 6) powstaną wskutek ograniczeń wprowadzonych decyzjami władz administracyjnych, tak że my lub Centrum Alarmowe nie będziemy mogli zrealizować świadczeń z przyczyn, które od nas nie zależą;
- 7) powstaną dlatego, że z przyczyn od nas niezależnych nie będziemy mieli dostępu albo będziemy mieli ograniczony dostęp do:  
a) Ciebie lub innych osób, wobec których mamy wykonać nasze zobowiązania,  
b) miejsca zamieszkiwania albo do innego miejsca, w którym mieliśmy wykonać nasze zobowiązania;
- 8) powstaną wskutek oddziaływania energii jądrowej, promieni jonizujących, laserowych, maserowych, pola magnetycznego lub elektromagnetycznego, azbestu oraz skażenia radioaktywnego, biologicznego, chemicznego lub napromieniowania;
- 9) powstaną w mieniu niezabezpieczonym zgodnie z wymogami, które określiliśmy w OWU;
- 10) powstaną w mieniu, które w momencie zdarzenia ubezpieczeniowego nie miało wymaganych prawem zabezpieczeń przeciwpożarowych.
28. W dalszej części OWU, w klauzulach, znajdziesz uzupełnienie informacji o ograniczeniach i wyłączeniach naszej odpowiedzialności.

## UMOWA UBEZPIECZENIA

### Jak zawrzeć umowę ubezpieczenia

29. Umowę ubezpieczenia zawieramy z ubezpieczającym na podstawie jego pisemnego wniosku o zawarcie umowy. Wniosek jest częścią umowy. Uzależniamy zawarcie umowy ubezpieczenia od informacji, o które zapytaliśmy ubezpieczającego, gdy mają one wpływ na ocenę ryzyka ubezpieczeniowego.
31. We wniosku o zawarcie umowy ubezpieczenia:  
1) NNN;  
2) kosztów leczenia chorób odzwierzcących i wywołanych przez kleszcze;  
3) organizacji i pokrycia kosztów świadczeń medycznych po nieszczęśliwym wypadku;  
4) eksperckiej opinii medycznej.

- Ubezpieczający dodatkowo powinien zamieścić listę osób, które zgłasza do tych ubezpieczeń.
32. We wniosku o zawarcie umowy:  
1) budynków rolniczych;  
2) małych budynków;  
3) OZE;  
4) maszyn rolniczych (agrocasco);  
5) nagrobków;  
6) domów letniskowych,  
ubezpieczający dodatkowo powinien zamieścić wykaz mienia, które zgłasza do tych ubezpieczeń.
33. Umowę ubezpieczenia zawieramy na 12 miesięcy. Na wniosek ubezpieczającego możemy zawrzeć ją na krótszy okres. Umowę ubezpieczenia agrocasco zawieramy na minimum 3 miesiące. Okres ubezpieczenia wskazujemy w umowie ubezpieczenia.

#### Informacja:

12 miesięcy to 365 kolejnych dni, a w roku przestępnym – 366 dni. Ubezpieczenie na mniej niż 12 miesięcy to ubezpieczenie krótkoterminowe.

34. Potwierdzamy zawarcie umowy ubezpieczenia dokumentem ubezpieczenia.
35. W dokumencie ubezpieczenia za każdym razem potwierdzamy dane, które wskazał nam ubezpieczający, w szczególności:  
1) okres ochrony;  
2) miejsce ubezpieczenia;  
3) przedmiot ubezpieczenia;  
4) zakres ubezpieczenia dla danego przedmiotu ubezpieczenia, w tym wybrane rozszerzenia;  
5) wartość ubezpieczenia;  
6) sumę ubezpieczenia lub sumę gwarancyjną;  
7) składkę.

### Jak działa umowa ubezpieczenia zawarta dla innej osoby (na cudzy rachunek)

36. Ubezpieczający może zawrzeć umowę ubezpieczenia dla innej osoby. Ta osoba musi być wskazana imiennie w umowie ubezpieczenia.
37. Ubezpieczający ma obowiązek zapłacić składkę. Dlatego roszczenie o zapłatę składki przysługuje nam wyłącznie przeciwko ubezpieczającemu.
38. Ubezpieczający ma obowiązek przekazać Tobie i innym ubezpieczonym nasze informacje o ważnych zapisach OWU. Wskazujemy w nich, w których postanowieniach OWU opisałyśmy:  
1) okoliczności, które są podstawą wypłaty odszkodowania lub świadczenia, oraz  
2) sytuacje, w których możemy odmówić wypłaty odszkodowania lub świadczenia lub je obniżyć.
- Ubezpieczający powinien to zrobić, zanim Cię ubezpieczy. Nasze informacje przekazuje Ci na piśmie albo – jeżeli się na to zgodzisz – na innym trwałym nośniku.

#### Informacja:

Mamy obowiązek poinformować ubezpieczającego i za jego pośrednictwem Ciebie i wszystkich innych ubezpieczonych, gdzie w OWU opisałyśmy przesłanki wypłaty odszkodowania oraz ograniczenia i wyłączenia naszej odpowiedzialności. Są to zapisy, które dają nam prawo odmówić wypłaty odszkodowania lub je obniżyć. Ten obowiązek nakłada na nas ustawodawca w art. 17 ustawy o działalności ubezpieczeniowej i reasekuracyjnej.

39. Gdy ubezpieczający zawarł umowę na Twój rachunek, na Twoją prośbę przekazemy Ci postanowienia tej umowy oraz postanowienia OWU, które dotyczą Twoich praw i obowiązków. Zrobimy to w ciągu 14 dni od dnia, w którym otrzymamy Twoją prośbę.
40. Gdy ubezpieczający w umowie ubezpieczenia wskazał Ciebie jako ubezpieczonego, dotyczą Cię postanowienia OWU.

### Kiedy rozpoczyna się i kończy nasza odpowiedzialność

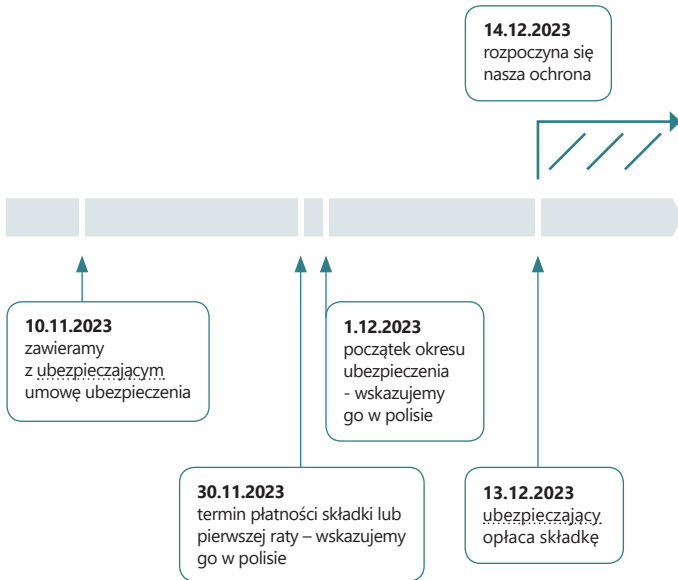
41. Nasza odpowiedzialność rozpoczyna się w dniu, który wskazaliśmy w polisie lub innym dokumencie ubezpieczenia jako początek okresu ubezpieczenia. Rozpoczyna się ona w tym dniu pod warunkiem, że ubezpieczający:  
1) zawarł z nami umowę ubezpieczenia i  
2) zapłacił składkę lub jej pierwszą ratę.
- Jeśli ubezpieczający zapłacił składkę lub jej pierwszą ratę później, nasza odpowiedzialność rozpoczyna się następnego dnia po dniu, w którym zapłacił składkę. Ubezpieczający nie może jednak zapłacić składki po upływie 30 dni, licząc od dnia terminu płatności składki, jaki wskazaliśmy w umowie ubezpieczenia. Po tej dacie, w przypadku braku zapłaty składki, umowa ubezpieczenia rozwiązuje się automatycznie.

#### Przykład:

10.11.2023 zawieramy z ubezpieczającym umowę ubezpieczenia. Początek okresu ubezpieczenia wyznaczamy na 1.12.2023. Termin pierwszej składki przypada na 30.11.2023, ale ubezpieczający opłaca ją dopiero 13.12.2023. Nasza ochrona rozpoczyna się więc dzień później, czyli 14.12.2023. Ten przykład obrazuje Schemat 1. Jeśli jednak ubezpieczający nie opłaci składki do 30 grudnia 2023 umowa ubezpieczenia ulega automatycznemu rozwiązaniu.

### Schemat 1

Termin płatności składki przypada przed początkiem okresu ochrony, płatność dokonana po wyznaczonym terminie ale przed upływem 30 dni od tego terminu



42. Jeżeli ubezpieczający płaci składkę lub jej pierwszą ratę z **odroczonym terminem płatności**, który przypada **po dacie rozpoczęcia ochrony** ubezpieczeniowej, nasza odpowiedzialność rozpoczyna się w dniu, który wskazaliśmy w polisie jako początek okresu ubezpieczenia.

#### Informacja:

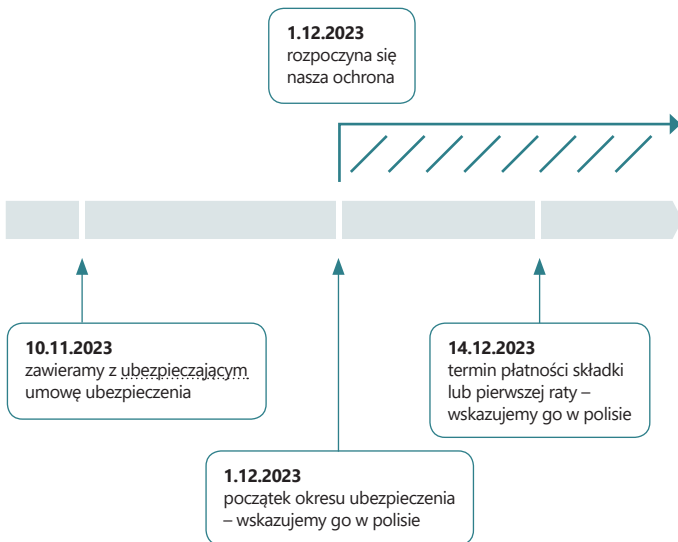
Termin płatności składki lub pierwszej raty określamy w dokumencie ubezpieczenia.

#### Przykład:

10.11.2023 zawieramy z ubezpieczającym umowę ubezpieczenia i umawiamy się z nim, że nasza ochrona rozpocznie się 1.12.2023, a składkę zapłaci on 14.12.2023. Ten przykład obrazuje Schemat 2. Jeżeli ubezpieczający nie opłaci składki w określonym w umowie terminie umowa ubezpieczenia nie ulega rozwiązaniu, a składka będzie przez nas windykowana.

### Schemat 2

Termin płatności składki przypada po dacie początku okresu ochrony



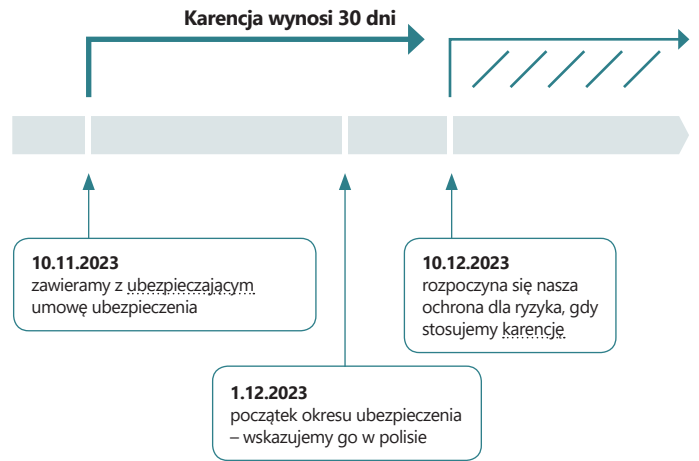
43. Dla niektórych ryzyk stosujemy **karencję**. To oznacza, że nasza odpowiedzialność zaczyna się, gdy minie określony czas od dnia, w którym zawarliśmy umowę ubezpieczenia. Gdy ubezpieczamy Cię od:
- 1) ryzyka powodzi – jest to 30 dni;
  - 2) kosztów ochrony prawnej – 30 dni;
  - 3) kosztów leczenia chorób odzwierzęcych i wywołanych przez kleszcze – 14 dni;
  - 4) organizacji i pokrycia kosztów eksperckiej opinii medycznej – 60 dni.

#### Przykład:

10.11.2023 zawieramy z ubezpieczającym umowę ubezpieczenia, która obejmuje ubezpieczenie kosztów ochrony prawnej. Obowiązują więc 30-dniowa karencja. Nasza ochrona zaczyna działać 10.12.2021. Ten przykład obrazuje Schemat 3.

### Schemat 3

Nasza odpowiedzialność rozpocznie się, gdy minie karencja



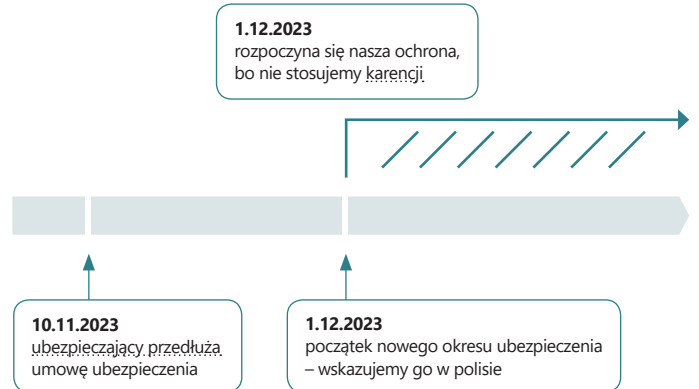
44. **Karencji nie stosujemy**, jeżeli ubezpieczający kontynuuje u nas nieprzerwanie ubezpieczenie od ryzyka, w którym ją stosujemy.

#### Przykład:

10.11.2023 ubezpieczający przedłuża umowę ubezpieczenia, która obejmuje ubezpieczenie kosztów ochrony prawnej. Karencja już nie obowiązuje, więc nasza ochrona zaczyna działać w dniu, który wskazaliśmy jako początek okresu ubezpieczenia. Ten przykład obrazuje Schemat 4.

### Schemat 4

Nie stosujemy karencji jeśli ubezpieczający kontynuuje u nas ubezpieczenie nieprzerwanie



45. Nasza odpowiedzialność kończy się z chwilą wygaśnięcia umowy ubezpieczenia w sytuacjach wskazanych w OWU.

#### Kiedy i w jakich powodów umowa ubezpieczenia wygasa

46. Umowa ubezpieczenia wygasa:
- 1) z upływem okresu ubezpieczenia, na jaki została zawarta;
  - 2) z chwilą wyczerpania sumy albo sum ubezpieczenia, które stanowią górną granicę naszej odpowiedzialności;
  - 3) z chwilą przejścia własności ubezpieczonego mienia na nowego właściciela, jeżeli prawa z umowy ubezpieczenia nie zostały przeniesione na nabywcę tego mienia (zob. pkt 55-57);
  - 4) w odniesieniu do **NNW** – z końcem **30-dniowego** terminu wypowiedzenia, które złożył ubezpieczający;
  - 5) z dniem odstąpienia od umowy przez ubezpieczającego;
  - 6) jeśli ubezpieczający nie zapłacił składki w terminie 30 dni, licząc od terminu płatności składki, wskazanego w dokumencie ubezpieczenia (zob. pkt 41);
  - 7) z dniem doręczenia ubezpieczającemu naszego oświadczenia o rozwiązaniu umowy ubezpieczenia ze skutkiem natychmiastowym w sytuacjach, o których mowa w pkt. 48, 49 i 50;
  - 8) z dniem określonym w porozumieniu stron, które dotyczy rozwiązania umowy ubezpieczenia;
  - 9) z dniem wystąpienia z umowy ubezpieczenia przez jedną osobę, dla której ubezpieczający ją zawarł.
47. Jeżeli umowę ubezpieczenia zawarliśmy na okres dłuższy niż 6 miesięcy, ubezpieczający ma prawo odstąpić od niej w ciągu 30 dni, a jeżeli jest przedsiębiorcą – w ciągu 7 dni od zawarcia umowy.
48. W przypadku gdy odroczyliśmy termin płatności składki lub jej pierwszej raty, a ubezpieczający w terminie nie zapłacił składki lub jej pierwszej raty, możemy wypowiedzieć umowę ze skutkiem natychmiastowym. Jeśli umowy nie wypowiedzieliśmy, wygasa ona z końcem okresu, za który przypadła niezapłacona składka.
49. W przypadku gdy ubezpieczający opłacający składkę w ratach, nie zapłacił w terminie kolejnej raty składki, możemy wypowiedzieć umowę ze skutkiem natychmiastowym, pod warunkiem, że wcześniej wezwiemy ubezpie-

czającego do zapłaty z zagrożeniem, że brak zapłaty w terminie 7 dni od dnia otrzymania wezwania spowoduje ustanie naszej odpowiedzialności.

50. W sytuacjach wskazanych w przepisach prawa oraz z ważnych powodów możemy rozwiązać ze skutkiem natychmiastowym umowę ubezpieczenia zawartą na czas określony. **Ważnym powodem** jest to, że:
- 1) Ty lub ubezpieczający popełniasz przestępstwo, które ma związek z zawarciem lub wykonywaniem umowy ubezpieczenia;
  - 2) Ty lub ubezpieczający nie zgadzasz się na oględziny ubezpieczonego mienia lub je utrudniasz, jeżeli uzależniliśmy zawarcie umowy ubezpieczenia od dokonania oględzin.
51. Jeżeli ubezpieczający zawarł umowę ubezpieczenia dla Ciebie, masz prawo wystąpić z umowy ubezpieczenia. Aby to zrobić, składasz nam pisemne oświadczenie. Wystąpienie ma skutek w następnym dniu po złożeniu oświadczenia. Możesz jednak ustalić z nami inaczej.
52. Nawet jeśli umowa ubezpieczenia wygasa, ubezpieczający ma obowiązek zapłacić składkę za okres, w którym udzielaliśmy ochrony ubezpieczeniowej.
53. Zapłata składki lub kolejnej raty składki po rozwiązaniu umowy ubezpieczenia nie skutkuje ponownym zawarciem tej umowy ani zawarciem nowej umowy na warunkach umowy, która została rozwiązana.

#### Co się dzieje z ubezpieczeniem w razie zbycia ubezpieczonego mienia

54. Zapisy OWU, które dotyczą zbycia przedmiotu ubezpieczenia, odnoszą się wyłącznie do mienia, które należy do Ciebie w dniu zawarcia umowy ubezpieczenia.

#### Przykład:

Zbycie przedmiotu ubezpieczenia to na przykład jego sprzedaż lub przekazanie w formie darowizny.

55. Jeśli zbywasz ubezpieczone mienie, ubezpieczający może przenieść prawa z umowy ubezpieczenia na nabywcę tego mienia. W takiej sytuacji ubezpieczający albo Ty musicie nas pisemnie powiadomić o przeniesieniu praw z umowy ubezpieczenia na nowego właściciela. Macie na to 30 dni od dnia zbycia ubezpieczonego mienia.
56. Gdy zbywasz ubezpieczone mienie i ubezpieczający przenosi prawa z umowy ubezpieczenia, to:
- 1) na nabywcę ubezpieczonego mienia przechodzą Twoje dotychczasowe obowiązki z umowy;
  - 2) ubezpieczający odpowiada solidarnie z nabywcą za zapłatę składki, która przypada na czas do chwili przejścia tego mienia na nabywcę.
57. Jeżeli ubezpieczający nie przenosi praw z umowy ubezpieczenia na nabywcę ubezpieczonego mienia, stosunek ubezpieczenia wygasa z chwilą, w której ubezpieczone mienie przechodzi na nabywcę.

#### Co się dzieje z ubezpieczeniem w razie ustanowienia zastawu lub cesji

58. Twoje prawo do odszkodowania z umowy ubezpieczenia może być przedmiotem zastawu lub cesji, pod warunkiem że się na to zgodziliśmy.
59. Uprawionym do odszkodowania jest zastawnik lub cesjonariusz, którego dotyczą w tym zakresie zasady ubezpieczenia dla innej osoby.
60. To, że rozporządzasz prawem do odszkodowania, nie zwalnia Cię z obowiązków związanych z wykonywaniem umowy ubezpieczenia.

Tabela 2. Jaka jest wartość ubezpieczenia ubezpieczonego mienia

Lp.	Ubezpieczane mienie – przedmiot ubezpieczenia	Wartość ubezpieczenia
1.	budynki rolnicze o stopniu zużycia do 10% w dniu zawarcia umowy	wartość odtworzeniową
2.	budynki rolnicze w budowie i budowle w budowie	
3.	ruchomości domowe	
4.	budynki rolnicze o stopniu zużycia powyżej 10% w dniu zawarcia umowy	wartość odtworzeniową lub wartość rzeczywistą – ubezpieczający może wybrać, która z nich będzie wartością ubezpieczenia
5.	budowle	
6.	małe budynki	
7.	narzędzia i urządzenia	
8.	OZE	
9.	nagrobki	
10.	domy letniskowe, ruchomości domowe w domu letniskowym i budowle przy domu letniskowym	

## SUMA UBEZPIECZENIA

### Jak ustalamy sumę i system ubezpieczenia

61. Sumę ubezpieczenia określamy odrębnie dla każdego przedmiotu ubezpieczenia, który wskazujemy w umowie ubezpieczenia. Stanowi ona górną granicę naszej odpowiedzialności w okresie ubezpieczenia.
62. Suma ubezpieczenia lub limit odpowiedzialności to granica naszej odpowiedzialności na każde zdarzenie ubezpieczeniowe i podstawa do ustalenia składki. Możemy w umowie ustalić z ubezpieczającym inne granice naszej odpowiedzialności.
63. Sumę ubezpieczenia ustala ubezpieczający według wartości mienia, które ubezpieczamy. Jest to wartość na dzień zawarcia umowy ubezpieczenia.
64. Ubezpieczający w każdym ubezpieczeniu OC określa sumę gwarancyjną w okresie ubezpieczenia łącznie dla szkód na osobie i szkód w mieniu. Zmniejsza się ona o kwoty odszkodowań lub świadczeń, które wypłaciliśmy. Postanowienia dotyczące sumy gwarancyjnej stosujemy odpowiednio do jej limitów.
65. Sumę gwarancyjną w ubezpieczeniu OC lub sumę ubezpieczenia w ubezpieczeniu NNW lub w ubezpieczeniu kosztów ochrony prawnej określa ubezpieczający w porozumieniu z nami.
66. W ubezpieczeniu mienia w wariantach Ryzyka, nazwane i Wszystkie ryzyka, ustalamy sumę ubezpieczenia w systemie ubezpieczenia na **sumy stałe**. Wyjątkiem jest ubezpieczenie nieruchomości w budowie.
67. Gdy ubezpieczamy nieruchomość w budowie w wariantach Ryzyka, nazwane i Wszystkie ryzyka, suma ubezpieczenia powinna odpowiadać **wartości inwestycji budowlanej** w ostatnim dniu umowy ubezpieczenia. Jest to wartość:
  - 1) robót budowlanych wykonanych oraz zaplanowanych do końca okresu ubezpieczenia oraz
  - 2) materiałów budowlanych niezbędnych do wybudowania tej nieruchomości.
68. W ubezpieczeniu mienia od kradzieży z włamaniem, kradzieży, rozboju, dewastacji, przepięć, stłuczenia ustalamy sumę ubezpieczenia w systemie na **pierwsze ryzyko**. Wyjątkiem są OZE oraz maszyny rolnicze.
69. W ubezpieczeniu OZE oraz maszyn rolniczych od kradzieży z włamaniem, kradzieży, rozboju ustalamy sumę ubezpieczenia w systemie ubezpieczenia na **sumy stałe**.
70. Sumę ubezpieczenia mienia ubezpieczający ustala z uwzględnieniem podatku VAT naliczonego przy jego nabyciu (wartość brutto).
71. Jeżeli masz prawo odliczać podatek VAT naliczony przy nabyciu mienia, suma ubezpieczenia odpowiada wartości mienia pomniejszonej o podatek VAT (wartość netto).
72. Jeżeli po zawarciu umowy ubezpieczenia wartość ubezpieczonego mienia się zmniejsza, ubezpieczający może żądać zmniejszenia sumy ubezpieczenia. Zmniejsza się wtedy składka.
73. Jeżeli do szkody ma zastosowanie więcej niż jeden limit odpowiedzialności, stosujemy niższy z limitów.
74. Postanowienia OWU dotyczące sumy ubezpieczenia stosujemy odpowiednio do sumy gwarancyjnej.

### Jak ustalamy wartość ubezpieczenia

75. Wartość ubezpieczenia zależy od tego, co ubezpieczamy. Zob. tabela poniżej.

11.	wartości pieniężne	wartość nominalna wartość nominalną waluty obcej przeliczamy na złote według średniego kursu walut ustalonego przez Prezesa Narodowego Banku Polskiego
12.	zwierzęta domowe	średnia wartość rynkowa
13.	ziemiopłody	wartość ceny skupu
14.	zwierzęta gospodarskie a) zarodowe, b) hodowlane oraz przychowek, c) przeznaczone na opas lub do tuczu	a) udokumentowana indywidualna wartość rynkowa b) średnia wartość rynkowa c) wartość, która odpowiada średniej wadze i średniej cenie jednostkowej żywca
15.	produkty rolnicze	wartość, która odpowiada średnim kosztom zakupu, wytworzenia, naprawy, czyszczenia
16.	pozostałe mienie	wartość rzeczystwa
17.	maszyny rolnicze	wartość rynkowa

## SKŁADKA UBEZPIECZENIOWA

### Jakie są zasady opłacania składki i od czego zależy jej wysokość

76. Wysokość składki obliczamy za czas trwania naszej odpowiedzialności na podstawie taryfy składek, która obowiązuje w dniu zawarcia umowy ubezpieczenia.
77. Na wysokość składki ubezpieczeniowej mają wpływ:
  - 1) suma ubezpieczenia lub suma gwarancyjna;
  - 2) ustalone limity naszej odpowiedzialności;
  - 3) przedmiot ubezpieczenia, czyli co ubezpieczamy;
  - 4) wartość ubezpieczenia;
  - 5) zakres ubezpieczenia;
  - 6) okres ubezpieczenia;
  - 7) przebieg ubezpieczenia, czyli liczba szkód;
  - 8) Twój wiek;
  - 9) stawka taryfowa;
  - 10) czynniki taryfowe.
78. Assistance podstawowy dołączamy do ubezpieczenia budynku mieszkalnego, w zakresie obowiązkowym z ustawy. Ubezpieczający nie opłaca za niego składki.
79. Możemy zastosować indywidualną ocenę ryzyka i określić wysokość składki ubezpieczeniowej inaczej niż na podstawie taryfy składek w sytuacjach, gdy na jego ocenę mają wpływ:
  - 1) miejsce ubezpieczenia;
  - 2) rodzaj ubezpieczonego mienia;
  - 3) sposób zabezpieczenia mienia;
  - 4) zgłoszone szkody lub
  - 5) inne czynniki.
80. Składka może być płatna jednorazowo albo w ratach. Wysokość składki i terminy jej zapłaty potwierdzamy w dokumencie ubezpieczenia.
81. Ubezpieczający opłaca składkę lub jej pierwszą ratę w chwili zawarcia umowy ubezpieczenia. Możemy jednak w umowie ubezpieczenia ustalić z nim inaczej. Jeśli ubezpieczający zapłaci kwotę niższą niż określona w umowie ubezpieczenia jako kwota składki lub jej raty, uznamy, że jej nie zapłacił.
82. Jeżeli ubezpieczający jest ubezpieczonym i dojdzie do szkody, która polega na całkowitym zniszczeniu ubezpieczonego mienia albo jego utracie, oraz jeżeli sumą ubezpieczenia wyczerpie się wskutek wypłaty odszkodowania, z przyznanego Ci odszkodowania potrącimy niezapłacone raty składki z umowy ubezpieczenia.
83. Jeśli w trakcie trwania umowy zmienią się jej warunki i ubezpieczający będzie musiał zapłacić dodatkową składkę lub my będziemy musieli zwrócić składkę, przeliczymy składkę według taryfy składek, która obowiązuje w dniu zmiany umowy ubezpieczenia.
84. Jeśli w okresie ubezpieczenia sumę ubezpieczenia przywrócimy do pierwotnej wysokości lub podwyższymy, dodatkową składkę obliczymy proporcjonalnie za każdy dzień pozostałego okresu ubezpieczenia. Dodatkową składkę ubezpieczający opłaca jednorazowo.
85. Jeżeli ubezpieczający opłaca składkę ubezpieczeniową przelewem bankowym, kartą płatniczą lub przekazem pocztowym, za datę jej opłacenia uważamy:
  - 1) dzień złożenia zlecenia zapłaty na nasz rachunek w banku lub w urzędzie pocztowym lub dzień zapłaty kartą płatniczą – gdy na jego rachunku była wystarczająca ilość pieniędzy;
  - 2) dzień uznania naszego rachunku pełną kwotą wymaganej składki lub jej raty – gdy na jego rachunku nie było wystarczającej ilości pieniędzy.
86. Jeżeli Ty lub ubezpieczający podacie nam nieprawdziwe dane, które miały wpływ na wysokość naliczonej składki, ubezpieczający na nasze wezwanie ma obowiązek dopłacić różnicę pomiędzy należną składką a składką, którą uwzględniliśmy w umowie ubezpieczenia. Jeśli dojdzie do szkody, dopłata tej różnicy staje się natychmiast wymagana. Jeśli ubezpieczający jest jednocześnie ubezpieczonym, z przyznanego Ci odszkodowania potrącimy należną nam dodatkową składkę z umowy ubezpieczenia.

## PRAWA I OBOWIĄZKI, KTÓRE WYNIKAJĄ Z UMOWY UBEZPIECZENIA

### Jakie ogólne obowiązki ubezpieczającego i Twoje wynikają z umowy ubezpieczenia

87. Gdy trwa umowa, ubezpieczający ma obowiązek zawiadomić nas o wszystkich zmianach okoliczności, o które pytaliliśmy we wniosku lub innych pismach, zanim zawarliśmy z nim umowę. Ale jeśli wiesz, że ubezpieczający zawarł umowę ubezpieczenia dla Ciebie, to również Ty masz obowiązek zawiadomić nas o wszystkich zmianach, które dotyczą ubezpieczenia. Ubezpieczający lub Ty powinniście zawiadomić nas o zmianach niezwłocznie po tym, jak się o nich dowiecie.
88. Ubezpieczający lub Ty – jeśli wiesz, że ubezpieczający zawarł umowę ubezpieczenia dla Ciebie – macie obowiązek:
  - 1) przestrzegać:
    - a) powszechnie obowiązujących przepisów prawa, które dotyczą eksploatacji ubezpieczonego mienia, zwłaszcza przepisów:
      - (i) prawa budowlanego,
      - (ii) o ochronie przeciwpożarowej,
      - (iii) dotyczących normalizacji, certyfikacji, budowy i eksploatacji urządzeń technicznych oraz wykonywania dozoru technicznego nad tymi urządzeniami,
    - b) zaleceń producenta co do montażu, warunków eksploatacji i sposobu użytkowania ubezpieczonego mienia;
  - 2) utrzymywać ubezpieczone mienie w należytym stanie technicznym;
  - 3) przestrzegać naszych zaleceń, gdy Was do tego pisemnie zobowiązaliśmy;
  - 4) usunąć w wyznaczonym terminie szczególne zagrożenia, gdy Was do tego pisemnie zobowiązaliśmy;
  - 5) konserwować przewody i urządzenia doprowadzające i odprowadzające płyny lub parę i o nie dbać oraz zastosować w terminie odpowiednie środki ochronne, aby zabezpieczyć przed mrozem przewody i urządzenia narażone na jego działanie – jeśli należy to do Waszych obowiązków;
  - 6) zabezpieczyć ubezpieczone mienie przed kradzieżą z włamaniem i kradzieżami odpowiednio do jego konstrukcji, tak jak wskazujemy w OWU;
  - 7) stosować zabezpieczenia zgłoszone przez Was w umowie ubezpieczenia.
89. Nie będziemy odpowiadać za szkody, gdy Ty lub ubezpieczający nie dopełnicie obowiązku, o którym mowa w pkt. 87. Jeżeli do naruszenia tych obowiązków doszło z Waszej winy umyślnej, w razie wątpliwości przyjmujemy, że zdarzenie ubezpieczeniowe i jego następstwa są skutkiem tych okoliczności.
90. Gdy Ty lub ubezpieczający nie dopełnicie któregośkolwiek ze swoich obowiązków, o których mowa w pkt. 88, nie wypłacimy odszkodowania w tej części, w której miało to wpływ na powstanie, przebieg lub rozmiar szkody.

### Jakie są ogólne obowiązki ubezpieczającego i Twoje, gdy powstanie szkoda

91. Jeśli dojdzie do zdarzenia ubezpieczeniowego, ubezpieczający oraz Ty, jeżeli ubezpieczający zawarł umowę ubezpieczenia dla Ciebie, macie obowiązek:
  - 1) niezwłocznie powiadomić nas o szkodzie w mieniu – musicie to zrobić w ciągu 5 dni roboczych od tego zdarzenia lub od chwili, w której się o nim dowiedzieliście;
  - 2) niezwłocznie powiadomić nas o szkodzie na osobie – musicie to zrobić w ciągu 14 dni od tego zdarzenia. Jeśli wskutek zdarzenia ubezpieczeniowego nie możecie tego zrobić, powinniście to zrobić w ciągu 14 dni od dnia, w którym stało się to możliwe;
  - 3) użyć dostępnych Wam środków, aby ratować przedmiot ubezpieczenia oraz zapobiec szkodzie lub zmniejszyć jej rozmiar;
  - 4) dążyć do złagodzenia skutków zdarzenia ubezpieczeniowego, zwłaszcza jak najszybciej poddać się opiece lekarskiej i zaleconemu leczeniu;
  - 5) nie zmieniać niczego w miejscu szkody w czasie i zakresie, które ustalisz z nami, np. zachować uszkodzone mienie i udostępnić je naszemu przedstawicielowi do oględzin; wyjątkiem jest sytuacja, gdy podjęto niezbędne działania, aby zabezpieczyć mienie pozostałe po szkodzie lub zmniejszyć jej rozmiar;

- 6) niezwłocznie powiadomić policję i uzyskać pisemne potwierdzenie zgłoszenia, jeśli szkoda powstała w wyniku przestępstwa lub czynu niedozwolonego, np. kradzieży, kradzieży z włamaniem, rozboju, rozboju poza miejscem ubezpieczenia, dewastacji;
  - 7) niezwłocznie powiadomić straż pożarną, policję lub inne służby, jeżeli okoliczności lub rodzaj szkody wymagają ich obecności w miejscu szkody, np. w związku z podejrzeniem popełnienia przestępstwa;
  - 8) powiadomić administratora obiektu budowlanego o uszkodzeniu, aby spisał protokół określający jej okoliczności i rozmiar, jeśli obiektem budowlanym administruje inny podmiot – musicie to zrobić najpóźniej następnego dnia roboczego od momentu, w którym szkoda powstała lub w którym się o niej dowiedzieliście;
  - 9) udzielić naszym przedstawicielom wszelkich wyjaśnień, o jakie prosiliśmy w związku ze zgłoszoną szkodą;
  - 10) przekazać nam dowody, w tym dokumentację medyczną i inne dokumenty, których będziemy potrzebować, aby ustalić okoliczności powstania i wielkość szkody;
  - 11) postępować według naszych zaleceń, jeśli zostaną przez nas wydane po powstaniu szkody;
  - 12) przygotować na własny koszt zestawienie poniesionych strat i nam je przekazać;
  - 13) niezwłocznie powiadomić nas, że zakres uszkodzeń jest większy niż zgłoszony, jeśli stwierdzicie to po rozpoczęciu naprawy. W takiej sytuacji możemy przeprowadzić ponowne oględziny i zweryfikować zakres uszkodzeń, które zgłosziliście.
92. Jeżeli za powstanie szkody, odpowiadają osoby trzecie, ubezpieczający oraz Ty, jeżeli ubezpieczający zawarł umowę ubezpieczenia dla Ciebie, macie obowiązek podać nam wszystkie znane Wam informacje o tych osobach.
  93. Jeżeli przeciwko Tobie w związku ze zdarzeniem ubezpieczeniowym wszczęto postępowanie karne lub cywilne albo jeżeli osoba uprawniona z umowy ubezpieczenia wystąpiła na drogę sądową, masz obowiązek niezwłocznie zawiadomić nas o tym pisemnie. Jest to Twój obowiązek, nawet jeśli dostaliśmy już od Ciebie zgłoszenie o szkodzie.
  94. Nie możesz bez naszej wcześniejszej pisemnej zgody uznać ani zaspokoić roszczenia osoby uprawnionej z umowy ubezpieczenia. Jeśli zrobisz to bez naszej zgody, nie będzie to miało wobec nas skutków prawnych.

#### Przykład:

Uszkodziłeś sąsiadowi ogrodzenie i konieczna jest jego naprawa. Nie możesz jednak dać mu pieniędzy na zakup materiałów do jego naprawy, z góry przyjmując, że je zwrócimy.

95. Jeżeli to samo zdarzenie ubezpieczeniowe objął ochroną również inny ubezpieczyciel, ubezpieczający lub Ty macie obowiązek:
  - 1) niezwłocznie poinformować tego ubezpieczyciela o szkodzie oraz 2) zawiadomić nas, że poinformowaliście tego ubezpieczyciela. W tym celu dostarczacie nam kopię pisma, które mu przekazałście. Ten obowiązek nie dotyczy NNW.

#### Czym skutkuje naruszenie obowiązków przez ubezpieczającego lub Ciebie

96. Jeśli ubezpieczający lub Ty z winy umyślnej albo rażącego niedbalstwa nie powiadomicie nas o szkodzie w mieniu lub szkodzie na osobie (zob. pkt 91 ppkt 1 lub 2), możemy zmniejszyć odszkodowanie w takim stopniu, w jakim się to przyczyniło do zwiększenia szkody lub uniemożliwiło nam ustalenie okoliczności i skutków zdarzenia ubezpieczeniowego.
97. Jeśli ubezpieczający lub Ty z winy umyślnej albo wskutek rażącego niedbalstwa nie zastosujecie dostępnych Wam środków, aby ratować przedmiot ubezpieczenia oraz zapobiec szkodzie lub zmniejszyć jej rozmiar (zob. pkt 91 ppkt 3), nie będziemy odpowiadać za szkody powstałe z tego powodu.

#### Jakie ogólne koszty pokrywamy

98. Pokrywamy koszty, które mają związek ze szkodą w mieniu, objętą ochroną ubezpieczeniową.
99. Odpowiadamy w granicach sumy ubezpieczenia oraz limitów naszej odpowiedzialności określonych dla danego mienia, które ubezpieczyliśmy.
100. Limity kosztów, które pokrywamy, określiliśmy na jedno zdarzenie ubezpieczeniowe.
101. Jeśli zostało lub mogło zostać uszkodzone także mienie nieubezpieczone, pokrywamy koszty w takiej proporcji, w jakiej mienie ubezpieczone pozostaje do mienia nieubezpieczonego. Jeśli nie możemy ustalić tej proporcji, pokrywamy koszty w 50% limitów, które określiliśmy.
102. Limity udokumentowanych przez Ciebie kosztów, które pokrywamy w ubezpieczeniu mienia, zależą od wariantu ubezpieczenia. Określiśmy je w tabeli poniżej.

Tabela 3. Jakie limity kosztów pokrywamy w ubezpieczeniu mienia

Lp.	Rodzaj kosztów	Limity kosztów, które pokrywamy	
		Ryzyka nazwane	Wszystkie ryzyka
1.	koszty, które powstają, gdy <b>ratujesz</b> ubezpieczone mienie oraz działasz, aby <b>zapobiec</b> szkodzie lub ją <b>zmniejszyć</b> (piszemy o tym w pkt 91 ppkt 3); Twoje działanie musi być uzasadnione, nawet jeśli miałyby się okazać nieskuteczne	bez limitu	bez limitu
2.	koszty <b>uprzątnięcia pozostałości</b> po szkodzie w mieniu, które zostało zniszczone w wyniku zdarzenia ubezpieczeniowego.	do 5% sumy ubezpieczenia, którą określiliśmy dla ubezpieczonego mienia – nawet jeśli suma ubezpieczenia się wyczerpała (wyplata ponad sumę ubezpieczenia)	do 10% sumy ubezpieczenia, którą określiliśmy dla ubezpieczonego mienia – nawet jeśli suma ubezpieczenia się wyczerpała (wyplata ponad sumę ubezpieczenia)
3.	koszty <b>rozbiórki i demontażu</b> mienia, które zostało zniszczone w wyniku zdarzenia ubezpieczeniowego.	do 10% sumy ubezpieczenia, którą określiliśmy dla ubezpieczonego mienia, maksymalnie 20 000 zł łącznie – (wyplata w granicy sumy ubezpieczenia)	do 20% sumy ubezpieczenia, którą określiliśmy dla przedmiotu ubezpieczenia, maksymalnie 40 000 zł łącznie – (wyplata w granicy sumy ubezpieczenia)
4.	koszty <b>poszukiwania przyczyny szkody</b> w budynku mieszkalnym.	do 10 000 zł	bez limitu
5.	koszty <b>naprawy lub wymiany zabezpieczeń</b> , które uszkodzono w wyniku kradzieży z włamaniem lub usiłowania włamania; są to m.in. koszty wymiany zamków	<ol style="list-style-type: none"> <li>a) do 2 000 zł na jedno zdarzenie ubezpieczeniowe, jeżeli Twoje ubezpieczenie nie obejmuje ryzyka kradzieży z włamaniem, rozboju,</li> <li>b) do 100% sumy ubezpieczenia, maksymalnie 2 000 zł ponad sumę ubezpieczenia, którą określiliśmy dla ryzyka kradzieży z włamaniem, rozboju na jedno zdarzenie ubezpieczeniowe</li> </ol>	<ol style="list-style-type: none"> <li>a) do 5 000 zł na jedno zdarzenie ubezpieczeniowe, jeżeli Twoje ubezpieczenie nie obejmuje ryzyka kradzieży z włamaniem, rozboju,</li> <li>b) do 100% sumy ubezpieczenia, maksymalnie 5 000 zł ponad sumę ubezpieczenia, którą określiliśmy dla ryzyka kradzieży z włamaniem, rozboju na jedno zdarzenie ubezpieczeniowe</li> </ol>

#### Jaki jest minimalny poziom zabezpieczenia mienia

103. Pomieszczenie, w którym znajduje się ubezpieczone mienie, powinno być odpowiednio zabezpieczone. Poniżej określamy, jakich zabezpieczeń wymagamy.
104. Sufity, ściany, podłogi, dachy powinny być wykonane z trwałych materiałów, tak żeby nie można ich było zniszczyć lub pokonać bez użycia siły lub narzędzi. Wszelkie otwory w ścianach, sufitach, podłogach i dachach powinny być zamknięte, tak żeby osoby nieuprawnione nie mogły dostać się do nieruchomości bez włamania.

#### Informacja:

Jeżeli pomieszczenia są wykonane w całości lub w części z siatki drucianej lub innych podobnych konstrukcji ażurowych oraz z brezentu lub powłok z tworzyw sztucznych, uważamy, że nie są właściwie zabezpieczone.

105. Wszystkie drzwi zewnętrzne powinny być:
  - 1) pełne, czyli całkowicie oddzielające pomieszczenia i bez otworów;

- 2) w należytym stanie technicznym oraz
- 3) tak skonstruowane, osadzone i zamknięte, żeby nie można było ich wyłamać lub wyważyć bez użycia siły lub narzędzi, czego dowodem będą ślady włamania.
106. Drzwi zewnętrzne i bramy garażowe do nieruchomości lub pomieszczeń, z których jest do nich przejście, powinny być zamknięte. Zamknięciem musi być co najmniej jedno z następujących zabezpieczeń, działające i technicznie sprawne:
- 1) jeden zamek: wielozastawkowy, wielopunktowy, atestowany lub elektroniczny;
  - 2) dwie kłódki wielozastawkowe lub jedna kłódka atestowana, a dla budynku gospodarczego, budowli lub pomieszczeń przynależnych lub innego budynku również kłódka wielozastawkowa;
  - 3) brama garażowa z napędem automatycznym, zdalnie sterowana pilotem.
107. Drzwi umieszczone w wydzielonej części nieruchomości powinny spełniać wymogi określone dla drzwi zewnętrznych. Dotyczy to drzwi, z których można się dostać:
- 1) bezpośrednio do ubezpieczonego mienia lub
  - 2) do innych pomieszczeń, z których jest dostęp do ubezpieczonego mienia.
- Mówimy tu o tej części nieruchomości, którą dysponujesz tylko Ty.
108. W drzwiach dwuskrzydłowych jedno skrzydło musi być dodatkowo unieruchomione za pomocą zasuwki z dołu i z góry od wewnętrznej strony.
109. Drzwi zewnętrzne oszklone muszą być wyposażone w zamki, których nie można otworzyć bez użycia klucza przez otwór wybity w szybie.
110. Drzwi ażurowe do pomieszczeń przynależnych powinny być zabezpieczone na całej powierzchni od wewnątrz tak, by nie można było zajrzeć do środka pomieszczenia i bez włamania wydobyc z niego ubezpieczonych przedmiotów.
111. Wszystkie okna i inne zewnętrzne otwory oszklone powinny być:
- 1) w należytym stanie technicznym oraz
  - 2) tak skonstruowane, osadzone i zamknięte, żeby nie można było ich wyłamać lub wyważyć bez użycia siły lub narzędzi, czego dowodem będą ślady włamania.
112. Drzwi balkonowe oraz tarasowe traktujemy jak okna.
113. Sztaby, skobki i zawiasy zewnętrzne powinny być wmurowane w ścianę lub przytwierdzone śrubami, które są zaklinowane lub inaczej zamocowane od wewnątrz nieruchomości. Ważne jest też to, aby nie można ich było wyłamać lub wyważyć bez użycia siły lub narzędzi.
114. Wszystkie klucze do zamków, kłódek, karty kodu dostępu, piloty do zamknięć i alarmów powinny być:
- 1) tylko w posiadaniu Twoim lub osób uprawnionych do tego, by je przechowywać, i
  - 2) przechowywane tak, by były chronione przed kradzieżą i dostępem do nich osób nieuprawnionych.
- Gdy klucze, karty dostępu, piloty lub inne przedmioty do otwierania zamków (także zapasowe) się zagubią lub zaginę, masz obowiązek niezwłocznie zmienić zabezpieczenia na własny koszt.
115. Jeżeli **suma ubezpieczenia** ubezpieczonego mienia w ryzyku **kradzieży, z włamaniem, rozboju jest wyższa niż 100 000 zł** – to nieruchomość powinna być **dotatkowo zabezpieczona** przez co najmniej jedno z następujących zabezpieczeń:
- 1) działające i technicznie sprawne drzwi **antywłamaniowe** oraz **okna antywłamaniowe, rolety antywłamaniowe** lub kraty;
  - 2) działający, sprawny technicznie oraz prawidłowo uzbrajany alarm lokalny z systemem dźwiękowym i świetlnym;
  - 3) działający, sprawny technicznie oraz prawidłowo uzbrajany **alarm z monitoringiem**.
116. **Broń palna** powinna być przechowywana zgodnie z obowiązującymi przepisami prawa.
117. Wymagania dotyczące minimalnych zabezpieczeń dotyczą odpowiednio budynków i budowli oraz budynków rolniczych w budowie i budowlu w budowie, budynków w przebudowie, rozbudowie, nadbudowie lub remoncie.
118. Odpowiadamy za szkody w mieniu, które znajduje się na **zewnątrz nieruchomości**, spowodowane **kradzieżą**, pod warunkiem że:
- 1) wokół całego miejsca ubezpieczenia jest ogrodzenie, które uniemożliwia dostęp do posesji, i
  - 2) ubezpieczone mienie znajduje się wewnątrz ogrodzonej posesji lub na ogrodzeniu lub bramie.
- Bramy lub furtki do niego muszą być zamykane co najmniej na kłódkę wielozastawkową lub jeden zamek wielozastawkowy lub zamknięte zdalnie sterowane pilotem.
119. Wymóg dotyczący ogrodzenia posesji nie dotyczy **OZE** lub ich elementów zainstalowanych na dachach budynków lub na balkonach, do których nie można dostać się inaczej niż po pokonaniu zabezpieczeń nieruchomości określonych w poprzednich punktach.
120. Odpowiadamy za szkody w maszynach rolniczych spowodowane **kradzieżą**, pod warunkiem że maszyny były przechowywane w pomieszczeniach właściwie zabezpieczonych. Takie pomieszczenia:
- 1) są zamknięte co najmniej na kłódkę wielozastawkową lub jeden zamek wielozastawkowy;
  - 2) mają drzwi i zamki w należytym stanie technicznym, odpowiednio osadzone i zamknięte tak, że stanowią przeszkodę, której nie można sforsować bez użycia siły oraz narzędzi, czego dowodem będą pozostawione ślady włamania.
121. Podczas postoju lub składowania możesz przechowywać maszyny rolnicze na trwale ogrodzonym terenie **siędliska, podwórza, posesji, placu składowego**. Bramy lub furtki do niego muszą być zamykane co najmniej na kłódkę wielozastawkową lub jeden zamek wielozastawkowy lub zamknięte zdalnie sterowane pilotem.
122. Klucze zapasowe i oryginalne do pomieszczeń oraz do otwarcia lub uruchomienia maszyny rolniczej z własnym napędem masz obowiązek przechowywać tak, aby ochronić je przed kradzieżą i uniemożliwić dostęp do nich osobom nieuprawnionym. W razie zagubienia albo zaginięcia kluczy (także zapasowych) masz obowiązek niezwłocznie wymienić zamki (kłódki) na własny koszt.
123. Maszyny rolnicze z własnym napędem powinny mieć wyjęte klucze ze stacyjki zapłonowej. Drzwi tych maszyn powinny być zamknięte na zamek fabryczny lub w inny przewidziany konstrukcyjnie sposób.
124. Możemy na podstawie indywidualnej oceny ryzyka uzależnić zawarcie umowy ubezpieczenia od wprowadzenia przez Ciebie dodatkowych lub odmiennych zabezpieczeń niż wymagane.

## OGÓLNE ZASADY USTALANIA I WYPŁATY ODSZKODOWANIA

### Na czym polega zawiadomienie o szkodzie

125. W zawiadomieniu o szkodzie opisujesz okoliczności zdarzenia losowego, oraz szkody i straty, które stwierdzasz.
126. Potwierdzamy, że otrzymaliśmy zawiadomienie o szkodzie, i określamy dalszy tok postępowania.
127. Możemy poprosić Cię m.in. o:
- 1) listę uszkodzonego mienia, potwierdzenie zgłoszenia szkody na policję, oświadczenie sprawcy, protokół z administracji, zeznania świadków, jeśli byli obecni przy zdarzeniu losowym (w formie pisemnych oświadczeń), oraz listę świadków z ich danymi do kontaktu;
  - 2) kosztorys lub faktury napraw albo zakupu uszkodzonego lub zniszczonego mienia;
  - 3) w razie szkody na osobie – dokumentację z leczenia lub rehabilitacji, a także dowody kosztów poniesionych z tego powodu.
128. Możemy sprawdzić dokumenty, które nam przekazujesz, m.in. rachunki i kosztorysy, żeby ustalić okoliczności, rozmiar i wysokość szkody.
129. Jeśli nie uznamy naszej odpowiedzialności, my lub Centrum Alarmowe pisemnie poinformujemy Ciebie lub uprawnionego o tym, że odmawiamy wypłaty odszkodowania lub świadczenia. Wskażemy przy tym przyczynę odmowy.

### Jak ustalamy wysokość odszkodowania

130. Gdy ustalamy rozmiar szkody, nie uwzględniamy:
- 1) wartości naukowej, kolekcjonerskiej, zabytkowej, artystycznej lub pamiątkowej oraz kosztów innowacji, ulepszeń i modernizacji;
  - 2) kosztów i strat, które wynikają z braku części zamiennych lub materiałów potrzebnych, aby przywrócić stan sprzed szkody.
131. Wysokość szkody ustalamy według udokumentowanych kosztów odbudowy, wymiany lub naprawy ubezpieczonego mienia. Obliczamy ją na podstawie cen z dnia, w którym ustalamy odszkodowanie. Są to ceny obowiązujące w miejscu szkody. Uwzględniamy przy tym te same wymiary, konstrukcję i materiały.
132. Jeśli nie udokumentujesz kosztów odbudowy, wymiany lub naprawy, wysokość szkody ustalimy według kosztów odbudowy lub naprawy w miejscu ubezpieczenia na podstawie katalogów nakładów rzeczowych (np. KNR, KNNR). Zastosujemy średnie kwartalne ceny robót remontowo-budowlanych oraz średnie narzuty, publikowane przez wydawnictwa branżowe (np. Sekocenbud). Wysokość szkody obliczymy na podstawie cen z dnia, w którym ustalamy odszkodowanie. Uwzględnimy przy tym rodzaj mienia, jego wymiary, konstrukcję i zastosowane materiały.
133. Wysokość odszkodowania ustalamy łącznie z kosztami:
- 1) rozbiórki i demontażu, które poprzedzają naprawę (Tabela 3, poz. 3);
  - 2) ponownego montażu po naprawie;
  - 3) zwykłego transportu oraz
  - 4) innych opłat, które były konieczne i uzasadnione (są to np. opłaty celne, koszty związane z ewentualnym dopuszczeniem urządzeń do ruchu).
134. Gdy ustalamy wysokość odszkodowania, uwzględniamy wartość ubezpieczenia, którą przyjęliśmy w umowie ubezpieczenia.
135. Przy ustalaniu wysokości odszkodowania nie uwzględniamy żadnych kosztów, które powstają, gdy realizujesz przepisy prawa dotyczące konstrukcji ubezpieczonego mienia, prac naprawczych lub remontowych. Masz obowiązek ponieść je dodatkowo, gdy te przepisy wchodzi w życie w okresie ubezpieczenia.
136. Stopień zużycia mienia w danej grupie mienia ustalamy na podstawie Tabeli stopnia zużycia mienia.
137. Amortyzację części i zespołów do wymiany w maszynach rolniczych ustalamy na podstawie współczynnika amortyzacji maszyn rolniczych.
138. To, jak ustalamy wysokość odszkodowania, zależy od mienia, którego dotyczy szkoda. Szczegóły znajdziesz w tabeli poniżej.

Tabela 4. Tabela 4. W jaki sposób ustalamy wysokość odszkodowania

Lp.	Ubezpieczane mienie	Sposób, w jaki ustalamy wysokość szkody	Szczególne sytuacje, które mają wpływ na odszkodowanie
1.	wartości pieniężne	według wartości nominalnej; przy walucie obcej – obliczamy w złotych na podstawie średniego kursu walut NBP z dnia, w którym ustalamy odszkodowanie	
2.	biżuteria	na podstawie: 1) cen: a) zakupu z dnia, w którym ustalamy wysokość odszkodowania, b) naprawy lub 2) wyceny rzeczoznawcy	jeśli do ubezpieczenia danego przedmiotu wymagaliśmy dokumentów, które potwierdzają jego wartość, ustalamy odszkodowanie na podstawie udokumentowanej wartości tego przedmiotu z dnia zawarcia umowy ubezpieczenia
3.	zwierzęta domowe	na podstawie cen rynkowych zwierząt tego samego gatunku i rasy	szczególną sytuacją jest śmierć psa w wyniku uderzenia pojazdu. Wtedy w wariancie Wszystkie ryzyka – wypłacamy ryczałt, a w wariancie Ryzyka nazwane – nie odpowiadamy za szkodę. Odszkodowanie wypłacamy, kiedy otrzymamy dokument utylizacji zwierzęcia (kremacji) lub pochówku
4.	nieruchomość ubezpieczona w wartości odtworzeniowej	wysokość szkody częściowej w nieruchomości ustalamy zawsze w wartości odtworzeniowej – nie ma znaczenia wiek uszkodzonego elementu, którego dotyczy odszkodowanie	
5.	nieruchomość ubezpieczona w wartości rzeczywistej	wysokość szkody częściowej w stałych elementach nieruchomości ustalamy: 1) w wartości odtworzeniowej – dla tych, które mają maksymalnie 20 lat, 2) w wartości rzeczywistej – dla tych, które mają więcej niż 20 lat	
6.	maszyny rolnicze	wysokość szkody częściowej ustalamy w wartości rynkowej z uwzględnieniem współczynnika amortyzacji	inny zakres ubezpieczenia niż agrosasco

139. Wysokość odszkodowania zmniejsza się o wartość pozostałości mienia, które możesz nadal użytkować lub odsprzedać. Tę wartość obliczamy według cen z dnia, w którym ustalamy odszkodowanie. Uwzględniamy przy tym stopień zużycia mienia.
140. Gdy dojdzie do szkody całkowitej, możemy przejąć mienie, za które wypłaciliśmy Ci odszkodowanie wystarczające, aby nabyć tego rodzaju mienie o najbardziej zbliżonych cechach i parametrach.
141. Jeśli Ty albo ubezpieczający, nie zgłosiliście nam, że po zawarciu umowy ubezpieczenia:  
1) miejsce ubezpieczenia stało się niezamieszkiwane na stałe lub  
2) w miejscu ubezpieczenia rozpoczęto działalność gospodarczą, z odszkodowania potrącimy 20-procentowy udział własny do każdej szkody w mieniu, która powstanie w tym miejscu ubezpieczenia.
142. Jeżeli ubezpieczamy mienie w wariancie Wszystkie ryzyka i w wyniku Twojego działania lub zaniechania powstanie szkoda w ubezpieczonych nieruchomościach domowych, narzędziach i urządzeniach, materiałach i zapasach lub sprzęcie rolniczym oraz w mieniu wczasowiczów i produktach rolniczych – jeśli rozszerzymy o nie zakres ochrony – to z odszkodowania potrącimy 25-procentowy udział własny do każdej szkody w mieniu. Udział własny stosujemy tylko dla zdarzeń losowych innych niż wymienione w wariancie Ryzyka nazwane lub w ubezpieczeniu mienia od stłuczenia (Klauzula nr 7).
143. Jeśli nie będziesz mieć potwierdzenia zakupu przedmiotów, które ubezpieczamy (jak faktura, paragon), wysokość odszkodowania obliczymy na podstawie ceny zakupu pełnowartościowego przedmiotu o najbardziej zbliżonych właściwościach, cechach lub parametrach i najniższej cenie.
144. Jeśli nie da się naprawić lub wyremontować zniszczonego lub uszkodzonego mienia, które ubezpieczyliśmy, lub z tego zrezygnujesz, obliczymy odszkodowanie na podstawie kosztorysu naprawy.
145. Jeśli mienie, które ubezpieczyliśmy w wartości rzeczywistej, zostanie całkowicie zniszczone, a jego zużycie z uwagi na wiek wynosi ponad 80% – przyjmujemy, że wysokość odszkodowania to 20% wartości mienia o najbardziej zbliżonych właściwościach, cechach lub parametrach.
146. Jeżeli nie naprawisz uszkodzeń, za które wypłaciliśmy Ci odszkodowanie, i w tym samym mieniu znów dojdzie do szkody – potrącimy z odszkodowania całość lub część kwoty, którą wypłaciliśmy Ci poprzednio. Będzie ona odpowiednia do stopnia, w jakim te szkody się pokrywają.
147. Nawet jeśli ubezpieczający ubezpieczył mienie powyżej jego wartości, wysokość odszkodowania ustalamy tak, jak opisaliśmy w tym rozdziale.
148. Jeżeli ubezpieczający ustalił sumę ubezpieczenia:  
1) z podatkiem VAT (w wartości brutto) – przy ustalaniu odszkodowania uwzględniamy podatek VAT;

- 2) bez podatku VAT (w wartości netto) – przy ustalaniu odszkodowania nie uwzględniamy podatku VAT.
149. Odszkodowanie wypłacamy w granicach sumy ubezpieczenia oraz limitów naszej odpowiedzialności.
150. Jeżeli ustaliliśmy franszyzę redukcyjną, odejmujemy ją od ostatecznej wartości odszkodowania. Franszyzę redukcyjną stosujemy do każdej szkody – jeżeli w wyniku jednego zdarzenia ubezpieczeniowego powstanie więcej niż jedna szkoda.
151. Postanowień z tej części OWU nie stosujemy, jeśli w klauzulach określiliśmy inaczej.

## POSTANOWIENIA KOŃCOWE

### Jak złożyć reklamację

152. Reklamację w związku z zawarciem lub wykonaniem umowy ubezpieczenia możesz zgłosić Ty, ubezpieczający lub uprawniony z tej umowy.
153. Reklamację można złożyć:  
1) pisemnie – na adres naszej dowolnej jednostki lub osobiście;  
2) elektronicznie – przez formularz reklamacyjny na naszej stronie internetowej;  
3) ustnie – osobiście do protokołu lub telefonicznie.
154. W reklamacji podajesz:  
1) imię, nazwisko (nazwę), adres i numer telefonu kontaktowego osoby, która zgłasza reklamację;  
2) numer zgłoszenia szkody lub numer polisy;  
3) treść reklamacji;  
4) uzasadnienie reklamacji i ewentualne dowody.
155. Reklamację rozpatrujemy niezwłocznie, do 30 dni od dnia, w którym ją otrzymaliśmy. Jeżeli sprawa jest szczególnie skomplikowana i nie możemy odpowiedzieć w tym czasie, odpowiemy w ciągu 60 dni od dnia, w którym otrzymaliśmy reklamację. Poinformujemy wtedy osobę, która zgłosiła reklamację:  
1) co jest przyczyną opóźnienia;  
2) jakie okoliczności musimy ustalić;  
3) w jakim przewidywanym terminie odpowiemy.
156. Na reklamację odpowiadamy na piśmie. Możemy odpowiedzieć e-mailowo tylko na wnioski osoby, którą ją złożyła.
157. Osoba, która zgłasza reklamację, może wystąpić z wnioskiem o rozpatrzenie sprawy do Rzecznika Finansowego.
158. Spór może zostać rozstrzygnięty w drodze:  
1) pozasądowego postępowania w sprawie rozwiązywania sporów między klientem a podmiotem rynku finansowego, prowadzonego przez Rzecznika Finansowego (adres strony internetowej: [www.rf.gov.pl](http://www.rf.gov.pl)), albo

- 2) postępowania przed Sądem Polubownym przy Komisji Nadzoru Finansowego (adres strony internetowej: knf.gov.pl).
159. Osoba, która składa reklamację, może dochodzić swoich roszczeń przed sądem. Powództwo o roszczenie z umowy ubezpieczenia można wytoczyć według przepisów o właściwości ogólnej albo przed sąd właściwy dla miejsca zamieszkania lub siedziby ubezpieczającego, Twojego lub uprawnionego z umowy ubezpieczenia lub przed sąd właściwy dla miejsca zamieszkania spadkobiercy Twojego lub spadkobiercy uprawnionego z umowy ubezpieczenia.
160. Podlegamy nadzorowi Komisji Nadzoru Finansowego.

### Kiedy mamy prawo do roszczeń regresowych

161. Jeżeli Ty albo osoba, która działa na Twoje zlecenie, bez naszej zgody zrzeknie się roszczenia o odszkodowanie od sprawcy szkody, umyślnie nie zabezpieczycie tego roszczenia albo je ograniczycie – możemy odmówić wypłaty odszkodowania albo odpowiednio je zmniejszyć. Jeżeli o zrzeczeniu się albo ograniczeniu roszczenia dowiemy się po wypłacie odszkodowania – możemy dochodzić:
- 1) całości albo części odszkodowania, które wypłaciliśmy, oraz
  - 2) niezbędnych kosztów, które ponieśliśmy, aby odzyskać wypłaconą kwotę.
162. Masz obowiązek pomóc nam dochodzić roszczeń regresowych przeciwko osobom, trzęcim, które odpowiadają za szkodę, m.in. dostarczyć odpowiednie dokumenty i udzielić niezbędnych informacji.
163. Z dniem zapłaty świadczenia lub odszkodowania Twoje roszczenia przeciwko sprawcy przechodzą z mocy prawa na nas do wysokości wypłaconych przez nas kwot.
164. Nie będziemy odpowiadać za szkody, jeśli Ty lub ubezpieczający z winy umyślnej albo z powodu rażącego niedbalstwa nie umożliwicie nam dochodzenia roszczeń odszkodowawczych wobec osób, które odpowiadają za szkodę.

### Jak składać zawiadomienia i oświadczenia

165. Wszelkie zawiadomienia i oświadczenia, które Ty, ubezpieczający, inne osoby lub my składamy w sprawie umowy ubezpieczenia, powinny być – dla celów dowodowych – składane w formie pisemnej (pismo z własnoręcznym podpisem), dokumentowej (np. e-mail wysłany z indywidualnej skrzynki pocztowej) albo elektronicznej (np. elektroniczny dokument opatrzony kwalifikowanym podpisem elektronicznym).
166. Mamy obowiązek poinformować ubezpieczającego o zmianie adresu naszej siedziby.
167. Spółka nie świadczy ochrony ani nie wypłaci świadczenia w zakresie, w jakim ochrona lub wypłata świadczenia naraziłyby Spółkę na konsekwencje związane z nieprzestrzeganiem rezolucji ONZ lub regulacji sankcyjnych, embarga handlowego lub sankcji ekonomicznych wprowadzonych na podstawie prawa Unii Europejskiej lub Stanów Zjednoczonych Ameryki, Zjednoczonego Królestwa Wielkiej Brytanii i Irlandii Północnej lub prawa innych krajów i regulacji wydanych przez organizacje międzynarodowe, jeśli mają zastosowanie do przedmiotu umowy.
168. Przez świadczenie, o którym mowa w pkt. 167, rozumiemy się odszkodowanie, zadośćuczynienie oraz wszelkie inne kwoty należne od nas w związku ze zdarzeniem ubezpieczeniowym.

### Od kiedy obowiązują ogólne warunki ubezpieczenia

169. OWU (wraz z klauzulami) zatwierdził nasz Zarząd (Uchwała Zarządu Wiener nr 108/23 z dnia 24 października 2023).
170. OWU (wraz z klauzulami) wchodzi w życie 19 listopada 2023 i mają zastosowanie do umów ubezpieczenia, które zawarliśmy od tego dnia.

## SŁOWNIK

### Co oznaczają pojęcia, których używamy w OWU w specjalnym znaczeniu

171. Niektórych pojęć używamy w OWU w specjalnym znaczeniu. W tekście oznaczyliśmy je podkreśleniem. Poniżej objaśniamy te, które dotyczą ubezpieczeń dobrowolnych. Są to:
- 1) **akcja ratownicza** – działania ratownicze straży pożarnej, policji lub innych służb ratowniczych, w celu ochrony życia, zdrowia, mienia, powodujące uszkodzenie lub zniszczenie ubezpieczonego mienia;
  - 2) **akt terroru** – nielegalne działanie lub akcja, które łącznie cechuje to, że:
    - a) są organizowane z pobudek ideologicznych, religijnych, politycznych lub społecznych,
    - b) są indywidualne lub grupowe,
    - c) prowadzą je osoby, które działają samodzielnie lub na rzecz bądź z ramienia jakiegokolwiek organizacji lub rządu,
    - d) są skierowane przeciwko osobom, obiektom lub społeczeństwu,
    - e) mają wywrzeć wpływ na rząd, wprowadzić chaos, zastraszyć ludność lub zdezorganizować życie publiczne przy użyciu przemocy lub groźby użycia przemocy;
  - 3) **alarm z monitoringiem** – system alarmowy z monitoringiem. Jest to system, który:
    - a) sygnalizuje włamanie lub napad w miejscu ubezpieczenia i powiadamia jednostkę ochrony (np. wartownię, portiernię, siedzibę firmy ochroniarzkiej, która dysponuje załogami interwencyjnymi) oraz
    - b) działa, jest sprawny technicznie oraz prawidłowo uzbrajany;
  - 4) **antyki** – ponadstuletnie zabytkowe przedmioty dawnej sztuki, które:
    - a) mają wartość artystyczną, historyczną lub społeczną, dlatego w interesie społecznym jest je zachować, i
    - b) wycenił uprawniony rzeczoznawca, dom aukcyjny lub podmiot, który profesjonalnie handluje dziełami sztuki, lub
    - c) mają udokumentowaną wartość zakupu;

- 5) **awaria** – wewnętrzne lub zewnętrzne uszkodzenie, przez które instalacja lub urządzenia wewnątrz ubezpieczonej nieruchomości czasowo nie funkcjonują prawidłowo. Przy czym **awaria**:
- a) **instalacji wodno-kanalizacyjnej lub elektrycznej** – to każdy przypadek losowy, który powoduje, że instalacja nie funkcjonuje prawidłowo z przyczyn wewnętrznych. Te przyczyny to nieszczelność pochodzenia mechanicznego, hydraulicznego albo elektrycznego, na skutek której instalacja wodno-kanalizacyjna lub elektryczna przestaje działać w takim zakresie, w jakim administracja budynku, czy służby miejskie za to nie odpowiadają,
  - b) **sprzętu RTV, AGD, komputerowego lub elektronicznego** – to uszkodzenie, które:
    - (i) uniemożliwia prawidłowe funkcjonowanie sprzętu oraz
    - (ii) nie jest skutkiem działania albo użytkowania niezgodnego z instrukcją,
  - c) **maszyn rolniczej** – to każdy przypadek losowy, który wynika z przyczyn wewnętrznych pochodzenia mechanicznego, elektrycznego, elektronicznego, pneumatycznego lub hydraulicznego w maszynie rolniczej i powoduje jej unieruchomienie lub wadliwe funkcjonowanie;

### Informacja:

Przyczyną wewnętrzną może być np. uszkodzenia tłoków, pęknięcia pierścieni tłokowych, uszkodzenia turbiny, zatarcia łożysk lub zatarcia całego silnika;

- d) **OZE** – to każdy przypadek losowy, który wynika z przyczyn wewnętrznych pochodzenia mechanicznego, elektrycznego, elektronicznego, pneumatycznego lub hydraulicznego w OZE i powoduje ich unieruchomienie lub wadliwe funkcjonowanie;
- 6) **biżuteria** – artystyczne wyroby złotnicze i jubilerskie, używane jako ozdoby ciała i użytkowo-dekoracyjne elementy stroju; są wykonane z kosztownych materiałów stosowanych w jubilerstwie lub ze szlachetnych substancji organicznych;

### Informacja:

Biżuterią mogą być diademy, łańcuchy, klipsy, bransolety, zegarki, spinki, pasy, broszki. Kosztowne materiały to np.: metale szlachetne, kamienie szlachetne i półszlachetne, bursztyn, masa perłowa.

- 7) **bójka** – wzajemne starcie osób połączone z naruszeniem ich nietykalności cielesnej. Jego uczestnicy wspólnie wymieniają uderzenia, są równo napaśnikami, jak i broniącymi się. Nie bierze udziału w bójce osoba, która:
- a) włącza się do zajścia, aby przywrócić porządek lub spokój publiczny, co ma związek z wykonywaniem czynności służbowych, lub
  - b) działa w ramach obrony koniecznej;
- 8) **broń palna** – następujące środki walki i ich części składowe:
- a) amunicja gotowa oraz obrobione istotne części amunicji – pociski wypełnione materiałami wybuchowymi, chemicznymi środkami obojędnymi lub zapalającymi albo innymi substancjami, których działanie zagraża życiu lub zdrowiu, splotki inicjujące spalanie materiału miotającego i materiał miotający w postaci prochu strzelniczego – rozumiemy je tak, jak definiują je obowiązujące przepisy prawa,
  - b) broń palna i pneumatyczna gotowa oraz obrobione istotne części ubezpieczonej broni – szkielet broni, baskila, lufa z komorą naboju, zamek, komora zamkowa oraz bęben nabojowy – rozumiemy je tak, jak definiują je obowiązujące przepisy prawa,
  - c) akcesoria optyczne do broni palnej i pneumatycznej – celowniki optyczne, noktowizory oraz inny sprzęt optyczny, który jest elementem broni;
- 9) **budowa** – roboty budowlane, które polegają na wznoszeniu nowego budynku, budowli, prowadzone zgodnie z obowiązującymi przepisami prawa budowlanego. Przyjmujemy, że:
- a) **rozpoczęcie budowy** następuje z chwilą rozpoczęcia prac przygotowawczych na terenie budowy; te prace to: wytyczenie geodezyjne obiektów w terenie, wykonanie niwelacji terenu, zagospodarowanie terenu budowy wraz z budową tymczasowych obiektów, wykonanie przyłączy do sieci infrastruktury technicznej na potrzeby budowy,
  - b) **zakończenie budowy** następuje z dniem:
    - (i) uzyskania pozwolenia na użytkowanie lub
    - (ii) zakończenia budowy, czyli w chwili odbioru wszelkich przyłączy, pionów wentylacyjnych i kominów spalinowych oraz posiadania umów z dostawcami mediów, lub
    - (iii) zamieszkania w budynku mieszkalnym, jeśli przeprowadzono całościowe lub częściowe odbiory prac budowlano-instalacyjnych – jeśli były one wymagane, lub
    - (iv) fizycznego zakończenia budowy i prac związanych z budową, jeśli do budowy wystarczyło jej zgłoszenie lub jeśli pozwolenie na budowę nie było wymagane;
- 10) **budowla** – to łącznie:
- a) obiekt budowlany, który:
    - (i) nie jest budynkiem, nie jest obiektem tymczasowym, nie jest OZE, oraz
    - (ii) jest trwale związany z gruntem lub tak posadowiony na gruncie, że może przeciwstawić się czynnikom zewnętrznym, które mogłyby go zniszczyć lub przemieścić, oraz
    - (iii) znajduje się w miejscu ubezpieczenia, w którym jest budynek mieszkalny lub budynek gospodarczy, lub dom letniskowy,
  - b) integralne elementy, stałe elementy i instalacje tego obiektu oraz zamontowane na stałe wyposażenie techniczne, które umożliwia jego użytkowanie zgodnie z przeznaczeniem;



### Informacja:

Budowlami są m.in.:

- użytkowe obiekty małej architektury, m.in. obiekty architektury ogrodowej – które służą codziennej rekreacji i utrzymaniu porządku, np. ogrodzenia wraz ze skrzynkami na listy, bramy oraz furtki (razem z automatycznymi i półautomatycznymi mechanizmami otwierania), chodniki, podjazdy, miejsca parkingowe, place zabaw, w tym domki dla dzieci, wyposażenie placu zabaw, w tym piaskownice, huśtawki, kojce dla zwierząt, altany ogrodowe, domki narzędziowe, pergole, zbiorniki na deszczówkę, grille murowane, studnie razem z urządzeniami technicznymi, śmietniki, posągi, sauny i jacuzzi ogrodowe, baseny razem z zadaszeniem i urządzeniami technicznymi, fontanny, korty, piaskownice, lampy ogrodowe oraz wolnostojące tarasy i ogrody zimowe służące do rekreacji i wypoczynku;
- urządzenia zainstalowane poza budynkiem – trwale i funkcjonalnie z nim związane, np. studnia z pompą, przydomowa oczyszczalnia ścieków, szambo, **z wyjątkiem OZE**;
- budowle dla potrzeb działalności rolniczej i potrzeb przechowywania, np. ule jeśli jesteś w posiadaniu ich do 80 sztuk, płyty do składowania obornika, zamknięte zbiorniki na płynne odchody zwierzęce, silosy na kiszonki; silosy na zboże lub pasze o ładowności jednostkowej do 100 ton, suszarnie stacjonarne;

### Informacja:

Ogród zimowy jest budowlą, gdy nie ingeruje w istniejący budynek, a ten ogród jest do niego „przyklejony” i posiada własną oddzielną konstrukcję, ale budowlą nie będzie ogród zimowy, który jest rozdzielony istniejącego budynku, a ona polega na ingerencji w jego konstrukcję.

- 11) **budynek** – obiekt budowlany, który legalnie posiadasz, wzniesiony albo wznoszony zgodnie z przepisami prawa budowlanego, wydzielony z przestrzeni za pomocą przegród budowlanych, mający fundamenty i dach, z integralnymi elementami i stałymi elementami, wolnostojący, w zabudowie bliźniaczej, szeregowej lub grupowej;
- 12) **budynek gospodarczy** – budynek o powierzchni powyżej 20 m<sup>2</sup>, wykorzystywany w gospodarstwie rolnym do celów innych niż mieszkaniowe. Jest to np. obora, stajnia, budynek inwentarski, stodoła, budynek magazynowy, garaż wolnostojący lub w zabudowie szeregowej;
- 13) **budynek mieszkalny** – budynek o następujących cechach łącznie:
  - a) ma powierzchnię powyżej 20 m<sup>2</sup>,
  - b) stanowi konstrukcyjnie samodzielny całość,
  - c) jest użytkowany zgodnie z prawem i pozwoleniami do zaspokojenia potrzeb mieszkaniowych,
  - d) jest przeznaczony do użytkowania całorocznego,
  - e) nie jest domem letniskowym;oraz dodatkowo:
  - i) garaż, który jest częścią budynku mieszkalnego i stanowi z nim architektoniczną całość, lub
  - ii) pomieszczenia przynależne do budynku mieszkalnego, wykorzystywane zgodnie z ich przeznaczeniem;

### Informacja:

Budynek mieszkalny zgodnie z przepisami powinien spełniać określone normy budowlane w zakresie wymagań techniczno-budowlanych, które pozwalają w nim ciągle zamieszkiwać. Dotyczą one np. przyłączenia uzbrojenia działki lub bezpośrednio budynku do sieci wodociągowej, kanalizacyjnej, elektroenergetycznej i ciepłowniczej, parametrów energetycznych ścian, dachu czy okien, a także klasy odporności pożarowej oraz klasy odporności ogniowej elementów budynku.

- 14) **budynek rolniczy** – budynek mieszkalny lub budynek gospodarczy, które wchodzi w skład gospodarstwa rolnego;
- 15) **Centrum Alarmowe** – jednostka, która w naszym imieniu organizuje i świadczy usługi w ramach ubezpieczenia;
- 16) **części robocze maszyny rolniczej** – wymienny osprzęt do maszyn rolniczych, który jest samodzielną częścią, przeznaczony do mocowania z przodu lub z tyłu maszyny rolniczej z własnym napędem. Jest to np. heder, belka herbicydowa, krokodyl, chwytak do bel, widły krokodyl, szufla krokodyl, szufla; za części robocze uznajemy stół do rzepaku i wózek do hederu;
- 17) **części zamienne i zapasowe** – fabrycznie nowe elementy, którymi można w maszynie zastąpić elementy zepsute;

### Informacja:

Te części to np. silnik, układ hydrauliczny, bagnety do kombajnów, elementy tnące.

- 18) **czynności życia prywatnego** – czynności związane z Twoim życiem prywatnym, które nie mają związku z aktywnością zawodową, w tym posiadaniem i prowadzeniem gospodarstwa rolnego, wykonywaniem obowiązków służbowych, pracą zarobkową, praktykami zawodowymi ani stażem zawodowym, gdy je odbywasz;
- 19) **dewastacja** – celowe zniszczenie lub uszkodzenie ubezpieczonego mienia przez osobę trzecią, które nie jest stłuczeniem; w odniesieniu do zwierząt gospodarskich i domowych dewastacją jest celowe zranie-

nie i zarażenie, w wyniku którego zwierzę padło, lub jego zabicie oraz zlecony przez lekarza weterynarii ubój zwierzęcia ze względów humanitarnych (z uwagi na to, że zwierzę na pewno w niedługim czasie padnie) w bezpośrednim następstwie takich działań;

- 20) **deszcz nawalny** – opady deszczu o współczynniku wydajności co najmniej 4;
- 21) **dom letniskowy** – budynek rekreacji indywidualnej o następujących cechach łącznie:
  - a) budowa się zakończyła,
  - b) użytkowany zgodnie z prawem,
  - c) przeznaczony do okresowego wypoczynku,
  - d) przeznaczony wyłącznie do użytku Twojego i Twoich osób bliskich lub wczasowiczów;za dom letniskowy uznajemy też budynek, który znajduje się na terenie ogrodów działkowych;
- 22) **drobna działalność gospodarcza** – następująca działalność gospodarcza:
  - a) biurowa, artystyczna oraz indywidualna działalność usługowa, np. fryzjerstwo, usługi kosmetyczne, pranie i czyszczenie, poprawa kondycji fizycznej oraz usługi lekarskie, stomatologiczne i weterynaryjne oraz mała gastronomia i działalność agroturystyczna,
  - b) drobny handel detaliczny;
- 23) **drzwi antywłamaniowe** – drzwi, które spełniają wszystkie następujące kryteria zwiększonej odporności na włamanie:
  - a) są osadzone w ościeżnicy wykonanej z materiału odpornego na włamanie, z wewnętrznym ożebrowaniem stalowymi kątownikami,
  - b) płyta drzwiowa jest wykonana z materiału odpornego na włamanie, z wewnętrznym ożebrowaniem stalowymi kątownikami,
  - c) są wyposażone w haki antywyważeniowe,
  - d) są wyposażone w atestowany zamek centralny, który rygluje skrzydło drzwiowe z trzech lub czterech stron, albo w co najmniej dwa inne zamki atestowane;
- 24) **dym i sadza** – produkty niepełnego spalania ciał stałych, cieczy lub gazu, które:
  - a) nieprzewidzianie i nagle wydobyły się z urządzeń paleniskowych lub grzewczych w miejscu ubezpieczenia, eksploatowanych zgodnie z przeznaczeniem i przepisami technicznymi, gdy sprawnie funkcjonowały urządzenia wentylacyjne i oddymiające, lub
  - b) dotarły do ubezpieczonego mienia spoza miejsca ubezpieczenia w wyniku pożaru;
- 25) **działalność gospodarcza bez działalności gospodarczej o wysokim ryzyku pożarowym** – działalność, która nie jest działalnością gospodarczą o wysokim ryzyku pożarowym;
- 26) **działalność gospodarcza o wysokim ryzyku pożarowym** – następująca działalność gospodarcza:
  - a) górnictwo i wydobywanie,
  - b) składowanie i obróbka surowego drewna,
  - c) wytwarzanie produktów przemiału zbóż,
  - d) produkcja: tarcicy, płyt pilśniowych, płyt wiórowych, wyrobów tytoniowych, przędzy, wyrobów tartacznych, arkuszy fornirowanych i płyt wykonanych na bazie drewna, parkietów podłogowych, wyrobów stolarskich i ciesielskich dla budownictwa, papieru, tektury, masy włóknistej, tworzyw sztucznych, kauczuku syntetycznego, materiałów wybuchowych, klejów, wyrobów z gumy, mebli, materaców, świec i zniczy oraz wyrobów z drewna, korka, słomy i materiałów używanych do wyplatania, a także opakowań drewnianych, papierowych, tekturowych,
  - e) odpady – zbieranie, obróbka, usuwanie, przetwarzanie, unieszkodliwianie, odzyskiwanie surowców, rekultywacja i usługi, demontaż,
  - f) sprzedaż hurtowa żywych zwierząt, napojów alkoholowych, wyrobów tytoniowych, paliw i produktów pochodnych,
  - g) magazynowanie i przechowywanie;
- 27) **dzieła sztuki** – przedmioty o wartości artystycznej, historycznej lub muzealnej (obrazy, plakaty, rzeźby, meble, biżuteria), które:
  - a) wycenil uprawniony rzeczoznawca, dom aukcyjny lub podmiot, który profesjonalnie handluje dziełami sztuki, lub
  - b) mają udokumentowaną wartość zakupu;
- 28) **franszyza redukcyjna** – ustalona w umowie ubezpieczenia, określona kwotowo lub procentowo, wartość, o którą pomniejszamy wysokość odszkodowania za szkodę w odniesieniu do każdego ubezpieczonego mienia oddzielnie;
- 29) **gospodarstwo agroturystyczne** – gospodarstwo rolne, w którym jako rolnik prowadzisz działalność polegającą na:
  - a) wynajmie pokoi gościnnych w budynkach w tym gospodarstwie rolnym,
  - b) sprzedaży posiłków domowych oraz
  - c) świadczeniu innych usług związanych z pobytem wczasowiczów w Twoim gospodarstwie rolnym.Gospodarstwem agroturystycznym nie jest przedsięwzięcie w ramach działalności gospodarczej;
- 30) **gospodarstwo rolne** – obszar użytków rolnych, gruntów pod stawami oraz gruntów pod zabudowaniami sklasyfikowanych jako użytki rolne:
  - a) o łącznej powierzchni powyżej 1 ha fizycznego – jeżeli podlega on w całości lub części opodatkowaniu podatkiem rolnym,
  - b) niezależnie od powierzchni – jeżeli jest na nim prowadzona produkcja rolna, która stanowi dział specjalny w rozumieniu przepisów o podatku dochodowym od osób fizycznych;
- 31) **graffiti** – rysunki, obrazy, podpisy, symbole lub znaki graficzne wykonane za pomocą różnych technik przez osoby trzecie bez zgody właściciela nieruchomości. Graffiti to też zabrudzenie farbą lub substancją chemiczną;
- 32) **huk ponaddzwiękowy** – fala uderzeniowa, którą wywołały samolot odrzutowy lub inne urządzenie podczas przekraczania bariery dźwięku;
- 33) **huragan** – wiatr o prędkości co najmniej 16 m/s, który niszczy lub uszkadza przedmiot ubezpieczenia, oraz następstwa szkód, które po-

wstały z powodu uderzenia części budynków, drzew i ich części lub innych przedmiotów powalonych lub unoszonych przez ten wiatr. Jego działanie widać także w najbliższym sąsiedztwie miejsca ubezpieczenia. Do budynków mieszkalnych nie stosujemy prędkości wiatru;

- 34) **integralne elementy** – odpowiednio do ubezpieczonego mienia:
- fundamenty, dach wraz z pokryciem, ściany, elewacje zewnętrzne z elementami architektonicznymi i konstrukcyjnymi, tynki zewnętrzne, izolacje cieplne, przeciwwodne i dźwiękochłonne,
  - zewnętrzne okna razem ze szkleniem, zamknięciami i ościeżnicami, zewnętrzne drzwi z futrynami i zamkami oraz zabezpieczeniami przeciwkradzieżowymi i przeciwpożarowymi,
  - schody razem z ich elementami,
  - balustrady,
  - daszki i zadaszenia,
  - rynny, rury spustowe,
  - instalacje odgromowe,
  - w budynkach balkony i tarasy razem z oszkleniem i zabudową oraz ogrody zimowe (oranżerie),
  - trwale zamontowane oświetlenie zewnętrzne, zewnętrzne kraty, kurtyny, żaluzje i rolety,
  - parapety zewnętrzne,
  - instalacje podtynkowe lub natynkowe, instalacje wmurowane w sufity, ściany i podłogi, np. elektryczna, gazowa, grzewcza, wodno-kanalizacyjna, alarmowa, internetowa, telekomunikacyjna, oraz inne instalacje;
- 35) **karenca** – okres, w którym już obowiązuje umowa ubezpieczenia, ale jeszcze nie świadczymy ochrony ubezpieczeniowej;
- 36) **katastrofa budowlana** – niezamierzone, gwałtowne zniszczenie obiektu budowlanego lub jego części na skutek błędów w projektowaniu lub trakcie samej budowy;
- 37) **kolektory słoneczne** – instalacja, na którą składają się urządzenia wraz z instalacją niezbędną do ich funkcjonowania, które przetwarzają energię promieniowania słonecznego w ciepło. Energia słoneczna docierająca do kolektora zamieniana jest na energię cieplną nośnika ciepła, którym może być ciecz np. glikol, woda lub gaz np. powietrze;
- 38) **koszty czyszczenia powierzchni** – koszty koniecznego czyszczenia powierzchni paneli fotowoltaicznych lub kolektorów słonecznych zanieczyszczonych w wyniku: pożaru, dymu i sadzy, wybuchu, wiatru lub aktu terroru w sytuacji, gdy obecność zanieczyszczeń powoduje, że wydajność systemu spada minimum o 20% w stosunku do wartości znamionowej;
- 39) **koszty dodatkowe energii elektrycznej** – koszty, które wynikają z uszkodzenia, zniszczenia lub zaboru OZE wskutek zdarzenia ubezpieczeniowego. Stanowią one różnicę między:
- średnim kosztem zużycia energii w analogicznym okresie poprzedniego roku, gdy OZE zasilalo miejsce ubezpieczenia,
  - kosztem poniesionym od chwili jego uszkodzenia, zniszczenia lub zaboru do chwili jego ponownego uruchomienia.
- Gdy nie ma okresu porównawczego, stosujemy ryczałt;
- 40) **koszty leczenia** – udokumentowane koszty leczenia, które zalecił lekarz w związku z nieszczęśliwym wypadkiem. Są to koszty:
- wizyt lekarskich, badań diagnostycznych, zabiegów ambulatoryjnych i operacji,
  - zakupu lekarstw i środków opatrunkowych,
  - transportu z miejsca wypadku do szpitala lub ambulatorium,
  - leczenia usprawniającego,
  - leczenia stomatologicznego zębów;
- 41) **koszty poszukiwania przyczyny szkody** – koszty, na które składają się:
- szkody powstałe wewnątrz pomieszczeń w nieruchomości (z wyjątkiem budowli) lub w jej elementach, w tym koszty materiałów, sprzętu i robocizny, poniesione, aby odnaleźć miejsce awarii oraz usunąć tę awarię instalacji, która była przyczyną szkody, lub
  - naprawy ubezpieczonego mienia, które uszkodzono lub zniszczono, gdy poszukiwano miejsca awarii.
- Pokrywamy te koszty, jeśli szkoda powstała w miejscu ubezpieczenia. Jeśli natomiast szkoda powstała wewnątrz innych pomieszczeń, które są częścią ubezpieczonej nieruchomości, ale znajdują się poza miejscem ubezpieczenia – to takie koszty pokrywamy pod warunkiem, że awaria powstała w integralnych elementach tej nieruchomości;
- 42) **kradzież** – zabór mienia w celu przywłaszczenia po usunięciu go siłą lub za pomocą narzędzi;
- 43) **kradzież maszyny rolniczej** – usiłowanie lub dokonanie zaboru maszyny rolniczej:
- z zamkniętego miejsca garażowania po tym, jak sprawca:
    - usunął siłą i za pomocą narzędzi istniejące zabezpieczenia i jednocześnie zniszczył lub uszkodził te zabezpieczenia lub
    - otworzył zabezpieczenia oryginalnym kluczem, który zdobył w wyniku kradzieży z włamaniem do innego pomieszczenia lub w wyniku rozboju,
  - po tym, jak sprawca usunął siłą lub za pomocą narzędzi istniejące zabezpieczenia, które były częścią konstrukcji lub innego specjalnego zamknięcia, utrudniające dostęp do wnętrza maszyny rolniczej i jednocześnie je zniszczył lub uszkodził;
- 44) **kradzież z włamaniem** – usiłowanie lub dokonanie zaboru ubezpieczonego mienia z zamkniętych pomieszczeń:
- po tym, jak sprawca:
    - usunął siłą i za pomocą narzędzi istniejące zabezpieczenia i jednocześnie zniszczył lub uszkodził te zabezpieczenia lub
    - otworzył zabezpieczenia oryginalnym kluczem, który zdobył w wyniku kradzieży z włamaniem do innego pomieszczenia lub w wyniku rozboju,
  - przez sprawcę, który ukrył się w pomieszczeniu, zanim je zamknął, jeżeli nie można było tego odkryć przy zachowaniu należytej staranności, a sprawca pozostawił ślady, które dowodzą, że się ukrył;

- 45) **lawina** – gwałtowne zsuwanie, spadanie lub staczanie się mas śniegu, lodu, skał, kamieni, ziemi lub błota ze zboczy górskich lub falistych;
- 46) **leczenie usprawniające** – zalecana przez lekarza terapia medyczna, która ma przywrócić możliwie najpełniejszą sprawność psychofizyczną układu kostno-mięśniowo-nerwowego; za leczenie usprawniające uznajemy również rehabilitację;
- 47) **magazyn energii** – urządzenie wraz z instalacją niezbędną do jego funkcjonowania, które pozwala przechowywać prąd, kiedy inna instalacja OZE produkuje więcej energii elektrycznej, niż jest zużywane;
- 48) **mały budynek** – budynek o powierzchni, która nie jest większa niż 20 m<sup>2</sup>;
- 49) **maszyny rolnicze** – mienie wraz z wyposażeniem fabrycznym standardowym:
- nieuszkodzone, sprawne technicznie, bez usterek, gotowe do eksploatacji, co oznacza, że jego normalne działanie rozpoczęło się lub może się w razie potrzeby rozpocząć, oraz
  - zarejestrowane, jeżeli podlega obowiązkowi rejestracji.
- Za maszyny rolnicze uznajemy:
- maszyny z własnym napędem;
  - maszyny bez własnego napędu zaczepiane lub zawieszane;
  - części robocze maszyny rolniczej, oraz
  - inne maszyny – za pisemną zgodą centrali.
- Maszyny rolnicze to maszyny, które wykorzystujesz do prac w swoim gospodarstwie rolnym, przeznaczone do zabiegów agrotechnicznych, czyli uprawy, pielęgnacji, nawożenia, siewu, sadzenia, nawadniania, pielęgnowania, ochrony, zbioru lub sortowania roślin;

#### Informacja:

Maszyną rolniczą z własnym napędem jest minitraktor ogrodowy, który wykorzystujesz do prac w np. sadzie.

- 50) **materiały budowlane** – są to:

- materiały i półfabrykaty – niezbędne, aby prowadzić budowę lub przebudowę, rozbudowę, nadbudowę lub remont np. materiały murowe, stropowe, dachowe, izolacyjne, instalacyjne, wykończeniowe,
- mienię przeznaczone do montażu lub instalacji.

#### Informacja:

Materiały budowlane to np. cement, piasek, zaprawy, stal, blachy, siatki, profile, odlewy, rury, płyty lub drzwiczki żeliwne, kształtki, nity, sworznie, płyty wiórowe, cegły, papy, izolacje, styropian, wełna mineralna, farby.

Do materiałów budowlanych nie zaliczamy sprzętu budowlanego;

#### Informacja:

Sprzęt budowlany to maszyny budowlane (np. betoniarki, koparki) oraz inne sprzęty, takie jak rusztowania, szalunki, kontenery, wykorzystywane do wznoszenia obiektów.

- 51) **materiały i zapasy** – mienie związane z funkcjonowaniem gospodarstwa rolnego:
- materiały opałowe, np. drewno, węgiel, olej opałowy w zbiorniku, paliwa opałowe,
  - nawozy sztuczne i środki ochrony roślin,
  - nasiona do siewu i sadzenia,
  - pasze, odżywki dla zwierząt gospodarskich, w tym kiszonki; **paszami nie są ziemiopłaty**,
  - części zamienne i zapasowe do maszyn rolniczych, narzędzi i urządzeń,
  - opakowania, pojemniki lub palety transportowe, klatki dla zwierząt, g) materiały budowlane;
- 52) **miejsce ubezpieczenia** – wskazany w umowie ubezpieczenia:
- adres (lub numer ewidencyjny działki):
    - budynku mieszkalnego, budynku gospodarczego wraz z terenem posesji lub
    - gospodarstwa rolnego,
    - domu letniskowego;
  - adres cmentarza i numer kwatery, sektor, rząd nr grobu lub adres cmentarza i dane zmarłego, które pozwolą jednoznacznie zidentyfikować to miejsce – gdy ubezpieczający nagrobek;
- 53) **mienię ruchome** – ruchomości domowe, narzędzia i urządzenia, materiały i zapasy oraz sprzęt rolniczy;
- 54) **mienię specjalne** – mienie takie, jak:
- antyki,
  - dzieła sztuki,
  - zbiory kolekcjonerskie,
  - mienię o wartości jednostkowej powyżej 5 000 zł, jak:
    - biżuteria,
    - broń palna,
    - zegarki,
    - ruchomości domowe w całości lub w części wykonane ze złota, srebra, platyny i innych metali z grupy platynowców, kamieni szlachetnych, półszlachetnych i pereł, szlachetnych substancji organicznych;
- 55) **mienię wczasowiczów** – to ruchomości domowe takie jak odzież, obuwie, przedmioty osobistego użytku z wyjątkiem:
- gotówki oraz biżuterii,
  - wszelkiego rodzaju dokumentów,

- c) mienia o wartości jednostkowej powyżej 1 000 zł,  
d) wszelkiego rodzaju kart płatniczych, kredytowych, charge i debetowych;
- 56) **mikrobiogazownia rolnicza** – stacjonarny zespół urządzeń z wyposażeniem do celowej produkcji biogazu z substancji organicznych, np. biodegradowalnych odpadów i produktów ubocznych z rolnictwa oraz biomasy z celowych upraw rolniczych, pracujący w systemie przydomowym oraz infrastruktura niezbędna do wprowadzenia wyprodukowanej energii elektrycznej do sieci energetycznej. Zespół ten służy do przetwarzania energii biogazu rolniczego w energię elektryczną i ciepłą w rozumieniu ustawy Prawo energetyczne. Zaliczamy do niego:  
a) układ podawania biomasy, komory fermentacyjne,  
b) zbiorniki magazynowe i biogazu,  
c) agregaty prądowcze oraz urządzenia ochrony przeciwprzepięciowej i odgromowej,  
d) instalacje oczyszczania i osuszania gazu, agregaty kogeneracyjne,  
e) kompletne okablowanie wewnętrzne,  
f) elementy monitoringu i mierniki do pomiaru energii z biogazowni oraz energii z sieci,  
g) stacje transformatorowe (jako zespół urządzeń elektroenergetycznych: transformator, urządzenia pomocnicze);
- 57) **nadubezpieczenie** – sytuacja, gdy ustalona w umowie suma ubezpieczenia jest w dniu powstania szkody wyższa od wartości ubezpieczonego mienia, na podstawie której ustaliliśmy sumę ubezpieczenia;
- 58) **napór śniegu** – bezpośrednie działanie nagromadzonego śniegu lub lodu na ubezpieczone mienie lub zniszczenie ubezpieczonego mienia przez mienie sąsiednie oddziałujące na nie w wyniku działania ciężaru śniegu lub lodu;
- 59) **narzędzia i urządzenia** – przedmioty, które służą do prowadzenia gospodarstwa rolnego lub agroturystycznego, np. urządzenia do udoju, ciągi udojowe (zautomatyzowane linie do udoju wraz z kadziami i chłodniami do przechowywania mleka), systemy pojenia, karmienia, usuwania obornika, automaty paszowe, zbiorniki żywienia na mokro, korytarze paszowe, jarzma porodowe, podłogi rusztowe, koryta, kojce, gniazda dla prosiąt, przegrody legowiskowe, drabiny i stoły paszowe, bramki przepędowe lub selekcyjne, bariery paszowe, czochradła, schładzalniki do mleka, przenośniki taśmowe, przenośniki ślimakowe wybierające, rozdrabniacze i zgniatacze ziarna, sieczkarnie, przesiewacze, tryjery, wialnie, sortowniki, mieszalnie pasz, wanny wychwytowe, szafy na chemikalia, przegrody przesuwane, zaprawiarki do ziarna, kosze zasypowe oraz inne mechanizmy, przyrządy lub zespoły elementów niebędące maszynami rolniczymi;
- 60) **nieruchomość**:  
a) budynek,  
b) budowla,  
c) dom letniskowy;
- 61) **nieszczęśliwy wypadek** – nagłe zdarzenie. W ubezpieczeniu:  
a) **następstw nieszczęśliwego wypadku** cechuje je to, że:  
(i) wywołuje je wyłącznie przyczyna zewnętrzna (w tym akt terroru) i  
(ii) w jego następstwie wbrew swojej woli doznajesz uszkodzenia ciała lub rozstroju zdrowia, które powodują trwały uszczerbek na zdrowiu lub śmierć.  
Nieszczęśliwym wypadkiem jest również pierwszy udar mózgu oraz pierwszy zawał serca.  
b) **organizacji i pokrycia kosztów świadczeń medycznych po nieszczęśliwym wypadku** za nieszczęśliwy wypadek uznajemy wyłącznie nagłe zdarzenie, wywołane przyczyną zewnętrzną, w następstwie którego wbrew swojej woli doznajesz uszkodzenia ciała, rozstroju zdrowia, powodujące uszczerbek na zdrowiu, jakim jest:  
(i) pęknięcie lub złamanie kości,  
(ii) zwichnięcie lub skręcenie stawu,  
(iii) uraz kręgosłupa,  
(iv) uraz głowy (np. wstrząśnienie mózgu, pęknięcie kości czaszki),  
(v) uraz narządów wewnętrznych,  
(vi) uraz oka,  
(vii) oparzenie;
- 62) **odnawialne źródła energii (OZE)** – to:  
a) panele fotowoltaiczne,  
b) kolektory słoneczne,  
c) pompy ciepła,  
d) magazyny energii,  
e) turbiny wiatrowe,  
f) mikrobiogazownie rolnicze;
- 63) **odszkodowanie** – kwota, którą na podstawie umowy ubezpieczenia mamy obowiązek wypłacić Tobie lub osobie trzeciej za szkodę w mieniu;
- 64) **okna antywłamaniowe** – okna z zabezpieczeniami antywłamaniowymi ram okiennych, w których są osadzone szyby antywłamaniowe o skali minimum P3;
- 65) **osoba bliska** – osoba, która z Tobą pozostaje we wspólnym gospodarstwie domowym, przede wszystkim: małżonek, małżonka, konkubent, konkubina, rodzeństwo, wstępni (rodzice, dziadkowie, pradiadkowie), zstępni (dzieci, wnuki, prawnuki), ojczym, macocha, teściowie, zięciowie, synowie, dzieci przysposobione, przyjęte na wychowanie, również w ramach rodziny zastępczej w rozumieniu przepisów prawa rodzinnego, rodzice przysposabiający oraz inne osoby;
- 66) **osoba trzecia** – osoba inna niż Ty lub Twoja osoba bliska;
- 67) **osuwanie się ziemi** – ruchy ziemi na stokach lub zboczach, niespowodowane działalnością ludzką;
- 68) **panele fotowoltaiczne** – instalacja, na którą składa się:  
a) zespół urządzeń do zamiany energii promieniowania słonecznego w energię elektryczną wraz z wyposażeniem oraz  
b) infrastruktura niezbędna, aby wprowadzić wyprodukowaną energię elektryczną do sieci energetycznej (uchwyty montażowe, konstrukcje wsporcze, przetworniki prądu przemiennego, urządzenia ochrony przeciwprzepięciowej i odgromowej, kompletne okablowanie wewnętrzne, mierniki do pomiaru energii wytworzonej przez instalację fotowoltaiczną oraz energii dostarczanej i odbieranej z sieci, systemy monitorujące);
- 69) **pęknięcie mrozowe** – spowodowane mrozem:  
a) pęknięcie instalacji, które znajdują się wewnątrz ubezpieczonego budynku mieszkalnego. Te instalacje to:  
(i) urządzenia kąpielowe, umywalki, spłuczki, syfony, wodomierze, kotły, bojler,  
(ii) rury dopływowe (wodociągowe) lub odpływowe (kanalizacyjne), instalacja grzewcza, instalacja klimatyzacyjna, instalacja tryskaczowa lub gaśnicza,  
b) wyciek wody lub innej cieczy, również w postaci pary, który powstał na skutek pęknięcia instalacji, o której mówimy w pkt a);
- 70) **pierwsza pomoc medyczna** – porada, która rozpoczyna proces diagnostyczno-terapeutyczny. Porada:  
a) jest udzielana w ramach dowolnej konsultacji lekarskiej lub pogłębionej diagnostyki i  
b) kończy się wydaniem zaleceń co do dalszego postępowania terapeutycznego lub diagnostycznego;
- 71) **pierwsze ryzyko** – system ubezpieczenia, w którym ubezpieczający ustala sumę ubezpieczenia według wysokości prawdopodobnej maksymalnej szkody, jaka może powstać w następstwie zdarzenia ubezpieczeniowego;
- 72) **placówka medyczna** – placówka, która ma za zadanie świadczyć całodobową, całodzienną lub doraźną opiekę medyczną. Tę opiekę sprawuje w niej wykwalifikowana kadra pielęgniarska i lekarska. Za placówkę medyczną nie uważamy ośrodka opieki społecznej, ośrodka dla psychicznie chorych, hospicjum, ośrodka leczenia uzależnień od alkoholu, narkotyków, leków i innych tego typu środków, ośrodka sanatoryjnego, ośrodka wypoczynkowego, ośrodka SPA;
- 73) **pobyt w szpitalu** – to:  
a) w ramach ubezpieczenia **następstw nieszczęśliwych wypadków** (NNW) – Twój pobyt w szpitalu w następstwie nieszczęśliwego wypadku, gdy trwa nieprzerwanie dłużej niż 3 dni. Dzień pobytu w szpitalu to dzień kalendarzowy, w którym przebywałeś w szpitalu, niezależnie od tego, ile czasu tam jesteś w danym dniu. Za pierwszy dzień pobytu uznajemy dzień rejestracji, a za ostatni – dzień wypisu ze szpitala,  
b) w ramach ubezpieczenia **organizacji i pokrycia kosztów świadczeń medycznych po nieszczęśliwym wypadku** – Twój pobyt w szpitalu, gdy trwa co najmniej 24 godz. Liczymy go od chwili rejestracji do chwili wypisu;
- 74) **podtopienie** – zalanie terenów wskutek deszczu nawalnego lub spływu wód po zboczach lub stokach na terenach górskich i falistych;
- 75) **pomieszczenie przynależne** – pomieszczenie w budynku razem z integralnymi elementami oraz stałymi elementami, które łącznie:  
a) jest w Twoim wyłącznym posiadaniu i użytkowaniu,  
b) przynależy do budynku mieszkalnego jako jego część składowa (np. piwnica i spiżarnia),  
c) jest trwale wydzielone,  
d) nie jest połączone z częścią mieszkalną budynku mieszkalnego (nie prowadzi do niego bezpośrednie przejście),  
e) służy do zaspokajania innych potrzeb niż potrzeby mieszkaniowe,  
f) jest wykorzystywane zgodnie z przeznaczeniem;
- 76) **pomoc domowa** – osoba, która wykonuje dla Ciebie zlecone przez Ciebie prace w gospodarstwie domowym, bez względu na podstawę prawną zatrudnienia (np. gosposia, opiekunka do dzieci, ktoś, kto opiekuje się osobami niepełnosprawnymi, ogrodnik);
- 77) **pompa ciepła** – instalacja, na którą składa się urządzenie grzewcze wykorzystujące energię ciepłą z gruntu, z wody lub z powietrza i instalacja grzewcza wewnątrz budynku do której ją kieruje. Są to dolne źródło ciepła, jednostka pompy i górne źródło ciepła z osprzętem, akcesoriami i wyposażeniem, np. parownikiem, sprężarką, skraplaczem, zaworem dławiącym (rozprężnym), sterownikiem;
- 78) **porażenie zwierząt prądem** – działanie prądu elektrycznego, które powoduje śmierć zwierzęcia gospodarskiego lub konieczność jego uboju ze względów humanitarnych;
- 79) **powódź** – czasowe pokrycie wodą terenu, który normalnie nie jest pokryty wodą, jeśli doszło do niego, ponieważ:  
a) podniosła się woda w korytach wód płynących lub stojących lub  
b) podniosła się poziom morskich wód przybrzeżnych.  
Odpowiadamy również za **przeziąkanie wód z gruntu** na terenach **innych niż zalewowe**, jeśli do przeziąkania doszło na skutek powodzi;

#### Informacja:

Teren zalewowy to obszar położony pomiędzy wałem przeciwpowodziowym a linią brzegu, a także w strefie wybrzeża morskiego lub w strefie przepływów wozbrań powodziowych. Jest on wskazany w miejscowych planach zagospodarowania przestrzennego, jeżeli je sporządzono.

- 80) **pozostawanie we wspólnym gospodarstwie domowym** – wspólne zamieszkiwanie osób w miejscu ubezpieczenia, w którym koncentrują się życie codzienne i plany życiowe. Pozwala im ono wspólnie zaspokajać potrzeby życiowe, uczestniczyć w codziennych sprawach związanych z prowadzeniem domu. Ma ono cechy stałości;
- 81) **pożar** – działanie ognia, który przedostał się poza palenisko lub powstał bez paleniska i rozszerzył się o własnej sile;
- 82) **przebudowa, rozbudowa, nadbudowa lub remont** – budynek lub budowla, w których są prowadzone prace budowlane, które polegają na przebudowie, rozbudowie, nadbudowie lub remoncie. Są one prowadzone zgodnie z przepisami prawa;

### Informacja:

Remontem może być odtworzenie dachu po huraganie. Rozbudową może być dobudowanie tarasu, ogrodu zimowego. Nadbudową może być dobudowanie kolejnej kondygnacji. Przebudową może być docieplenie budynku.

- 83) **produkty rolnicze** – produkty gotowe z działalności rolniczego handlu detalicznego (RHD) oraz działalności marginalnej, lokalnej i ograniczonej (MLO), wytworzone w ramach gospodarstwa rolnego, które posiadasz;

### Informacja:

Zasady prowadzenia działalności RHD i MLO regulują akty prawa, w szczególności:

- Ustawa o zmianie niektórych ustaw w celu ułatwienia sprzedaży żywności przez rolników,
- Ustawa o zmianie niektórych ustaw w celu ułatwienia sprzedaży żywności przez rolników do sklepów i restauracji,
- Ustawa o zmianie niektórych ustaw w celu ułatwienia prowadzenia przez rolników rolniczego handlu detalicznego,
- Rozporządzenie Ministra Rolnictwa i Rozwoju Wsi w sprawie maksymalnej ilości żywności zbywanej w ramach rolniczego handlu detalicznego do zakładów prowadzących handel detaliczny z przeznaczeniem dla konsumenta finalnego oraz zakresu i sposobu jej dokumentowania,
- Rozporządzenie Ministra Rolnictwa i Rozwoju Wsi w sprawie szczegółowych warunków uznania działalności marginalnej, lokalnej i ograniczonej.

- 84) **przeciąg** – gwałtowny i silny prąd powietrza, który przepływa przez pomieszczenie otwarte na przestrzał;
- 85) **przenośny sprzęt elektroniczny** - urządzenia, które można użytkować bez konieczności stałego utrzymywania połączenia z siecią lub zasilaniem, np. telefony komórkowe, laptopy oraz tablety;
- 86) **przebiecie** – gwałtowny i krótkotrwały wzrost napięcia w sieci elektrycznej lub elektronicznej, także taki, który jest skutkiem pośredniego działania elektryczności atmosferycznej;
- 87) **remont generalny** – roboty remontowe które:
- a) mają na celu przywrócić budynkom rolniczym pierwotną lub zbliżoną do pierwotnej wartość techniczną i użytkową oraz
  - b) polegają na całkowitej wymianie lub modernizacji w budynku wszystkich elementów danego rodzaju.
- Są to prace, które wymieniamy poniżej. Remont uznajemy za remont generalny, jeśli wykonano co najmniej 3 z 6 poniższych prac:
- (i) wymiana pokrycia dachu albo wymiana konstrukcji i pokrycia dachu,
  - (ii) wymiana tynków zewnętrznych lub termomodernizacja budynku,
  - (iii) wymiana stolarki otworowej,
  - (iv) wymiana instalacji wodociągowo-kanalizacyjnej,
  - (v) wymiana instalacji c.o. (piec grzewczy, kotły grzewcze),
  - (vi) wymiana instalacji elektrycznej;
- 88) **rolety antywłamaniowe** – rolety i żaluzje, które:
- a) zamontowano na oknach, drzwiach balkonowych, tarasowych lub innych częściach oszklonych oraz
  - b) w chwili zakupu miały atest potwierdzający ich zwiększoną odporność na włamanie;
- 89) **rolnik** – osoba fizyczna, która posiada lub współposiada gospodarstwo rolne;
- 90) **rozbój** – usiłowanie lub dokonanie zaboru w celu przywłaszczenia ubezpieczonego przedmiotu przez sprawcę, który:
- a) zastosował wobec Ciebie przemoc fizyczną lub zagroził, że jej natychmiast użyje, albo doprowadził Cię do stanu nieprzytomności lub bezbronności – również po to, aby zatrzymać rzecz, którą Ci zabrał;
  - b) oszukał Cię, czyli wprowadził w błąd lub wykorzystał Twój błąd, gdy stan zdrowia lub wiek (gdy masz co najmniej 75 lat albo poniżej lat 13) uniemożliwił Ci racjonalną ocenę sytuacji i przeciwstawienie się zaborowi, m.in. wyłudził gotówkę (np. oszustwo „na wnuczka”, „na policjanta”);
- 91) **rozmożenie** – utrata przydatności do spożycia produktów w związku z tym, że temperatura przechowywania w lodówce lub zamrażarce podwyższyła się w wyniku:
- a) udokumentowanej przerwy w dostawie prądu przez dostawcę lub
  - b) przepięcia, lub
  - c) awarii lodówki lub zamrażarki, lub
  - d) uszkodzenia instalacji w wyniku przepięcia;
- 92) **ruchomości biurowe** – sprzęt komputerowy oraz urządzenia wielofunkcyjne, np. drukarka, skaner, niszczarka do dokumentów, projektor z ekranem, ploter oraz inne podobne;
- 93) **ruchomości domowe** – mienie, na które składają się:
- a) przedmioty codziennego użytku, meble, w tym meble w zabudowie, sprzęt AGD wolnostojący i do zabudowy, kasetki, sejfy, zapasy gospodarstwa domowego, których liczba nie wskazuje na przeznaczenie handlowe, zegarki o wartości jednostkowej do 5 000 zł,
  - b) odzież, przedmioty osobistego użytku, np. okulary, parasol, teczka, kosmetyki, przybory toaletowe,
  - c) sprzęt gospodarstwa domowego, audiowizualny, telefoniczny, fotograficzny, komputerowy, muzyczny, instrumenty muzyczne oraz pozostały sprzęt elektroniczny,
  - d) elementy dekoracji wnętrz, w tym wieloletnie rośliny doniczkowe,
  - e) sprzęt turystyczny, sportowy, rehabilitacyjny, sprzęt wodny, UJTO,
  - f) broń palna o wartości jednostkowej do 5 000 zł i trofea myśliwskie,
  - g) wózki dziecięce i inwalidzkie, rowery i przyczepki rowerowe, części do nich oraz koła, felgi, opony, foteliki samochodowe dla dzieci,

h) przedmioty, które są wyposażeniem dodatkowym pojazdu i nie są zamontowane w ani na pojeździe, np.: kufry motocyklowe, platformy rowerowe, bagażniki zewnętrzne, boks samochodowe do transportu bagażu,

- i) wartości pieniężne,
- j) biżuterią o wartości jednostkowej do 5 000 zł,
- k) zwierzęta domowe,
- l) przedmioty do prowadzenia napraw lub prac w gospodarstwie domowym lub rolnym, czyli narzędzia ręczne bez napędu i z napędem, zmechanizowane, maszynowe, elektromechaniczne i spalinyowe, np. młotki, szczytce, klucze, klucze elektryczne, przecinaki, wiertarki, pilarki, wkrętarki, szlifierki, wyrzynarki, opalarki, pistolety malarskie, agregaty malarskie, agregaty prądotwórcze, piły, kosy, kosiarki ogrodowe, kosiarki traktorowe, rozdrabniarki do drewna, drabinki oraz materiały do bieżącej konserwacji oraz materiały do prac wykończeniowych wnętrz,
- m) meble ogrodowe: ławy, krzesła, fotele, stoły ogrodowe oraz huśtawki ogrodowe i parasole ogrodowe,
- n) ruchomości biurowe wykorzystywane do działalności gospodarczej lub pracy – takie, które nie są specjalistyczne ani specjalnie przeznaczone do takiej działalności,
- o) sprzęt audiowizualny, telefoniczny, komputerowy, elektroniczny, muzyczny, turystyczny, sportowy, rehabilitacyjny, instrumenty muzyczne, wózki inwalidzkie – jeżeli zostały wypożyczone od organizacji sportowej, społecznej lub innej instytucji odpłatnie lub w sposób udokumentowany również są objęte ochroną,
- p) wyższe przedmioty w całości lub w części wykonane ze złota, srebra, platyny i innych metali z grupy platynowców, kamieni szlachetnych, półszlachetnych i pereł, szlachetnych substancji organicznych o wartości jednostkowej do 5 000 zł;

Mienie to możesz wykorzystywać do prowadzenia gospodarstwa agroturystycznego. Za ruchomości domowe nie uznajemy maszyn rolniczych, narzędzi i urządzeń, produktów rolniczych ani sprzętu rolniczego;

- 94) **Ryzyka nazwane** – wariant ubezpieczenia; obejmujemy w nim ochroną zdarzenia losowe, które powodują zniszczenie lub uszkodzenie ubezpieczonego mienia. Te zdarzenia to:

- a) akcja ratownicza,
- b) akt terroru, którego następstwem jest pożar, wybuch, uderzenie pojazdu lub upadek statku powietrznego,
- c) dym i sadza,
- d) grad,
- e) huk ponaddzwiękowy,
- f) huragan,
- g) lawina,
- h) napór śniegu,
- i) osuwanie się ziemi,
- j) pęknięcie mroźne,
- k) podtopienie,
- l) pożar,
- m) tapnięcie,
- n) trzęsienie ziemi,
- o) uderzenie pioruna,
- p) uderzenie pojazdu,
- q) upadek obiektów,
- r) upadek statku powietrznego,
- s) utrata nieruchomości wskutek decyzji administracyjnej,
- t) szkody spowodowane przez zwierzęta,
- u) wybuch,
- v) zalanie,
- w) zapadanie się ziemi;

- 95) **siedlisko** – grunty rolne, na których znajdują się budynki rolnicze wchodzące w skład gospodarstwa rolnego z przestrzenią komunikacyjną i ogrodami przydomowymi oraz pasami działki lub działek, które są w Twoim legalnym posiadaniu. Szerokość tych ogrodów i działek to maksymalnie do 200 m, licząc od zewnętrznych ścian każdego z tych budynków;

- 96) **sporty wysokiego ryzyka** – podejmowanie aktywności fizycznej, która wymaga ponadprzeciętnych umiejętności lub działania w warunkach dużego ryzyka, często zagrażające zdrowiu i życiu. Są to:

- a) alpinizm, alpinizm podziemny, speleologia,
- b) absailing, bungee jumping,
- c) bobsleje, bojery,
- d) canoeing górski, rafting powyżej stopnia trudności WW 4, hydrospeed,
- e) freediving, nurkowanie przy użyciu aparatów oddechowych w miejscach o głębokości powyżej 18 m, pletwonurkowanie sportowe,
- f) heli-skiing, heli-snowboarding,
- g) freeskiing, freeride,
- h) jazda na nartach lub snowboardzie poza wyznaczonymi trasami,
- i) downhill MTB, wyczynowa jazda na BMX, street lunge, mountain boarding,
- j) jazda na rolkach, deskorolkach, rowerze, motocyklach lub quadach na specjalnie przygotowanych trasach obfitujących w przeszkody w rodzaju wysokich ścianek, beczek, wszelkiego rodzaju murków, poręczy, schodów, usypanych z ziemi górów, „hopów”, „dirtów”, ramp, skoczni, zjazdów, dołów, muld, kolein, słupków lub tyczek (z wyjątkiem miejskich i turystycznych dróg rowerowych),
- k) kiteboarding, kite-skiing, kite-snowboarding, kitesurfing, mountainboarding,
- l) lotniarstwo, szybownictwo, baloniarstwo,
- m) paralotniarstwo, spadochroniarstwo, B.A.S.E. jumping, sporty lotnicze,
- n) parkour, rugby, futbol amerykański,
- o) boks birmański (lethwei), boks francuski (savate), boks tajski (muay thai),
- p) wspinaczka skalna lub lodowa, bouldering, wspinaczka wysokogórska, himalaizm, trekking na wysokości powyżej 2 500 m n.p.m., wyprawy w obszarzy górskie i wyżynne na wysokości powyżej 5 500 m n.p.m.,
- q) zorbing;

- 97) **sprzęt rehabilitacyjny** – zalecony przez lekarza specjalistyczny sprzęt niezbędny do tego aby wspomagać w warunkach domowych rehabilitację:
- ma usprawniać zaburzone funkcje organizmu,
  - wspomaga proces rehabilitacji;
- 98) **sprzęt rolniczy** – sprawne, w dobrym stanie technicznym, w tym wykonane systemem gospodarczym lub przez warsztaty rzemieślnicze:
- pojazdy zaprzęgowe, które służą do transportu produktów rolnych, środków produkcji lub ludzi, np. wozy konne, bryczki, sanie,
  - maszyny rolnicze bez własnego napędu powyżej 30 lat w dniu zawarcia umowy ubezpieczenia lub części robocze maszyn rolniczych powyżej 30 lat w dniu zawarcia umowy ubezpieczenia,
  - maszyny rolnicze bez własnego napędu do 30 lat w dniu zawarcia umowy ubezpieczenia wykonane lub przerobione we własnym zakresie przez Ciebie lub inną osobę;
- 99) **sprzęt wodny** – sprzęt pływający, taki jak łodzie wiosłowe, wiosłowe łodzie regatowe, kajaki i rowery wodne, deski surfingowe i SUP, pontony, jachty żaglowe o powierzchni pomiarowej żagli do 10 m<sup>2</sup>;
- 100) **stałe elementy** – elementy wykończeniowe zamontowane lub wbudowane w sposób trwały. Są to:
- wewnętrzne:**
    - zabudowy o konstrukcji szkieletowej, np. sufity podwieszane, punkty świetlne, obudowy instalacji i grzejników, antresole,
    - ścianki działowe o konstrukcji szkieletowej, fasady stajenne, ściany działowe stajenne,
    - okna łącznie ze szkleniem, zamknięciami i ościeżnicami, wewnętrzne drzwi z futrynami i zamkami,
    - elementy dekoracyjne, np. powłoki malarskie, okleiny lub wykładziny sufitów, ścian, podłóg, schodów, np. glazura, boazeria, tapeta, panele, deski, parkiet, posadzki, parapety wewnętrzne,
    - rolety, żaluzje oraz moskitiery, wraz z ich systemami sterującymi,
  - wewnętrzne i zewnętrzne elementy:**
    - instalacji wodno-kanalizacyjnej, np. baterie, krany, zlewy, umywalki, wanny, miski ustępowe wraz z urządzeniami splukującymi, bidety, kabiny prysznicowe, brodziki,
    - instalacji elektrycznej i grzewczej, np. kuchnie elektryczne, podgrzewacze, piece, kominki wraz z osprzętem oraz gniazda elektryczne, antenowe, telefoniczne, wyłączniki,
    - instalacji gazowej, np. kuchnie, grzejniki, piece wraz z osprzętem,
    - systemu sygnalizacji alarmowej, np. czujki ruchu, dymu, kamery,
    - urządzeń domofonowych,
    - urządzeń wentylacyjnych i klimatyzacyjnych,
    - pozostałych instalacji,
  - anten zewnętrzne i instalacje antenowe oraz ich mocowanie,
  - systemy centralnego odkurzenia;
- 101) **stłuczenie** – całkowite lub częściowe rozbitcie lub pęknięcie mienia lub jego części ze szkła lub tworzywa sztucznych;
- 102) **suma gwarancyjna** – w ubezpieczeniu odpowiedzialności cywilnej maksymalna kwota, jaką poszkodowany może dostać z Twojego ubezpieczenia OC;
- 103) **suma ubezpieczenia** – maksymalna kwota, do jakiej odpowiadamy, gdy ubezpieczamy dany rodzaj mienia lub dane zdarzenie w ubezpieczeniach mienia i osobowych;
- 104) **sumy stałe** – system ubezpieczenia, w którym ubezpieczający ustala sumę ubezpieczenia w wysokości odpowiadającej maksymalnej wartości ubezpieczanych przedmiotów;
- 105) **suma ubezpieczenia budowli w budowie** – wartość inwestycji budowlanej w ostatnim dniu umowy ubezpieczenia, deklarowana przez ubezpieczającego. Odpowiada ona wartości robót budowlanych wykonanych oraz zaplanowanych do końca okresu ubezpieczenia. Zawiera się w niej wartość materiałów budowlanych niezbędnych do wykonania tej inwestycji;
- 106) **suma ubezpieczenia budynku w budowie** – wartość inwestycji budowlanej w ostatnim dniu umowy ubezpieczenia, deklarowana przez ubezpieczającego. Odpowiada ona wartości robót budowlanych wykonanych oraz zaplanowanych do końca okresu ubezpieczenia. Zawiera się w niej wartość materiałów budowlanych niezbędnych do wykonania tej inwestycji;
- 107) **szkoda** – szkoda na osobie lub szkoda w mieniu;
- 108) **szkoda całkowita** – zniszczenie mienia w takim stopniu, że:
- nie można go dalej użytkować lub
  - koszty naprawy przekroczyłyby wartość uszkodzonego mienia;
- 109) **szkoda częściowa** – uszkodzenie mienia w takim stopniu, że:
- można je naprawić oraz
  - koszty naprawy nie przekraczają wartości ubezpieczonego mienia;
- 110) **szkoda estetyczna** – uszkodzenie mienia tak, że w żaden sposób nie ogranicza to jego funkcjonalności, przede wszystkim pomalowanie, np. graffiti, zadrapanie, porysowanie, pobrudzenie, pomazanie lub zachlapanie, pęknięcie;
- 111) **szkoda na osobie** – majątkowe lub niemajątkowe następstwo rozstroju zdrowia lub śmierci na skutek zdarzenia ubezpieczeniowego;
- 112) **szkoda w mieniu** – majątkowe następstwo uszkodzenia, zniszczenia lub zaboru mienia na skutek zdarzenia ubezpieczeniowego;
- 113) **szkody spowodowane przez zwierzęta** – w wariantach:
- Ryzyka nazwane:**
    - szkody w instalacji budynku, które powstały, bo pogryzły ją zwierzęta,
    - następstwa tego, że zwierzęta pogryzły instalację (np. zalanie), powodujące szkody w mieniu – w ramach zdarzeń, które objęliśmy ochroną ubezpieczeniową,
  - Wszystkie ryzyka:**
    - szkody w instalacji budynku, które powstały, bo pogryzły ją zwierzęta,
    - następstwa tego, że zwierzęta pogryzły instalację (np. zalanie), powodujące szkody w mieniu – w ramach zdarzeń, które objęliśmy ochroną ubezpieczeniową,
- (iii) inne szkody wyrządzone przez zwierzęta, gdy nie są to zwierzęta Twoje ani osób przebywających w miejscu ubezpieczenia za Twoją zgodą, ani wczasowiczów, ani osób przebywających w miejscu ubezpieczenia za ich zgodą.
- Za szkody spowodowane przez zwierzęta nie uznajemy szkód spowodowanych przez krety, nornice, ptaki i owady;
- 114) **szpital** – zakład opieki zdrowotnej, który świadczy całodobową opiekę nad chorymi:
- w warunkach zamkniętych,
  - w zakresie diagnostyki i leczenia,
  - przy pomocy wykwalifikowanego zespołu lekarskiego i pielęgniarskiego.
- Za szpital **nie uważamy** ośrodka lub domu opieki społecznej, ośrodka dla psychicznie chorych, hospicjum, ośrodka leczenia uzależnień od alkoholu, narkotyków, leków i innych tego typu środków, ośrodka sanatoryjnego lub rehabilitacyjnego, ośrodka wypoczynkowego, ośrodka SPA;
- 115) **świadczenie** – rekompensata za szkodę na osobie, np. wypłata za orzeczone trwały uszczerbek na zdrowiu, renta, zadośćuczynienie; do świadczenia stosujemy odpowiednio postanowienia OWU, które dotyczą odszkodowania;
- 116) **Tabela norm procentowego uszczerbku na zdrowiu** – wykaz uszkodzeń ciała oraz procentowych przedziałów uszczerbku na zdrowiu, które im odpowiadają, obowiązujący w dniu zawarcia umowy ubezpieczenia. Tabelę udostępniamy na [www.wiener.pl](http://www.wiener.pl);
- 117) **Tabela stopnia zużycia mienia** – wykaz mienia oraz procentowego stopnia zużycia tego mienia w ciągu roku od chwili zakupu, montażu, instalacji, położenia lub pokrycia, obowiązujący w dniu zawarcia umowy ubezpieczenia. Tabelę udostępniamy na [www.wiener.pl](http://www.wiener.pl); z wyjątkiem narzędzi i urządzeń, gdzie wykaz stopnia zużycia podajemy w poniższej tabeli.

Tabela 5. Stopień zużycia narzędzi i urządzeń

Lp.	Wiek narzędzi i urządzeń – w latach	Stopień zużycia – w procentach
1.	1	0
2.	2	15
3.	3	20
4.	4	25
5.	5	30
6.	6	35
7.	7	40
8.	8	45
9.	9	50
10.	10	55
11.	11	60
12.	12 i więcej	65

118) **tapnięcie** – wstrząsy podziemne spowodowane pękaniem skał lub wywołane naruszeniem równowagi sił w tych skałach, niebędące wynikiem działalności człowieka ani wstrząsu sejsmicznego pochodzenia górniczego;

119) **teren zalewowy** – obszar bezpośredniego zagrożenia powodzią, czyli pomiędzy wałem przeciwpowodziowym a linią brzegu, a także w strefie wybrzeża morskiego lub strefie przepływów wezbrań powodziowych, określonych w miejscowych planach zagospodarowania przestrzennego, jeżeli zostały sporządzone;

120) **trwały uszczerbek na zdrowiu** – takie naruszenie sprawności organizmu, które powoduje upośledzenie czynności organizmu nierokujące poprawy. Stwierdza je nasz lekarz orzecznik na podstawie:

- dokumentów medycznych, które nam udostępniasz, i
- Tabeli norm procentowego uszczerbku na zdrowiu;

121) **trzęsienie ziemi** – naturalny, krótkotrwały i gwałtowny wstrząs gruntu (albo seria takich wstrząsów), powstały pod powierzchnią ziemi i rozchodzący się w postaci fal sejsmicznych od środka (epicentrum) znajdującego się na powierzchni, gdzie drgania są najsilniejsze; przy określaniu siły trzęsienia ziemi używa się skali magnitud (skala Richtera);

- 122) **turbina wiatrowa** – urządzenie, które zamienia energię kinetyczną wiatru na pracę mechaniczną w postaci ruchu obrotowego wirnika dzięki czemu wytwarza się energia elektryczna; jest ono instalacją przydomową montowaną na masztach z linami odciągowymi lub na konstrukcjach wolnostojących lub na nieruchomości;
- 123) **ubezpieczający** – osoba, która zawiera z nami umowę ubezpieczenia i ma obowiązek zapłacić składkę. Ubezpieczający może zawrzeć umowę:  
 a) dla siebie – wtedy jest jednocześnie ubezpieczającym i ubezpieczonym albo  
 b) dla Ciebie – wtedy to Ty jesteś ubezpieczonym;

#### Informacja:

Ubezpieczającym może być osoba fizyczna, osoba prawna lub jednostka organizacyjna, która nie ma osobowości prawnej.

- 124) **ubezpieczony** – to:  
 a) Ty, czyli osoba, której dotyczy ubezpieczenie, oraz  
 b) osoba bliska;

#### Informacja:

Możemy objąć Cię ubezpieczeniem na podstawie umowy z ubezpieczającym, gdy jesteś rolnikiem.

- 125) **udar mózgu** – nagłe zaburzenia czynności mózgu, które:  
 a) trwają ponad 24 godziny,  
 b) są spowodowane przyczynami naczyniowymi (krwotok, zakrzep, zator),  
 c) powodują objawy ubytkowe trwające ponad 3 miesiące oraz  
 d) są potwierdzone wynikami badań obrazowych – CT lub MRI. Za udar mózgu **nie uważamy** przemijających zaburzeń niedokrwiennych (TIA – transient ischaemic attack);
- 126) **uderzenie pioruna** – bezpośrednie wyładowanie elektryczności atmosferycznej na ubezpieczone mienie; powoduje ono przepływ ładunku elektrycznego przez to mienie oraz pozostawia na nim ślady;
- 127) **uderzenie pojazdu** – bezpośrednie uderzenie pojazdu drogowego lub szynowego, jego części lub przewożonego nim ładunku w ubezpieczone mienie;
- 128) **udział własny** – kwota Twojego udziału w szkodzie. Pomniejsza ona odszkodowanie, które wypłacamy za każdą szkodę wynikłą z jednego zdarzenia ubezpieczeniowego. Tę kwotę ustalamy w umowie;
- 129) **upadek obiektów** – upadek drzew, masztów, dźwigów, kominów, sztyldów reklamowych, latarni oświetleniowych oraz innych wysokich obiektów budowlanych, budowli lub ich części na ubezpieczone mienie, gdy są one w bezpośrednim sąsiedztwie przedmiotu ubezpieczenia. Upadek ten nie jest następstwem działalności człowieka;
- 130) **upadek statku powietrznego** – to:  
 a) upadek statku powietrznego, jego części lub ładunku na ubezpieczone mienie lub  
 b) przymusowe lądowanie statku powietrznego na ubezpieczonym mieniu;
- 131) **uprawniony** – osoba upoważniona do otrzymania świadczenia w razie Twojej śmierci. Jeżeli ubezpieczający nie wskazał uprawnionego, wypłacimy świadczenie w następującej kolejności:  
 a) Twojemu małżonkowi, jeśli nie została ogłoszona separacja lub partnerowi,  
 b) Twoim dzieciom w równych częściach – jeśli nie będziesz mieć małżonka lub partnera,  
 c) Twoim rodzicom albo opiekunom prawnym, którzy sprawują nad Tobą opiekę w momencie Twojej śmierci, w równych częściach – jeśli nie będziesz mieć małżonka, partnera ani dzieci,  
 d) pozostałym spadkobiercom w kolejności, która wynika z dziedziczenia ustawowego, z wyjątkiem gminy Twojego ostatniego miejsca zamieszkania oraz Skarbu Państwa;
- 132) **usługi międzysąsiedzkie** – czynności, które wykonujesz odpłatnie jako rolnik innym rolnikom prowadzącym gospodarstwa rolne; są one związane z pracami w ich gospodarstwach rolnych; wykonujesz te prace samodzielnie przy użyciu swoich maszyn rolniczych albo wykonuje je Twoja pomoc domowa na Twoje zlecenie; w agrocasco za usługi międzysąsiedzkie uznajemy również barter tj. wymianę usług;

#### Informacja:

Usługami międzysąsiedzkimi nie są usługi wykonywane w ramach działalności gospodarczej.

- 133) **ustawa** – ustawa o ubezpieczeniach obowiązkowych, Ubezpieczeniowym Funduszu Gwarancyjnym i Polskim Biurze Ubezpieczycieli Komunikacyjnych;
- 134) **UTO, urządzenie transportu osobistego** – urządzenie konstrukcyjne:  
 e) na którym może się poruszać wyłącznie kierujący znajdujący się na tym urządzeniu oraz  
 f) o maksymalnej szerokości w ruchu 0,9 m, oraz  
 g) o długości do 1,3 m, oraz  
 h) o masie do 25 kg, oraz  
 i) wyposażone w napęd elektryczny, którego konstrukcja ogranicza prędkość jazdy do 25 km/h;  
 Na potrzeby OWU za UTO uważamy również hulajnogi elektryczne;
- 135) **utrata nieruchomości wskutek decyzji administracyjnej** – utrata nieruchomości razem z mieniem w niej wskutek decyzji administracyjnej o jej rozbiórce. Decyzję wydaje odpowiedni urząd w związku z uszko-

dzeniem albo zniszczeniem sąsiedniej nieruchomości w wyniku zdarzeń losowych, które wskazujemy w Ryzykach nazwanych. Tę utratę uznajemy za zdarzenie ubezpieczeniowe, mimo że szkoda wystąpiła poza miejscem ubezpieczenia;

- 136) **wartości pieniężne** – krajowe i zagraniczne znaki pieniężne (gotówka);
- 137) **wartość odtworzeniowa** – koszty przywrócenia mienia do stanu nowego, ale nieulepszego. Są to:  
 a) dla budynków, domów letniskowych, budowli – koszty ich remontu lub odbudowy w tym samym miejscu, w dotychczasowych wymiarach i standardzie wykończenia,  
 b) dla pozostałego mienia z wyjątkiem wartości pieniężnych, ziemiopłodów, produktów rolniczych, zwierząt gospodarskich i domowych – koszty naprawy, wytworzenia lub cena zakupu nowego przedmiotu tego samego rodzaju, typu, gatunku oraz o tych samych lub najbardziej zbliżonych parametrach;
- 138) **wartość rynkowa** – wartość:  
 a) **maszyny rolniczej**, którą ustalamy na podstawie aktualnych cen rynkowych tego mienia danej marki, typu obowiązujących w Polsce. Wycenić ją może uprawniony niezależny rzeczoznawca na koszt ubezpieczającego. Gdy ją ustalamy, bierzemy pod uwagę cechy indywidualne, rok produkcji, wyposażenie, przebieg i jej stan techniczny lub  
 b) **maszyny rolniczej** fabrycznie nowej – wartość maszyny nabytej w państwie członkowskim Unii Europejskiej, określona w pierwszej fakturze zakupu. Dla celów likwidacji szkody, wartość tę uznajemy za stałą przez 12 miesięcy od wystawienia tej faktury.
- 139) **wartość rzeczywista** – wartość odtworzeniowa, którą pomniejszamy o stopień zużycia technicznego;
- 140) **wczasowicze** – osoby wypoczywające w gospodarstwie agroturystycznym rolnika, wypoczynek jest odpłatny; za wczasowiczów nie uznajemy osób bliskich;
- 141) **współczynnik amortyzacji** – współczynnik o jaki pomniejszamy wartość części i zespołów do wymiany w maszynie rolniczej – zależnie od jej wieku. Wiek liczymy w latach od daty produkcji maszyny. Wiek i współczynnik amortyzacji określiliśmy w tabeli poniżej.

Tabela 6. Współczynnik amortyzacji maszyny rolniczej

Lp.	Wiek maszyny rolniczej – w latach	Współczynnik amortyzacji – w procentach
1.	1	0
2.	2	0
3.	3	0
4.	4	25
5.	5	30
6.	6	35
7.	7	40
8.	8	45
9.	9	50
10.	10	55
11.	11	60
12.	12 i więcej	65

- 142) **Wszystkie ryzyka** – wariant ubezpieczenia, w którym obejmujemy ochroną zdarzenia losowe:  
 a) określone w wariantcie Ryzyka nazwane oraz  
 b) specjalnie zdefiniowane dla wariantu Wszystkie ryzyka, oraz  
 c) które możemy włączyć do zakresu ubezpieczenia, gdy ubezpieczający zapłaci dodatkową składkę, oraz  
 d) wszystkie inne, które powodują fizyczne zniszczenie lub uszkodzenie ubezpieczonego mienia i których nie wyłączyliśmy ani nie ograniczyliśmy w OWU;
- 143) **wybuch** – to:  
 a) **eksplozja** – gwałtowna zmiana stanu równowagi układu z jednoczesnym wyzwoleniem się gazów, pyłów lub pary, wywołanym ich właściwością rozprzestrzeniania się; w odniesieniu do naczyń ciśnieniowych i innych tego rodzaju zbiorników uznajemy, że szkodę spowodowała eksplozja, gdy doszło do rozdarcia ścian tych naczyń

- i zbiorników w takich rozmiarach, że wskutek ujścia gazów, pyłów, pary lub cieczy nastąpiło nagłe wyrównanie ciśnień,
- b) **implozja** – gwałtowne uszkodzenie zbiornika lub naczynia ciśnieniowego wskutek ciśnienia zewnętrznego, które znacznie przewyższało ciśnienie w jego wnętrzu;
- 144) **wyczynowe uprawianie sportu** – to:
- uprawianie sportu w ramach przynależności do klubów sportowych, związków i organizacji sportowych,
  - udział w zawodach, imprezach czy obozach kondycyjnych.
- Nie ma znaczenia, czy czerpiesz dochód z uprawianej dyscypliny sportu;
- 145) **wypadek** – w ubezpieczeniu maszyn rolniczych agrocasco to nagłe zdarzenie, które polega na gwałtownym zderzeniu się maszyny rolniczej ze znajdującymi się poza nią:
- osobami,
  - przedmiotami, które nie są częściami tej maszyny rolniczej, lub
  - zwierzętami;
- Za wypadek **nie uznajemy** przewrócenia się maszyny rolniczej, gdy jego przyczyną jest wjazd na podłoże pochyle, grząskie lub niestabilne;
- 146) **zalanie** – działanie płynów lub pary wewnątrz ubezpieczonych pomieszczeń, które powoduje szkodę w mieniu. Za zalanie w wariantcie Ryzyka nazywane uznajemy wyłącznie zalanie w następnym:
- awarii lub uszkodzenia instalacji lub urządzeń, które stanowią ich elementy składowe, w tym pęknięcia rur, co skutkuje wyciekami na zewnątrz tych instalacji lub urządzeń,
  - nieumyślnego pozostawienia otwartych kranów lub innych zaworów w urządzeniach instalacji,
  - samoczynnego uruchomienia się automatycznych instalacji gaśniczych (tryskaczowych lub zraszaczowych), z wyjątkiem przypadków, które są następstwem pożaru, próbnego uruchomienia, prób naprawy, przebudowy lub modernizacji instalacji lub budynku, lub domu letniskowego, lub budowli,
  - opadów atmosferycznych, np. deszczu, topniejącego śniegu lub gradu,
  - przerwy w dopływie prądu lub awarii sprzętu AGD,
  - uszkodzenia akwarium, w tym jego osprzętu,
  - zalania cieczą przez osoby trzęcąc z innego lokalu lub w wyniku prowadzenia akcji ratowniczej,
  - cofnięcia się płynów lub pary z urządzeń wodociągowych lub kanalizacyjnych,
  - awarii lub uszkodzenia łózka wodnego;
- 147) **zamieszkiwanie na stałe** – zajmowanie budynku mieszkalnego w miejscu ubezpieczenia na podstawie tytułu prawnego. Służy ono stałemu zaspokajaniu bieżących potrzeb mieszkaniowych i życiowych i pozwala domownikom stale nadzorować ubezpieczone mienie. Przyjmujemy, że stałego nadzoru nie przerywają krótkotrwałe nieobecności związane np. z urlopem, delegacjami, wyjazdami weekendowymi, pobytami w szpitalu. Uznamy, że zamieszkuje na stałe, jeśli w miejscu ubezpieczenia:
- prowadzisz gospodarstwo rolne,
  - budujesz budynek mieszkalny lub gospodarczy;

#### Informacja:

Tytułem prawnym do budynku mieszkalnego może być własność, decyzja administracyjna, umowa najmu.

#### Informacja:

Bieżące potrzeby mieszkaniowe i życiowe to m.in. nocowanie, wypoczynek, spożywanie posiłków, przyjmowanie gości.

#### Informacja:

Zamieszkiwaniem na stałe nie jest okresowe, okazjonalne lub sezonowe zamieszkiwanie nieruchomości.

- 148) **zapadanie się ziemi** – obniżenie się terenu z powodu zawalenia się podziemnych naturalnych pustych przestrzeni w gruncie, niespowodowane działalnością ludzką;
- 149) **zawał serca** – martwica mięśnia serca, wykazująca typowe objawy kliniczne, elektrokardiograficzne i biochemiczne, która powstała w wyniku zamknięcia światła naczynia wieńcowego;
- 150) **zbiór kolekcjonerski** – zbiór przedmiotów jednego rodzaju, np. zbiór obrazów, numizmatów, plakatów o wartości kulturowej, artystycznej, historycznej, muzealnej lub naukowej;
- 151) **zdarzenie losowe** – każde przysłe, niepewne, nagłe, niespodziewane i niezależne od Twojej woli zdarzenie, które powoduje szkodę;
- 152) **zdarzenie ubezpieczeniowe** – zdarzenie losowe zaistniałe w okresie ubezpieczenia, za które odpowiadamy; to zdarzenie jest bezpośrednią przyczyną szkody na osobie lub szkody w mieniu;
- 153) **ziemiopłody** – nieprzetworzone plony roślinne zebrane z gospodarstwa rolnego, które posiadasz, uzyskane w czasie, gdy prowadzisz w nim produkcję rolną. Są to też ziemiopłody, które zakupujesz na potrzeby swojego gospodarstwa rolnego;
- 154) **zwierzęta domowe** – zwierzęta, które:
- masz legalnie oraz
  - utrzymujesz w charakterze swojego towarzysza lub dla ozdoby w budynku mieszkalnym. Wyjątkiem są psy i koty, które uznajemy za zwierzęta domowe również wtedy, gdy żyją poza budynkiem mieszkalnym;
- 155) **zwierzęta gospodarskie** – zwierzęta, które:
- masz na własność oraz
  - są przeznaczone do chowu, hodowli lub użytku w Twoim gospodarstwie rolnym. Są to:

- bydło (bydło domowe, bawoły), konie, osły, kozy, owce, trzoda chlewna oraz jelenie szlachetne, jelenie sika, daniela lub alpaki w chowie zamkniętym,
- drób (gęsi, kury, kaczki, indyki, przepiórki japońskie, perlice, strusie), zwierzęta futerkowe (lisy, norki, tchórze, jenoty, nutrie, szynszyle, króliki), pszczoły miodne.

172. W odniesieniu do obowiązkowego ubezpieczenia OC rolników oraz obowiązkowego ubezpieczenia budynków rolniczych stosujemy pojęcia z ustawy. W odniesieniu do **stałych elementów** budynków rolniczych objętych ochroną w ramach **obowiązkowego** ubezpieczenia objaśnienia do pojęcia tych elementów znajdziesz w słowniku na końcu pierwszej części OWU.

## Część 2 – KLAUZULE – POSTANOWIENIA SZCZEGÓŁOWE

### Klauzula nr 1

#### UBEPIECZENIE DOBYTKU ROLNICZEGO

##### Co i w jakim zakresie ubezpieczamy

- Możemy ubezpieczyć Twój dobytek rolniczy, za który uważamy: ruchomości domowe, narzędzia i urządzenia, materiały i zapasy, sprzęt rolniczy, produkty rolnicze, ziemiopłody, zwierzęta gospodarskie.
- Odpowiadamy za szkody w dobytku rolniczym bezpośrednio spowodowane przez zdarzenia ubezpieczeniowe określone w wariantcie **Ryzyka nazwane** albo **Wszystkie ryzyka**, ale w ziemiopłodach i zwierzętach gospodarskich **ograniczamy** odpowiedzialność do wariantu **Ryzyk nazwanych**.
- Odpowiedzialność za szkody **spowodowane przez zwierzęta** ograniczamy do szkód w ruchomościach domowych.
- Odpowiedzialność za szkody spowodowane przez **rozmrożenie** produktów spożywczych ograniczamy do szkód w ruchomościach domowych.
- Ubezpieczający może **rozszerzyć** zakres ochrony o ryzyko:

- powodzi;
  - kradzieży z włamaniem, rozboju i rozboju poza miejscem ubezpieczenia.
6. Gdy ubezpieczamy mienie ruchome albo ruchomości domowe od kradzieży z włamaniem, rozboju i rozboju poza miejscem ubezpieczenia, **odpowiadamy dodatkowo** za kradzież mebli ogrodowych, pod warunkiem że znajdują się one na posesji z budynkiem mieszkalnym.
7. Ubezpieczający dodatkowo może **rozszerzyć** ubezpieczenia o szkody w dobytku rolniczym, który znajduje się w miejscu ubezpieczenia:
- niezamieszkiwanym na stałe,
  - w którym prowadzona jest działalność gospodarza,
  - w którym prowadzony jest dział specjalny produkcji rolnej.
8. To – co i w jakim zakresie ubezpieczamy – zależy od rodzaju mienia będącego dobytkiem rolniczym, wariantu ubezpieczenia i rozszerzeń, które wybiera ubezpieczający. Szczegóły znajdziesz w tabeli poniżej.

Tabela 1. Co i w jakim zakresie ubezpieczamy w ubezpieczeniu dobytka rolniczego

Lp.	Ubezpieczane mienie – przedmiot ubezpieczenia	zakres ubezpieczenia
1.	ruchomości domowe, z wyjątkiem zwierząt domowych	Ryzyka nazwane i przepięcia albo Wszystkie ryzyka
2.	zwierzęta domowe	śmierć, która jest bezpośrednim efektem zdarzeń losowych z wariantu Ryzyka nazwane i przepięcie
3.	ruchomości domowe i stałe elementy budynku	kradzież z włamaniem, rozbój i rozbój poza miejscem ubezpieczenia
4.	narzędzia i urządzenia, materiały i zapasy, sprzęt rolniczy	Ryzyka nazwane albo Wszystkie ryzyka
5.	mienie ruchome (ruchomości domowe, narzędzia i urządzenia, materiały i zapasy, sprzęt rolniczy) i stałe elementy budynku	kradzież z włamaniem, rozbój i rozbój poza miejscem ubezpieczenia
6.	ziemiopłody	Ryzyka nazwane, kradzież z włamaniem, rozbój
7.	zwierzęta gospodarskie: a) bydło, konie, osły, kozy, owce, trzoda chlewna oraz jelenie szlachetne i jelenie sika, alpaki lub danielle – w chowie zamkniętym b) drób rzeźny – łącznie do 100 szt. c) drób nieśny – łącznie do 80 szt. d) zwierzęta futerkowe – łącznie do 50 szt. W chowie przydomowym (o małej skali) e) pszczoły miodne – do 80 rodzin pszczelich	padnięcie zwierzęcia, które jest bezpośrednim efektem zdarzeń losowych z wariantu Ryzyka nazwane i porażenia prądem, kradzież z włamaniem, rozbój
8.	zwierzęta gospodarskie i zwierzęta domowe	zlecony przez lekarza weterynarii ubój zwierzęcia ze względów humanitarnych (kiedy wiadomo, że zwierzę w niedługim czasie padnie) jako bezpośrednie następstwo Ryzyk nazwanych lub porażenia prądem lub powodzi, jeśli rozszerzyliśmy zakres ochrony o powódź
9.	dodatkowo: a) mienie wczasowiczów, b) produkty rolnicze	Ryzyka nazwane albo Wszystkie ryzyka, kradzież z włamaniem, rozbój i rozbój poza miejscem ubezpieczenia
<b>Rozszerzenie zakresu ubezpieczenia na wniosek ubezpieczającego</b>		
10.	dobytke rolniczy	szkody w miejscu ubezpieczenia: a) niezamieszkiwanym na stałe, b) w którym prowadzona jest działalność gospodarza, c) w którym prowadzony jest dział specjalny produkcji rolnej
11.	dobytke rolniczy	szkody w następstwie powodzi

##### Kiedy nie odpowiadamy za szkody, czyli jakie są ograniczenia naszej odpowiedzialności

9. **Nie obejmujemy** ochroną ubezpieczeniową:
- ruchomości domowych poza nieruchomością. **Jednak obejmujemy** ochroną:
    - meble ogrodowe w ryzyku kradzieży, na terenie posesji wskazanej jako miejsce ubezpieczenia budynku mieszkalnego,

- ruchomości domowe wykorzystywane do osobistego użytku, odzież, przenośny sprzęt elektroniczny, telefon, wartości pieniężne, biżuterię w ryzyku rozboju poza miejscem ubezpieczenia,
- 2) mienia wykorzystywanego w fermowej hodowli i chowie drobiu rzeźnego i nieśnego, wylęgarni drobiu, fermowej hodowli i chowie zwierząt futerkowych, a także hodowli lub chowie, który stanowi dział specjalny produkcji rolnej w rozumieniu przepisów o podatku dochodowym od osób fizycznych;



- 3) pojazdów mechanicznych (w tym motorynek, quadów, skuterów, mini-tractorów ogrodowych), statków powietrznych (w tym lotni, parolotni i motolotni) i jednostek pływających, ich wyposażenia zamontowanego na stałe oraz części zamiennych i zapasowych. Jednak obejmujemy ochroną koła, felgi lub opony, kosiarki traktorki ogrodowe oraz drony i modele latające – o masie do 5 kg oraz sprzęt pływający;
- 4) wartości pieniężnych, biżuterii, sprzętu audiowizualnego, telefonicznego, fotograficznego, komputerowego, elektronicznego i muzycznego, futer i odzieży skórzanej (w tym butów), znajdujących się w pomieszczeniach przynależnych lub garażu, który jest częścią budynku mieszkalnego, w budynku gospodarczym, małym budynku lub budowli oraz w pomieszczeniach poniżej poziomu gruntu oraz znajdujące się w miejscu ubezpieczenia niezamieszkiwanym lub w domu letniskowym poza sezonem użytkowania;
- 5) mienia specjalnego;
- 6) alkoholi, perfum lub innych substancji płynnych;
- 7) akcji, obligacji i innych papierów wartościowych, kart kredytowych lub płatniczych;
- 8) akt, dokumentów, rękopisów, danych na nośnikach i nośników danych, prototypów i modeli oraz programów komputerowych;
- 9) złota, srebra i platyny w złomie lub w sztabach lub monetach inwestycyjnych;
- 10) przenośnego sprzętu elektronicznego, kamer, aparatów fotograficznych, dysków i pamięci zewnętrznych, zegarków, okularów, biżuterii oraz innych wyrobów i ich elementów ze złota, srebra, platyny i innych metali z grupy platynowców, kamieni szlachetnych, półszlachetnych i pereł, szlachetnych substancjach organicznych; **ale odpowiadamy**,

- gdy szkoda jest następstwem zdarzeń losowych wymienionych w wariancie Ryzyka nazwane, za które ponosimy odpowiedzialność;
- 11) paliw napędowych, olei napędowych, olei hydrauliczno-przekładniowych;
- 12) narzędzi i materiałów budowlanych przechowywanych poza miejscem budowy wskazanym jako miejsce ubezpieczenia i poza pomieszczeniami, które nie są zabezpieczone zgodnie z OWU;
- 13) mienia na niezabudowanych balkonach, tarasach lub loggiach;
- 14) ziemiopłodów w postaci siana lub słomy po 30 czerwca następnego roku po zbiorach, składowanych poza budynkami;
- 15) zwierząt laboratoryjnych oraz ryb i pozostałych zwierząt, które żyją wyłącznie w środowisku wodnym;
- 16) maszyn rolniczych, które można objąć ochroną w ramach umowy agrocasco, niebędących narzędziami i urządzeniami, ruchomościami domowymi ani sprzętem rolniczym.

#### Jak ustalamy sumę ubezpieczenia i jakie są limity naszej odpowiedzialności

10. Suma ubezpieczenia nie zmniejsza się o kwoty odszkodowań, które wypłaciliśmy. Wyjątki to szkoda całkowita i szkoda, która w całości wyczerpuje sumę ubezpieczenia.
11. Naszą odpowiedzialność za jedną i wszystkie szkody, ograniczają limity. Mieszczą się one w granicach sumy ubezpieczenia, którą określiliśmy.
12. W tabeli poniżej wskazaliśmy limity naszej odpowiedzialności w zależności od wariantu i zakresu ubezpieczenia. Ustalone limity sumy ubezpieczenia zmniejszają się o kwoty odszkodowań, które wypłaciliśmy.

Tabela 2. Jakie są limity naszej odpowiedzialności w dobytku rolniczym w zakresie ubezpieczenia

Lp.	Zakres ubezpieczenia	Limity kosztów, które pokrywamy	
		Ryzyka nazwane	Wszystkie ryzyka
1.	dewastacja	nie odpowiadamy	do 20% sumy ubezpieczenia, maksymalnie 50 000 zł
2.	szkody estetyczne powstałe w wyniku dewastacji	nie odpowiadamy	do 10 000 zł
3.	przebiecie w ruchomościach domowych	do 50% sumy ubezpieczenia ruchomości domowych albo mienia ruchomego, maksymalnie 10 000 zł	do 100% sumy ubezpieczenia
4.	przebiecie w narzędziach i urządzeniach	nie odpowiadamy	do 50% sumy ubezpieczenia mienia ruchomego, maksymalnie 50 000 zł
5.	akt terroru	do 15% sumy ubezpieczenia	
6.	porażenie zwierząt prądem	do 50% sumy ubezpieczenia zwierząt gospodarskich, maksymalnie 100 000 zł	-
7.	szkody spowodowane przez zwierzęta, tylko w ruchomościach domowych	do 2 000 zł	do 20 000 zł
8.	śmierć psa w wyniku uderzenia pojazdu	nie odpowiadamy	maksymalnie raz – ryczałt 500 zł
9.	utrata nieruchomości wskutek decyzji administracyjnej	100% sumy ubezpieczenia ruchomości domowych albo mienia ruchomego – jeżeli nie można było się dostać do miejsca ubezpieczenia po szkodzie, 50% sumy ubezpieczenia ruchomości domowych albo mienia ruchomego – jeżeli można było się dostać do miejsca ubezpieczenia po szkodzie	
10.	rozmrózienie produktów spożywczych w ramach ruchomości domowych	nie odpowiadamy	do 500 zł
11.	szkody spowodowane przez przeciąg	nie odpowiadamy	do 1 000 zł
<b>kradzież z włamaniem, kradzież, rozbój i rozbój poza miejscem ubezpieczenia</b>			
12.	rozbój poza miejscem ubezpieczenia	maksymalnie raz, do 2 000 zł, w tym do 500 zł dla wartości pieniężnych	
13.	rozbój – wyłudzenie gotówki (oszustwo)	maksymalnie raz, do 30 000 zł	
14.	kradzież mebli ogrodowych przy budynku mieszkalnym	do 10% sumy ubezpieczenia od kradzieży z włamaniem, którą określiliśmy dla ruchomości domowych albo dla mienia ruchomego – maksymalnie 2 000 zł	

13. Oprócz tego w granicach sumy ubezpieczenia mienia ruchomego albo ruchomości domowych w zakresie od kradzieży z włamaniem, rozboju **zwracamy koszt:**

- 1) wymiany zamków, gdy w wyniku rozboju poza miejscem ubezpieczenia utracisz klucze do budynku mieszkalnego lub budynku gospodarczego – do 500 zł;
- 2) odtworzenia dokumentów osobistych (dowód osobisty, paszport, pra-

wo jazdy) oraz kart debetowych i kredytowych, gdy w wyniku rozboju poza miejscem ubezpieczenia utracisz te dokumenty – do 500 zł.

14. W tabeli poniżej wskazaliśmy limity naszej odpowiedzialności za jedną szkodę w określonym mieniu, które ubezpieczamy. Ustalone limity sumy ubezpieczenia nie zmniejszają się o kwoty odszkodowań, które wypłaciłmy.

**Tabela 3. Jakie są limity naszej odpowiedzialności w dobytku rolniczym, który ubezpieczamy**

Lp.	Ubezpieczane mienie – przedmiot ubezpieczenia	Limity naszej odpowiedzialności zależnie od zakresu ubezpieczenia	
		Ryzyka nazwane, kradzież z włamaniem, rozbój	Wszystkie ryzyka
1.	instrumenty muzyczne, wózki dziecięce i wózki inwalidzkie, UTO, sprzęt rehabilitacyjny, sprzęt turystyczny oraz sportowy, sprzęt wodny	do 50% sumy ubezpieczenia, którą określiliśmy dla ruchomości domowych albo mienia ruchomego	do 100% sumy ubezpieczenia, którą określiliśmy dla ruchomości domowych albo mienia ruchomego
2.	ruchomości domowe wykorzystywane w gospodarstwie agroturystycznym i ruchomości biurowe wykorzystywane do działalności gospodarczej lub pracy	do 50% sumy ubezpieczenia, którą określiliśmy dla ruchomości domowych albo mienia ruchomego łącznie	
3.	wartości pieniężne (nie dotyczy rozboju – wyłudzenia gotówki - oszustwa)	do 10% sumy ubezpieczenia, którą określiliśmy dla ruchomości domowych albo mienia ruchomego, maksymalnie 2 000 zł	do 20% sumy ubezpieczenia, którą określiliśmy dla ruchomości domowych albo mienia ruchomego, maksymalnie 10 000 zł
4.	bijuteria i ruchomości domowe w całości lub w części wykonane ze złota, srebra, platyny i innych metali z grupy platynowców, kamieni szlachetnych, półszlachetnych i pereł, szlachetnych substancji organicznych o wartości jednostkowej do 5 000 zł	do 10% sumy ubezpieczenia, którą określiliśmy dla ruchomości domowych albo mienia ruchomego, maksymalnie 10 000 zł	do 20% sumy ubezpieczenia, którą określiliśmy dla ruchomości domowych albo mienia ruchomego, maksymalnie 20 000 zł
5.	broń palna o wartości jednostkowej do 5 000 zł i trofea myśliwskie	do 10% sumy ubezpieczenia, którą określiliśmy dla ruchomości domowych albo mienia ruchomego, maksymalnie 10 000 zł	do 20% sumy ubezpieczenia, którą określiliśmy dla ruchomości domowych albo mienia ruchomego, maksymalnie 20 000 zł
6.	części zamienne i zapasowe do maszyn rolniczych, narzędzi i urządzeń	do 10% sumy ubezpieczenia, którą określiliśmy dla mienia ruchomego, maksymalnie 10 000 zł	do 20% sumy ubezpieczenia, którą określiliśmy dla ruchomości domowych albo mienia ruchomego, maksymalnie 20 000 zł
7.	opakowania, pojemniki lub palety transportowe	do 10% sumy ubezpieczenia, którą określiliśmy dla mienia ruchomego, maksymalnie 10 000 zł	do 20% sumy ubezpieczenia, którą określiliśmy dla ruchomości domowych albo mienia ruchomego, maksymalnie 20 000 zł
8.	ruchomości domowe w zabudowanych (zamkniętych kratą lub oszkleniem) balkonach, tarasach, loggiach, ogrodach zimowych	do 10% sumy ubezpieczenia, którą określiliśmy dla ruchomości domowych albo mienia ruchomego, maksymalnie 2 000 zł	do 20% sumy ubezpieczenia, którą określiliśmy dla ruchomości domowych albo mienia ruchomego, maksymalnie 4 000 zł
9.	ruchomości domowe w pomieszczeniu przynależnym lub budynku gospodarczym, lub małym budynku, lub budowli	do 10% sumy ubezpieczenia, którą określiliśmy dla ruchomości domowych albo mienia ruchomego, maksymalnie 30 000 zł	do 20% sumy ubezpieczenia, którą określiliśmy dla ruchomości domowych albo mienia ruchomego, maksymalnie 50 000 zł
		do 100% sumy ubezpieczenia dla ruchomości domowych albo mienia ruchomego w budynku gospodarczym lub małym budynku, lub budowli – jeśli w budynku mieszkalnym jest do nich bezpośrednie przejście	
10.	mienie wczasowiczów	15% sumy ubezpieczenia mienia ruchomego albo ruchomości domowych oraz odpowiednio mienia ruchomego i stałych elementów budynku albo ruchomości domowych i stałych elementów budynku, maksymalnie 10 000 zł	35% sumy ubezpieczenia mienia ruchomego albo ruchomości domowych oraz odpowiednio mienia ruchomego i stałych elementów budynku albo ruchomości domowych i stałych elementów budynku, maksymalnie 20 000 zł
11.	pasze magazynowane poza budynkiem, budowlą	20% sumy ubezpieczenia mienia ruchomego lub mienia ruchomego i stałych elementów budynku, maksymalnie 10 000 zł	40% sumy ubezpieczenia mienia ruchomego lub mienia ruchomego i stałych elementów budynku, maksymalnie 20 000 zł
12.	sprzęt rolniczy	do 10% sumy ubezpieczenia, którą określiliśmy dla mienia ruchomego, maksymalnie 2 000 zł na jeden przedmiot i 5 000 zł na wszystkie przedmioty	do 20% sumy ubezpieczenia, którą określiliśmy dla mienia ruchomego, maksymalnie 2 000 zł na jeden przedmiot i 10 000 zł na wszystkie przedmioty

13.	produkty rolnicze	25% sumy ubezpieczenia mienia ruchomego albo ruchomości domowych oraz odpowiednio mienia ruchomego i stałych elementów budynku albo ruchomości domowych i stałych elementów budynku, maksymalnie 20 000 zł	50% sumy ubezpieczenia mienia ruchomego albo ruchomości domowych oraz odpowiednio mienia ruchomego i stałych elementów budynku albo ruchomości domowych i stałych elementów budynku, maksymalnie 40 000 zł
14.	zwierzęta domowe	do 1 000 zł	do 2 000 zł
15.	ziemiopłody składowane poza budynkiem lub budowlą	do 30% sumy ubezpieczenia, maksymalnie 50 000 zł	-
16.	materiały budowlane	35% sumy ubezpieczenia mienia ruchomego, maksymalnie 10 000 zł	

#### Jak ustalamy wysokość odszkodowania

- Na odszkodowanie składają się poniesione przez Ciebie uzasadnione i udokumentowane koszty, o których mówimy w pkt 98–102 OWU.
- Gdy ubezpieczamy **sprzęt rolniczy**, potrącamy z odszkodowania **15%** jako **udział własny**.

- Odpowiadamy za szkody w budynkach, budowlach spowodowane bezpośrednio przez zdarzenia ubezpieczeniowe wskazane w wariantcie Ryzyka nazwane albo Wszystkie ryzyka.
- W ubezpieczeniu budynków rolniczych w wariantach ubezpieczenia chronimy Cię tylko od tych zdarzeń ubezpieczeniowych, których nie obejmuje ubezpieczenie na warunkach ustawy. Szczegóły znajdziesz w tabeli poniżej.

#### Klauzula nr 2

#### UBEZPIECZENIE DOBROWOLNE BUDYNKÓW ROLNICZYCH, MAŁYCH BUDYNKÓW, BUDOWLI LUB STAŁYCH ELEMENTÓW

#### Co i w jakim zakresie ubezpieczamy

- Możemy ubezpieczyć budynki rolnicze, małe budynki, budowle lub stałe elementy budynków rolniczych.

Tabela 1. W jakim zakresie ubezpieczamy budynki rolnicze według ustawy i OWU

Lp.	Zakres ubezpieczenia	Obowiązkowy z ustawy	Rozszerzenie do obowiązkowego o Ryzyka nazwane	Rozszerzenie do obowiązkowego o Wszystkie ryzyka
1.	grad, lawina, osuwanie się ziemi, podtopienie, powódź, pożar (ogień), tąpnięcie, uderzenie pioruna, upadek statku powietrznego, wybuch (eksplozja), zapadanie się ziemi	w zakresie	nie odpowiadamy	nie odpowiadamy
2.	deszcz nawałny	współczynnik wydajności 4	bez limitu	bez limitu
3.	huragan	24m/s	16m/s budynek mieszkalny bez limitu	16m/s budynek mieszkalny bez limitu
4.	napór śniegu (opady śniegu)	ciężar pokrywy pow. 85%	bez limitu	bez limitu
5.	akcja ratownicza	nie odpowiadamy	w zakresie	w zakresie
6.	akt terroru, którego następstwem jest pożar, wybuch, uderzenie pojazdu lub upadek statku powietrznego,	nie odpowiadamy	w zakresie	w zakresie
7.	dym i sadza	nie odpowiadamy	w zakresie	w zakresie
8.	huk ponaddzwiękowy	nie odpowiadamy	w zakresie	w zakresie
9.	pęknięcie mrozowe	nie odpowiadamy	w zakresie	w zakresie
10.	trzęsienie ziemi	nie odpowiadamy	w zakresie	w zakresie
11.	uderzenie pojazdu	nie odpowiadamy	w zakresie	w zakresie
12.	upadek obiektów	nie odpowiadamy	w zakresie	w zakresie
13.	zalanie	tylko z deszczu nawałnego, powodzi, podtopienia	w zakresie	w zakresie

14.	szkody spowodowane przez zwierzęta	nie odpowiadamy	w zakresie	w zakresie
15.	utrata nieruchomości wskutek decyzji administracyjnej	nie odpowiadamy	w zakresie	w zakresie
16.	dewastacja	nie odpowiadamy	nie odpowiadamy	w zakresie
17.	przepięcia	nie odpowiadamy	nie odpowiadamy	w zakresie
18.	stłuczenie	nie odpowiadamy	nie odpowiadamy	w zakresie

**Informacja:**

Warianty ubezpieczenia Ryzyka nazwane lub Wszystkie ryzyka stanowią rozszerzenie zakresu ochrony z ustawy.

**Informacja:**

Odszkodowanie za szkodę, która jest efektem pożaru budynku rolniczego, wypłacimy z ubezpieczenia obowiązkowego. Jeżeli Twój budynek jest ubezpieczony **wyłącznie** w wariantcie Ryzyk nazwanych albo Wszystkich ryzyk i nie masz ubezpieczenia obowiązkowego, to za szkodę z pożaru **nie wypłacimy** Ci odszkodowania.

Z ubezpieczenia **ustawowego** przysługuje Ci odszkodowanie za szkody, które powstały w budynkach na skutek następujących zdarzeń losowych: ognia, huraganu, powodzi, podtopienia, deszczu nawalnego, gradu, opadów śniegu, uderzenia pioruna, eksplozji, obsunięcia się ziemi, tąpnięcia, lawiny lub upadku statku powietrznego, wg. pojęć określonych w **ustawie**.

4. W wariantcie Wszystkich ryzyk **odpowiadamy** dodatkowo za **szkody estetyczne** w budynku mieszkalnym, które powstały w wyniku dewastacji.
5. **Odpowiadamy** za szkody w **niezamontowanych stałych elementach** budynku rolniczego, jeśli je w nim wymieniasz w związku z prowadzeniem prac wykończeniowych wewnętrznych lub jeśli go budujesz lub przebudowujesz, rozbudowujesz, nadbudowujesz lub remontujesz i jeszcze nie ma w nim zamontowanych tych wymienianych stałych elementów.
6. Ubezpieczający może **rozszerzyć** zakres ochrony o ryzyko:
  - 1) powodzi – dla małych budynków i budowli,
  - 2) kradzieży z włamaniem, kradzieży, rozboju – dla stałych elementów i siłowników (automatyki do bram i furtek) budowli oraz stałych elementów budynków rolniczych.
7. Ubezpieczający dodatkowo może **rozszerzyć** ubezpieczenie o szkody w mieniu, które znajduje się w miejscu ubezpieczenia:
  - 1) niezamieszkiwanym na stałe,
  - 2) w którym prowadzona jest działalność gospodarcza,
  - 3) w którym prowadzony jest dział specjalny produkcji rolnej.
8. To – co i w jakim zakresie ubezpieczamy – zależy od rodzaju nieruchomości, wariantu ubezpieczenia i ryzyk dodatkowych, które wybiera ubezpieczający. Szczegóły znajdziesz w tabeli poniżej.

**Tabela 2. Co i w jakim zakresie ubezpieczamy w ubezpieczeniu budynków i budowli**

Lp.	Ubezpieczane mienie – przedmiot ubezpieczenia	zakres ubezpieczenia
1.	budynek mieszkalny	rozszerzenie o wariant Ryzyka nazwane albo rozszerzenie o wariant Wszystkie ryzyka, czyli o zakres spoza obowiązkowego ubezpieczenia ustawowego
2.	budynek mieszkalny w budowie lub przebudowie, rozbudowie, nadbudowie lub remoncie	
3.	budynek gospodarczy	
4.	budynek gospodarczy w budowie lub przebudowie, rozbudowie, nadbudowie lub remoncie	
5.	budowle	Ryzyka nazwane albo Wszystkie ryzyka
6.	budowle w budowie	
7.	mały budynek	
8.	mały budynek w budowie	
9.	stałe elementy budynków rolniczych, w tym stałe elementy niezamontowane budynku rolniczego w budowie lub przebudowie, rozbudowie, nadbudowie lub remoncie	kradzież z włamaniem, kradzież, rozbój
10.	stałe elementy i siłowniki (automatyka do bram i furtek) budowli	
<b>Rozszerzenie zakresu ubezpieczenia na wniosek ubezpieczającego</b>		
11.	budynki rolnicze, małe budynki, budowle lub stałe elementy.. budynków rolniczych	szkody w miejscu ubezpieczenia: a) niezamieszkiwanym na stałe, b) w którym prowadzona jest działalność gospodarcza, c) w którym prowadzony jest dział specjalny produkcji rolnej
12.	małe budynki, budowle	szkody w następstwie powodzi

### Kiedy nie odpowiadamy za szkody, czyli jakie są ograniczenia naszej odpowiedzialności

9. Gdy ubezpieczamy budynki rolnicze w budowie lub przebudowie, rozbudowie, nadbudowie lub remoncie oraz stałe elementy niezamontowane znajdujące się w takich budynkach, nie odpowiadamy za:
- 1) szkody powstałe wskutek zalania opadami atmosferycznymi, gdy te budynki nie miały dachu, okien, drzwi i innych zabezpieczeń otworów, jeśli było to przyczyną szkody;
  - 2) szkody powstałe wskutek zalania, z wyjątkiem zalania opadami atmosferycznymi;
  - 3) szkody powstałe wskutek uszkodzenia budynków rolniczych w wyniku uderzenia maszyny budowlanej w związku z budową w miejscu ubezpieczenia.
- Tych zapisów nie stosujemy do budynków rolniczych, których budowę lub przebudowę, rozbudowę, nadbudowę lub remont zakończono w trakcie okresu ochrony wskazanego w umowie ubezpieczenia.

#### Przykład:

Szkodą całkowitą może być także zniszczenie budynku, np. w wyniku wybuchu, że budynek przestaje istnieć. Nie ma wtedy przedmiotu ubezpieczenia.

#### Przykład:

Szkodą, która wyczerpuje sumę ubezpieczenia, może być szkoda kradzieżowa, na skutek której wypłaciliśmy w całości sumę ubezpieczenia za mienie ruchome, choć to mienie nie zostało skradzione w całości.

11. W tabeli poniżej wskazujemy, jak ubezpieczający ustala sumę ubezpieczenia w ubezpieczeniu budynków i budowli.

### Jakie są suma i system ubezpieczenia

10. Suma ubezpieczenia nie zmniejsza się o kwoty odszkodowań, które wypłaciliśmy. **Wyjątki** to szkoda całkowita i szkoda, która w całości wyczerpuje sumę ubezpieczenia.

**Tabela 3. Jak ubezpieczający ustala sumę ubezpieczenia w ubezpieczeniu budynków i budowli**

Lp.	Zakres ubezpieczenia	Sposób, w jaki ubezpieczający ustala sumę ubezpieczenia
1.	Ryzyka nazwane albo Wszystkie ryzyka	1) osobno dla każdego: a) budynku mieszkalnego lub budynku gospodarczego, b) małego budynku; 2) łącznie dla budowli
2.	kradzież z włamaniem, kradzież, rozbój	osobno dla stałych elementów, na wszystkie: a) budynki mieszkalne lub b) budynki gospodarcze lub c) budowle

### Jakie są limity naszej odpowiedzialności

12. Naszą odpowiedzialność za jedną i wszystkie szkody ograniczają limity. Mieszczą się one w granicach sumy ubezpieczenia, którą określiliśmy.
13. Tabela poniżej wskazuje limity naszej odpowiedzialności w wariantach ubezpieczenia. Ustalony limit sumy ubezpieczenia zmniejszają się o kwoty odszkodowań, które wypłaciliśmy.

**Tabela 4. Jakimi są limity naszej odpowiedzialności dla budynków i budowli w zakresie ubezpieczenia**

Lp.	Zakres ubezpieczenia	Limity naszej odpowiedzialności	
		Ryzyka nazwane	Wszystkie ryzyka
1.	szkody spowodowane przez zwierzęta – tylko w budynku mieszkalnym	do 2 000 zł	do 20 000 zł
2.	szkody estetyczne powstałe w wyniku dewastacji	nie odpowiadamy	do 10 000 zł
3.	akt terroru	do 15% sumy ubezpieczenia	
4.	utrata nieruchomości wskutek decyzji administracyjnej	100% sumy ubezpieczenia ubezpieczonego przedmiotu	
5.	pęknięcie mrozowe – tylko w budynku mieszkalnym	do 2 000 zł	do 20 000 zł
6.	szkody powstałe wskutek stłuczenia integralnych elementów lub stałych elementów budynku mieszkalnego	nie odpowiadamy	do 15% sumy ubezpieczenia, maksymalnie 10 000 zł
7.	szkody powstałe wskutek stłuczenia w budowlu, małym budynku	nie odpowiadamy	do 15% sumy ubezpieczenia, maksymalnie 10 000 zł
8.	szkody spowodowane przez przeciąg	nie odpowiadamy	do 1 000 zł

14. Tabela poniżej określa limity naszej odpowiedzialności za jedną szkodę w określonym mieniu, które ubezpieczamy. Ustalone limity sumy ubezpieczenia nie zmniejszają się o kwoty odszkodowań, które wypłaciliśmy.

**Tabela 5. Jakie są limity naszej odpowiedzialności za jedną szkodę w ubezpieczeniu budynków i budowli**

Lp.	Ubezpieczane mienie – przedmiot ubezpieczenia	Limity naszej odpowiedzialności	
		Ryzyka nazwane	Wszystkie ryzyka
1.	stałe elementy budynku, jeżeli jest szkoda częściowa	do 60% sumy ubezpieczenia budynku	
2.	niezamontowane stałe elementy budynku rolniczego w budowie lub przebudowie, rozbudowie, nadbudowie lub remoncie	10% sumy ubezpieczenia budynku, maksymalnie 10 000 zł	15% sumy ubezpieczenia budynku, maksymalnie 20 000 zł
3.	niezamontowane stałe elementy budynku rolniczego, gdy je wymieniasz	10% sumy ubezpieczenia budynku, maksymalnie 10 000 zł	
4.	stałe elementy budowli, jeżeli jest szkoda częściowa	do 60% sumy ubezpieczenia budowli, maksymalnie 60% wartości uszkodzonej budowli	
5.	elementy i instalacje: domofonowe i do monitoringu na zewnątrz	do 2 000 zł	do 5 000 zł
6.	przodomowa oczyszczalnia ścieków, szambo	do 20% sumy ubezpieczenia budowli, maksymalnie 20 000 zł	do 20% sumy ubezpieczenia budowli, maksymalnie 30 000 zł
7.	podjazdy, przepusty, chodniki, place	do 20% sumy ubezpieczenia budowli, maksymalnie 10 000 zł	do 20% sumy ubezpieczenia budowli, maksymalnie 20 000 zł
<b>kradzież z włamaniem, kradzież, rozbój</b>			
8.	niezamontowane stałe elementy budynku rolniczego, gdy je wymieniasz	do 50% sumy ubezpieczenia stałych elementów budynku rolniczego, maksymalnie 5 000 zł	

**Jak ustalamy wysokość odszkodowania**

15. Na odszkodowanie składają się poniesione przez Ciebie uzasadnione i udokumentowane koszty, o których mówimy w pkt 98–102 OWU.

**Klauzula nr 3  
UBEZPIECZENIE ODNAWIALNYCH ŹRÓDEŁ ENERGII (OZE)**

**Co i w jakim zakresie ubezpieczamy**

- Możemy ubezpieczyć odnawialne źródła energii.
- Odpowiadamy za szkody w OZE spowodowane bezpośrednio przez zdarzenia ubezpieczeniowe, które określiliśmy w wariantcie **Ryzyka nazwane** i **dewastacja, przepięcia** albo **Wszystkie ryzyka**.

- Ubezpieczający może **rozszerzyć** zakres ochrony o ryzyko:
  - powodzi,
  - kradzieży z włamaniem, kradzieży, rozbój.
- Ubezpieczający dodatkowo może **rozszerzyć** ubezpieczenie o szkody w OZE w miejscu ubezpieczenia:
  - niezamieszkiwanym na stałe,
  - w którym prowadzona jest działalność gospodarcza,
  - w którym prowadzony jest dział specjalny produkcji rolnej.
- To – co i w jakim zakresie ubezpieczamy – zależy od rodzaju OZE, wariantu ubezpieczenia i ryzyk dodatkowych, które wybiera ubezpieczający. Szczegóły znajdziesz w tabeli poniżej.

**Tabela 1. Co i w jakim zakresie ubezpieczamy w ubezpieczeniu OZE**

Lp.	Ubezpieczane mienie – przedmiot ubezpieczenia	zakres ubezpieczenia
1.	panele fotowoltaiczne	Ryzyka nazwane i dewastacja, przepięcie albo Wszystkie ryzyka
2.	kolektory słoneczne	
3.	pompy ciepła	
4.	magazyny energii o mocy do 20 kWh	
5.	turbiny wiatrowe o mocy do 10 kW	
6.	mikrobiogazownie rolnicze o mocy do 10 kW	
<b>Rozszerzenie zakresu ubezpieczenia na wniosek ubezpieczającego</b>		
7.	OZE	szkody w miejscu ubezpieczenia: <ol style="list-style-type: none"> <li>niezamieszkiwanym na stałe,</li> <li>w którym prowadzona jest działalność gospodarcza,</li> <li>w którym prowadzony jest dział specjalny produkcji rolnej</li> </ol>
8.	OZE	szkody w następstwie: <ol style="list-style-type: none"> <li>powodzi,</li> <li>kradzieży z włamaniem, kradzieży, rozbój</li> </ol>

6. Chronimy OZE:
  - 1) kompletne i gotowe do pracy, czyli to, które może być uruchomione lub jest uruchomione po pozytywnym zakończeniu testów próbnych i rozruchu oraz po odbiorze inwestorskim;
  - 2) serwisowane zgodnie z zaleceniami producenta.
7. Kontynuujemy ochronę, jeśli przerywasz eksploatację OZE, zwłaszcza na czas demontażu i ponownego montażu oraz na czas transportu OZE w obrębie miejsca ubezpieczenia.
8. Ochrona ubezpieczeniowa obejmuje:
  - 1) szkodę zewnętrzną, która polega na zniszczeniu albo uszkodzeniu wymiennych elementów elektronicznych OZE, oraz
  - 2) uszkodzenia pozostałych wymiennych elementów OZE spowodowane tą szkodą zewnętrzną.

#### Informacja:

Wymienny element elektroniczny to ten, którego naprawa polega na wymianie w całości.

#### Kiedy nie odpowiadamy za szkody, czyli jakie są ograniczenia naszej odpowiedzialności

9. **Nie obejmujemy** ubezpieczeniem szkód wyrządzonych w:
  - 1) substancjach organicznych używanych do produkcji gazu niezależnie od ich stanu skupienia (biologia fermentacyjna);
  - 2) częściach zamiennych i zapasowych;
  - 3) membranach, **ale odpowiadamy** za takie szkody, gdy powstały one w wyniku zdarzeń losowych wymienionych w wariantcie Ryzyka nazwane, jeśli ponosimy za nie odpowiedzialność.
10. **Nie odpowiadamy** też za szkody, które powstały dlatego, że:
  - 1) OZE się naturalnie zużyły w wyniku użytkowania lub zniszczyły z powodu korozji, erozji kawitacyjnej, zalegania szlamu lub innych osadów, gromadzenia się osadów w komorach fermentacyjnych lub zbiornikach. **Ale odpowiadamy** za szkody w pozostałych elementach urządzeń niewymagających naprawy przed zdarzeniem losowym, od którego Cię ubezpieczamy, pośrednio uszkodzonych w wyniku tych szkód;

- 2) spowodował je błąd obsługowy, nieumiejętna obsługa, umyślne działanie osoby trzeciej, błąd projektowy lub konstrukcyjny, wady materiałowe lub wykonawcze, błędy aparatury pomiarowej i regulacyjnej lub urządzeń bezpieczeństwa oraz przez brak wody, oleju lub czynników smarujących;

#### Informacja:

Ewentualny błąd projektowy stwierdzamy zgodnie ze stanem wiedzy w czasie, gdy projekt został wykonany. Błędy eksploatacyjne, wady materiałowe i wadliwe wykonanie stwierdzamy według stanu wiedzy w czasie produkcji ubezpieczonych urządzeń.

- 3) korzystano z OZE mimo że wymagały one naprawy. Liczy się to, że podczas używania urządzenia wiesz, że wymaga ono naprawy lub przy zachowaniu należytej staranności możesz się tego dowiedzieć. **Ale odpowiadamy** za szkodę, której powodem nie było wymagające naprawy urządzenie;
  - 4) nieprawidłowo przeprowadzono prace remontowo-modernizacyjne;
  - 5) proces fermentacyjny przebiegał niepoprawnie, w związku z czym powstała szkoda, **ale odpowiadamy** za takie szkody, gdy powstały one w wyniku zdarzeń losowych wymienionych w wariantcie Ryzyka nazwane, jeśli ponosimy za nie odpowiedzialność.
11. **Nie ponosimy** odpowiedzialności za straty powodowane odorami.

#### Jak ustalamy sumę ubezpieczenia i jakie są limity naszej odpowiedzialności

12. Sumą ubezpieczenia oraz ustalone limity sumy ubezpieczenia i świadczeń zmniejszają się o kwoty odszkodowań lub świadczeń, które wypłaciliśmy.
13. Naszą odpowiedzialność za jedną i wszystkie szkody ograniczają limity. Mieszczą się one w granicach sumy ubezpieczenia, którą określiliśmy.
14. W tabeli poniżej wskazaliśmy limity naszej odpowiedzialności w zależności od wariantu ubezpieczenia.

Tabela 2. Jakiek są limity naszej odpowiedzialności w ubezpieczeniu OZE w zakresie ubezpieczenia

Lp.	Zakres ubezpieczenia	Limity naszej odpowiedzialności	
		Ryzyka nazwane	Wszystkie ryzyka
1.	dewastacja	do 25% sumy ubezpieczenia, maksymalnie 20 000 zł	do 50% sumy ubezpieczenia, maksymalnie 50 000 zł
2.	szkody estetyczne powstałe w wyniku dewastacji	nie odpowiadamy	do 20% sumy ubezpieczenia, maksymalnie do 5 000 zł
3.	przebiecie	do 25% sumy ubezpieczenia, maksymalnie 15 000 zł	do 100% sumy ubezpieczenia
4.	stłuczenie	nie odpowiadamy	do 25% sumy ubezpieczenia, maksymalnie 20 000 zł
5.	akt terroru	do 15% sumy ubezpieczenia	
6.	szkody spowodowane przez zwierzęta	do 2 000 zł	do 10 000 zł
7.	utrata OZE w związku z utratą nieruchomości wskutek decyzji administracyjnej	100% sumy ubezpieczenia – jeżeli nie można było się dostać do miejsca ubezpieczenia po szkodzie 50% sumy ubezpieczenia – jeżeli można było się dostać do miejsca ubezpieczenia po szkodzie	

#### Jakie są Twoje dodatkowe obowiązki wynikające z umowy ubezpieczenia

15. Masz obowiązek:
  - 1) serwisować OZE prewencyjnie, zgodnie ze specyfikacją producenta, przy czym jako operator mikrobiogazowni rolniczej możesz wykonywać samodzielnie tylko te czynności serwisowe i przeglądy, w zakresie których przeszkolił Cię producent;
  - 2) w mikrobiogazowni rolniczej:
    - a) regularnie rejestrować parametry zawartości w biogazie siarki i wody pochodzących z instalacji odsiarczania i osuszania gazu, zgodnie ze specyfikacją producenta, aby zapobiec korozji,
    - b) wymieniać olej zgodnie z instrukcją producenta oraz rejestrować analizę oleju co najmniej co drugą wymianę; gdy prowadzisz gospodarstwo rolne zasilane nie tylko ze źródeł odnawialnych, masz obowiązek dodatkowo sprawdzać zawartość związków krzemu,
    - c) mierzyc i rejestrować co najmniej następujące dane:
      - (i) rodzaj i ilość materiału wsadowego,
      - (ii) ilość i jakość gazu (poziom metanu, dwutlenku węgla, siarkowodoru),

- (iii) wyprodukowaną dzienną moc elektryczną,
  - (iv) parametry oleju (ciśnienie i temperatura),
  - (v) temperaturę spalin,
  - (vi) komunikaty błędów i awarii,
- d) prowadzić dziennik pracy urządzeń, jeśli danych nie mierzy i nie zapisuje automatyczny system rejestrujący z nośnikiem do gromadzenia danych,
  - e) codziennie rejestrować kontrolę wizualną materiałów w zbiornikach (fermenterze, zbiorniku pofermentacyjnym, zbiorniku magazynowym resztek pofermentacyjnych), z uwzględnieniem poziomu napełniania i tworzenia się piany oraz warstw cieczy,
  - f) mieć sprawną instalację przeciwpięciową i odgromową zbiorników (fermentera, zbiornika pofermentacyjnego, zbiornika magazynowego resztek pofermentacyjnych),
  - g) mieć sprawny system wykrywania przecieków oraz odpowiednio zapobiegać szkodzie i stosować wszystkie uzasadnione środki ostrożności, aby minimalizować ryzyko szkody lub jej powiększenia się.
16. Jeśli nie dopełnisz któregoś z obowiązków, nie wypłacimy Ci odszkodowania w części, w jakiej miało to wpływ na powstanie, przebieg lub rozmiar szkody.

## Jakie dodatkowe koszty pokrywamy

17. Tabela poniżej określa udokumentowane dodatkowe koszty, jakie wypłacimy w granicy sumy ubezpieczenia za jedną i wszystkie szkody. Ustalone limity kosztów zmniejszają się o kwoty odszkodowań, które wypłaciliśmy.

**Tabela 3. Jakie dodatkowe koszty pokrywamy w ubezpieczeniu OZE**

Lp.	Koszty	Ryzyka nazwane	Wszystkie ryzyka
1.	koszty czyszczenia powierzchni paneli fotowoltaicznych i kolektorów słonecznych	do 500 zł, maksymalnie raz, jeśli objeśliśmy naszą ochroną panele fotowoltaiczne lub kolektory słoneczne	do 1 000 zł, maksymalnie raz, jeśli objeśliśmy naszą ochroną panele fotowoltaiczne lub kolektory słoneczne
2.	koszty dodatkowe energii elektrycznej	do 3 miesięcy: a) do 200 zł za każdy miesiąc, b) ryczałt 50 zł za każdy miesiąc – gdy nie można ustalić faktycznych kosztów	do 3 miesięcy: a) do 300 zł za każdy miesiąc, b) ryczałt 100 zł za każdy miesiąc – gdy nie można ustalić faktycznych kosztów

## Jak ustalamy wysokość odszkodowania

18. Na odszkodowanie składają się poniesione przez Ciebie uzasadnione i udokumentowane koszty, o których mówimy w pkt 98-102 OWU.  
19. Od ostatecznej wartości wyliczonego odszkodowania potrącamy franszyzę redukcyjną. W tabeli poniżej wskazaliśmy jej wysokość dla mienia, które ubezpieczamy.

**Tabela 4. Ile wynosi franszyza redukcyjna w ubezpieczeniu OZE**

Lp.	Ubezpieczane mienie	Ryzyka nazwane kradzież z włamaniem, kradzież, rozbój	Wszystkie ryzyka
1.	magazyny energii	10% wartości odszkodowania, co najmniej 300 zł	
2.	mikrobiogazownie rolnicze	10 000 zł	
3.	OZE	dla szkód spowodowanych aktem terroru 10% wartości odszkodowania, co najmniej 1 000 zł i maksymalnie 5 000 zł	

## Klauzula nr 4 UBEZPIECZENIE MASZYN ROLNICZYCH (AGROCASCO)

### Co i w jakim zakresie ubezpieczamy

- Możemy ubezpieczyć maszyny rolnicze.
- Odpowiadamy za szkody w maszynach rolniczych, które wykorzystujesz do prac w swoim gospodarstwie rolnym.
- Odpowiadamy za szkody w maszynach rolniczych spowodowane bezpośrednio przez zdarzenia ubezpieczeniowe, które określiliśmy w wariantach Ryzyka nazwane albo Wszystkie ryzyka.
- W wariantach Ryzyk nazwanych dodatkowo odpowiadamy za szkody, które powstały w wyniku wypadku.
- Umowę ubezpieczenia możemy zawrzeć w jednym z dwóch wariantów. Są to warianty:
  - Serwis** - znosimy amortyzację części zamiennych i zespołów przeznaczonych do wymiany. W odniesieniu do maszyn rolniczych, których wiek na dzień rozpoczęcia ochrony nie przekroczył 15 lat nie stosujemy współczynnika amortyzacji maszyn rolniczych;
  - Kosztorys** – dla maszyn rolniczych w wieku powyżej 3 lat stosujemy amortyzację części zamiennych i zespołów przeznaczonych do wymiany zgodnie z tabelą współczynnika amortyzacji maszyn rolniczych.
 Różnią się one sposobem likwidacji szkody częściowej.
- Ubezpieczający może rozszerzyć zakres ochrony o ryzyko:
  - powodzi;

- kradzieży i rozbój w miejscu ubezpieczenia oraz rozbój poza miejscem ubezpieczenia.
- Za dodatkową opłatą możemy objąć ochroną maszyny rolnicze, które wykorzystasz, aby świadczyć usługę międzysiedzką w gospodarstwie rolnym innego rolnika.
- Za dodatkową opłatą ubezpieczający może wykupić odstąpienie od pomniejszenia sumy ubezpieczenia o wypłacone odszkodowania tj. **znieść konsumpcję** sumy ubezpieczenia. Jeśli to zrobi, nie pomniejszymy sumy ubezpieczenia o odszkodowanie, które Ci wypłacimy w razie szkody.
- Jeśli ubezpieczający zniósł konsumpcję sumy ubezpieczenia nie stosujemy jej tylko, gdy:
  - przywracasz ubezpieczoną maszynę rolniczą do stanu sprzed szkody;
  - dokumentujesz naprawę maszyny rolniczej (np. oryginalną fakturą);
  - przeprowadzasz wymagane okresowe badania eksploatacyjne, przeglądy i naprawy konserwacyjne w autoryzowanych stacjach obsługi zgodnie z zawartymi umowami serwisowymi.
- Ubezpieczający dodatkowo może rozszerzyć ubezpieczenie o szkody w maszynach rolniczych w miejscu ubezpieczenia:
  - niezamieszkiwanym na stałe;
  - w którym prowadzona jest działalność gospodarcza;
  - w którym prowadzony jest dział specjalny produkcji rolnej.
- To – co i w jakim zakresie ubezpieczamy – zależy od rodzaju maszyny rolniczej, wariantu ubezpieczenia i rozszerzeń, które wybiera ubezpieczający. Szczegóły znajdziesz w tabeli poniżej.

**Tabela 1. Co i w jakim zakresie ubezpieczamy w ubezpieczeniu maszyn rolniczych**

Lp.	Ubezpieczane mienie – przedmiot ubezpieczenia	zakres ubezpieczenia
1.	maszyny rolnicze	Ryzyka nazwane i wypadek albo Wszystkie ryzyka
<b>Rozszerzenie zakresu ubezpieczenia na wniosek ubezpieczającego</b>		
2.	maszyny rolnicze	kradzież i rozbój w miejscu ubezpieczenia oraz rozbój poza miejscem ubezpieczenia



3.	maszyny rolnicze, które wykorzystasz, aby świadczyć usługę mię-dzysąsiedzką w gospodarstwie rolnym innego rolnika	Ryzyka nazwane i wypadek albo Wszystkie ryzyka kradzież i rozbój w miejscu ubezpieczenia oraz rozbój poza miej-scem ubezpieczenia
4.	zniesienie konsumpcji sumy ubezpieczenia	
5.	maszyny rolnicze	szkody w miejscu ubezpieczenia: a) niezamieszkiwanym na stałe, b) w którym prowadzona jest działalność gospodarcza, c) w którym prowadzony jest dział specjalny produkcji rolnej
6.	maszyny rolnicze	powódź

### Kiedy nie odpowiadamy za szkody, czyli jakie są ograniczenia naszej odpowiedzialności

#### 12. Ochroną ubezpieczeniową **nie obejmujemy**:

- 1) maszyn rolniczych wykonanych lub przerobionych we własnym zakresie przez Ciebie lub inną osobę;
- 2) maszyn rolniczych, które mają więcej niż 30 lat w dniu zawarcia umowy ubezpieczenia;
- 3) pojazdów typu quad.

#### 13. **Nie obejmujemy** ochroną ubezpieczeniową szkód:

- 1) w maszynie rolniczej, która wchodzi w skład zespołu maszyn złączonych ze sobą, aby poruszały się jako całość, jeżeli szkoda powstała w następstwie kontaktu z inną maszyną rolniczą z tego zespołu. **Ale obejmujemy** ochroną szkody powstałe na skutek wypadku jednej z tych maszyn rolniczych;
- 2) powstałych podczas transportu maszyny rolniczej, z wyjątkiem:
  - a) maszyn rolniczych zawieszanych na ciągnikach lub ciągniętych przez ciągniki,
  - b) pojedynczych podzespołów i elementów, które stanowią część składową maszyn rolniczych i które zgodnie z przepisami prawa były transportowane na przyczepach lub naczepach do tego przystosowanych;
- 3) powstałych podczas załadunku lub rozładunku;
- 4) za które na podstawie obowiązujących przepisów prawa są odpowiedzialne osoby trzecie: dostawcy, producenci, sprzedawcy, serwisanci, spedycy, przewoźnicy lub inni usługodawcy lub podwykonawcy;
- 5) w układach jezdnych maszyn rolniczych, w tym w ich ogumieniu (opony, dętki, gumowe gaśnice), **ale odpowiadamy** za szkodę, jeśli jednocześnie uszkodzone zostały inne części maszyny rolniczej;
- 6) powstałych w maszynach rolniczych:
  - a) eksploatowanych bez ważnych badań lub przeglądów, których dla danego typu maszyny wymaga producent lub które określono w przepisach prawa według stanu na dzień szkody;
  - b) przeznaczonych na złom;
  - c) oddanych do sprzedaży komisowej;
  - d) w trakcie ich montażu, demontażu oraz rozruchu próbnego i testów (jeśli montaż, demontaż oraz rozruch próbny i testy są konieczne przed uruchomieniem) oraz podczas napraw i konserwacji;
  - e) w wyniku zamierzonego przecięcia, doświadczeń lub eksperymentów,
  - f) podczas ich obsługi przez operatorów, którzy nie mają do tego ważnych uprawnień;
- 7) polegających na utracie paliwa;
- 8) wyrządzonych przez zwierzęta;
- 9) powstałych wskutek:
  - a) wybuchu w silniku spalinowym, związanego z naturalną funkcją silnika,
  - b) niewłaściwego załadowania, rozładowania lub przewożenia ładunku oraz użytkowania maszyn rolniczych niezgodnie z przeznaczeniem,
  - c) zalania, które nastąpiło w wyniku kontynuowania jazdy w warunkach stwarzających zagrożenie zalania lub zassania wody do silnika,
  - d) wycieku paliwa, oleju, płynów chłodzących i innych płynów eksploatacyjnych,
  - e) zwarcia lub przecięcia prądem wyższym od znamionowego w instalacji, ale nasza **ochrona działa**, jeśli w takiej sytuacji wystąpi szkoda, którą obejmujemy ochroną w wariancie Ryzyk nazwanych,
  - f) wad lub usterek istniejących przed zawarciem umowy ubezpieczenia lub w chwili jej zawarcia, o których ubezpieczający, Ty lub osoby, za które odpowiadasz, wiedzieliście lub przy zachowaniu należytej staranności mogliście się dowiedzieć,
  - g) przedostania się ciała obcego do wnętrza maszyny rolniczej lub jej części, ale nasza **ochrona działa**, jeśli w takiej sytuacji wystąpi szkoda, którą obejmujemy ochroną w wariancie Ryzyk nazwanych,

wymagane przez jej producenta, a w razie braku takich wymogów – w dwie sprawne gaśnice typu GP6 ABC i GP2, **ale odpowiadamy** za taką szkodę, jeśli brak gaśnic nie miał wpływu na jej powstanie ani rozmiar,

- j) nieuczciwości osób, za które odpowiadasz, lub wskutek usiłowania lub dokonania oszustwa lub wyłudzenia, polegających zwłaszcza na:
  - (i) posługiwaniu się sfałszowanymi dowodami zakupu,
  - (ii) braku możliwości udokumentowania pochodzenia i nabycia maszyny rolniczej, m.in. fakturami zakupu lub umową,
  - (iii) braku zgłoszenia celnego, jeśli był taki obowiązek, a nie został spełniony lub został spełniony według nieprawdziwych danych,
  - (iv) nielegalnym wprowadzeniu maszyny rolniczej na polski obszar celny,
  - (v) użyciu maszyny rolniczej jako narzędzia przestępstwa,
  - k) opuszczeniu jezdni przez maszynę rolniczą z powodu uszkodzenia ogumienia tej maszyny.

14. **Nie odpowiadamy** za szkody spowodowane samoistną przyczyną wewnętrzną, zużyciem eksploatacyjnym, błędem w montażu, zastosowaniem niewłaściwego paliwa, płynów i materiałów eksploatacyjnych oraz będące efektem wadliwego doboru lub montażu i regulacji instalacji gazowej.

15. Ochroną ubezpieczeniową **nie obejmujemy** kosztów okresowych badań eksploatacyjnych, przeglądów i napraw konserwacyjnych.

### Jaka jest suma ubezpieczenia

16. Ubezpieczający ustala sumę ubezpieczenia osobno dla każdej maszyny rolniczej.
17. Za każdym razem, gdy wypłacamy odszkodowanie, sumą ubezpieczenia się pomniejsza, aż się wyczerpie. Ale nie pomniejszamy jej, gdy ubezpieczający zniósł konsumpcję sumy ubezpieczenia.

### Jak ustalamy wysokość odszkodowania za szkodę częściową

18. W razie częściowego uszkodzenia maszyny rolniczej (szkoda częściowa) kwota odszkodowania odpowiada jej kosztom naprawy przywracającym uszkodzonej maszynie rolniczej poprzedni stan łącznie z kosztami demontażu poprzedzającego naprawę oraz ponownego montażu po naprawie, kosztami zwykłego transportu oraz innymi koniecznymi i uzasadnionymi należnościami dodatkowymi, takimi jak opłaty celne lub koszty związane z ewentualnym dopuszczeniem urządzeń do ruchu. Są to koszty robocizny oraz części zamiennych i materiałów według cen na dzień, w którym ustalamy odszkodowanie.
19. W odszkodowaniu uwzględniamy koszty naprawy i wymiany tylko części uszkodzonych lub utraconych bezpośrednio na skutek zdarzenia ubezpieczeniowego. Możemy uwzględnić koszt części nieuszkodzonych, jeśli wymaga tego technologia naprawy maszyny lub ich wymiana jest ekonomicznie uzasadniona.
20. Odszkodowanie ustalamy zgodnie z wariantem ubezpieczenia, który wybrał ubezpieczający. Robimy to w wariancie:
  - 1) **Serwis** – na podstawie faktur za naprawę maszyny rolniczej w zakładzie naprawczym, wystawionych zgodnie kosztorysem, który sprawdziliśmy i zaakceptowaliśmy;
  - 2) **Kosztorys** – na podstawie naszej wyceny kosztów naprawy maszyny rolniczej, którą sporządzimy w oparciu o średnie ceny rynkowe. W kalkulacji kosztów naprawy stosujemy amortyzację części zamiennych i zespołów przeznaczonych do wymiany z tabeli współczynnika amortyzacji maszyn rolniczych.
21. Odszkodowanie w wariancie **Serwis** wypłacamy, kiedy przedstawisz nam faktury z zakładu naprawczego za naprawę maszyny rolniczej.
22. Możesz dokumentować koszty naprawy maszyny rolniczej fakturami, pod warunkiem że wcześniej sprawdziliśmy wstępny kosztorys zakładu naprawczego i zaakceptowaliśmy te koszty.
23. Jeżeli przed naprawą maszyny rolniczej nie dostaliśmy do sprawdzenia wstępnego kosztorysu naprawy lub zakład naprawczy nie uwzględnił naszych zmian, zweryfikujemy faktury za naprawę według kosztorysu naprawy, który sporządzimy.
24. Jeżeli umowa jest w wariancie **Serwis**, a Ty nie udokumentujesz naprawy maszyny rolniczej fakturami, ustalimy odszkodowanie tak, jak robimy to w wariancie **Kosztorys**.
25. Możemy wymagać od Ciebie faktur kupna oryginalnych materiałów i części zamiennych z logo producenta maszyny rolniczej w autoryzowanym punkcie sprzedaży danej marki.
26. **Bez względu na wariant umowy**, gdy ustalamy odszkodowanie, **uwzględniamy** współczynnik amortyzacji następujących części:
  - 1) ogumienia, elementów układu wydechowego, elementów ciernych układu hamulcowego i układu sprzęgła, elementów zawieszania (prowadzących, sprężynujących i tłumiących) oraz akumulatora;

### Informacja:

Nie wypłacimy odszkodowania, jeśli skutkiem przedostania się ciała obcego do wnętrza maszyny rolniczej lub jej części będzie uszkodzenie łożyska, ale odpowiadamy, gdy następstwem jego przedostania się jest zdarzenie losowe wymienione w wariancie Ryzyk nazwane, za które ponosimy odpowiedzialność - odpowiadamy za skutki tego zdarzenia np. pożar.

- h) samoczynnego zapalenia się materiałów eksploatacyjnych wewnątrz maszyny rolniczej z własnym napędem,
- i) pożaru maszyny rolniczej z własnym napędem:
  - (i) jeżeli pozostała ona bez dozoru poza miejscem ubezpieczenia,
  - (ii) która nie była wyposażona w dwie sprawne działające gaśnice

- 2) elementów zużytych dużo bardziej, niż mogłoby to wynikać z okresu eksploatacji maszyny rolniczej – na skutek wad fabrycznych, niewłaściwej eksploatacji lub wcześniejszej naprawy, którą wykonano niezgodnie z technologią.
27. Mamy prawo do oględzin maszyny rolniczej na każdym etapie jej naprawy i po naprawie.

#### Odszkodowanie za szkodę całkowitą

28. Zanim uznamy szkodę za całkowitą, ustalamy szacunkowe koszty naprawy maszyny rolniczej zgodnie z zasadami przyjętymi w wariancie **Koszty**, bez uwzględnienia współczynnika amortyzacji.
29. Jeśli dojdzie do szkody całkowitej oraz szkody, która polega na całkowitym zniszczeniu (unicestwieniu) maszyny rolniczej, odszkodowanie to różnica pomiędzy wartością rynkową maszyny rolniczej na dzień powstania szkody a wartością jej pozostałości po szkodzie.
30. Wartość pozostałości maszyny rolniczej określamy indywidualnie. Uwzględniamy przy tym m.in. wartość maszyny rolniczej bezpośrednio przed zdarzeniem, rozmiar uszkodzeń, współczynnik amortyzacji maszyny rolniczej lub jej części i ich wartość na rynku maszyn rolniczych uszkodzonych.
31. Nie bierzemy pod uwagę wartości pozostałości, gdy nie mają one wartości handlowej.
32. Wypłacimy odszkodowanie za szkodę, która polega na całkowitym zniszczeniu (unicestwieniu) maszyny rolniczej, kiedy dostarczysz nam dokument potwierdzający jej wyrejestrowanie, jeżeli podlega rejestracji.
33. Wypłacimy odszkodowanie za kradzież maszyny rolniczej, pod warunkiem że ją wyrejestrujesz i przeniesiesz na nas prawo jej własności.
34. Jeżeli po wypłacie odszkodowania odzyskamy skradzioną maszynę rolniczą, możemy za Twoją zgodą przenieść prawo własności z powrotem na właściciela maszyny rolniczej. W takiej sytuacji uzgadniamy warunki, na jakich to robimy, a Ty zwracasz nam odszkodowanie.

#### Jak ustalamy wysokość odszkodowania

35. Wysokość odszkodowania może być maksymalnie taka jak:
- 1) wartość rynkową maszyny rolniczej bezpośrednio sprzed szkody. Inaczej jest, gdy rozszerzyliśmy umowę o zniesienie konsumpcji sumy ubezpieczenia, oraz
  - 2) suma ubezpieczenia aktualna na dzień, w którym ustalamy odszkodowanie.
36. Na odszkodowanie składają się poniesione przez Ciebie uzasadnione i udokumentowane koszty, o których mówimy w pkt 98–102 OWU.
37. Ustalone odszkodowanie za każdą szkodę w każdej maszynie rolniczej pomniejszamy o franszyzę redukcyjną. Jest to:
- 1) 1% wartości odszkodowania, co najmniej 1 000 zł w maszynach rolniczych z własnym napędem;
  - 2) 5% wartości odszkodowania, co najmniej 500 zł w pozostałych maszynach rolniczych.

#### Klauzula nr 5 UBEZPIECZENIE MIENIA OD DEWASTACJI

##### Co i w jakim zakresie ubezpieczamy

1. Odpowiadamy za szkody, które polegają na dewastacji mienia, które ubezpieczamy.
2. Za szkody **estetyczne** wynikłe z dewastacji odpowiadamy tylko, gdy dotyczą budynku mieszkalnego.
3. Ubezpieczający dodatkowo może **rozszerzyć** ubezpieczenie o szkody w mieniu w miejscu ubezpieczenia niezamieszkiwanym na stałe.
4. To – co i w jakim zakresie ubezpieczamy – zależy od rodzaju mienia. Szczegóły znajdziesz w tabeli poniżej.

Tabela 1. Co i w jakim zakresie ubezpieczamy w ubezpieczeniu maszyn rolniczych

Lp.	Ubezpieczane mienie	zakres ubezpieczenia
1.	mienie ruchome (ruchomości domowe, narzędzia i urządzenia, materiały i zapasy, sprzęt rolniczy)	dewastacja
2.	ziemiopłody	
3.	zwierzęta gospodarskie	
4.	mienie wczasowiczów	
5.	produkty rolnicze	
6.	budowle	
7.	maszyny rolnicze	
8.	budynki	
9.	budynki mieszkalne	dewastacja, szkody estetyczne
<b>Rozszerzenie zakresu ubezpieczenia na wniosek ubezpieczającego</b>		
10.	ubezpieczane mienie	szkody w miejscu ubezpieczenia niezamieszkiwanym na stałe

#### Kiedy nie odpowiadamy za szkody, czyli jakie są ograniczenia naszej odpowiedzialności

5. Ubezpieczeniem nie obejmujemy szkód powstałych w wyniku dewastacji mienia przez najemców, wczasowiczów lub osoby, w które przebywają w miejscu ubezpieczenia za zgodą Twoją lub najemców i wczasowiczów.

#### Jakie są suma, system i wartość ubezpieczenia oraz limity naszej odpowiedzialności

6. Suma ubezpieczenia oraz ustalone limity sumy ubezpieczenia zmniejszają się o kwoty odszkodowań, które wypłaciliśmy.
7. Ubezpieczający ustala łączną sumę ubezpieczenia na wszystkie ubezpieczane przedmioty, w systemie ubezpieczenia na pierwsze ryzyko, w wartości odtworzeniowej.
8. Limit naszej odpowiedzialności za szkody **estetyczne** w budynku mieszkalnym wynosi **15%** sumy ubezpieczenia, maksymalnie **1 000 zł**.

#### Jak ustalamy wysokość odszkodowania

9. Na odszkodowanie składają się poniesione przez Ciebie uzasadnione i udokumentowane koszty, o których mówimy w pkt 98–102 OWU.

#### Klauzula nr 6 UBEZPIECZENIE MIENIA OD PRZEPIĘĆ

##### Co i w jakim zakresie ubezpieczamy

1. Odpowiadamy za szkody w ubezpieczanym mieniu, które polegają na przepięciu.
2. Możemy ubezpieczyć:
  - 1) mienie ruchome;
  - 2) ruchomości biurowe, które wykorzystujesz do działalności gospodarczej lub pracy;
  - 3) ruchomości domowe, które wykorzystujesz do prowadzenia gospodarstwa agroturystycznego;
  - 4) mienie wczasowiczów;
  - 5) budynki;
  - 6) budowle;
  - 7) maszyny rolnicze.
3. Ubezpieczający, za zapłatą dodatkowej składki, może ubezpieczyć mienie od ryzyka przepięcia w miejscu ubezpieczenia **niezamieszkiwanym** na stałe.

#### Kiedy nie odpowiadamy za szkody, czyli jakie są ograniczenia naszej odpowiedzialności

4. Nie odpowiadamy za szkody w obiektach w budowie, przebudowie, rozbudowie, nadbudowie lub remoncie ani mieniu w nim. **Ale odpowiadamy** za szkody w budynkach rolniczych w budowie lub przebudowie, rozbudowie, nadbudowie lub remoncie lub w budowlach w budowie.

#### Jakie są suma, system i wartość ubezpieczenia

5. Ubezpieczający ustala łączną sumę ubezpieczenia na wszystkie ubezpieczone przedmioty, w systemie ubezpieczenia na pierwsze ryzyko, w wartości odtworzeniowej.
6. Suma ubezpieczenia zmniejszają się o kwoty odszkodowań, które wypłaciliśmy.

#### Jak ustalamy wysokość odszkodowania

7. Na odszkodowanie składają się poniesione przez Ciebie uzasadnione i udokumentowane koszty, o których mówimy w pkt 98–102 OWU.
8. W budynkach rolniczych w budowie lub w budowlach w budowie z odszkodowania potrącamy **udział własny**. Jest to **10%** odszkodowania, co najmniej **200 zł**.

#### Klauzula nr 7 UBEZPIECZENIE MIENIA OD STŁUCZENIA

##### Co i w jakim zakresie ubezpieczamy

1. Odpowiadamy za szkody, które polegają na stłuczeniu mienia, które ubezpieczamy.
2. Możemy ubezpieczyć mienie, które jest wyposażeniem, urządzeniem lub elementem **budynku** – nieuszkodzone, zamontowane i użytkowane zgodnie z przeznaczeniem. To mienie to:
  - 1) zewnętrzne lub wewnętrzne szyby w stolarnie otworowej;
  - 2) zabudowy balkonów, tarasów, loggii oraz ogrody zimowe, trwale połączone z budynkiem;
  - 3) szklane balustrady wewnątrz i na zewnątrz budynku;
  - 4) szklane schody wewnętrzne, szklane drzwi, szklane ściany wewnętrzne;
  - 5) szklane elementy:
    - a) mebli,
    - b) okapów kuchennych,
  - 6) szklane, ceramiczne lub kamienne blaty, stoły, szafki oraz okładziny ścian i słupów;
  - 7) wbudowane na stałe: lustra, witraże, akwaria i terraria;
  - 8) szklane lub ceramiczne elementy:
    - a) sprzętu AGD, np. płyty grzewcze ceramiczne i indukcyjne, piekarniki, pralki,
    - b) stałych elementów, zwłaszcza elementy: kabin prysznicowych, parawanów nawannowych, szyb kominkowych,
  - 9) wymienione elementy, ale wykonane z tworzyw sztucznych.
3. Ubezpieczający, za zapłatą dodatkowej składki, może ubezpieczyć mienie od stłuczenia w miejscu ubezpieczenia **niezamieszkiwanym** na stałe.

Tabela 1. Jakie są limity odpowiedzialności za szkody w nagrobku w zakresie ubezpieczenia

Lp.	Zakres ubezpieczenia	Wariant ubezpieczenia	
		Ryzyka nazwane	Wszystkie ryzyka
1.	dewastacja	do 20% sumy ubezpieczenia, maksymalnie 15 000 zł	do 30% sumy ubezpieczenia, maksymalnie 50 000 zł
2.	szkody spowodowane przez zwierzęta	do 2 000 zł	do 4 000 zł
3.	szkody estetyczne powstałe w wyniku dewastacji	do 1 000 zł	do 2 000 zł

#### Jak ustalamy wysokość odszkodowania

8. Na odszkodowanie składają się poniesione przez Ciebie uzasadnione i udokumentowane koszty, o których mówimy w pkt 98–102 OWU.

#### Klauzula nr 9 UBEZPIECZENIE DOMU LETNISKOWEGO

##### Co i w jakim zakresie ubezpieczamy

1. Możemy ubezpieczyć dom letniskowy, którego Ty lub Twoje osoby bliskie jesteście właścicielami, oraz ruchomości domowe w domu letniskowym i budowlę przy domu letniskowym.

#### Jakie są suma, system i wartość ubezpieczenia oraz limity naszej odpowiedzialności

4. Suma ubezpieczenia oraz ustalone limity sumy ubezpieczenia zmniejszają się o kwoty odszkodowań, które wypłaciliśmy.
5. Ubezpieczający ustala łączną sumę ubezpieczenia na wszystkie ubezpieczone przedmioty, w systemie ubezpieczenia na pierwsze ryzyko, w wartości odtworzeniowej.
6. Limit naszej odpowiedzialności za jedną i wszystkie szkody w budynkach gospodarczych lub małych budynkach wynosi do **50%** sumy ubezpieczenia, maksymalnie **1 000 zł**.

#### Jak ustalamy wysokość odszkodowania

7. Na odszkodowanie składają się poniesione przez Ciebie uzasadnione i udokumentowane koszty, o których mówimy w pkt 98–102 OWU.

#### Klauzula nr 8 UBEZPIECZENIE NAGROBKÓW

##### Co i w jakim zakresie ubezpieczamy

1. Ubezpieczamy nagrobek.
2. Odpowiadamy za szkody w nagrobku spowodowane bezpośrednio przez zdarzenia ubezpieczeniowe, które określiliśmy w wariantcie Ryzyka **nazwane** albo **Wszystkie ryzyka**.
3. Gdy ubezpieczający zapłaci dodatkową składkę, możemy **rozszerzyć** zakres ubezpieczenia o ryzyko:
  - 1) powodzi;
  - 2) kradzieży, dewastacji.

#### Kiedy nie odpowiadamy za szkody, czyli jakie są ograniczenia naszej odpowiedzialności

4. Nie odpowiadamy za szkody:
  - 1) spowodowane przez tąpnięcie;
  - 2) spowodowane przez naturalne zapadliska w ziemi, **ale odpowiadamy** za nie, jeśli są one efektem powodzi, podtopień, których skutki są widoczne w najbliższym otoczeniu i za które ponosimy odpowiedzialność;
  - 3) estetyczne, **ale odpowiadamy** za szkody, które są skutkiem dewastacji;
  - 4) w grobie i pomniku nagrobnym, jeżeli są wpisane do rejestru zabytków.

#### Jak ustalamy sumę ubezpieczenia i jakie są limity naszej odpowiedzialności

5. Suma ubezpieczenia oraz ustalone limity sumy ubezpieczenia zmniejszają się o kwoty odszkodowań, które wypłaciliśmy.
6. Naszą odpowiedzialność za jedną i wszystkie szkody ograniczają limity. Mieścą się one w granicach sumy ubezpieczenia, którą określiliśmy.
7. W tabeli poniżej wskazaliśmy limity naszej odpowiedzialności w zależności od wariantu i zakresu ubezpieczenia.

2. Odpowiadamy za szkody w mieniu spowodowane bezpośrednio przez zdarzenia ubezpieczeniowe, które określiliśmy w wariantcie Ryzyka **nazwane** albo **Wszystkie ryzyka**.
3. W wariantcie Ryzyka **nazwane** odpowiadamy także za szkody powstałe w wyniku **dewastacji i przepięć**.
4. Ubezpieczający może **rozszerzyć** zakres ochrony o ryzyko:
  - 1) powodzi;
  - 2) kradzieży z włamaniem, rozboju i rozboju poza miejscem ubezpieczenia dla ruchomości domowych i stałych elementów w domu letniskowym.
5. To – co i w jakim zakresie ubezpieczamy – zależy od rodzaju mienia, wariantu ubezpieczenia i rozszerzeń, które wybiera ubezpieczający. Szczegóły znajdziesz w tabeli poniżej.

Tabela 1. Co i w jakim zakresie ubezpieczamy w ubezpieczeniu domu letniskowego

Lp.	Ubezpieczane mienie – przedmiot ubezpieczenia	zakres ubezpieczenia
1.	dom letniskowy	Ryzyka nazwane i dewastacja, przepięcie albo Wszystkie ryzyka; W odniesieniu do zwierząt domowych śmierć, która jest bezpośrednim efektem zdarzeń losowych z wariantu Ryzyka nazwane i dewastacji, przepięć
2.	ruchomości domowe w domu letniskowym	
3.	budowlę przy domu letniskowym	
4.	zwierzęta domowe	zlecony przez lekarza weterynarii ubój zwierzęcia ze względów humanitarnych (kiedy wiadomo, że zwierzę w niedługim czasie padnie) jako bezpośrednie następstwo Ryzyk nazwanych lub dewastacji lub przepięć lub powodzi, jeśli rozszerzyliśmy zakres ochrony o powódź
<b>Rozszerzenie zakresu ubezpieczenia na wniosek ubezpieczającego</b>		
5.	ruchomości domowe i stałe elementy w domu letniskowym	kradzież z włamaniem, rozbój i rozbój poza miejscem ubezpieczenia
6.	dom letniskowy, ruchomości domowe w domu letniskowym, budowlę przy domu letniskowym	powódź

**Kiedy nie odpowiadamy za szkody, czyli jakie są ograniczenia naszej odpowiedzialności**

6. Nie obejmujemy ochroną ubezpieczeniową:
- 1) ruchomości domowych poza nieruchomością. Jednak obejmujemy ochroną ruchomości domowe wykorzystywane do osobistego użytku, odzież, przenośny sprzęt elektroniczny, telefon, wartości pieniężne, biżuterię w ryzyku rozbój poza miejscem ubezpieczenia;
  - 2) pojazdów mechanicznych (w tym motorynek, quadów, skuterów, mini-tractorów ogrodowych), statków powietrznych (w tym lotni, parolotni i motolotni) i jednostek pływających, ich wyposażenia zamontowanego na stałe oraz części zamiennych i zapasowych. Jednak **obejmujemy ochroną** koła, felgi lub opony oraz kosiarki traktorki ogrodowe oraz drony i modele latające – o masie do 5 kg oraz sprzęt pływający;
  - 3) wartości pieniężnych, biżuterii, sprzętu audiowizualnego, telefonicznego fotograficznego, komputerowego, elektronicznego i muzycznego, futer i odzieży skórzanej (w tym butów) – znajdujących się w pomieszczeniach przynależnych, garażu stanowiącym część domu letniskowego, innym budynku lub budowlę lub innych pomieszczeniach poniżej poziomu gruntu oraz w tym mieniu poza sezonem tj., gdy nie korzystasz z domu letniskowego;
  - 4) mienia specjalnego;
  - 5) alkoholi, perfum lub innych substancji płynnych;
  - 6) akcji, obligacji i innych papierów wartościowych, kart kredytowych lub płatniczych;
  - 7) akt, dokumentów, rękopisów, danych na nośnikach i nośników danych, prototypów i modeli oraz programów komputerowych;
  - 8) złota, srebra i platyny w złomie lub w sztabach lub monetach inwestycyjnych;

- 9) przenośnego sprzętu elektronicznego, kamer, aparatów fotograficznych, dysków i pamięci zewnętrznych, zegarków, okularów, biżuterii oraz innych wyrobów i ich elementów ze złota, srebra, platyny i innych metali z grupy platynowców, kamieni szlachetnych, półszlachetnych i pereł, szlachetnych substancjach organicznych; **ale odpowiadamy**, gdy szkoda jest następstwem zdarzeń losowych wymienionych w wariantcie Ryzyka nazwane, za które ponosimy odpowiedzialność;
- 10) paliw napędowych, olei napędowych, olei hydrauliczno-przekładniowych;
- 11) ruchomości domowych na niezabudowanych balkonach, tarasach lub loggiach;
- 12) zwierząt laboratoryjnych oraz ryb i pozostałych zwierząt, które żyją wyłącznie w środowisku wodnym;
- 13) domów letniskowych i budowli w budowie lub przebudowie, rozbudowie, nadbudowie lub remoncie oraz mienia, które się w nich i na nich znajduje.

**Jak ustalamy sumę ubezpieczenia i jakie są limity naszej odpowiedzialności**

7. Suma ubezpieczenia oraz ustalone limity sumy ubezpieczenia zmniejszają się o kwoty odszkodowań, które wypłaciśmy.
8. Naszą odpowiedzialność za jedną i wszystkie szkody ograniczają limity. Mieszczą się one w granicach sumy ubezpieczenia, którą określiliśmy.
9. W tabeli poniżej wskazujemy limity naszej odpowiedzialności w zależności od wariantu i zakresu ubezpieczenia.

Tabela 2. Jakie są limity naszej odpowiedzialności w zakresie ubezpieczenia domu letniskowego

Lp.	zakres ubezpieczenia	Limity naszej odpowiedzialności	
		Ryzyka nazwane	Wszystkie ryzyka
1.	dewastacja	do 10% sumy ubezpieczenia, maksymalnie 15 000 zł	do 20% sumy ubezpieczenia, maksymalnie 30 000 zł
2.	szkody estetyczne powstałe w wyniku dewastacji	nie odpowiadamy	do 1 000 zł
3.	przepięcie	do 30% sumy ubezpieczenia, maksymalnie 5 000 zł	do 100% sumy ubezpieczenia
4.	akt terroru	do 15% sumy ubezpieczenia	
5.	szkody spowodowane przez zwierzęta	nie odpowiadamy	do 2 000 zł
6.	utrata nieruchomości wskutek decyzji administracyjnej	100% sumy ubezpieczenia ruchomości domowych albo mienia ruchomego – jeżeli nie można było się dostać do miejsca ubezpieczenia po szkodzie 50% sumy ubezpieczenia ruchomości domowych albo mienia ruchomego – jeżeli można było się dostać do miejsca ubezpieczenia po szkodzie	

7.	rozmarzenie produkt6w spozywczych	nie odpowiadamy	do 200 z6
8.	szkody spowodowane przez przeciag	nie odpowiadamy	do 500 z6
9.	rozboj poza miejscem ubezpieczenia	maksymalnie raz, do 2 000 z6, w tym do 500 z6 dla wartosci pienieznych	

10. W tabeli ponizej wskazalismy limity naszej odpowiedzialnosci za jedna szkode w okreslonych przedmiotach ubezpieczenia.

**Tabela 3. Jakie sa limity naszej odpowiedzialnosci za szkody w mieniu w ubezpieczeniu domu letniskowego.**

Lp.	Ubezpieczane mienie – przedmiot ubezpieczenia	Limity naszej odpowiedzialnosci	
		Ryzyka nazwane	Wszystkie ryzyka
1.	instrumenty muzyczne, sprzet turystyczny oraz sportowy, sprzet wodny, UTO, wozki dziecięce i wozki inwalidzkie, sprzet rehabilitacyjny	do 50% sumy ubezpieczenia	do 100% sumy ubezpieczenia
2.	wartosci pieniezne (nie dotyczy rozboju – wyłudzenia gotowki - oszustwa)	do 10% sumy ubezpieczenia, maksymalnie 1 000 z6	do 20% sumy ubezpieczenia, maksymalnie 2 000 z6
3.	bizuteria o wartosci jednostkowej do 5 000 z6	do 10% sumy ubezpieczenia, maksymalnie 1 000 z6	do 20% sumy ubezpieczenia, maksymalnie 2 000 z6
4.	broń palna o wartosci jednostkowej do 5 000 z6 i trofea mysliwskie	do 10% sumy ubezpieczenia, która okreslilismy dla ruchomosci domowych, maksymalnie 10 000 z6	do 20% sumy ubezpieczenia, która okreslilismy dla ruchomosci domowych, maksymalnie 20 000 z6
5.	ruchomosci domowe na zabudowanych balkonach, tarasach, loggiach (zabudowane to okratowane lub oszkłone)	nie odpowiadamy	do 10% sumy ubezpieczenia, maksymalnie 2 000 z6
6.	ruchomosci domowe w pomieszczeniu przynależnym lub budynku gospodarczym	do 10% sumy ubezpieczenia, maksymalnie 10 000 z6	do 20% sumy ubezpieczenia, maksymalnie 20 000 z6
7.	zwierzeta domowe	do 1 000 z6	do 2 000 z6

#### Jak ustalamy wysokość odszkodowania

11. Na odszkodowanie składają się poniesione przez Ciebie uzasadnione i udokumentowane koszty, o których mówimy w pkt 98–102 OWU.

#### Klauzula nr 10

#### UBEZPIECZENIE ODPOWIEDZIALNOŚCI CYWILNEJ W ŻYCIU PRYWATNYM

#### Co i w jakim zakresie ubezpieczamy

- Obejmujemy ochroną **odpowiedzialność cywilną**:
  - Twoją, gdy jesteś **osobą fizyczną**, oraz Twoich osób bliskich, jeśli Polska jest krajem Twojego stałego pobytu;
  - pomocy domowej** w czasie, gdy wykonuje ona obowiązki na zlecenie Twoje lub Twoich osób bliskich.
- Jeśli w umowie ubezpieczenia ubezpieczający wskazał więcej niż jednego ubezpieczonego, to dla każdego ubezpieczonego obowiązuje ten sam zakres ochrony wskazany w polisie.
- Tym, co ubezpieczamy, jest odpowiedzialność cywilna deliktowa za szkody wyrządzone w związku z wykonywaniem czynności życia prywatnego. Jest to odpowiedzialność Twoja, Twoich osób bliskich oraz pomocy domowej w czasie, gdy wykonuje ona obowiązki na Wasze zlecenie.

#### Informacja:

Odpowiedzialność cywilna deliktowa to odpowiedzialność za naruszenie normy prawnej, które wywołało szkodę. Deliktem może być:

- czyn niedozwolony człowieka (działanie lub zaniechanie działania, zawinione lub nie),
- zdarzenie, za które prawo czyni kogoś odpowiedzialnym.

#### Przykład:

Czynem niedozwolonym jest np. przejazdka konna, podczas której w trakcie postoju nieprawidłowo przywiązano konia, a jego oswo-bodzenie się i ucieczka na jezdnię skończyły się uszkodzeniem samochodu przejeżdżającego tą jezdnią.

- Ubezpieczamy odpowiedzialność za szkody w mieniu i szkody na osobie wyrządzone osobom trzecim.
- Czynności życia prywatnego, których dotyczy to ubezpieczenie, wykonujesz m.in., gdy:
  - opiekujesz się dziećmi;
  - posiadasz lub użytkujesz budynek, budowlę, pomieszczenia i inne nie-ruchomości oraz mienie w nich, które znajdują się w zamieszkiwanym miejscu ubezpieczenia wskazanym w umowie ubezpieczenia;
  - rekreacyjnie uprawiasz sport, w tym użytkujesz sprzet wodny;
  - używasz rowerów, UTO, wozków inwalidzkich, wozków dziecięcych;
  - pilotujesz drony do lotów w ramach kategorii otwartej (zgodnie z przepisami Unii Europejskiej) i modele latające o masie do 5 kg w celach rekreacyjnych, zgodnie z przepisami Prawa lotniczego;
  - posiadasz w celu rekreacyjnym bezzałogowe pojazdy lądowe, bezzałogowe statki wodne, w tym modele statków wodnych;
  - masz zwierzęta domowe;
  - masz konie rekreacyjne;
  - masz pasiekę do 80 rodzin pszczelich;
  - uczestniczysz w ruchu drogowym jako pieszy;
  - posiadasz lub używasz broni palnej, w tym uczestniczysz w polowaniach;
  - wykonujesz prace w gospodarstwie domowym – ubezpieczenie obejmuje też odpowiedzialność cywilną za działania lub zaniechania pomocy domowej, jeżeli odbyły się na polecenie Twoje lub Twoich osób bliskich;
  - wykonujesz czynności jako wolontariusz;
  - krótkotrwale wynajmujesz dla siebie – Ty lub Twoje osoby bliskie – nieruchomości inne niż wskazane w umowie ubezpieczenia: domy, mieszkania lub pokoje gościnne albo hotelowe na ciągły pobyt przez maksymalnie 30 dni.
- Obejmujemy ochroną również szkody na osobie lub szkody w mieniu, które wyrządzisz pomocy domowej, gdy popełnisz czyn niedozwolony. Jednak dotyczy to tylko szkody, która nie ma związku ze zleconymi jej przez Ciebie lub Twoje osoby bliskie pracami domowymi lub opieką nad osobami.
- Obejmujemy ochroną także szkody wyrządzone przez Twoją osobę bliską, która w chwili ich wyrządzenia nie miała ukończonych 13 lat, w sytuacji gdy:
  - Ty lub inna Twoja osoba bliska mieliście obowiązek nadzorować tę osobę małoletnią i robiliście to należycie albo
  - do szkody doszłoby także przy Waszym starannym nadzorze.
- W ramach ubezpieczenia odpowiadamy za szkody rzeczywiste, jakie osoba trzecia mogłaby osiągnąć, gdyby szkodą nie została jej wyrządzona.

9. Odpowiadamy za szkody:
- 1) w mieniu spowodowane zalaniem, niezależnie od winy Twojej, Twoich osób bliskich lub pomocy domowej, gdy wykonuje ona obowiązki na Wasze zlecenie;
  - 2) wyrządzone w wyniku rażącego niedbalstwa Twojego, Twoich osób bliskich lub pomocy domowej.
10. Gdy ubezpieczający zapłaci dodatkową składkę, może **rozszerzyć** zakres naszej odpowiedzialności o odpowiedzialność cywilną:
- 1) w miejscu ubezpieczenia niezamieszkiwanym na stałe;
  - 2) w innej lokalizacji za szkody wyrządzone w związku z posiadaniem:
    - a) nagrobka,
    - b) domu letniskowego, mienia w nim, budowli przy domu letniskowym;
  - 3) za szkody wyrządzone w związku z:
    - a) prowadzeniem prac budowlanych w gospodarstwie rolnym,
    - b) sprzedażą produktów rolniczych z własnego gospodarstwa rolnego,
    - c) prowadzeniem gospodarstwa agroturystycznego,
    - d) świadczeniem usług międzysąsiedzkich.

#### Kiedy nie odpowiadamy za szkody, czyli jakie są ograniczenia naszej odpowiedzialności

11. Nie odpowiadamy za szkody, w związku z posiadaniem nieruchomości, które powstały w innym miejscu ubezpieczenia niż wskazane w umowie ubezpieczenia położenie gospodarstwa rolnego.
12. Nie odpowiadamy za szkody związane z niewykonaniem bądź nienależytym wykonaniem umowy, a także za wszelkie koszty, które z tego tytułu powstały.
13. Jeżeli Ty lub Twoje osoby bliskie:
  - 1) jesteście właścicielami budynku mieszkalnego, budynku gospodarczego, małego budynku lub budowli lub domu letniskowego i je wynajmujecie, nie odpowiadamy za szkody na osobie ani szkody w mieniu osób, które użytkują te budynki lub budowle na podstawie umowy najmu, dzierżawy, użyczenia lub innej umowy cywilnoprawnej lub które tam przebywają;
  - 2) używacie budynek mieszkalny, budynek gospodarczy, mały budynek lub budowlę lub dom letniskowy na podstawie umowy najmu, dzierżawy, użyczenia lub innej podobnej umowy, nie odpowiadamy za szkody na osobie ani szkody w mieniu właściciela tych budynków lub budowli.
14. Nie odpowiadamy za te szkody powstałe z winy Twojej, Twoich osób bliskich lub pomocy domowej, które:
  - 1) powstały w miejscu ubezpieczenia niezamieszkiwanym na stałe. **Ale odpowiadamy** za nie, gdy na wniosek ubezpieczającego rozszerzyliśmy o nie ubezpieczenie;
  - 2) powstały w związku z pracami budowlanymi prowadzonymi w miejscu ubezpieczenia (położenia gospodarstwa rolnego). **Ale odpowiadamy** za nie, gdy na wniosek ubezpieczającego rozszerzyliśmy o nie ubezpieczenie;
  - 3) powstały w związku z produktami rolniczymi z własnego gospodarstwa rolnego. **Ale odpowiadamy** za nie, gdy na wniosek ubezpieczającego rozszerzyliśmy o nie ubezpieczenie;
  - 4) powstały w innym miejscu ubezpieczenia niż położenie gospodarstwa rolnego w związku z posiadaniem nieruchomości i nagrobków. **Ale odpowiadamy** za nie, gdy na wniosek ubezpieczającego rozszerzyliśmy o nie ubezpieczenie;
  - 5) mają związek z wykonywaniem przez Was pracy zarobkowej, działalności gospodarczej, wolnego zawodu, prowadzeniem gospodarstwa rolnego. **Ale odpowiadamy** za szkody związane:
    - a) z posiadaniem budynku wskazanego w umowie ubezpieczenia, jeżeli jest on przeznaczony na cele mieszkaniowe,
    - b) ze świadczeniem usług międzysąsiedzkich, jeśli na wniosek ubezpieczającego rozszerzyliśmy o nie ubezpieczenie,
    - c) z prowadzeniem gospodarstwa agroturystycznego, jeśli na wniosek ubezpieczającego rozszerzyliśmy o nie ubezpieczenie i ubezpieczający wskazał sumę gwarancyjną w tym rozszerzeniu;
  - 6) wyrządzenie sobie wzajemnie: Ty, Twoje osoby bliskie lub pomoc domowa;
  - 7) mają związek z Waszą działalnością polityczną, związkową, społeczną (z wyjątkiem wolontariatu) lub we wspólnotach mieszkaniowych;
  - 8) wynikają z tego, że wyczynowo lub zawodowo uprawiacie sport lub uczestniczycie w zawodach;
  - 9) wynikają z tego, że uprawiacie sporty wysokiego ryzyka;
  - 10) powstają dlatego, że naruszyliście dobra osobiste (inne niż życie i zdrowie człowieka) lub prawa własności intelektualnej;
  - 11) polegają na zapłacie wszelkiego rodzaju kar pieniężnych, grzywn sędowskich lub administracyjnych, należności umownych (w tym zadatków i odszkodowań z tytułu odstąpienia od umowy) oraz należności publicznoprawnych;
  - 12) wynikają z tego, że nie wykonaliście decyzji administracyjnej;
  - 13) polegają na zniszczeniu, uszkodzeniu lub utracie wartości pieniężnych, papierów wartościowych, dokumentów, nośników danych, planów, biżuterii, a także kart płatniczych i kredytowych;
  - 14) mają związek z dostępem do sieci komputerowych lub internetu lub korzystaniem z nich oraz są skutkiem utraty danych niezależnie od rodzaju nośnika danych;
  - 15) powstały w mieniu, którego używanie lub które oddano Wam do użytkowania na podstawie umowy najmu, podnajmu, dzierżawy, użyczenia, użytkowania, leasingu lub innej podobnej umowy – dotyczy to m.in. pojazdów mechanicznych, ich wyposażenia oraz rzeczy w nich;
  - 16) mają związek z tym, że posiadacie lub używacie:
    - a) pojazdy mechaniczne, które podlegają obowiązkowi rejestracji,
    - b) statki powietrzne;**Ale odpowiadamy** za szkody, które mają związek z prywatnym używaniem dronów do lotów w ramach kategorii otwartej (zgodnie z przepisami Unii Europejskiej) i modeli latających o masie do 5 kg w celach rekreacyjnych, zgodnie z przepisami Prawa lotniczego;
  - 17) mają związek z tym, że korzystacie ze sprzętu wodnego innego niż sprzęt wodny;

- 18) wyrządzenie, gdy spowodujecie utrudnienia w ruchu lotniczym lub kolizję ze statkiem powietrznym;
  - 19) wynikają z przeniesienia chorób zakaźnych, a jeśli macie pod opieką zwierzęta domowe i konie rekreacyjne – także chorób zakaźnych od zwierzęcych, z wyjątkiem sytuacji, gdy rozszerzyliśmy ochronę o te ryzyka;
  - 20) mają związek z posiadaniem zwierząt utrzymywanych w celach handlowych, hodowlanych lub zarobkowych, np. aby oferować krycie;
  - 21) są następstwem pogryzienia przez Twojego psa lub przez psa Twoich osób bliskich, jeżeli w chwili zdarzenia nie miał on aktualnych i obowiązujących szczepień. To ograniczenie zakresu ochrony dotyczy skutków prawdopodobieństwa przeniesienia lub przeniesienia choroby zakaźnej;
  - 22) powstały w trakcie zooterapii (animaloterapii) oraz nauki jazdy konnej, pływania, nurkowania i windsurfingu, prowadzonej przez inne osoby niż Wy, które nie mają wymaganych prawem kwalifikacji;
  - 23) zostały wyrządzone z powodu nieprzetworzonych produktów leśnych i przez zwierzęcą łowną;
  - 24) zostały wyrządzone osobom zatrudnionym przez Ciebie przy pracach w gospodarstwie;
  - 25) wyrządziliście w ruchomościach domowych, które są wyposażeniem pokoi w hotelach oraz innych tego typu obiektach (np. motelach, hostelach, pensjonatach);
  - 26) powstały w naczyniach lub wazonach, które mogą się stłuc;
  - 27) powstały w związku z składowaniem odpadów;
  - 28) zostały wyrządzone przez azbest, formaldehyd, dioksyny, wyroby tytoniowe, krew lub produkty krwiopochodne;
  - 29) wynikają z wprowadzającej w błąd reklamy lub ogłoszenia.
15. Przyjmujemy, że wszystkie szkody, które są skutkiem tego samego zdarzenia ubezpieczeniowego, powstały w momencie wystąpienia pierwszej szkody, i traktujemy je jako jedną szkodę.

#### Rozszerzenie o odpowiedzialność cywilną z tytułu prowadzenia gospodarstwa agroturystycznego

##### Co i w jakim zakresie ubezpieczamy

16. Ubezpieczający, gdy zapłaci dodatkową składkę, może ponad sumę gwarancyjną OC w życiu prywatnym rozszerzyć ubezpieczenie o odpowiedzialność cywilną za szkody, powstałe w związku z prowadzeniem przez Ciebie gospodarstwa agroturystycznego.
17. Ochrona ubezpieczeniowa obejmuje następujące szkody, które mają związek z prowadzeniem gospodarstwa agroturystycznego, wyrządzone w okresie ubezpieczenia wczasowiczowi:
  - 1) szkody na osobie oraz szkody w mieniu, które wyrządzasz na skutek czynu niedozwolonego lub dlatego, że nie wykonujesz zobowiązania lub wykonujesz je nienależycie;
  - 2) szkody na osobie lub szkody w mieniu, które wyrządza Twoja pomoc domowa czynem niedozwolonym lub dlatego, że nie wykonuje zobowiązania lub wykonuje je nienależycie w związku z pracami w gospodarstwie zleconymi przez Ciebie;
  - 3) szkody na osobie oraz szkody w mieniu, które wyrządzasz, gdy udostępniasz produkt spożywczy;

##### Informacja:

Odpowiadamy tutaj też za szkody wyrządzone na skutek przeniesienia chorób zakaźnych i zakażeń, które wywołują zatrucia pokarmowe.

- 4) szkody w mieniu, które wyrządzasz, gdy uszkadzasz lub niszczysz rzecz ruchomą wczasowiczów, znajdującą się pod Twoim dozorem;
- 5) szkody w mieniu, które wyrządzasz, gdy uszkadzasz lub niszczysz rzecz ruchomą wczasowiczów, znajdującą się w namiocie, jego wyposażeniu oraz mieniu w nim.

##### Informacja:

Odpowiadamy za szkody w rozbitym namiocie, gdy koń rekreacyjny uszkodzi go, bo nie zamknął ogrodzenia i zwierzę przedostało się do miejsca, w którym jest rozbity namiot.

18. Nie odpowiadamy za szkody, które powstają na skutek tego, że nie wykonasz lub nienależycie wykonasz umowę przechowania pojazdów, w tym pojazdów mechanicznych.
19. Nie odpowiadamy za szkody wyrządzone przez podmiot, któremu Ty, Twoje osoby bliskie lub pomoc domową na polecenie Twojej lub Twojej osoby bliskiej zlecieliście wykonanie usług.

#### Rozszerzenie o odpowiedzialność cywilną z tytułu usług międzysąsiedzkich

##### Co i w jakim zakresie ubezpieczamy

20. Ubezpieczający, gdy zapłaci dodatkową składkę, może w granicy sumy gwarancyjnej OC w życiu prywatnym rozszerzyć ubezpieczenie o szkody, powstałe w związku z tym, że świadczysz usługi międzysąsiedzkie.
21. Nie odpowiadamy za szkody:
  - 1) w produkcie lub przedmiocie pracy lub usłudze wykonanych przez Ciebie;
  - 2) lub koszty powstałe dlatego, że trzeba usunąć, zdemontować lub odstąpić wadliwą rzecz oraz zamontować, umocować lub położyć rzeczy bez wad.

## Rozszerzenie o odpowiedzialność cywilną z tytułu handlu produktami rolniczymi

### Co i w jakim zakresie ubezpieczamy

22. Ubezpieczający, gdy zapłaci dodatkową składkę, może w granicy sumy gwarancyjnej OC w życiu prywatnym rozszerzyć ubezpieczenie o odpowiedzialność cywilną za szkody, związane z tym, że handlujesz produktami rolniczymi.
23. **Nie odpowiadamy** za szkody, które powstają na skutek tego, że:
- 1) Ty, Twoje osoby bliskie lub pomoc domowa używacie produktu, dla którego minął ustalony okres użytkowania lub przydatności;
  - 2) Wy wiedzieliście o wadliwości produktu, wtedy Wasze działania lub zaniechanie traktujemy jako umyślne;
  - 3) Wy wykonujecie działalność bez wymaganych uprawnień, zezwoleń lub kwalifikacji, gdy są one wymagane przepisami prawa, traktujemy jako wyrządzone umyślnie;
  - 4) produkty zawierają: toksyczną pleśń, toksyczne substancje pochodzące z grzybów lub ich zarodników, zanieczyszczenia pochodzące ze środowiska naturalnego (np. metale ciężkie);
  - 5) produkty rolnicze muszą być wycofane z obrotu.
24. **Nie odpowiadamy** za szkody, które:
- 1) powstały w samym produkcie rolniczym;
  - 2) poniosły osoby trzecie z powodu wadliwości produktu końcowego, która powstała, gdy produkty rolnicze dostarczone przez Ciebie zostały wymieszane lub połączone z innymi wyrobami. **Ale odpowiadamy** za szkody osobowe i rzeczowe, które wyrządził wadliwy produkt końcowy;
  - 3) poniosły osoby trzecie z powodu wadliwości produktu końcowego, która powstała w wyniku dalszego przetworzenia lub dalszej obróbki produktów rolniczych, które dostarczyłeś. **Ale odpowiadamy** za szkody osobowe i rzeczowe, które wyrządził wadliwy produkt końcowy;

- 4) poniosły osoby trzecie w postaci wszelkich nakładów na usunięcie wadliwych produktów oraz na produkty bez wad.
25. **Nie ubezpieczamy** szkód, które spowodowała pandemia, a które powstały w wyniku Twojego rażącego niedbalstwa lub osób za które ponosisz odpowiedzialność. Jeśli nie zachowujesz obowiązującego reżimu sanitarnego, przez który rozumiemy określone przepisy prawne, będziemy to traktować jako rażące niedbalstwo.

### Jakie są suma gwarancyjna oraz limity naszej odpowiedzialności w OC w życiu prywatnym

26. Suma gwarancyjna określona w ubezpieczeniu OC w życiu prywatnym stanowi górną granicę naszej odpowiedzialności w odniesieniu do łącznie wszystkich ubezpieczonych: Ciebie, wszystkich Twoich osób bliskich i pomocy domowej.
27. Suma gwarancyjna oraz ustalone limity sumy gwarancyjnej zmniejszają się o kwoty odszkodowań lub świadczeń, które wypłaciliśmy.
28. Ubezpieczający ustala z nami sumę gwarancyjną odrębnie dla OC w życiu prywatnym i odrębnie dla OC z tytułu prowadzenia gospodarstwa agroturystycznego łącznie za szkody na osobie oraz szkody w mieniu.
29. W ramach sumy gwarancyjnej za szkody wyrządzone przez Twoją osobę bliską, która w chwili ich wyrządzenia nie miała ukończonych 13 lat, odpowiadamy do 10 000 zł. Dotyczy to sytuacji, gdy:
- 1) Ty lub inna Twoja osoba bliska mieliście obowiązek nadzorować tę osobę małoletnią i robiliście to należycie albo
  - 2) do szkody doszłoby także przy starannym Waszym nadzorze.
30. Tabela poniżej określa limity naszej odpowiedzialności za jedną szkodę w ubezpieczeniu OC. Ustalone limity sumy gwarancyjnej zmniejszają się o kwoty odszkodowań lub świadczeń, które wypłaciliśmy.

Tabela 1. Jakiek są limity naszej odpowiedzialności za jedną szkodę w OC

Lp.	OC za szkody, gdy	Limit sumy gwarancyjnej
1.	posiadasz lub używasz broni palnej, w tym uczestniczysz w polowaniach	15% sumy gwarancyjnej OC w życiu prywatnym, maksymalnie 20 000 zł
2.	masz pasiekę do 80 rodzin pszczelich	15% sumy gwarancyjnej OC w życiu prywatnym, maksymalnie 20 000 zł
3.	wykonujesz czynności jako wolontariusz	20% sumy gwarancyjnej OC w życiu prywatnym, maksymalnie 20 000 zł
4.	sprzedajesz produkty rolnicze z własnego gospodarstwa rolnego.	50% sumy gwarancyjnej
5.	świadczyś usługi międzysąsiedzkie	50% sumy gwarancyjnej

### Jakie dodatkowe koszty pokrywamy

31. Pokrywamy:
- 1) koszty wynagrodzenia rzeczoznawców, których powołujesz w porozumieniu z nami, aby ustalić okoliczności lub rozmiar szkody;
  - 2) niezbędne koszty obrony sądowej w procesie, który jest prowadzony na nasze żądanie albo za naszą zgodą.
- Kosztów, które wymieniliśmy w ppkt 1 i 2, nie zaliczamy do sumy gwarancyjnej. To oznacza, że wypłacimy je ponad sumę gwarancyjną. Pokrywamy je łącznie do wysokości 5% sumy gwarancyjnej z tytułu wszystkich zdarzeń ubezpieczeniowych.

### Jak ustalamy wysokość odszkodowania lub świadczenia

32. To, że zaspokoisz lub uznasz roszczenia poszkodowanego, nie wywołuje skutków prawnych wobec nas, jeśli wcześniej się na to nie zgodziliśmy.
33. Jeżeli świadczenie poszkodowanego to zarówno świadczenia, jak i renty, zaspokajamy je do wysokości sumy gwarancyjnej lub jej limitów. Robimy to w następującej kolejności:
- 1) świadczenia jednorazowe;
  - 2) renty czasowe;
  - 3) renty dożywotnie.
34. Gdy wypłacamy odszkodowanie, zmniejsza się:
- 1) limit sumy gwarancyjnej określony dla danego ryzyka lub rodzaju szkody (zmniejsza się o wypłaconą kwotę) oraz
  - 2) suma gwarancyjna.
35. W granicach określonych limitów pokrywamy koszty, o których mówimy w pkt 98 OWU oraz w pkt 29 tej klauzuli.
36. Ustalone odszkodowanie za każdą szkodę w mieniu powstała, gdy:
- 1) posiadasz lub używasz broni palnej, w tym uczestniczysz w polowaniach;
  - 2) masz pasiekę do 80 rodzin pszczelich;
  - 3) wykonujesz czynności jako wolontariusz;
  - 4) sprzedajesz produkty rolnicze z własnego gospodarstwa rolnego;
  - 5) świadczyś usługi międzysąsiedzkie, zmniejszymy o udział własny. Jest to 5% wartości odszkodowania, co najmniej 300 zł.

### Klauzula nr 11

#### UBEZPIECZENIE KOSZTÓW OCHRONY PRAWNEJ

##### Co ubezpieczamy

1. Ubezpieczamy koszty ochrony prawnej, powstałe w związku z czynnościami życia prywatnego Twoimi i Twoich osób bliskich, które miały miejsce w okresie ubezpieczenia. Są to koszty, które ponosisz, aby bronić swoich interesów prawnych w postępowaniu przed polskimi sądami, również sądami polubownymi. Możesz brać udział w takim postępowaniu jako pozwany, oskarżony lub obwiniony.
2. Ubezpieczamy koszty:
  - 1) porad, opinii oraz konsultacji podmiotów, które zgodnie z obowiązującymi przepisami prawa mają uprawnienia do tego, aby świadczyć pomoc prawną;
  - 2) wydania lub sporządzenia dokumentów, materiałów i innych środków dowodowych, w tym opinii rzeczoznawcy;
  - 3) postępowania, zwłaszcza koszty opłat sądowych i zastępstwa procesowego.
3. Jeśli wystąpią zdarzenia ubezpieczeniowe, które obejmujemy naszą ochroną tylko w części – odpowiadamy za nie tylko w odniesieniu do tej części.

##### W jakim zakresie ubezpieczamy

4. Obejmujemy ochroną czynności życia prywatnego. Te czynności wiążą się przede wszystkim z tym, że:
  - 1) posiadasz nieruchomości i mienie w nich lub nagrobek lub OZE, które wskazałismy w umowie ubezpieczenia;
  - 2) opiekujesz się dziećmi;
  - 3) masz zwierzęta domowe;
  - 4) masz pasiekę (do 80 uli);
  - 5) masz konie w celach rekreacyjnych;
  - 6) rekreacyjnie uprawiasz sport, w tym korzystasz ze sprzętu wodnego;
  - 7) używasz rowerów, UTO, wózków inwalidzkich i wózków dziecięcych;
  - 8) wykonujesz prace w gospodarstwie domowym;
  - 9) wykonujesz czynności jako wolontariusz;

- 10) wynajmujesz dla siebie: domy, mieszkania lub pokoje gościnne, hotelowe na pobyt ciągły, który trwa maksymalnie 30 dni;
- 11) używasz dronów do lotów w ramach kategorii otwartej (zgodnie z przepisami Unii Europejskiej) i modeli latających o masie do 5 kg w celach rekreacyjnych, zgodnie z przepisami Prawa lotniczego;
- 12) uczestniczysz w ruchu drogowym jako pieszy lub kierowca.
5. W postępowaniu karnym obejmujemy naszą ochroną wyłącznie czyny nieumyślne Twoje lub Twoich osób bliskich. Jeżeli sąd w prawomocnym orzeczeniu stwierdzi winę umyślną, mamy prawo do roszczenia regresowego. To oznacza, że możemy żądać od Ciebie zwrotu odszkodowań, które wcześniej wypłaciliśmy.

#### Gdzie działa ubezpieczenie

6. Odpowiadamy za koszty ochrony prawnej, jeżeli zdarzenie ubezpieczeniowe, które wywołało skutki prawne, miało miejsce w Polsce i podlega regulacjom prawa polskiego.

#### Kiedy nie odpowiadamy za szkody, czyli jakie są ograniczenia naszej odpowiedzialności

7. Ubezpieczenie **nie obejmuje** kosztów ochrony prawnej, które ponosisz:
- 1) przed zawarciem umowy ubezpieczenia;
  - 2) po zawarciu umowy ubezpieczenia, jeśli działania Twoje lub Twoich osób bliskich dla ochrony Waszych praw rozpoczęły się przed zawarciem umowy ubezpieczenia.
8. **Nie odpowiadamy** za koszty ochrony prawnej, które ponosisz w związku z:
- 1) postępowaniami między nami a Tobą lub Twoimi osobami bliskimi lub ubezpieczającym;
  - 2) postępowaniami między ubezpieczającym a Tobą lub Twoimi osobami bliskimi;
  - 3) dochodzeniem roszczeń, które scedowała na Ciebie lub Twoje osoby bliskie inna osoba;
  - 4) dochodzeniem roszczeń lub prowadzeniem innych postępowań wobec nas, naszego agenta ubezpieczeniowego, podmiotów, które są z nami powiązane kapitałowo, osoby, którą zatrudniliśmy my lub podmiot powiązany z nami kapitałowo, oraz podmiotu, który wykonuje usługi w naszym imieniu;
  - 5) postępowaniami w sprawach z zakresu prawa rodzinnego i opiekuńczego (np. o unieważnienie małżeństwa, ustalenie istnienia lub nieistnienia małżeństwa, rozwód, separację, alimenty lub ustanowienie rozdzielności majątkowej między małżonkami);
  - 6) postępowaniami w sprawach, które dotyczą inwestowania przez Ciebie lub Twoje osoby bliskie w fundusze inwestycyjne lub papiery wartościowe;
  - 7) postępowaniami w sprawach z zakresu prawa o stowarzyszeniach i związkach zawodowych;
  - 8) postępowaniami, które wynikają z umów: poręczenia, przejęcia długu, kredytu, pożyczki, rachunku bankowego, pośrednictwa finansowego;

- 9) postępowaniami, które wynikają ze stosunków prawnych i dotyczą pełnienia funkcji członków ustawowych organów prawnych;
- 10) postępowaniami, które dotyczą praw autorskich, patentowych, znaków towarowych, praw własności intelektualnej, praw własności przemysłowej lub ochrony konkurencji;
- 11) postępowaniami restrukturyzacyjnymi, układowymi, naprawczymi oraz upadłościowymi;
- 12) wykonywaniem pracy zarobkowej, działalności gospodarczej, wolnego zawodu, prowadzeniem gospodarstwa rolnego, działalnością polityczną, związkową, społeczną lub we wspólnotach mieszkaniowych;
- 13) tym, że świadomie zostały przez Ciebie затajone informacje lub dokumenty, które mogą mieć wpływ na to, jak świadczymy ochronę prawną;
- 14) przewlekłością postępowania;
- 15) dostępem do informacji publicznej.

#### Jaka jest suma ubezpieczenia

9. Suma ubezpieczenia określona w ubezpieczeniu to górna granica naszej odpowiedzialności w odniesieniu do wszystkich ubezpieczonych łącznie, wskazanych w umowie ubezpieczenia.
10. Suma ubezpieczenia zmniejsza się o kwoty odszkodowań, które wypłaciliśmy.

#### Jak ustalamy odszkodowanie

11. Refundujemy Twoje koszty ochrony prawnej na podstawie dowodów ich poniesienia. Są to zwłaszcza faktury, rachunki lub umowy oraz towarzyszące im potwierdzenia przelewu, przekazu lub płatności gotówkowej.
12. Na Twój wniosek – jeżeli nasza odpowiedzialność jest bezsporna – możemy wypłacić Ci **zaliczkę** na poczet kosztów. Może ona wynieść do 10% sumy ubezpieczenia, maksymalnie 500 zł.

#### Klauzula nr 12 UBEZPIECZENIE NASTĘPSTW NIESZCZĘŚLIWYCH WYPADKÓW (NNW)

##### Co i w jakim zakresie ubezpieczamy oraz jakie są limity naszej odpowiedzialności i warunki wypłaty świadczenia lub odszkodowania

1. Możemy ubezpieczyć następstwa nieszczęśliwych wypadków (w tym następstwa udaru mózgu i zawału serca).
2. Odpowiadamy za nieszczęśliwe wypadki w okresie naszej odpowiedzialności.
3. To w jakim zakresie ubezpieczamy oraz jakie są limity naszej odpowiedzialności i warunki wypłaty świadczenia lub odszkodowania wskazujemy w tabeli poniżej.

Tabela 1. W jakim zakresie ubezpieczamy NNW oraz limity naszej odpowiedzialności i warunki wypłaty świadczenia lub odszkodowania

Lp.	zakres ubezpieczenia	Sumy ubezpieczenia i limity naszej odpowiedzialności	Warunki wypłaty świadczenia lub odszkodowania
1	świadczenie z tytułu Twojej śmierci w wyniku nieszczęśliwego wypadku	100% sumy ubezpieczenia lub 200% sumy ubezpieczenia, jeśli ubezpieczający rozszerzył zakres ochrony ubezpieczeniowej o świadczenie na wypadek śmierci wskutek nieszczęśliwego wypadku stanowiące dwukrotność sumy ubezpieczenia NNW i zapłacił dodatkową składkę	wypłacamy je: 1) uprawnionemu po Twojej śmierci; 2) jeśli Twoja śmierć nastąpiła w ciągu 12 miesięcy od dnia wystąpienia nieszczęśliwego wypadku; 3) także, gdy Twoja śmierć nastąpiła w wyniku nieszczęśliwego wypadku w postaci zawału serca, udaru mózgu, a także aktu terroru;
2	świadczenie z tytułu trwałego uszczerbku na zdrowiu	1% sumy ubezpieczenia za każdy procent trwałego uszczerbku na zdrowiu, maksymalnie za 100% trwałego uszczerbku na zdrowiu	wypłacamy je, jeśli powodem trwałego uszczerbku na zdrowiu jest nieszczęśliwy wypadek (w tym udar mózgu, zawał serca lub akt terroru); trwały uszczerbek określamy na podstawie dokumentacji medycznej z leczenia oraz Tabeli norm procentowego uszczerbku na zdrowiu;
3	świadczenie z tytułu pobytu w szpitalu w wyniku nieszczęśliwego wypadku	50 zł za 1 dzień, maksymalnie 2 500 zł	wypłacamy je: 1) w postaci dziennego zasiłku na podstawie karty informacyjnej Twojego pobytu w szpitalu; 2) od 1. dnia Twojego pobytu w szpitalu – jeśli lekarz skierował Cię na leczenie do szpitala w związku z nieszczęśliwym wypadkiem, do którego doszło w okresie ubezpieczenia; 3) od 1. dnia Twojego pobytu w szpitalu – jeśli przebywasz w szpitalu drugi lub kolejny raz w związku z tym samym nieszczęśliwym wypadkiem;



4	zwrot kosztów leczenia, które powstały w następstwie nieszczęśliwego wypadku	10 % sumy ubezpieczenia NNW	zwrócimy poniesione przez Ciebie koszty, które: 1) są zasadne z medycznego punktu widzenia; 2) ponosisz w wyniku leczenia zaleczonego przez lekarza; 3) są udokumentowane; 4) zostały poniesione wyłącznie w Polsce w ciągu 12. miesięcy od dnia wystąpienia nieszczęśliwego wypadku; 5) nie zostały pokryte z ubezpieczenia społecznego lub z innego tytułu;
---	--	-----------------------------	--

#### Kiedy nie odpowiadamy za szkody, czyli jakie są ograniczenia naszej odpowiedzialności

4. Nie odpowiadamy za następstwa:
- 1) wszelkich chorób lub stanów chorobowych innych niż pierwszy udar mózgu i pierwszy zawał serca;
  - 2) drugiego i kolejnych zawałów serca, drugiego i kolejnych udarów mózgu oraz pierwszego udaru mózgu lub pierwszego zawału serca, jeżeli spowodowały je stany chorobowe, które lekarz zdiagnozował przed rozpoczęciem ochrony;
  - 3) uszkodzenia ciała spowodowanego leczeniem, szczepieniem lub zabiegami leczniczymi, bez względu na to, kto je wykonywał, oraz następstwa takich uszkodzeń;
  - 4) tego, że wyczynowo uprawiasz sporty lub uprawiasz sporty wysokiego ryzyka;
  - 5) tego, że wykonujesz zadania kaskaderskie, uprawiasz sporty motorowe, bierzesz udział w zawodach, treningach, jazdach próbnych i testowych;
  - 6) Twojego udziału w treningach, zgrupowaniach lub zawodach związanych ze sportami i sztukami walki;
  - 7) zatrucia alkoholem, środkami odurzającymi, substancjami psychotropowymi, środkami zastępczymi lub nowymi substancjami psychoaktywnymi lub podobnie działającymi środkami;

#### Informacja:

Czym są środki zastępcze i nowe substancje psychoaktywne, określa ustawa o przeciwdziałaniu narkomanii.

- 8) Twojego udziału w bójce;
- 9) nieszczęśliwego wypadku w wyniku których doszło do utraty, uszkodzenia lub zniszczenia Twoich rzeczy osobistych lub utraty lub pomniejszenia Twoich zarobków;
- 10) leczenia usprawniającego.

#### Przykład:

Nie wypłacimy świadczenia, jeżeli wskutek masażu lub rehabilitacji, którym się poddajesz, dojdzie u Ciebie do uszkodzenia ciała.

5. W świadczeniu za pobyt w szpitalu nie odpowiadamy, jeśli przebywałeś w placówce, która nie jest szpitalem.

#### Jaka jest suma ubezpieczenia

6. Sumę ubezpieczenia określamy z ubezpieczającym odrębnie dla każdego ubezpieczonego. Ubezpieczający może ustalić dla poszczególnych ubezpieczonych różne sumy ubezpieczenia następstw nieszczęśliwych wypadków.
7. Suma ubezpieczenia następstw nieszczęśliwych wypadków, stanowi górną granicę naszej odpowiedzialności na każde zdarzenie ubezpieczeniowe, które powstało w okresie ubezpieczenia. Suma ubezpieczenia nie zmniejsza się o świadczenie, które wypłaciliśmy z tytułu innego nieszczęśliwego wypadku.
8. Limity kosztów leczenia następstw nieszczęśliwego wypadku oraz świadczenia za pobyt w szpitalu wskutek nieszczęśliwego wypadku to granica naszej odpowiedzialności na jedno i wszystkie zdarzenia ubezpieczeniowe. Zmniejszamy je o kwoty odszkodowań lub świadczeń, które wypłaciliśmy.

#### Jakie są Twoje dodatkowe obowiązki wynikające z umowy ubezpieczenia

9. Aby otrzymać świadczenie lub odszkodowanie, Ty, Twój przedstawiciel ustawowy, uprawniony lub osoba, pod której opieką się znajdujesz, musisz wypełnić obowiązki, które wymieniamy poniżej. Powiniścieś:
- 1) Ty:
    - a) niezwłocznie poddać się opiece lekarskiej i zaleconemu leczeniu, aby złagodzić skutki wypadku;
    - b) poddać się badaniu przez lekarzy, których wskazaliśmy, jeśli zaleciliśmy takie badanie,
    - c) zwolnić lekarzy z zachowania tajemnicy lekarskiej o stanie Twojego zdrowia oraz podać adresy i nazwy placówek medycznych, w których się leczyleś (również przed zawarciem umowy ubezpieczenia);

#### Informacja:

Aby zwolnić lekarzy z obowiązku zachowania tajemnicy lekarskiej, składasz oświadczenie, gdy zgłaszasz nam roszczenie.

- 2) Ty, Twój przedstawiciel ustawowy, uprawniony lub osoba, pod której opieką się znajdujesz dostarczyć nam:
  - a) dokumentację medyczną, która zawiera diagnozę oraz uzasadnia konieczność leczenia w określony sposób;
  - b) dokumentację z przeprowadzonego leczenia;
  - c) rachunki, dowody zapłaty lub dowody poniesionych kosztów leczenia następstw nieszczęśliwych wypadków – jeśli mamy zwrócić te koszty;
  - d) dokumentację medyczną z pobytu w szpitalu zawierającą diagnozę lekarską, opis leczenia, zalecenia i informację o okresie Twojego pobytu w szpitalu – jeśli mamy wypłacić świadczenie z tytułu pobytu w szpitalu wskutek nieszczęśliwego wypadku.
10. W razie Twojej śmierci, uprawniony ma obowiązek przekazać nam:
  - 1) kopię aktu zgonu;
  - 2) kopię:
    - a) karty statystycznej do Twojej karty zgonu, w której jest rozpoznanie przyczyny zgonu, albo
    - b) innego dokumentu, który stwierdza przyczynę zgonu, wystawionego przez lekarza lub uprawniony podmiot.
11. Jeśli nie wskażesz uprawnionego, osoba, która zgłasza się po wypłatę świadczenia, ma obowiązek przedłożyć nam kopię dokumentu potwierdzającego nabycie spadku. Kopia takiego dokumentu powinna być potwierdzona za zgodność z oryginałem.

#### Jak ustalamy wysokość odszkodowania lub świadczenia

12. Rodzaj i wysokość świadczeń ustalamy, kiedy stwierdzimy, że istnieje związek przyczynowo-skutkowy pomiędzy nieszczęśliwym wypadkiem a – odpowiednio – trwałym uszczerbkiem na zdrowiu, śmiercią, Twoim pobytom w szpitalu lub poniesionymi kosztami leczenia następstw nieszczęśliwego wypadku.
13. Związek przyczynowo-skutkowy ustalamy na podstawie:
  - 1) dowodów otrzymanych od Ciebie oraz
  - 2) wyników badania, które przeprowadził wskazany przez nas lekarz orzecznik, gdy je zlecił.
14. Ile wyniesie Twoje świadczenie z tytułu trwałego uszczerbku na zdrowiu, ustalimy, kiedy powołany przez nas lekarz orzecznik określi stopień trwałego uszczerbku na zdrowiu.
15. Lekarz orzecznik ustala stopień trwałego uszczerbku na zdrowiu na podstawie Twojej dokumentacji medycznej oraz Tabeli norm procentowego uszczerbku na zdrowiu. Zazwyczaj nie jest konieczne, aby nasz lekarz orzecznik Cię badał.
16. Jeżeli na podstawie dokumentów medycznych z Twojego leczenia nie możemy ustalić stopnia trwałego uszczerbku na zdrowiu, ustalamy go na podstawie badania, które przeprowadza wskazany przez nas lekarz orzecznik. Lekarz orzecznik powinien ustalić stopień trwałego uszczerbku na zdrowiu jak najszybciej po zakończeniu Twojego leczenia, w tym ewentualnego leczenia rehabilitacyjnego.
17. Gdy ustalimy stopień trwałego uszczerbku na zdrowiu:
  - 1) nie bierzemy pod uwagę rodzaju pracy lub czynności, które wykonujesz;
  - 2) nie uwzględniamy wpływu nieszczęśliwego wypadku na wykonywanie wyuczonego zawodu;
  - 3) uwzględniamy wcześniejszą utratę lub uszkodzenie organu, narządu lub układu. Stopień trwałego uszczerbku na zdrowiu określamy jako różnicę między stopniem właściwym dla danego organu po wypadku a stopniem uszczerbku, który istniał przed wypadkiem.
18. Jeżeli doznałeś nieszczęśliwego wypadku i umrzesz, zanim ustalimy trwały uszczerbek na zdrowiu, a śmierć nie będzie następstwem tego wypadku – ustalimy świadczenie według przypuszczalnego stopnia trwałego uszczerbku na zdrowiu. Nasz lekarz orzecznik określi go procentowo.
19. Jeżeli otrzymasz świadczenie z tytułu trwałego uszczerbku na zdrowiu, a następnie umrzesz na skutek tego samego zdarzenia ubezpieczeniowego, wypłacimy świadczenie z tytułu śmierci, jeżeli będzie ono wyższe od świadczenia, które wypłaciliśmy z tytułu uszczerbku na zdrowiu. Uwzględnimy przy tym kwotę, którą już wypłaciliśmy. Świadczenie wypłacimy pod warunkiem, że śmierć nastąpiła w ciągu 12. miesięcy od dnia nieszczęśliwego wypadku.
20. Jeżeli umrzesz po tym, jak ustalimy stopień trwałego uszczerbku na zdrowiu, a śmierć nie będzie skutkiem nieszczęśliwego wypadku – Twoim spadkobiercom wypłacimy to świadczenie z tytułu trwałego uszczerbku na zdrowiu, którego nie wypłaciliśmy przed Twoją śmiercią.
21. Zasadność i wysokość świadczenia za pobyt w szpitalu ustalamy na podstawie dokumentu, który potwierdza, że musiałeś poddać się leczeniu szpitalnemu w związku z nieszczęśliwym wypadkiem. Dokument musi zawierać diagnozę lekarską oraz określać czas pobytu w szpitalu.
22. Świadczenie za pobyt w szpitalu wypłacamy na podstawie karty informacyjnej z pobytu w szpitalu.
23. Możemy wypłacić świadczenie za więcej niż jeden pobyt w szpitalu, gdy jest on skutkiem tego samego nieszczęśliwego wypadku, który objęliśmy ochroną ubezpieczeniową. Wypłacimy je pod warunkiem, że każdy z tych pobytów trwał co najmniej 24 godziny.

24. Świadczenie za pobyt w szpitalu **wypłacamy** również w sytuacji, gdy **nie stwierdziliśmy** trwałego uszczerbku na zdrowiu w wyniku **niezależnego wypadku**.
25. Zasadność i wysokość zwrotu kosztów leczenia następstw **niezależnych wypadków** ustalamy na podstawie rachunków i dowodów opłat za pobyt w szpitalu, udzieloną pomoc medyczną, transport oraz zakupione leki i środki opatrunkowe.
26. Rachunki i dowody poniesionych kosztów powinny zawierać:  
1) Twoje imię i nazwisko;  
2) dane teleadresowe placówki medycznej, która udzieliła Ci pomocy;  
3) potwierdzenie, jakie były poniesione koszty leczenia i jakich usług medycznych one dotyczyły lub inne wydatki, za które odpowiadamy.
27. **zwracamy** koszty Twojego leczenia również w sytuacji, gdy w wyniku **niezależnego wypadku** **nie stwierdzono** u Ciebie trwałego uszczerbku na zdrowiu.

### Klauzula nr 13 UBEZPIECZENIE KOSZTÓW LECZENIA CHOROÓB ODZWIERZĘCYCH I WYWOŁANYCH PRZEZ KLESZCZE

#### Co, gdzie i w jakim zakresie ubezpieczamy

- Możemy ubezpieczyć koszty leczenia chorób odzwierzęcych i wywołanych przez kleszcze.
- To – co, w jakim zakresie ubezpieczamy oraz jakiego rodzaju i kiedy świadczenia wypłacamy, wymieniamy w tabeli poniżej.

Tabela 1. Co i w jakim zakresie ubezpieczamy w ubezpieczeniu kosztów leczenia chorób odzwierzęcych i wywołanych przez kleszcze

Lp.	zakres ubezpieczenia	Sumy ubezpieczenia i limity naszej odpowiedzialności
1.	zwrot kosztów badań laboratoryjnych, które mają potwierdzić lub wykluczyć zakażenie chorobą odzwierzęcą lub wywołaną przez kleszcze	suma ubezpieczenia do 2 000 zł
2.	zwrot kosztów badań laboratoryjnych, konsultacji lekarskich, leków i innych preparatów medycznych, których celem jest leczenie choroby odzwierzęcej lub wywołanej przez kleszcze	

- Zwracamy koszty (zob. Tabela 1) badań laboratoryjnych oraz koszty konsultacji lekarskich, leków i innych preparatów medycznych wskazanych, jeżeli dojdzie do:
  - ukąszenia przez kleszcza i konieczności usunięcia wklutego kleszcza w placówce medycznej – wymagamy poświadczenia na piśmie, że przeprowadzono u Ciebie taką interwencję, lub
  - ukąszeniu przez kleszcza i wystąpieniu rumienia wędrującego (Erythema migrans) – wymagamy poświadczenia tego objawu przez lekarza na piśmie,
  - pogryzienia przez zwierzę i konieczność wdrożenia procedur medycznych przeciwko wściekliznie – wymagamy poświadczenia na piśmie, że przeprowadzono u Ciebie taką interwencję,
  - wystąpieniu grzybicy wywołanej przez grzyb pasożytniczy Liszaj strzygący – wymagamy poświadczenia objawów przez lekarza na piśmie,
  - wystąpieniu różycy wywołanej przez włoskowca różycy – wymagamy poświadczenia objawów przez lekarza na piśmie,
  - wystąpienie brucelozy – wymagamy poświadczenia objawów przez lekarza na piśmie,
  - wystąpienia ornitozy (choroba ptasia lub papuzia) – wymagamy poświadczenia objawów przez lekarza na piśmie,
  - wystąpienia gruźlicy wywołanej przez prątki bydłce – wymagamy poświadczenia objawów przez lekarza na piśmie,
  - wystąpienie leptospirozy – wymagamy poświadczenia objawów przez lekarza na piśmie.
- Zwracamy koszty leczenia chorób odzwierzęcych i wywołanych przez kleszcze, jeśli te koszty:
  - były niezbędne z medycznego punktu widzenia i zostały zalecone przez lekarza;
  - nie zostały pokryte z ubezpieczenia społecznego lub z innego tytułu;
  - dotyczą leczenia w Polsce.
- Zwrot kosztów badań laboratoryjnych i konsultacji lekarskich i antybiotykoterapii to usługi, z których możesz skorzystać, gdy dojdzie do zdarzenia ubezpieczeniowego. Są to:
  - badania laboratoryjne, które zalecił lekarz;
  - konsultacje lekarskie u lekarza;
  - antybiotykoterapia – antybiotyki i leki osłonowe, przepisane przez lekarza w celu leczenia chorób, których koszty zwracamy.
- Jeżeli wynik pierwszego badania laboratoryjnego był niejednoznaczny, tzn. nie potwierdził zakażenia, zwrócimy koszty za kolejne badania laboratoryjne pod warunkiem że zaleci je lekarz.

- Niewykorzystana suma ubezpieczenia albo jej część nie powiększa sumy ubezpieczenia w ramach innej, zawartej z nami umowy ubezpieczenia kosztów leczenia chorób odzwierzęcych i wywołanych przez kleszcza.

#### Jakie są dodatkowe obowiązki ubezpieczającego i Twoje, gdy powstanie szkoda

- Abyśmy zrealizowali świadczenie, Ty lub Twój odpowiednio umocowany przedstawiciel zgłaszacie nam **szkodę**, a następnie przekazujecie:
  - pełną dokumentację medyczną z przeprowadzonego leczenia, która zawiera diagnozę lekarską, w tym dokumentację z pierwszej pomocy medycznej bezpośrednio po zdarzeniu losowym;
  - inne dokumenty, których potrzebujemy, aby ustalić zasadność roszczeń i wysokość świadczenia lub odszkodowania – wskazujemy Ci je w trakcie likwidacji szkody.
- Ponadto Ty lub Twój odpowiednio umocowany przedstawiciel powinniście:
  - zabezpieczyć dokumentację medyczną – aby móc uzasadnić roszczenie;
  - zwolnić lekarzy, którzy sprawowali lub sprawują nad Tobą opiekę medyczną, z obowiązku zachowania tajemnicy lekarskiej – w takim zakresie, abyśmy mogli zweryfikować dane o Twoim stanie zdrowia i okolicznościach zdarzenia losowego.

#### Informacja:

Aby zwolnić lekarzy z obowiązku zachowania tajemnicy lekarskiej, składasz oświadczenie, gdy zgłaszasz nam roszczenie.

- Masz obowiązek poddać się badaniu lekarskiemu, jeśli Ci to zaleciliśmy. Badanie przeprowadzają lekarze, których wskazujemy.

#### Jak ustalamy wysokość odszkodowania lub jak realizujemy świadczenie

- Zwracamy koszty badań laboratoryjnych, konsultacji lekarskich, leków i innych preparatów medycznych na podstawie dokumentacji medycznej, rachunków i dowodów zakupu.

### Klauzula nr 14 UBEZPIECZENIE ORGANIZACJI I POKRZCIA KOSZTÓW ŚWIADCZEŃ MEDYCZNYCH PO NIESZCZĘŚLIWYM WYPADKU

#### Co, gdzie i w jakim zakresie ubezpieczamy

- Możemy ubezpieczyć organizację i pokrycie kosztów świadczeń medycznych dla Ciebie w związku z **niezależnym wypadkiem**. Zajmuje się tym Centrum Alarmowe.
- Gdy wystąpi zdarzenie ubezpieczeniowe, świadczenie realizujemy po tym, jak uzyskasz pomoc w ramach pierwszej pomocy medycznej. Pierwszą pomoc medyczną organizujesz we własnym zakresie, bez naszego udziału.
- Ciebie i innych ubezpieczonych – których ubezpieczający wskazał w umowie – obejmujemy jednakowym zakresem ubezpieczenia. Ale limity świadczeń odnoszą się do każdego ubezpieczonego oddzielnie. W ramach świadczeń:
  - organizujemy usługi (zob. Tabele 1 i 2);
  - pokrywamy koszty tych usług w granicach limitów, które ustaliliśmy w odniesieniu do jednego zdarzenia ubezpieczeniowego. Limity obowiązują w okresach, które ustalamy w umowie ubezpieczenia.
- Odpowiadamy za **niezależne wypadki**, do których **doszło na całym świecie**. Jednak sama organizacja lub **organizacja i pokrycie** kosztów usług, które świadczymy dla Ciebie za pośrednictwem Centrum Alarmowego, dotyczy **tylko Polski**.

#### Ograniczenia zakresu ochrony i wyłączenia naszej odpowiedzialności

- Nie organizujemy pierwszej pomocy medycznej i nie pokrywamy jej kosztów.
- Nie odpowiadamy za:
  - okoliczności, za które odpowiada lekarz;
  - okoliczności, za które odpowiada producent lub dystrybutor leków lub wyrobów medycznych;
  - skutki tego, że nie stosujesz się, choćby w części, do decyzji lub zaleceń lekarza.
- Gdy korzystasz ze świadczenia, które polega na tym, że zwracamy koszty leków i innych preparatów medycznych, nie odpowiadamy za to, że w aptekach nie ma leków.

#### Jaka jest suma ubezpieczenia

- Suma ubezpieczenia stanowi górną granicę naszej odpowiedzialności na jedno i wszystkie zdarzenia ubezpieczeniowe.
- Suma ubezpieczenia, którą określiliśmy dla kosztów (zob. Tabela 1) badań laboratoryjnych, konsultacji lekarskich, kosztów leków i innych preparatów medycznych, stanowi górną granicę naszej odpowiedzialności na wszystkie koszty łącznie.

6. W ramach ubezpieczenia organizacji i pokrycia kosztów świadczeń medycznych po nieszczęśliwym wypadku udzielamy maksymalnie **15 świadczeń na zdarzenie ubezpieczeniowe**, wybranych z Tabeli 1, uwzględniamy limity w niej wskazane.
7. W tabeli poniżej wskazaliśmy świadczenia i limity usług naszej odpowiedzialności w ramach ubezpieczenia organizacji i pokrycia kosztów świadczeń medycznych po nieszczęśliwym wypadku.

**Tabela 1. Jakie są świadczenia i limity usług w ramach ubezpieczenia organizacji i pokrycia kosztów świadczeń medycznych po nieszczęśliwym wypadku**

Lp.	Usługi w ramach 15 świadczeń, które przysługują ci na <u>zdarzenie ubezpieczeniowe</u>
<b>Świadczenia informacyjne</b>	
1.	Telefoniczna informacja medyczna - poza limitem 15 świadczeń
2.	Infolinia szpitalna - poza limitem 15 świadczeń
3.	Informacje – poza limitem 15 świadczeń
<b>Pomoc medyczna - konsultacje lekarzy specjalistów</b>	
4.	<ul style="list-style-type: none"> <li>• chirurg</li> <li>• okulista</li> <li>• otolaryngolog</li> <li>• ortopeda</li> <li>• kardiolog</li> <li>• neurolog</li> <li>• pulmonolog</li> <li>• lekarz rehabilitacji</li> <li>• neurochirurg</li> <li>• psycholog - maksymalnie 10 wizyt - które stanowią łącznie 1 świadczenie na <u>zdarzenie ubezpieczeniowe</u></li> </ul>
<b>Pomoc medyczna - badania i zabiegi (zobacz zakres w Tabeli 2)</b>	
5.	Zabiegi ambulatoryjne
6.	Badania laboratoryjne – niezależnie od ich liczby – stanowią łącznie 1 świadczenie na <u>zdarzenie ubezpieczeniowe</u>
7.	Tomografia komputerowa (TK) – niezależnie od ich liczby – stanowią łącznie 1 świadczenie na <u>zdarzenie ubezpieczeniowe</u>
8.	Rezonans magnetyczny (MRI) – niezależnie od ich liczby – stanowią łącznie 1 świadczenie na <u>zdarzenie ubezpieczeniowe</u>
9.	Rentgenografia (RTG)
10.	Ultrasonografia (USG)
11.	Rehabilitacja - maksymalnie 20 zabiegów - które stanowią łącznie 1 świadczenie na <u>zdarzenie ubezpieczeniowe</u>
<b>Pomoc opiekuńcza - świadczenia opiekuńcze</b>	
12.	Opieka pielęgniarska - maksymalnie 3 wizyty - które stanowią łącznie 1 świadczenie na <u>zdarzenie ubezpieczeniowe</u>
13.	Sprzęt rehabilitacyjny - koszt zakupu albo wypożyczenia, maksymalnie 600 zł na <u>zdarzenie ubezpieczeniowe</u> – przy czym dostawa sprzętu nie wyczerpuje limitu świadczeń w ramach pomocy opiekuńczej (pkt 11)
14.	Transport: <ul style="list-style-type: none"> <li>• do placówki medycznej</li> <li>• pomiędzy placówkami medycznymi</li> <li>• z placówki medycznej</li> <li>• na komisję lekarską oraz transport powrotny</li> <li>• na wizytę kontrolną oraz transport powrotny</li> </ul>
15.	Dostarczenie lekarstw
16.	Pomoc w domu po <u>pobyciu w szpitalu</u> - maksymalnie 3 wizyty do 3 godzin, każda wizyta w ciągu kolejnych 14 dni – które stanowią łącznie 1 świadczenie na <u>zdarzenie ubezpieczeniowe</u>

8. **świadczenia informacyjne** to:
- 1) **telefoniczna informacja medyczna** – Centrum Alarmowe umożliwi Ci telefoniczną rozmowę z wykwalifikowanym personelem, który zgodnie ze swoją specjalistyczną wiedzą oraz z uwagi na istniejące możliwości udzieli Ci ustnie informacji na temat:
    - a) placówek medycznych (lekarzy ogólnych, szpitali, przychodni), w tym adresów, godzin pracy i numerów telefonów placówek, które odpowiadają Twoim potrzebom i które rekomenduje Centrum Alarmowe;
    - b) placówek diagnostycznych, odnowy biologicznej, rehabilitacyjnych, placówek sanatoryjnych, placówek leczenia zamkniętego oraz placówek, które rekomenduje Centrum Alarmowe;
    - c) aptek, w tym godzin ich otwarcia, adresów, numerów telefonów;
    - d) placówek opieki społecznej i hospicjów;
    - e) placówek handlowych, które oferują sprzęt rehabilitacyjny;
  - 2) **infolinia szpitalna** – Centrum Alarmowe udzieli Ci informacji na temat szpitali w Polsce, które z nim współpracują. Uzyskasz informacje o:
    - a) dostępności prywatnych szpitali;
    - b) świadczeniach medycznych, z których możesz skorzystać w poszczególnych placówkach szpitalnych (specjalności medyczne, zabiegi);
    - c) numerach telefonów do szpitali – pod tymi numerami uzyskasz bardziej szczegółowe informacje;
    - d) średnich cenach usług medycznych w poszczególnych szpitalach.
- 3) **informacje:**
- a) o czym powinieneś pamiętać, gdy idziesz do szpitala;
  - b) o czym powinieneś pamiętać, gdy wychodzisz ze szpitala;
  - c) jak się przygotować do zabiegu operacyjnego;
  - d) o badaniach, których możesz się spodziewać w czasie pobytu w szpitalu, i na czym one polegają;
  - e) na co powinieneś zwrócić uwagę, gdy odwiedzasz bliskich w szpitalu.
9. W ramach **pomocy medycznej** (zob. Tabela 2) – jeśli dojdzie do zdarzenia ubezpieczeniowego – zapewniamy Ci:
- 1) konsultacje lekarzy specjalistów;
  - 2) zabiegi ambulatoryjne;
  - 3) badania laboratoryjne;
  - 4) badania radiologiczne;
  - 5) badania ultrasonograficzne;
  - 6) rehabilitację.
- Jeżeli w następstwie zdarzenia ubezpieczeniowego będziesz potrzebować tych usług medycznych, Centrum Alarmowe na podstawie pisemnego zalecenia lekarza Ci je zorganizuje i pokryje ich koszty.
10. W tabeli poniżej określamy badania i zabiegi w ramach pomocy medycznej.

**Tabela 2. Jakie są badania i zabiegi w ramach pomocy medycznej**

Lp.	zabiegi ambulatoryjne	
<b>Ambulatoryjne zabiegi chirurgiczne</b>		
1.	<ul style="list-style-type: none"> <li>• proste nacięcie i usunięcie ciała obcego, tkanek podskórnych</li> <li>• nacięcie i drenaż krwiaka, zbiornika płynu surowiczego lub innego zbiornika płynu</li> <li>• usunięcie szwów</li> <li>• zmiana opatrunku</li> <li>• nakłucie stawu, aspiracja lub wstrzyknięcie – mały staw lub kaletka (np. palce u rąk lub nóg)</li> <li>• nakłucie stawu, aspiracja lub wstrzyknięcie – średniej wielkości staw lub kaletka (np. staw skroniowo-żuchwowy, barkowo-obojęzyczny, nadgarstek, staw łokciowy lub skokowy, kaletka maziowa wyrostka łokciowego)</li> <li>• nakłucie stawu, aspiracja lub wstrzyknięcie – duży staw lub kaletka (np. staw ramienny, biodrowy, kolanowy, kaletka barkowa)</li> </ul>	
<b>Ambulatoryjne zabiegi laryngologiczne</b>		
2.	<ul style="list-style-type: none"> <li>• usunięcie ciała obcego, śródnosowe</li> </ul>	
<b>Ambulatoryjne zabiegi okulistyczne</b>		
3.	<ul style="list-style-type: none"> <li>• usunięcie ciała obcego – z wnętrza gałki ocznej, z przedniej komory oka lub soczewki</li> <li>• usunięcia ciała obcego lub złogu w obrębie układu łzowego, przewody łzowe</li> </ul>	
<b>Ambulatoryjne zabiegi ortopedyczne</b>		
4.	<ul style="list-style-type: none"> <li>• zamknięte nastawienie zwichnięcia bez znieczulenia (stawy małe – np. nadgarstka, kostki, ręki, stopy, palców)</li> <li>• zamknięte nastawienie zwichnięcia bez znieczulenia (stawy duże – np. bark, biodro, kolano, łokieć)</li> <li>• zamknięte nastawienie zwichnięcia w stawie ze znieczuleniem (stawy małe – np. nadgarstka, kostki, ręki, stopy, palców)</li> <li>• zamknięte nastawienie zwichnięcia w stawie ze znieczuleniem (stawy duże – np. bark, biodro, kolano, łokieć)</li> <li>• zastosowanie długiego opatrunku unieruchamiającego na całą kończynę dolną</li> <li>• zastosowanie krótkiego opatrunku unieruchamiającego na kończynie dolnej – podudzie</li> <li>• zastosowanie opatrunku unieruchamiającego, od barku do ręki (ramienny)</li> <li>• zastosowanie opatrunku unieruchamiającego, od łokcia do palca (przedramienia)</li> <li>• zastosowanie opatrunku unieruchamiającego, ręka i dolne przedramię (opatrunek rękawiczkowy)</li> <li>• zastosowanie opatrunku unieruchamiającego, palec (np. przykurcz)</li> <li>• usunięcie lub podzielenie opatrunku gipsowego (kończyna górna)</li> <li>• usunięcie lub podzielenie opatrunku gipsowego (kończyna dolna)</li> </ul>	
<b>Badania laboratoryjne</b>		
5.	<ul style="list-style-type: none"> <li>• morfologia krwi obwodowej, kompletna morfologia krwi obwodowej: Hgb, Hct, erytrocyty (RBC), leukocyty (WBC) oraz płytki krwi</li> <li>• morfologia krwi obwodowej, kompletna morfologia krwi obwodowej: Hgb, Hct, erytrocyty (RBC), leukocyty (WBC) oraz płytki krwi – z automatycznym zliczaniem odsetków leukocytów</li> <li>• morfologia krwi obwodowej z rozmazem, ocena mikroskopowa oraz ręcznie wykonany wzór odsetkowy leukocytów</li> <li>• morfologia krwi obwodowej, retikulocytoza – ręcznie</li> <li>• szybkość opadania krwinek (OB – odczyn Biernackiego) – nieautomatycznie</li> <li>• szybkość opadania krwinek (OB – odczyn Biernackiego) – automatycznie</li> </ul>	
<b>Badania radiologiczne</b>		
<b>Rentgenografia (rtg)</b>		
6.	<ul style="list-style-type: none"> <li>• czaszka</li> <li>• klatka piersiowa, jedna projekcja – czołowa PA</li> <li>• klatka piersiowa, dwie projekcje – czołowa PA i boczna</li> <li>• układ kostny twarzy w pozycji leżącej na boku</li> <li>• żebra, jednostronne</li> <li>• żebra, obustronne</li> <li>• mostek</li> <li>• staw lub stawy mostkowo-obojęzyczne</li> </ul>	<ul style="list-style-type: none"> <li>• stawy barkowo-obojęzyczne</li> <li>• kość ramienna</li> <li>• staw łokciowy</li> <li>• przedramię</li> <li>• ręka</li> <li>• palec (palce) ręki</li> <li>• biodro</li> <li>• kość udowa</li> </ul>

Ultrasonografia (usg)		
7.	<ul style="list-style-type: none"> <li>• badanie ultrasonograficzne, klatka piersiowa</li> <li>• badanie ultrasonograficzne, jama brzuszna</li> </ul>	<ul style="list-style-type: none"> <li>• badanie ultrasonograficzne miednicy</li> </ul>
Pozostałe		
8.	<ul style="list-style-type: none"> <li>• tomografia komputerowa (TK)</li> </ul>	<ul style="list-style-type: none"> <li>• rezonans magnetyczny (MRI)</li> </ul>
Rehabilitacja		
9.	<ul style="list-style-type: none"> <li>• ćwiczenia indywidualne – procedura terapeutyczna w obrębie jednego obszaru lub licznych obszarów, ćwiczenia terapeutyczne, które mają na celu zwiększać siłę i wytrzymałość, zakres ruchomości i giętkość</li> <li>• ćwiczenia grupowe (do 6 osób) – procedura terapeutyczna w obrębie jednego obszaru lub licznych obszarów, ćwiczenia terapeutyczne, które mają na celu zwiększać siłę i wytrzymałość, zakres ruchomości i giętkość</li> <li>• techniki terapii manualnej (np. metody McKenziego, Cyriax, Mulligana i PNF) – jeden lub więcej obszarów, mobilizacje i manipulacje</li> <li>• wyciągi – zastosowanie techniki w obrębie jednego obszaru lub licznych obszarów, trakcja mechaniczna</li> <li>• rower (rotor), cykloergometr – zastosowanie techniki w obrębie jednego obszaru lub licznych obszarów</li> <li>• kinezjotaping</li> <li>• techniki fizykoterapii w obrębie jednego obszaru lub licznych obszarów, diatermia</li> <li>• techniki fizykoterapii w obrębie jednego obszaru lub licznych obszarów, podczerwień (sollux)</li> <li>• techniki fizykoterapii w obrębie jednego obszaru lub licznych obszarów, ultrafiolet</li> <li>• techniki fizykoterapii w obrębie jednego obszaru lub licznych obszarów, ultradźwięki</li> <li>• zastosowanie techniki fizykoterapii w obrębie jednego obszaru lub licznych obszarów, jonoforeza</li> <li>• galwanizacja</li> <li>• elektrostymulacja</li> <li>• tonoliza</li> <li>• prądy diadynamiczne</li> <li>• prądy interferencyjne</li> <li>• prądy Kotza</li> <li>• prądy Tens</li> <li>• prądy Traberta</li> <li>• impulsowe pole magnetyczne</li> <li>• laseroterapia (skaner, punktowo)</li> <li>• zastosowanie techniki fizykoterapii w obrębie jednego obszaru lub licznych obszarów, okłady ciepłe lub zimne (termożele)</li> </ul>	

11. W ramach **pomocy opiekuńczej**, gdy w następstwie zdarzenia ubezpieczeniowego potrzebujesz pomocy, zapewniamy:

1) **opiekę pielęgniarstwa** w miejscu Twojego pobytu poza szpitalem – Centrum Alarmowe zgodnie z pisemnym zaleceniem lekarza w zakresie, jaki on zaleci i w sposób możliwy w tym miejscu:

- a) zorganizuje Ci opiekę pielęgniarstwa oraz
- b) pokryje koszty dojazdu i honorarium pielęgniarki;

2) **sprzęt rehabilitacyjny** – jeżeli potrzebujesz sprzętu rehabilitacyjnego – Centrum Alarmowe zgodnie z pisemnym zaleceniem lekarza lub zaleceniem, które na podstawie dokumentacji medycznej wydał lekarz Centrum Alarmowego:

- a) zorganizuje wypożyczenie albo zakup oraz transport sprzętu rehabilitacyjnego do miejsca pobytu poza szpitalem;
- b) pokryje koszty wypożyczenia albo zakupu oraz transportu tego sprzętu;

3) **transport do placówki medycznej** – jeżeli wymagasz przewiezienia do placówki medycznej – Centrum Alarmowe zorganizuje Ci transport z osobą, którą wskażesz, z miejsca pobytu poza szpitalem do placówki medycznej i pokryje koszty tego transportu. Dostosuje przy tym środek transportu do stanu Twojego zdrowia. O wyborze środka transportu decyduje lekarz Centrum Alarmowego;

4) **transport pomiędzy placówkami medycznymi** – jeżeli przebywasz w placówce medycznej, która nie jest w pełni dostosowana do stanu Twojego zdrowia, lub masz skierowanie na zabieg lub badania lekarskie w innej placówce medycznej, Centrum Alarmowe zorganizuje Ci transport z osobą, którą wskażesz, pomiędzy placówkami medycznymi i pokryje koszty tego transportu. Świadczenie realizujemy na pisemne zalecenie lekarza po konsultacji z lekarzem Centrum Alarmowego. Środek transportu dostosowujemy do stanu Twojego zdrowia. Gdy masz skierowanie tylko na zabiegi lub badania w innej placówce medycznej, przetransportujemy Cię również z powrotem do placówki medycznej, w której przebywasz;

5) **transport z placówki medycznej** – jeżeli przebywasz w szpitalu i zgodnie z pisemnym zaleceniem lekarza wymagasz transportu z placówki medycznej do miejsca zamieszkiwania, Centrum Alarmowe zorganizuje Ci taki transport z osobą, którą wskażesz, i pokryje jego koszty. Dostosuje przy tym środek transportu do stanu Twojego zdrowia. O wyborze środka transportu decyduje lekarz Centrum Alarmowego w porozumieniu z lekarzem ze szpitala;

6) **transport na komisję lekarską oraz transport powrotny** – jeżeli masz wezwanie na komisję lekarską i ze względu na swój stan zdrowia, potwierdzony dokumentacją medyczną, nie możesz jechać zwykłym środkiem transportu – Centrum Alarmowe zorganizuje Ci transport z osobą, którą wskażesz, z miejsca zamieszkiwania do siedziby komisji lekarskiej oraz z powrotem do miejsca zamieszkiwania i pokryje koszty tego transportu. O wyborze środka transportu decyduje lekarz Centrum Alarmowego w porozumieniu z Twoim lekarzem;

7) **transport na wizytę kontrolną oraz transport powrotny** – jeżeli po pobycie w szpitalu dłuższym niż 4 dni masz pisemne zalecenie lekarza, aby przed upływem roku od dnia zakończenia pobytu w szpitalu zgłosić się na wizytę kontrolną do placówki medycznej, a ze względu na swój stan zdrowia, potwierdzony dokumentacją medyczną, nie możesz jechać zwykłym środkiem transportu – Centrum Alarmowe zorganizuje Ci transport na taką wizytę oraz z powrotem do miejsca zamieszkiwania i pokryje koszty tego transportu. O wyborze środka transportu decyduje lekarz Centrum Alarmowego w porozumieniu z Twoim lekarzem;

8) **dostarczenie leków** – jeżeli lekarz przepisał Ci leki i pisemnie zalecił nie opuszczać miejsca zamieszkiwania – Centrum Alarmowe zorganizuje Ci zakup tych leków i pokryje koszty ich dostarczenia do Ciebie. To świadczenie realizujemy, gdy leków nie mogą dostarczyć Ci domownicy. Zrealizujemy je pod warunkiem, że udostępnisz przedstawicielowi Centrum Alarmowego receptę niezbędną do wykupienia leków oraz za nie zapłacisz;

9) **pomoc w domu po pobycie w szpitalu** – jeżeli po dłuższym niż 4 dni pobycie w szpitalu i po zakończonym leczeniu szpitalnym lekarz lub lekarz Centrum Alarmowego na podstawie dokumentacji medycznej pisemnie stwierdzi, że potrzebujesz pomocy w miejscu zamieszkiwania – Centrum Alarmowe zorganizuje Ci pomoc w domu oraz pokryje koszty jej honorarium i dojazdu do Twojego miejsca zamieszkiwania. To świadczenie zrealizujemy, pod warunkiem że nie możesz skorzystać z pomocy domowników. W ramach świadczenia pomoc w domu:

- a) robi zakupy artykułów spożywczych pierwszej potrzeby;
- b) robi codzienne porządki domowe;
- c) dostarcza albo przygotowuje posiłki;
- d) codziennie opiekuje się zwierzętami domowymi;
- e) podlewa kwiaty.

Nie pokrywamy kosztów zakupu jakichkolwiek materiałów lub środków spożywczych związanych z zapewnieniem obsługi domowej. Za te zakupy płacisz Ty.

#### Kiedy nie odpowiadamy za szkody, czyli jakie są ograniczenia naszej odpowiedzialności

12. Nie odpowiadamy za następstwa:

- 1) wszelkich chorób lub stanów chorobowych, nawet tych, które wystąpiły nagle;
- 2) uszkodzenia ciała spowodowanego leczeniem lub zabiegami leczniczymi, bez względu na to, kto je wykonywał oraz następstwa takich uszkodzeń;
- 3) tego, że wycynowo uprawiasz sporty lub uprawiasz sporty wysokiego ryzyka;
- 4) tego, że wykonujesz zadania kaskaderskie, uprawiasz sporty motorowe, bierzesz udział w zawodach, treningach, jazdach próbnych i testowych;
- 5) tego, że bierzesz udział w treningach, zgrupowaniach lub zawodach związanych ze sportami i sztukami walki;
- 6) zatrucia alkoholem, środkami odurzającymi, substancjami psychotropowymi, środkami zastępczymi, nowymi substancjami psychoaktywnymi lub podobnie działającymi środkami;

#### Informacja:

Czym są środki zastępcze i nowe substancje psychoaktywne wskazuje ustawa o przeciwdziałaniu narkomanii.

7) Twojego udziału w bójce.

13. W ramach ubezpieczenia:

- 1) nie organizujemy leczenia obrażeń ciała, które nie są bezpośrednio związane ze zdarzeniem ubezpieczeniowym, i nie pokrywamy kosztów tego leczenia;
- 2) nie organizujemy pierwszej pomocy medycznej bezpośrednio po zdarzeniu losowym i nie pokrywamy jej kosztów;

- 3) nie pokrywamy kosztów zakupu żywności, leków, środków medycznych lub innych materiałów używanych w ramach opieki pielęgniarskiej.
14. Nie odpowiadamy za to, że świadczenie nie zostało zrealizowane lub zostało zrealizowane z opóźnieniem z powodu nagłych okoliczności faktycznych lub prawnych, których nie można było przewidzieć.

#### Przykład:

Okoliczności faktyczne to np. zjawiska przyrodnicze, jak powódź, która uniemożliwia pielęgniarsce dojazd do Ciebie. Okoliczności prawne to np. decyzje władz publicznych, jak nałożenie na Ciebie obowiązku odbycia kwarantanny. Wtedy nie możemy zrealizować naszych usług w Twoim domu.

15. Służby medyczne w niektórych przypadkach udzielają Ci świadczenia w ramach ubezpieczenia, pod warunkiem, że zwolnisz je z obowiązku dochowania tajemnicy lekarskiej. Jeśli tego nie zrobisz – nie odpowiadamy za to, że z tego powodu nie spełnią one świadczenia lub spełnią je nienależycie.
16. Nie odpowiadamy też za:
- 1) skutki leczenia, porady lub rehabilitacji, za które lekarze i personel medyczny odpowiadają w ramach ustawowej odpowiedzialności zawodowej;
  - 2) skutki tego, że nie zastosujesz się do decyzji i zaleceń lekarza Centrum Alarmowego, lub samowolnie podejmiesz decyzje sprzeczne z zaleceniami lekarza Centrum Alarmowego;
  - 3) braki leków w aptekach;
  - 4) braki sprzętu rehabilitacyjnego w sklepach lub wypożyczalniach.
17. W ramach telefonicznej informacji medycznej uzyskujesz tylko ogólne informacje. Nie stanowią one opinii ani porady medycznej i nie mają charakteru diagnostycznego.

#### Jakie są limity naszej odpowiedzialności

18. Realizujemy świadczenia do wysokości ustalonych limitów (Tabela 1). Uwzględniamy przy tym maksymalną liczbę świadczeń do wykorzystania. Limity określiliśmy kwotowo lub ilościowo. Odnoszą się one do każdego ubezpieczonego, którego ubezpieczający wskazał w umowie.
19. Na każde zdarzenie ubezpieczeniowe możesz wykorzystać łącznie maksymalnie 15 świadczeń z zakresu opieki medycznej i pomocy opiekuńczej.
20. Świadczenia – których nie wykorzystasz – nie powiększą puli świadczeń do wykorzystania w razie kolejnego zdarzenia ubezpieczeniowego.
21. Każde zrealizowane świadczenie z zakresu opieki medycznej oraz pomocy opiekuńczej pomniejsza maksymalną liczbę świadczeń do wykorzystania na jedno zdarzenie ubezpieczeniowe.
22. Możesz kilka razy skorzystać z tego samego świadczenia na jedno zdarzenie ubezpieczeniowe w ramach maksymalnej liczby świadczeń do wykorzystania. Nie dotyczy to jednak następujących świadczeń:
- 1) rehabilitacja;
  - 2) opieka pielęgniarska;
  - 3) sprzęt rehabilitacyjny;
  - 4) pomoc w domu po pobyciu w szpitalu.
- Te świadczenia możesz wykorzystać tylko raz na dane zdarzenie ubezpieczeniowe.

#### Jakie są dodatkowe obowiązki ubezpieczającego i Twoje, gdy powstanie szkoda

23. Abyśmy zrealizowali świadczenie, Ty lub Twój odpowiednio umocowany przedstawiciel zgłaszacie nam szkodę, a następnie przekazujecie:
- 1) skierowania lub zalecenia lekarza, aby przeprowadzić konsultację, badania lub wykonać dodatkowe świadczenia;
  - 2) dotychczas zgromadzoną dokumentację medyczną, z której wynika, że Twoje obrażenia ciała są następstwem nieszczęśliwego wypadku. W tej dokumentacji powinny być dotychczas zgromadzone wyniki badań;
  - 3) protokół policyjny z miejsca wypadku komunikacyjnego, gdy Twoje obrażenia ciała powstały w trakcie wypadku komunikacyjnego.
24. Abyśmy mogli zrealizować kolejne świadczenia z zakresu opieki medycznej i pomocy opiekuńczej na dane zdarzenie ubezpieczeniowe, Ty lub Twój odpowiednio umocowany przedstawiciel macie obowiązek przekazać Centrum Alarmowemu kopię skierowania lub zalecenia lekarza, aby przeprowadzić konsultację, badania lub wykonać dodatkowe świadczenia. Możemy też poprosić Cię o dodatkowe zgody i oświadczenia, w tym na zwolnienie lekarzy, którzy sprawowali lub sprawują nad Tobą opiekę medyczną, z obowiązku zachowania tajemnicy lekarskiej.

#### Jak realizujemy świadczenia

25. Masz obowiązek postępować zgodnie z dyspozycjami Centrum Alarmowego, zwłaszcza przekazać dokumenty, o które ono prosi. Centrum Alarmowe prosi Cię o dokumenty, które są niezbędne, abyśmy mogli ustalić naszą odpowiedzialność i dalej prowadzić postępowanie.
26. Na podstawie dokumentów, które nam przekazujesz (pkt 23 i 24), lekarz Centrum Alarmowego zdecyduje, czy mamy medyczne podstawy, aby zrealizować świadczenie, o które wnioskujesz. Podejmiemy on decyzję w ciągu 2 dni roboczych od dnia otrzymania dokumentów.
27. Jeśli w czasie, gdy będziemy ustalać zasadność Twojego wniosku o realizację świadczeń, uzyskamy nowe informacje w tej sprawie, Centrum Alarmowe pisemnie powiadomi Cię, jakich jeszcze dokumentów potrzebujemy, aby ustalić naszą odpowiedzialność. Zrobi to w ciągu 3 dni roboczych od dnia, w którym uzyskaliśmy nowe informacje.
28. Gdy uznamy naszą odpowiedzialność, będziesz czekać:
- 1) do 5 dni roboczych – na konsultację u lekarzy specjalistów;
  - 2) do 3 dni roboczych – na pozostałe świadczenia obsługi medycznej, jeśli nie wskażesz:
    - a) konkretnego lekarza czy placówki, pracujących dla Centrum Alarmowego, lub

- b) późniejszego terminu, w którym chcesz skorzystać ze świadczenia.
29. Świadczenia medyczne są realizowane w placówkach medycznych Centrum Alarmowego.
30. Centrum Alarmowe przekazuje koszty pomocy medycznej i świadczeń opiekuńczych (zob. Tabela 1) – które pokrywamy – bezpośrednio podmiotowi lub placówce medycznej realizującym świadczenie.

#### Klauzula nr 15 UBEZPIECZENIE EKSPERCKIEJ OPINII MEDYCZNEJ

##### Co i w jakim zakresie ubezpieczamy

1. Możemy zorganizować i opłacić wydanie eksperckiej opinii medycznej.
2. W ramach eksperckiej opinii medycznej uzyskujesz:
  - 1) analizę diagnozy lekarskiej i planu leczenia, które ustalił i zalecił Ci lekarz;
  - 2) diagnozę lekarską i plan leczenia w sytuacji, gdy nie masz jeszcze diagnozy ani opinii medycznej na temat dolegliwości zdrowotnej.

##### Informacja:

Przez dolegliwość zdrowotną rozumiemy objawy chorobowe, chorobę lub uraz, którego doznajesz niezależnie od swojej woli.

3. Eksperską opinię medyczną wydajemy, jeśli wystąpi zdarzenie ubezpieczeniowe.
4. Uznajemy, że do zdarzenia ubezpieczeniowego dochodzi, gdy w okresie ochrony ubezpieczeniowej wystąpiła przynajmniej jedna z następujących sytuacji:
  - 1) lekarz zdiagnozował u Ciebie po raz pierwszy dolegliwość zdrowotną;
  - 2) lekarz wydał oświadczenie, że nie można postawić jednoznacznej diagnozy co do Twojej dolegliwości zdrowotnej ani ustalić planu leczenia;
  - 3) wystąpiły u Ciebie objawy dolegliwości zdrowotnej udokumentowane badaniami lekarskimi.Uwzględniamy przy tym karencję.
5. Eksperską opinię medyczną wydaje lekarz instytucji medycznej.

##### Informacja:

Instytucją medyczną jest zagraniczny, niezależny od nas wykwalifikowany podmiot leczniczy, który realizuje świadczenia opieki medycznej przy pomocy wykwalifikowanej kadry lekarskiej i pielęgniarskiej oraz wydaje specjalistyczną opinię medyczną.

6. Instytucja medyczna działa zgodnie z przepisami, które obowiązują w miejscu jej siedziby: w państwie członkowskim Unii Europejskiej z wyłączeniem Polski lub w innym państwie, które zapewnia odpowiednią jakość opieki zdrowotnej, zasadniczo taką jak tego typu instytucje w Unii Europejskiej.
7. Lekarz wydaje ekspercką opinię medyczną na podstawie dokumentacji medycznej i informacji od Ciebie, bez bezpośredniego kontaktu z Tobą.
8. Eksperska opinia medyczna obejmuje dolegliwości zdrowotne z zakresu:
  - 1) onkologii: wszystkie rodzaje nowotworów;
  - 2) kardiologii i kardiologii: choroba niedokrwienności serca, zawał serca, zaburzenia rytmu serca (arytmia), niewydolność serca, choroby zastawek serca, wrodzone wady serca, kardiomiopatie, choroby osierdzia, choroby aorty, choroby naczyń; choroby i neurologii: choroby mózgu, choroby neuronaczyniowe, zaburzenia neuroendokrynne, choroby podstawy czaszki, choroby ośrodkowego i obwodowego układu nerwowego, choroby kręgosłupa i mózgu, które wynikają z urazu;
  - 4) ortopedii: choroba zwyrodnieniowa stawów, reumatoidalne zapalenie stawów, zapalenie kaletki maziowej, bóle i urazy łokcia, fibromialgia, bóle i urazy stopy, złamanie, bóle i urazy biodra, bóle i urazy kolana, bóle i urazy dłoni, przewlekłe bóle kręgosłupa, kifoza i skolioza, bóle i urazy szyi, osteoporoza, choroba Pageta kości, bóle i urazy barku.
9. W ramach świadczenia:
  - 1) informujemy Cię, jakiej dokumentacji medycznej potrzebujemy, aby lekarz mógł wydać ekspercką opinię medyczną;
  - 2) organizujemy i opłacamy tłumaczenie na język angielski maksymalnie 10 stron dokumentacji medycznej, którą nam dostarczysz;
  - 3) przekazujemy Twoją dokumentację medyczną lekarzowi instytucji medycznej;
  - 4) pokrywamy koszty wydania eksperckiej opinii medycznej przez lekarza instytucji medycznej;
  - 5) tłumaczymy na język polski ekspercką opinię medyczną lekarza instytucji medycznej;
  - 6) dostarczamy Ci ekspercką opinię medyczną.
10. Eksperska opinia medyczna zawiera:
  - 1) część, w której lekarz:
    - a) analizuje i ocenia stan Twojego zdrowia na podstawie otrzymanej od Ciebie dokumentacji medycznej (przede wszystkim wyników badań);
    - b) weryfikuje diagnozę, którą postawił Twój lekarz prowadzący w Polsce (jeśli była wydana);
    - c) weryfikuje plan leczenia, który zalecił Twój lekarz prowadzący w Polsce (jeśli był zalecony);
    - d) stawia diagnozę lekarską w sytuacji, gdy nie masz jeszcze diagnozy swojej dolegliwości zdrowotnej;
    - e) proponuje optymalny plan leczenia;
  - 2) informacje o lekarzu, który wydaje ekspercką opinię medyczną, zwłaszcza o jego kwalifikacjach i doświadczeniu, oraz o placówce medycznej, którą reprezentuje;
  - 3) wykaz placówek medycznych, w których możesz zrealizować plan leczenia zaproponowany przez lekarza.

**Informacja:**

Pamiętaj, że w tym ubezpieczeniu nie organizujemy i nie opłacamy leczenia w placówkach medycznych, które wskazujemy w eksperckiej opinii medycznej.

**Kiedy nie odpowiadamy za szkody, czyli jakie są ograniczenia naszej odpowiedzialności**

11. W ubezpieczeniu nie opłacamy i nie zwracamy kosztów:
  - 1) diagnozy medycznej, którą sporządza Twój lekarz prowadzący chorobę;
  - 2) badań, które są potrzebne, aby lekarz wydał diagnozę medyczną;
  - 3) wizyt lekarskich i badań diagnostycznych, które lekarz zalecił w eksperckiej opinii medycznej lub które są niezbędne, aby się do niej zastosować.
12. Niektórych świadczeń możemy udzielić Ci pod warunkiem, że zgodzisz się zwolnić służby medyczne z obowiązku dochowania tajemnicy lekarskiej. Jeśli się na to nie zgodzisz – nie będziemy odpowiadać za to, że nie zrealizowały one tych świadczeń lub zrealizowały je nienależycie.

**Jakie są dodatkowe obowiązki ubezpieczającego i Twoje, gdy powstanie szkoda**

13. Aby otrzymać świadczenie, Ty, Twój przedstawiciel ustawowy, uprawniony lub osoba, pod której opieką się znajdujesz, musicie dostarczyć nam dokumenty, które wymieniamy poniżej. Są to:
  - 1) wypełniony formularz informacyjny, który Ci udostępniamy, gdy zgłaszasz szkodę;
  - 2) dokumentacja medyczna, którą masz i dalsze informacje, z którym wiąże się to świadczenie, tj.:
    - a) rozpoznanie medyczne;
    - b) diagnoza, jeżeli została postawiona;
    - c) plan leczenia;
    - d) zdjęcia z badań obrazowych wraz z opisami i wynikami badań laboratoryjnych;
    - e) informacje o reakcji na dotychczasowe leczenie;
    - f) informacje o obecnym statusie dolegliwości zdrowotnej;
    - g) aktualne badania lekarskie;
    - h) informacje o przebiegu dolegliwości zdrowotnej,
    - i) oznakach, objawach;
    - j) krótką historię Twojego stanu zdrowia, w tym tryb: życia, nawyki, przebyte operacje, lista przyjmowanych leków, informacje o przewlekłych problemach ze zdrowiem, alergię oraz historia chorób w rodzinie.
14. Dokumentację medyczną i informacje, które potrzebujemy, aby zrealizować świadczenie, przygotowujesz i dostarczasz nam na własny koszt.
15. Lekarz, który wydaje ekspercką opinię medyczną, może potrzebować od Ciebie dodatkowych dokumentów lub informacji. W takiej sytuacji poprosimy Cię o uzupełnienie dokumentacji medycznej lub przekazanie dodatkowych informacji. Możemy też poprosić Cię o dodatkowe zgody i oświadczenia, jeśli będziemy ich potrzebować, aby uzyskać dla Ciebie ekspercką opinię medyczną.

**Jak ustalamy i wypłacamy świadczenie**

16. Masz prawo skorzystać z dwóch świadczeń eksperckiej opinii medycznej. Nie ma znaczenia, czy dotyczą one tego samego, czy różnych zdarzeń ubezpieczeniowych.
17. Przekazujemy Ci ekspercką opinię medyczną wyłącznie w formie elektronicznej, na adres e-mail, który wskazujesz, kiedy zgłaszasz nam zdarzenie ubezpieczeniowe.
18. Jeżeli dokumentacja medyczna i informacje są niewystarczające, aby lekarz mógł wydać pełną ekspercką opinię medyczną – po konsultacji z Tobą i w zależności od Twojego wyboru:
  - 1) dostarczamy Ci ekspercką opinię medyczną, która zawiera częściową analizę Twojej dolegliwości zdrowotnej lub dotychczasowego leczenia;
  - 2) wstrzymujemy wydanie eksperckiej opinii medycznej i czekamy, aż wykonasz dalsze badania lub zabiegi, co pozwoli lekarzowi w pełni ocenić Twoją dolegliwość zdrowotną i wydać opinię medyczną. Dalsze badania lub zabiegi organizujesz samodzielnie i wykonujesz na swój koszt.
19. Ekspercka opinia medyczna nie stanowi substytutu dla podstawowej opieki zdrowotnej ani nie zastępuje konsultacji lekarskiej lub badania lekarskiego w ramach podstawowej opieki zdrowotnej.
20. Na podstawie samej eksperckiej opinii medycznej nie możesz samodzielnie podjąć lub zaprzestać leczenia.
21. Za treść eksperckiej opinii medycznej, w tym treść wniosków i zawartych w niej zaleceń medycznych, odpowiada lekarz, który ją wydał. Odpowiada on w ramach ustawowej odpowiedzialności zawodowej, w kraju, w którym wydana jest opinia medyczna.

**Klauzula nr 16  
UBEZPIECZENIE ASSISTANCE ZDROWIE****Co i w jakim zakresie ubezpieczamy oraz jakie są limity naszej odpowiedzialności**

1. Możemy zorganizować i pokryć koszty usługi assistance – Assistance Zdrowie, jeśli ulegniesz nieszczęśliwemu wypadkowi lub zachorujesz i będziesz potrzebować pomocy. Usługi te świadczone są w Polsce.
2. Ponosimy odpowiedzialność, gdy sytuacje w jakich udzielamy Ci pomocy powstaną w okresie ochrony wskazanej w dokumencie ubezpieczenia.
3. Usługi assistance, które dotyczą następstw nieszczęśliwych wypadków lub choroby będziemy realizować, jeśli nieszczęśliwy wypadek lub choroba wystąpiły w okresie ubezpieczenia.
4. Usługi assistance organizuje i realizuje Centrum Alarmowe.

**Informacja:**

Numer telefonu Centrum Alarmowego wskazujemy w dokumencie ubezpieczenia.

5. W tabeli poniżej wskazaliśmy zakres udzielanych przez nas pomocy i usług, sytuacje w jakich je udzielamy oraz limity usług Assistance Zdrowie.

**Tabela 1. W jakim zakresie świadczymy pomoc i usługi Assistance z zdrowie, sytuacje w jakich je udzielimy oraz limity**

Lp.	Pomoc i usługi, jakie udzielamy	Sytuacje, w jakich udzielamy Ci pomocy w okresie ubezpieczenia	Limity lub liczba pomocy lub usługi w okresie ubezpieczenia
1.	internistyczne telekonsultacje lekarskie	jeśli w okresie udzielanej ochrony ulegniesz nieszczęśliwemu wypadkowi lub zachorujesz i będziesz potrzebować pomocy internisty lub pediatry, zorganizujemy i opłacimy koszty takiej teleporady	3 konsultacje na 1 ubezpieczonego na jedno i wszystkie zdarzenia
2.	specjalistyczne telekonsultacje lekarskie	jeśli w okresie udzielanej ochrony ulegniesz nieszczęśliwemu wypadkowi lub zachorujesz i będziesz potrzebować specjalistycznej konsultacji, zorganizujemy i opłacimy koszty teleporady z kardiologiem, endokrynologiem, onkologiem, lekarzem rodzinnym, ginekologiem, wenerologiem, położną, pulmonologiem, dietetykiem, dermatologiem, ortopedą, diabetologiem	2 konsultacje na 1 ubezpieczonego na jedno i wszystkie zdarzenia
3.	pomoc psychologa	jeśli w wyniku traumatycznej sytuacji mającej miejsce w okresie ochrony ubezpieczeniowej będziesz potrzebować pomocy psychologa lub psychiatry, zorganizujemy i opłacimy koszty takich wizyt; za sytuację traumatyczną rozumiemy powstałe w okresie udzielanej ochrony śmierć, próbę samobójczą lub zdiagnozowanie poważnego zachorowania, które dotyczą Ciebie lub Twojej osoby bliskiej	3 konsultacje na 1 ubezpieczonego – wizyta stacjonarna lub online na jedno i wszystkie zdarzenia
4.	organizacja procesu dostosowania społecznego po nieszczęśliwym wypadku	jeśli w okresie udzielanej ochrony ulegniesz nieszczęśliwemu wypadkowi, który spowoduje trwałą niepełnosprawność i będzie konieczne dostosowanie do życia po tym wypadku, zapewnimy Ci: <ol style="list-style-type: none"> <li>1) informacje o kursach użytkownika wózka inwalidzkiego;</li> <li>2) pomoc w skontaktowaniu się z fundacjami wsparcia, które pomagają w dostosowaniu społecznym;</li> <li>3) pomoc w organizacji sprzętu rehabilitacyjnego.</li> </ol>	bez limitu

5.	infolinia medyczna	jeśli w okresie udzielanej ochrony ulegniesz nieszczęśliwemu wypadkowi lub zachorujesz, umożliwiamy Ci przeprowadzenie rozmowy z lekarzem, który udzieli Ci ustnej informacji co do dalszego postępowania po wypadku lub chorobie. Informacje udzielone Ci przez lekarza nie mają charakteru diagnostycznego. Dodatkowo udzielimy Ci informacji medycznej o: 1) danym schorzeniu, zastosowanym leczeniu, nowoczesnych metodach leczenia w ramach obowiązujących w Polsce przepisów; 2) badaniach kontrolnych dla grup wiekowych o podwyższonym ryzyku zachorowań; 3) działaniu leków (stosowanie, odpowiedniki, skutki uboczne, interakcje z innymi lekami, możliwości przyjmowania w czasie ciąży i laktacji)	bez limitu
6.	pomoc psychologiczna i prawna	w sytuacji, gdy w okresie udzielanej ochrony doznasz lub będziesz ofiarą: 1) znieważenia lub zniesławienia w sieci; 2) cyberbullingu, cybermobbingu (gnębienie w wirtualnej przestrzeni); 3) agresywnego, obraźliwego działania w sieci (np. komentarze lub opinie na temat Twojej osoby); 4) rozpowszechniania o Tobie nieprawdziwych lub niepożądanych prywatnych informacji w sieci lub rozpowszechnianie w sieci Twoich zdjęć; 5) deepfake (czyli techniki obróbki obrazu, której istnieje możliwość dopasowania twarzy do innego ciała); 6) szantażu; 7) innych działań przemocowych w sieci w stosunku do Ciebie, to 8) zorganizujemy dla Ciebie konsultacje psychologiczne – w formie wideo rozmowy, rozmowy telefonicznej lub czatu online albo w formie odpowiedzi mailowych; 9) zapewnimy Ci odpowiednie wsparcie prawne - w formie porady telefonicznej, w procesie: a) interwencyjnym; b) zgłoszenia przypadku do organów ścigania; c) zawezwania do zaprzestania działań; d) zawezwania do usunięcia wpisu lub komentarza; e) żądania blokady konta mailowego lub społecznościowego; f) wezwania do naprawienia szkody; 10) pomożemy także i wesprzemy Cię - w formie przekazania wzoru pisma, przy: a) sporządzeniu reklamacji, uzupełnieniu formularzy, powiadomień i zgłoszeń wymaganych do powiadomienia o zaistnieniu zdarzenia w sieci; b) opracowaniu dokumentów do organów ścigania o możliwości popełnienia przestępstwa; c) konkretyzacji roszczeń z tytułu zadośćuczynienia w stosunku do sprawcy zachowania; Porady udzielamy do 24 h od zgłoszenia. Konsultacje psychologiczne lub zgłoszenie problemu prawnego organizujemy od poniedziałku do piątku w godz. 8:00-20:00 z wyjątkiem dni wolnych od pracy oraz 24 i 31 grudnia.	2 sytuacje. W ramach jednej sytuacji gwarantujemy: 1) dwie konsultacje po 30 min wsparcia psychologicznego; 2) nielimitowane wsparcie prawne.
7.	infolinia weterynaryjna	udzielimy Ci informacji o: 1) lecznicach całodobowych; 2) specjalistycznych poradniach weterynaryjnych; 3) sklepach ze specjalistyczną karmą; 4) żywieniu zwierząt, profilaktyki i problemach behawioralnych;	bez limitu

6. Sumy i limity zmniejszają się o każdą usługę, która została zrealizowana. Ale nie zmniejszają się limity infolinii medycznej i weterynaryjnej.

#### Kiedy nie odpowiadamy za szkody, czyli jakie są ograniczenia naszej odpowiedzialności

7. Nie odpowiadamy za szkody powstałe:
- 1) w wyniku posługiwania się bronią palną lub udziału w polowaniach;
  - 2) w wyniku posługiwania się wszelkiego rodzaju materiałami wybuchowymi lub pirotechnicznymi;
  - 3) w wyniku pełnienia obowiązków wojskowych przez jakiegokolwiek służby mundurowe podczas działań wojennych, konfliktów zbrojnych;
  - 4) kiedy bierzesz czynny udział w bójce, zamieszkach, rozruchach, aktach terroru lub sabotażu;
  - 5) kiedy bierzesz czynny udział w zawodach pojazdów silnikowych (w tym żużlowych, kartingowych, i samochodowych), rajdach, jazdach próbnych i testowych lub gdy wykonujesz zadania kaskaderskie;
  - 6) w związku z wyczynowym uprawianiem sportu lub uprawianiem sportów wysokiego ryzyka;
  - 7) w wyniku chorób i wad wrodzonych lub wad rozwojowych, gdy miały wpływ na powstanie obrażenia urazowego;
  - 8) na skutek leczenia usprawniającego.

#### Przykład:

Nie wypłacimy świadczenia, jeżeli wskutek masażu lub rehabilitacji, którym się poddajesz, dojdzie u Ciebie do uszkodzenia ciała.

8. Nie obejmujemy ochroną następstw uszkodzeń ciała spowodowanych leczeniem lub zabiegami leczniczymi. Nie ma znaczenia, kto je wykonywał.

#### Klauzula nr 17 UBEZPIECZENIE ASSISTANCE PODSTAWOWY – ASSISTANCE DOM I DO- RADZ TWO ROLNE

##### Co i w jakim zakresie ubezpieczamy oraz jakie są limity naszej odpowiedzialności

1. Przedmiotem ubezpieczenia są koszty, które ponosimy za Ciebie, aby zorganizować pomoc i udzielić Ci jej za pośrednictwem Centrum Alarmowe: go w razie uszkodzenia, zniszczenia, utraty lub awarii mienia. Usługi te świadczymy, kiedy ubezpieczysz budynek mieszkalny w zakresie obowiązkowym.

#### Informacja:

Ubezpieczenie assistance nie dotyczy budynków w budowie lub przebudowie, nadbudowie lub remoncie, budowli oraz domów letniskowych.

2. Z assistance korzystasz, gdy na skutek uszkodzenia, zniszczenia, utraty lub awarii mienia:
  - 1) niezwłocznie interweniujemy, aby udzielić Ci pomocy w zakresie pomocy interwencyjnej i pomocy po szkodzie;
  - 2) wymieniamy zamki lub awaryjnie otwieramy drzwi;
  - 3) pomagamy usunąć awarię sprzętu RTV, AGD i PC – gdy nie chroni go gwarancja producenta.

#### Informacja:

Sprzęt RTV, który chronimy, to urządzenia audio-wideo zasilane wyłącznie z sieci elektrycznej (bez zasilania akumulatorowego lub bateryjnego), odbiorniki telewizyjne, odtwarzacze wideo i DVD (z wyjątkiem konsoli do gier), zestawy kina domowego, zestawy muzyczne.



**Informacja:**

Sprzęt AGD, który chronimy, to kuchnie lub piekarniki gazowe i elektryczne, pralki, pralko-suszarki, elektryczne suszarki ubraniowe, chłodziarki, chłodziarko-zamrażarki, zamrażarki, zmywarki.

**Informacja:**

Sprzęt PC, który chronimy, to komputer stacjonarny wraz z monitorem, komputer przenośny.

3. Nasza pomoc polega na tym, że organizujemy usługi oraz dojazd odpowiedniego specjalisty oraz pokrywamy koszty jego pracy.
4. Jeśli nie można usunąć awarii sprzętu RTV, AGD lub PC w miejscu ubezpieczenia, dodatkowo pokrywamy koszt transportu tego sprzętu z miejsca ubezpieczenia do autoryzowanego serwisu i z powrotem.

5. Limity świadczeń określiliśmy na jedno zdarzenie ubezpieczeniowe, które wystąpiło w okresie ubezpieczenia wskazanym w dokumencie ubezpieczenia.
6. Jeżeli na skutek jednego zdarzenia ubezpieczeniowego potrzeba interwencji kilku specjalistów różnych specjalności, to interwencję każdego z nich traktujemy jako odrębne świadczenie. Każde takie świadczenie wliczamy do limitu świadczeń.
7. To – jaki rodzaj i zakres usług świadczymy oraz jakie są limity naszej odpowiedzialności zależy od zakresu ubezpieczenia **budynku mieszkalnego**, który jest głównym przedmiotem ubezpieczenia. Szczegóły znajdziesz w tabeli poniżej.

**Tabela 1. Rodzaje i zakresy usług oraz limity naszej odpowiedzialności w assistance podstawowym, gdy ubezpieczasz budynek mieszkalny.**

Lp.	Rodzaj usługi zakres usług, specjalista	Limit odpowiedzialności w zależności od zakresu ubezpieczenia budynku mieszkalnego	
		Obowiązkowy	Obowiązkowy z rozszerzeniem o Ryzyka nazwane albo Wszystkie ryzyka
1.	<b>Pomoc interwencyjna</b>		
	a) dekarz b) elektryk c) hydraulik d) murarz e) stolarz f) szklarz g) technik urządzeń grzewczych h) technik urządzeń klimatyzacyjnych technik lub monter paneli fotowoltaicznych lub kolektorów słonecznych, jeśli objęliśmy je ochroną	do 600 zł, maksymalnie 1 interwencja specjalisty każdej specjalności  Usługa obejmuje organizację interwencji, dojazd specjalisty, koszt robocizny oraz koszt niezbędnych materiałów. koszt materiałów pokrywamy maksymalnie do 200 zł.	do 1 000 zł, maksymalnie 2 interwencje specjalisty każdej specjalności  Usługa obejmuje organizację interwencji, dojazd specjalisty, koszt robocizny oraz koszt niezbędnych materiałów. koszt materiałów pokrywamy maksymalnie do 600 zł.
		Niezbędne materiały to: szyby, zawiasy, kleje, śruby, pianki montażowe, silikon, wężyki przyłączeniowe i folie paroizolacyjne.	
2.	<b>Wymiana zamków lub awaryjne otwarcie drzwi</b>		
	a) wymiana zamków b) otwarcie drzwi	do 600 zł, maksymalnie 1 interwencja	do 600 zł, maksymalnie 1 interwencja  Usługa obejmuje dodatkowo koszt zamków lub wkładek do zamków, które specjalista wymienił na zamki o takich samych lub najbardziej zbliżonych parametrach, jakie miały zamki uszkodzone.
3.	<b>Pomoc po szkodzie w mieniu</b>		
	a) powrót do domu	do 500 zł, maksymalnie raz	do 1 000 zł, maksymalnie raz
	b) dozór mienia	przez 48 godz. i do 500 zł, maksymalnie raz	przez 74 godz. i do 1 000 zł, maksymalnie raz
	c) transport mienia	do 1 000 zł, maksymalnie raz	do 1 500 zł, maksymalnie raz
	d) przechowanie mienia	do 1 000 zł, maksymalnie raz	do 1 000 zł, maksymalnie raz
	e) transport ubezpieczonego	do 500 zł, maksymalnie raz	do 1 000 zł, maksymalnie raz
	f) zakwaterowanie ubezpieczonego	do 4 000 zł, maksymalnie raz	do 6 000 zł, maksymalnie raz
4.	<b>Pomoc w razie awarii sprzętu AGD, RTV, PC</b>		
	a) pomoc w razie awarii sprzętu RTV b) pomoc w razie awarii sprzętu AGD c) pomoc w razie awarii sprzętu PC	Usługa dotyczy wyłącznie sprzętu, który w dniu szkody ma maksymalnie 6 lat: do 500 zł, maksymalnie 1 interwencja.	Usługa dotyczy wyłącznie sprzętu, który w dniu szkody ma maksymalnie 8 lat: do 1 000 zł, maksymalnie 1 interwencja, w tym koszt części do 500 zł.

5.	<b>Pomoc w cyberprzestrzeni</b>		
	a) pomoc, by poprawić bezpieczeństwo na portalach społecznościowych b) pomoc w razie włamania na konto na portalu społecznościowym c) pomoc w razie włamania do skrzynki e-mail d) pomoc w razie utraty telefonu komórkowego e) pomoc, gdy otrzymasz podejrzany e-mail lub otworzysz podejrzany załącznik	maksymalnie 3 interwencje	maksymalnie 3 interwencje
6.	<b>Pomoc informatyczna</b>		
	a) pomoc, gdy używasz komputera stacjonarnego (desktopa) albo mobilnego (laptopa) b) pomoc, gdy używasz telefonu	maksymalnie 1 interwencja	maksymalnie 1 interwencja
7.	<b>Informowanie o obowiązkowych przeglądach nieruchomości oraz ich organizacja</b>		
	a) informowanie na temat obowiązkowych przeglądów	bez limitu	bez limitu
	a) zorganizowanie przeglądu instalacji	maksymalnie 1 usługa	maksymalnie 2 usługi
8.	<b>Informowanie o numerach telefonów</b>		
	a) informowanie o numerach telefonów służb publicznych b) informowanie o numerach telefonów specjalistów	bez limitu	bez limitu
9.	<b>Deratyzacja lub dezynsekcja</b>		
	a) zorganizowanie profesjonalnej deratyzacji i udział w pokryciu kosztów tej usługi b) zorganizowanie profesjonalnej dezynsekcji oraz usunięcia gniazd os lub szerszeni, i udział w pokryciu kosztów tej usługi	250 zł maksymalnie 1 usługa	600 zł maksymalnie 1 usługa
10.	<b>Usługi doradcze dla rolników w ramach Planu Strategicznego dla Wspólnej Polityki Rolnej na lata 2023-2027</b>		
	a) płatności bezpośrednie b) ekoschematy c) interwencje rolno-środowiskowo-klimatyczne d) rolnictwo ekologiczne	teleporada lub email maksymalnie 1 usługa	teleporada lub email maksymalnie 2 usługi

8. **Pomocy interwencyjnej** udzielamy Ci, gdy dojdzie do zdarzenia ubezpieczeniowego, w którym trzeba jak najszybciej zacząć działać, aby zapobiec szkodzie lub ograniczyć jej wielkość. Organizujemy pomoc w miejscu ubezpieczenia. Wysyłamy do Ciebie specjalistów tej specjalności, której dotyczą uszkodzenia. W tabeli poniżej wskazujemy, z jakiej pomocy i kiedy możesz skorzystać.

**Tabela 2. Interwencje specjalistyczne**

Lp.	Specjalista	Powód interwencji
1.	dekarz	uszkodzenie dachu ubezpieczonego budynku mieszkalnego.
2.	elektryk	uszkodzenie instalacji elektrycznej
3.	hydraulik	uszkodzenie instalacji wodociągowo-kanalizacyjnej, które powstało w następstwie zdarzenia ubezpieczeniowego lub awarii; hydraulik interweniuje, aby zapobiec zalaniu albo zmniejszyć jego rozmiar

4.	murarz	uszkodzenie zewnętrznych i wewnętrznych ścian budynku mieszkalnego
5.	stolarz	uszkodzenie stolarki okiennej lub drzwiowej
6.	szklarz	uszkodzenie szyb okiennych lub drzwiowych
7.	technik urządzeń grzewczych	awaria urządzeń grzewczych, która powoduje, że w budynku mieszkalnym spada temperatura lub nie ma ciepłej wody
8.	technik urządzeń klimatyzacyjnych	awaria urządzeń klimatyzacyjnych w budynku mieszkalnym
9.	technik lub monter paneli fotowoltaicznych lub kolektorów słonecznych	awaria paneli fotowoltaicznych lub kolektorów słonecznych w miejscu ubezpieczenia

9. **Wymiana zamków lub awaryjne otwarcie drzwi** obejmuje usługi, które z nami wcześniej uzgodnisz i które zaakceptujemy. Są to:

- 1) **wymiana zamków** – organizujemy dojazd ślusarza i pokrywamy koszty jego pracy. Ślusarza wzywamy, aby wymienić zamek albo zamki lub wkładki do zamków w drzwiach wejściowych do ubezpieczonych budynków mieszkalnych. Robimy to, jeżeli wymiana jest konieczna, bo doszło do:
  - a) kradzieży kluczy lub
  - b) włamania przez drzwi wejściowe, podczas którego uszkodzono zamek albo zamki i które to włamanie zgłosiłeś na policję, lub
  - c) awarii lub uszkodzenia zamka albo zamków, niezwiązanych z czynem karalnym;
- 2) **otwarcie drzwi** – organizujemy dojazd ślusarza i pokrywamy koszty jego pracy. Ślusarza wzywamy, aby otworzył drzwi wejściowe do ubezpieczonych budynków mieszkalnych. Robimy to, jeżeli nie możesz otworzyć drzwi, bo:
  - a) zgubiłeś klucz lub
  - b) drzwi się zatrzasnęły.

10. **Pomoc po szkodzie w mieniu** obejmuje usługi, które z nami wcześniej uzgodnisz i które zaakceptujemy. Są to:

- 1) **powrót do domu** – organizujemy Twój przejazd do miejsca ubezpieczenia i pokrywamy jego koszty – gdy jesteś w podróży w Polsce co najmniej 50 km od miejsca ubezpieczenia, a w ubezpieczonym budynku mieszkalnym na skutek zdarzenia ubezpieczeniowego doszło do szkody i Twoja obecność tam jest niezbędna;
- 2) **dozór mienia** – organizujemy dozór mienia i pokrywamy koszty tego dozoru – gdy na skutek zdarzenia ubezpieczeniowego, trzeba zabezpieczyć ubezpieczony budynek mieszkalny przed kradzieżą lub kradzieżą z włamaniem, bo jest nią zagrożone;
- 3) **transport mienia** – organizujemy przewóz mienia i pokrywamy koszty tego przewozu – gdy na skutek zdarzenia ubezpieczeniowego trzeba zabezpieczyć ocalałe mienie, które jest w ubezpieczonym budynku mieszkalnym. W ramach tej usługi wywozimy mienie i przywozimy je z powrotem do miejsca ubezpieczenia, jeśli budynek mieszkalny nadaje się do zamieszkiwania. Przewozimy mienie samochodem o ładowności do 3,5 tony do miejsca składowania w Polsce, które wskazujesz, w odległości do 100 km od miejsca ubezpieczenia;
- 4) **przechowanie mienia** – pokrywamy koszty przechowywania mienia, które po zajściu zdarzenia ubezpieczeniowego w ubezpieczonym budynku mieszkalnym zostało przewiezione do miejsca składowania w Polsce, wskazanego przez Centrum Alarmowe;
- 5) **transport ubezpieczonego** – organizujemy przejazd Twój lub Twoich osób bliskich maksymalnie do 100 km od miejsca ubezpieczenia do hotelu, hostelu, pensjonatu, który wskazuje Centrum Alarmowe, lub domu albo lokalu zastępczego, który wskazujesz Ty lub Twoja osoba bliska. Pokrywamy też koszty tego przejazdu. Robimy to – gdy na skutek zdarzenia ubezpieczeniowego budynek mieszkalny, który ubezpieczamy, jest w takim stanie, że nie można w nim dalej mieszkać. Usługa obejmuje również przejazd Twój lub Twoich osób bliskich z powrotem do miejsca ubezpieczenia i zwrot kosztów tego przejazdu, jeśli budynek mieszkalny nadaje się znowu do zamieszkiwania;
- 6) **zakwaterowanie ubezpieczonego** – rezerwujemy pobyt Tobie i Twoim osobom bliskim w hotelu, hostelu, pensjonacie, domu lub lokalu zastępczym i pokrywamy jego koszty – gdy na skutek zdarzenia ubezpieczeniowego budynek mieszkalny, który jest wskazany jako miejsce ubezpieczenia, jest w takim stanie, że nie można w nim dalej mieszkać. O miejscu zakwaterowania decyduje Centrum Alarmowe. Uwzględnia ono w możliwie najwyższym stopniu potrzeby Twoje i Twoich osób bliskich. W takiej sytuacji nasz przedstawiciel musi potwierdzić, że budynek mieszkalny jest zniszczony lub uszkodzony tak, że nie można w nim dalej mieszkać.

11. **Pomoc w razie awarii sprzętu AGD, RTV, PC** polega na tym, że:

- 1) organizujemy dojazd specjalisty, gdy dojdzie do awarii sprzętu AGD, RTV lub PC, która powoduje, że nie można prawidłowo z niego korzystać;
- 2) pokrywamy koszty:
  - a) dojazdu specjalisty i robocizny (w zależności od wariantu ubezpieczenia), jeśli specjalista naprawia sprzęt radiowy, telewizyjny, artykuły gospodarstwa domowego, komputery stacjonarne z monitorem, laptopy – które są w miejscu ubezpieczenia;
  - b) części do wymiany w wariantcie Wszystkie ryzyka.

#### Informacja:

Specjalista nie naprawia sprzętów, gdy:

- do awarii doszło na skutek użytkowania sprzętu niezgodnie z instrukcją obsługi lub na skutek bezpośredniego działania człowieka;
- sprzęt w dniu awarii ma ponad 6 albo ponad 8 lat (zob. Tabela 1);
- sprzętu używasz do prowadzenia działalności gospodarczej lub pracy i nie jest on Twoją własnością oraz
- zdarzenie losowe jest objęte gwarancją producenta.

Jeśli nie możemy naprawić sprzętu w miejscu ubezpieczenia, pokrywamy koszty jego transportu i pomagamy zorganizować jego naprawę w najbliższym serwisie naprawczym.

12. **Pomoc w cyberprzestrzeni** to całodobowa usługa zdalna. Udziela Ci jej Centrum Alarmowe za pośrednictwem aplikacji, którą instalujesz na swoim komputerze, lub telefonicznie. Otrzymujesz ją, gdy:

1) potrzebujesz **zwiększyć bezpieczeństwo na portalach społecznościowych** – pomagamy:

- a) ustawić hasło zgodne z polityką bezpieczeństwa danego portalu;
- b) dodatkowo zabezpieczyć konto za pomocą weryfikacji dwuetapowej;
- c) przeanalizować lokalizację logowania do kont (nieautoryzowany dostęp);
- d) ustawić prywatność (profile publiczne, prywatne);
- e) usunąć niepożądane aplikacje, gry, witryny i reklamy;
- f) procesować ewentualne płatności;
- g) skonfigurować powiadomienia o nierozpoznanych logowaniach,
- h) szyfrować wiadomości z powiadomieniami;

2) wykryjesz **włamanie na konto na portalu społecznościowym** – informujemy Cię:

- a) jak postępować po kradzieży danych;
- b) jak zabezpieczyć pozostałe konta oraz dostępny, m.in. do bankowości internetowej;
- c) kogo zawiadomić o włamaniu;
- d) jakich dokumentów potrzebujesz, aby odzyskać profil;
- e) jak unikać podobnych sytuacji w przyszłości;

3) wykryjesz **włamanie do swojej skrzynki e-mail:**

- a) informujemy Cię, jak odzyskać dostęp do skrzynki;
- b) za Twoją zgodą zdalnie informujemy Cię, jak zabezpieczyć komputer, aby uniknąć podobnych sytuacji w przyszłości;
- c) pomagamy rekonfigurować skrzynkę e-mail;
- d) pomagamy dodatkowo zabezpieczyć skrzynkę – za pomocą weryfikacji dwuetapowej i podpięcia dodatkowego zewnętrznego adresu e-mail;

#### Informacja:

Weryfikacja dwuetapowa to dodatkowe zabezpieczenie konta na wypadek kradzieży hasła. Gdy ją włączysz, możesz logować się na swoje konto w dwóch etapach, czyli za pomocą:

- informacji, które znasz (na przykład hasła);
- kodu wysłanego na inne urządzenie (na przykład na telefon) lub innego sposobu weryfikacji.

#### Informacja:

Podpięcie dodatkowego adresu oznacza że w skrzynce A możesz również odbierać wiadomości ze skrzynki B.

4) **utracisz telefon komórkowy:**

- a) informujemy Cię, jak zablokować telefon oraz kartę SIM (jeśli masz telefon Apple);
- b) sprawdzamy, czy można w nim zdalnie wykasować dane oraz umieścić ostrzeżenie o tym, że telefon został skradziony;

5) dostaniesz **podejrzany e-mail** lub otworzysz **podejrzany załącznik:**

- a) zdalnie sprawdzamy w bezpiecznym zewnętrznym środowisku, czy e-mail lub załącznik zawierał złośliwe oprogramowanie. W tym celu weryfikujemy:
  - i) domenę nadawcy,
  - ii) serwer nadawcy,
  - iii) treść wiadomości,
  - iv) plik,

- b) informujemy Cię, na czym polega phishing e-mailowy;  
 c) pomagamy ustawić reguły pocztowe;  
 d) pomagamy skonfigurować reguły antyspamowe;  
 e) pomagamy zabezpieczyć program do obsługi poczty, aby uniknąć podobnych sytuacji w przyszłości.
13. **Pomoc informatyczna** to całodobowa usługa zdalna. Udziela Ci jej Centrum Alarmowe za pośrednictwem aplikacji, którą instalujesz na swoim komputerze, lub telefonicznie. Otrzymujesz ją, gdy masz problem z:
- komputerem stacjonarnym** (desktopem) lub **mobilnym** (laptopem), które są nieuszkodzone i których używasz zgodnie z przeznaczeniem. W takiej sytuacji:
    - zdalnie konfigurujemy dowolny program pocztowy;
    - pomagamy obsłużyć pakiet MS Office (wszystkie wersje producenta – wsparcie merytoryczne i techniczne);
    - pomagamy skorzystać z komunikatorów VoIP (Skype, Lync, 3CX, Messenger, WhatsApp oraz inne – wsparcie merytoryczne i techniczne);
    - pomagamy obsłużyć kanały Social Media (wsparcie merytoryczne);
    - pomagamy obsłużyć systemy operacyjne Windows oraz Mac (dostępne wersje – wsparcie merytoryczne i techniczne);
    - instalujemy oraz odinstalowujemy oprogramowanie;
    - szkolimy w zakresie dobrych praktyk w obsłudze komputera i systemów operacyjnych;
    - diagnostujemy i naprawiamy niewłaściwie działające oprogramowanie w razie awarii urządzenia;
    - pomagamy obsłużyć, zainstalować i skonfigurować urządzenia;
    - sprawdzamy poziom bezpieczeństwa komputera – skanujemy go w poszukiwaniu wirusów, na Twoje życzenie instalujemy odpłatne lub darmowe programy antywirusowe;
    - zdalnie pomagamy usuwać z urządzeń wirusy komputerowe lub innego rodzaju potencjalnie niebezpieczne oprogramowanie;
    - przyspieszamy działanie komputera – optymalizujemy szybkość pracy systemu operacyjnego;
    - doradzamy, jak wybrać nowe urządzenie;
    - ustawiamy kontrolę rodzicielską, czyli:
      - weryfikację stron internetowych, które odwiedza dziecko;
      - kontrolę na popularnych przeglądarkach internetowych;
      - blokadę stron internetowych, które wybrał rodzic lub opiekun – dostęp tylko gdy rodzic elektronicznie go zaakceptuje;
      - stworzenie osobnego konta z ograniczonymi uprawnieniami systemowymi;
      - skanowanie antywirusowe i malware;
      - weryfikacja nielegalnego oprogramowania i usunięcie go na Twoje życzenie;
- 2) **telefonem**, który jest nieuszkodzony i którego używasz zgodnie z przeznaczeniem. W takiej sytuacji pomagamy:
- skonfigurować pocztę (wsparcie telefoniczne);
  - skonfigurować chmurę;
  - zaktualizować systemy operacyjne (wsparcie telefoniczne lub instrukcje);
  - obsłużyć telefon i urządzenia mobilne typu tablet z systemami iOS, Android, Windows (wsparcie merytoryczne);
  - pobrać oraz zainstalować aplikację;
  - skonfigurować płatności przez telefon.
14. Informacja oraz organizacja **przeeglądów obowiązkowych** nieruchomości polega na tym, że:
- informujemy** o obowiązku przeglądów instalacji, który wynika z przepisów prawa budowlanego;
  - organizujemy**:
    - przeegląd instalacji gazowej lub elektrycznej lub kontrolę przewodów kominowych, zgodnie z przepisami prawa budowlanego, lub
    - usługę czyszczenia komina w miejscu ubezpieczenia.
 Odbywa się to w terminie, który z Tobą uzgadniamy. Nie pokrywamy kosztów dojazdu specjalisty ani kosztów przeglądu i wymiany części.
15. **Informacja o numerach telefonów** polega na tym, że podajemy Ci numery:
- służb publicznych, które chcesz poinformować o szkodzie;
  - usługodawców, którzy działają najbliżej miejsca ubezpieczenia: dekarza, elektryka, glazurnika, hydraulika, malarza, murarza, opiekuna, parkieciarza, pomocy domowej, specjalisty AGD, RTV, PC, stolarza, szklarza, ślusarza, technika urządzeń grzewczych, technika urządzeń klimatyzacyjnych.
16. **Usługi doradcze dla rolników** w ramach Planu Strategicznego dla Wspólnej Polityki Rolnej na lata 2023-2027 są prowadzone w formie teleporady czyli rozmowy telefonicznej lub przez korespondencję e-mail. W czasie takiej konsultacji z ekspertem możesz dowiedzieć się:
- czy są dostępne dotacje (dofinansowania) w danym roku w temacie porady, którym jesteś zainteresowany;
  - kiedy są planowane nabory w tym temacie;
  - jakie są zasady programu;
  - czy spełniasz kryteria dostępu do programu;
  - jak wygląda proces ubiegania się o dotacje w tym temacie;
  - jakie są dostępne dotacje (dofinansowania) dla rolnika na dany rok wg przyjętego harmonogramu naborów w Planie Strategicznym dla Wspólnej Polityki Rolnej na lata 2023-2027.

Tabela 3. Katalog usług doradczych dla rolników

Tytuł usługi doradczej w ramach Planu Strategicznego dla Wspólnej Polityki Rolnej na lata 2023-2027	Numer interwencji określony w Planie Strategicznym dla Wspólnej Polityki Rolnej na lata 2023-2027	Forma usługi
<b>1. Płatności bezpośrednie:</b>	<b>I.1, I.2, I.3</b>	
a) podstawowe wsparcie dochodów	I.1	teleporada (rozmowa telefoniczna do 45 min.), lub korespondencja e-mail
b) płatność redystrybucyjna	I.2	
c) płatność dla młodych rolników	I.3	
<b>2. Ekoschematy:</b>	<b>I.4.1, I.4.2, I.4.3, I.4.4, I.4.5, I.4.6</b>	
a) obszary z roślinami miododajnymi	I.4.1	teleporada (rozmowa telefoniczna do 45 min.), lub korespondencja e-mail
b) rolnictwo węglowe i zarządzanie składnikami odżywczymi	I.4.2	
c) prowadzenie produkcji roślinnej w systemie Integrowanej Produkcji Rolnej	I.4.3	
d) biologiczna ochrona upraw	I.4.4	
e) retencjonowanie wody na trwałych użytkach zielonych	I.4.5	
f) dobrostan zwierząt	I.4.6	

<b>3. Interwencje rolno-środowiskowo-klimatyczne:</b>	<b>I.8.1, I.8.2, I.8.3, I.8.4, I.8.5, I.8.6, I.8.7</b>	
a) ochrona cennych siedlisk i zagrożonych gatunków na obszarach Natura 2000	I.8.1	
b) ochrona cennych siedlisk i zagrożonych gatunków poza obszarami Natura 2001	I.8.2	teleporada (rozmowa telefoniczna do 45 min.), lub korespondencja e-mail
c) ekstensywne użytkowanie łąk i pastwisk na obszarach Natura 2000	I.8.3	
d) zachowanie sadów tradycyjnych odmian drzew owocowych	I.8.4	
e) zachowanie zagrożonych zasobów genetycznych roślin w rolnictwie	I.8.5	
f) zachowanie zagrożonych zasobów genetycznych zwierząt w rolnictwie	I.8.6	
g) bioróżnorodność na gruntach ornych	I.8.7	
<b>4. Rolnictwo ekologiczne</b>	<b>I.8.11</b>	teleporada (rozmowa telefoniczna do 45 min.), lub korespondencja e-mail

#### Kiedy nie odpowiadamy za szkody, czyli jakie są ograniczenia naszej odpowiedzialności

- Ubezpieczenie assistance nie dotyczy budynków w budowie, budynków gospodarczych, małych budynków, budowli, budowli w budowie oraz domów letniskowych, które ubezpieczamy.
- Nie pokrywamy kosztów pracy specjalistów, gdy zostaną wezwani przez Ciebie do:
  - udroźnienia zapchanego kranu, armatury, umywalki i zlewu, prysznicza, brodzika, wanny, odpływu, instalacji WC i urządzeń gospodarstwa domowego wraz z ich sztywnymi lub elastycznymi podłączeniami do instalacji wodociągowo-kanalizacyjnej;
  - konserwacji urządzenia oraz stałych elementów;
  - naprawy uszkodzenia żarówek, przedłużaczy, zasilaczy;
  - napraw mechanizmów i urządzeń elektronicznych, elektrycznych, mechanicznych, automatycznych oraz hydraulicznych wykraczających poza opis interwencji specjalisty zawarty w Tabeli 2;
  - przeprowadzenia prac z użyciem sprzętu budowlanego oraz specjalistycznego np.: Koparki, wywrotki, betoniarki, dźwigi, podnośniki, ciężarówka, spychacz, cysterny, pojazdy asenizacyjne czy „WUKO”.
- Gdy dojdzie do **awarii sprzętu AGD, RTV, PC**:
  - nie naprawiamy uszkodzeń wszelkiego rodzaju oprogramowania, centrali telefonicznych, urządzeń peryferyjnych, urządzeń wielofunkcyjnych, drukarek, skanerów, ploterów, myszy oraz innego sprzętu hardware, którego nie wskazaliśmy w pkt 2 ppkt 3;
  - nie pokrywamy kosztów napraw, które obejmuje gwarancja producenta;
  - nie naprawiamy sprzętu, który nie działa, bo jego elementy i oprogramowanie są niekompatybilne;
  - nie pokrywamy kosztów transportu do autoryzowanego serwisu sprzętu, który jest na gwarancji producenta. Taki sprzęt serwisujesz we własnym zakresie w autoryzowanych punktach serwisowych;
  - nie pokrywamy kosztów czynności, do których zobowiązuje Cię producent, jak np. zainstalowanie sprzętu, konserwacja, instalacja oprogramowania;
  - nie odpowiadamy za naturalne zużycie elementów eksploatacyjnych, jak toner, atrament, bateria lub czytnik lasera;
  - nie odpowiadamy za utratę danych na jakimkolwiek nośniku w wyniku naprawy lub awarii;
  - nie naprawiamy sprzętów, na których masz zainstalowane oprogramowanie bez ważnych licencji;
  - nie naprawiamy uszkodzeń, które powstały, bo:
    - używasz sprzętu, przechowujesz go czy konserwujesz niewłaściwie lub niezgodnie z instrukcją, oraz
    - używasz sprzętu niezgodnie z przepisami bezpieczeństwa – m.in. stosujesz częstotliwości wyższe, niż przewidziano dla danego modelu;
  - nie naprawiamy uszkodzeń i wad sprzętu, które powstały, bo niewłaściwie lub niezgodnie z instrukcją go instalowałeś, naprawiałeś, przerabiałeś, dostrajałeś lub robiłeś w nim zmiany konstrukcyjne;
  - nie naprawiamy uszkodzeń sprzętu – chemicznych, termicznych lub celowych oraz takich, które są skutkiem wad wywołanych takimi uszkodzeniami.
- Nie świadczymy usług assistance**, gdy:
  - szkodą wiąże się z tym, że niewłaściwie konserwujesz przedmiot lub w ogóle go nie konserwujesz;
  - szkodą powstała w wyniku aktu terroru lub siły wyższej, których nie można było przewidzieć i którym nie można było zapobiec;

- za naprawę uszkodzenia lub wady odpowiadają służby administracyjne lub służby pogotowia technicznego, energetycznego, wodociągowo-kanalizacyjnego oraz gazowego;
- szkodą ma związek z działalnością gospodarczą lub gospodarstwem rolnym, w miejscu ubezpieczenia. Ale świadczymy te usługi, gdy ubezpieczamy ruchomości biurowe, które wykorzystujesz w drobnej działalności gospodarczej, którą prowadzisz w budynku mieszkalnym;
- usługa ma polegać na wykonaniu remontu lub częściowego remontu stałych elementów ubezpieczonego budynku mieszkalnego.
- Nie zwracamy kosztów** usług assistance, które **poniosłeś samodzielnie**. Dotyczy to sytuacji, gdy **nie powiadomiłeś Centrum Alarmowego** o szkodzie i nie uzyskałeś jego zgody na opłacenie tych usług w ramach assistance. Nie zwracamy takich kosztów, nawet jeśli są to koszty usług, które obejmujemy ubezpieczeniem, a ich wysokość mieści się w granicach sum ubezpieczenia lub limitów, które wskazaliśmy w Tabeli 1.
- Centrum Alarmowe** nie zastępuje służb publicznych oraz nie odpowiada za ich działalność.

#### Kiedy realizujemy świadczenie

- Gdy zajdzie zdarzenie ubezpieczeniowe, **kontaktujesz się z Centrum Alarmowym**.

#### Informacja:

Numer telefonu Centrum Alarmowego znajdziesz w polisie.

- Zobowiązujemy się zorganizować pomoc interwencyjną:
  - w ciągu 4 godzin od momentu, w którym zgłosisz zdarzenie ubezpieczeniowe Centrum Alarmowemu, lub
  - w terminie, który z Tobą uzgodnimy.
- Będziemy mogli pomóc Ci zdalnie w cyberprzestrzeni lub w kwestiach informatycznych (innych niż telefoniczne) – tylko jeśli zgodzisz się:
  - zainstalować w swoim urządzeniu naszą aplikację, która umożliwi nam zdalną obsługę zlecenia;
  - abyśmy zdalnie udzielili Ci pomocy informatycznej i w tym celu zaakceptujesz komunikat wyświetlony na monitorze Twojego urządzenia.
- W przypadku usług doradczych dla rolników w ramach Planu Strategicznego dla Wspólnej Polityki Rolnej na lata 2023-2027 Centrum Alarmowe, w ciągu maksymalnie 7 dni roboczych od przyjęcia Twojego zlecenia, skontaktuje Cię z ekspertem w zakresie Planu Strategicznego dla Wspólnej Polityki Rolnej na lata 2023-2027.

#### Klauzula nr 18

#### UBEPIECZENIE ASSISTANCE DODATKOWY – ROWER I UTO ASSISTANCE

#### Co i w jakim zakresie ubezpieczamy oraz jakie są limity naszej odpowiedzialności

- Przedmiotem ubezpieczenia są koszty, które ponosimy za Ciebie, aby zorganizować pomoc i Ci jej udzielić za pośrednictwem Centrum Alarmowego. Pomagamy Ci w Polsce, w razie:
  - usterki roweru lub UTO** – polega ona na tym, że nagle i nieprzewidzianie przestają prawidłowo pracować elementy lub zespoły roweru lub UTO. Nie możesz wtedy używać roweru lub UTO zgodnie z ich przeznaczeniem. Nie jest to skutek działania człowieka ani tego, że roweru

lub UTO używano niezgodnie z instrukcją obsługi. Do usterki dochodzi z przyczyn wewnętrznych pochodzenia mechanicznego, elektrycznego, elektronicznego, pneumatycznego lub hydraulicznego. Za usterkę uznajemy również: przebicie lub pęknięcie opony, uszkodzenie koła, rozładowanie akumulatora lub rozładowanie baterii;

- 2) **wypadku na rowerze lub UTO** – jest nim nagłe, niemożliwe do przewidzenia zdarzenie losowe, które polega na tym, że zderzyłeś się z innymi pojazdami, osobami, zwierzętami, przedmiotami lub innymi przeszkoda-

mi albo wyróciłeś się w czasie jazdy i nie mogłeś jechać dalej, bo Twój rower lub UTO zostały uszkodzone.

2. W tabeli poniżej wskazujemy jaki rodzaj i zakres usług świadczymy oraz jakie są limity naszej odpowiedzialności na jedno zdarzenie ubezpieczeniowe. Limity obowiązują w okresach, które ustalamy w umowie ubezpieczenia.

**Tabela 1. Rodzaje i zakresy usług w assistance dodatkowym oraz limity naszej odpowiedzialności**

Lp.	Rodzaj usługi	zakres usługi	Usługi
1.	Pomoc w razie usterki	a) transport do najbliższego punktu ładowania po rozładowaniu baterii w trakcie jazdy	do 500 zł, maksymalnie raz
		b) transport roweru lub UTO do miejsca zamieszkiwania albo serwisu w razie usterki, po której nie możesz jechać dalej	do 500 zł, maksymalnie raz
		c) transport Twój i osób, które Ci towarzyszą, do miejsca zamieszkiwania lub najbliższego serwisu po usterce	do 500 zł, maksymalnie raz
		d) naprawa koła	do 200 zł, maksymalnie raz
2.	Pomoc w razie wypadku	a) transport roweru lub UTO do miejsca zamieszkiwania albo serwisu w razie wypadku, po którym nie możesz jechać dalej	do 700 zł, maksymalnie raz
		b) transport Twój i osób, które Ci towarzyszą, do miejsca zamieszkiwania lub najbliższego serwisu po wypadku	do 700 zł, maksymalnie raz
		c) naprawa roweru lub UTO po wypadku	do 1 000 zł, maksymalnie raz, z udziałem własnym w szkodzie 100 zł
		d) zwrot kosztów wypożyczenia roweru zastępczego	do 200 zł, maksymalnie 2 razy, najdłużej na 7 dni

3. Pomoc w razie **usterki roweru lub UTO** obejmuje:

- 1) **transport do najbliższego punktu ładowania po rozładowaniu baterii w trakcie jazdy** – zorganizujemy transport Twój i roweru lub UTO z miejsca usterki do najbliższej stacji ładowania i pokryjemy koszty tego transportu. Pomoc dotyczy roweru albo UTO, które są Twoją własnością lub które wynajmujesz;
- 2) **transport do miejsca zamieszkiwania albo serwisu w razie usterki, po której nie możesz jechać dalej** – zorganizujemy transport z miejsca usterki do najbliższego punktu naprawczego lub do Twojego miejsca zamieszkiwania, chyba, że wskażesz inne miejsce, które jest bliżej lub w tej samej odległości co Twoje miejsce zamieszkiwania i pokryjemy jego koszty. Pomoc dotyczy:
  - a) roweru lub UTO, które stanowi Twoją własność, oraz
  - b) usterki w odległości powyżej 5 km od Twojego miejsca zamieszkiwania;
- 3) **transport Twój i osób, które Ci towarzyszą, do miejsca zamieszkiwania lub najbliższego serwisu po usterce** – zorganizujemy transport do jednego miejsca Tobie i maksymalnie 5 osobom, które Ci towarzyszą w chwili usterki, o której piszemy w pkt 2, wraz z rowerami lub UTO i pokryjemy jego koszty;
- 4) **naprawę koła** – dotyczy roweru, który jest Twoją własnością – gdy przebijesz oponę lub uszkodzisz koło w odległości powyżej 5 km od Twojego miejsca zamieszkiwania i nie możesz jechać dalej:
  - a) zorganizujemy dojazd specjalisty, który naprawi uszkodzenie na miejscu, i pokryjemy koszty jego dojazdu i pracy. Koszty ewentualnych materiałów i części zamiennych, których użyje, pokrywasz Ty;
  - b) zorganizujemy transport roweru do najbliższego punktu naprawczego i pokryjemy jego koszty – jeśli uszkodzenia nie można naprawić na miejscu. Koszty naprawy w punkcie naprawczym pokrywasz Ty.

4. Pomoc w **wypadku roweru lub UTO** obejmuje:

- 1) **transport do miejsca zamieszkiwania albo serwisu w razie wypadku, po którym nie możesz jechać dalej** – zorganizujemy transport roweru lub UTO do najbliższego punktu naprawczego lub do Twojego miejsca zamieszkiwania, chyba, że wskażesz inne miejsce, które jest bliżej lub w tej samej odległości co Twoje miejsce zamieszkiwania i pokryjemy jego koszty transportu. Pomoc dotyczy:
  - c) roweru lub UTO, które stanowi Twoją własność, oraz
  - d) wypadku w odległości powyżej 5 km od Twojego miejsca zamieszkiwania;
- 2) **transport Twój i osób, które Ci towarzyszą, do miejsca zamieszkiwania lub najbliższego serwisu po wypadku** – zorganizujemy transport niemedyczny do jednego miejsca Tobie i maksymalnie 5 osobom, które Ci towarzyszą w chwili wypadku, o którym piszemy w pkt 1, wraz z rowerami lub UTO i pokryjemy jego koszty;
- 3) **naprawę roweru lub UTO po wypadku** – gdy przetransportowaliśmy rower lub UTO, które są Twoją własnością, z miejsca wypadku do naj-

bliższego punktu naprawczego, zwrócimy Ci udokumentowane koszty naprawy w punkcie naprawczym. Jeśli na skutek wypadku konieczna jest tylko naprawa koła roweru:

- a) zorganizujemy dojazd specjalisty, który naprawi uszkodzenie na miejscu, i pokryjemy koszty jego dojazdu i pracy. Koszty ewentualnych materiałów i części zamiennych, których użyje, pokrywamy my;
  - b) zorganizujemy transport roweru do najbliższego punktu naprawczego i pokryjemy jego koszty – jeśli uszkodzenia nie można naprawić na miejscu. Koszty naprawy w punkcie naprawczym pokrywamy my;
- 4) **zwrot kosztów wypożyczenia roweru zastępczego** – gdy przetransportowaliśmy rower, który stanowi Twoją własność, z miejsca wypadku do najbliższego punktu naprawczego, zwrócimy Ci udokumentowane koszty wypożyczenia roweru zastępczego. Z roweru, który wypożyczysz na nasz koszt, możesz korzystać przez 7 dni, maksymalnie do końca okresu ubezpieczenia.

**Kiedy nie odpowiadamy za szkody, czyli jakie są ograniczenia naszej odpowiedzialności**

5. Nie odpowiadamy za szkody, które powstają, bo:
  - 1) nie przestrzegasz przepisów prawa ruchu drogowego;
  - 2) **wyczynowo uprawiasz sport lub uprawiasz sporty wysokiego ryzyka;**
  - 3) korzystasz z roweru lub UTO w wyścigach, rajdach, zawodach lub treningach do takich wydarzeń;
  - 4) korzystasz z roweru lub UTO niezgodnie z zaleceniami producenta lub instrukcją obsługi;
  - 5) ktoś umyślnie zniszczył rower lub UTO (szkody są skutkiem dewastacji).
6. Nie pokrywamy kosztów tych usług, których nie zorganizowaliśmy za pośrednictwem Centrum Alarmowego.

**Jak realizujemy świadczenie**

7. Gdy dojdzie do zdarzenia ubezpieczeniowego, kontaktujesz się z Centrum Alarmowym.

**Informacja:**  
Numer telefonu Centrum Alarmowego znajdziesz w polisie.

8. Pokrywamy koszty w granicach limitów naszej odpowiedzialności danej usługi assistance (zob. Tabela 1).
9. Pokrywamy koszty tych usług, **które organizujemy** za pośrednictwem Centrum Alarmowego.

## Pakiet AGRO to szeroka ochrona dla rolników i ich majątku

### **Ubezpieczamy:**

- budynki rolnicze
- małe budynki
- budowle
- dobytek rolniczy
- instalacje OZE
- maszyny rolnicze
- domy letniskowe
- nagrobki.

### Mienie ubezpieczamy w zakresie **Ryzyk nazwanych** lub **Wszystkich ryzyk, kradzieży z włamaniem, rozboju.**

### Oferujemy możliwość ubezpieczenia mienia w wartości **rzeczywistej** lub **odtworzeniowej.**

### Maszyny rolnicze ubezpieczamy w wariantcie **Kosztorys** lub **Serwis.**

### Ochroną obejmujemy **stałe elementy budynku rolniczego** od **kradzieży z włamaniem, rozboju.**

## KTO MA OBOWIĄZEK UBEZPIECZENIA?

**Rolnik (osoba fizyczna) jest obowiązany do zawarcia umowy ubezpieczenia OC** rolników z tytułu posiadania gospodarstwa rolnego. Przez rolnika rozumiemy: osobę fizyczną, w której posiadaniu lub współposiadaniu jest gospodarstwo rolne.

## CO ROZUMIEMY PRZEZ GOSPODARSTWO ROLNE?

**Gospodarstwo rolne** - obszar użytków rolnych, gruntów pod stawami oraz sklasyfikowanych jako użytki rolne gruntów pod zabudowaniami, przekraczający łącznie powierzchnię 1,0 ha, jeżeli podlega on w całości lub części opodatkowaniu podatkiem rolnym, a także obszar takich użytków i gruntów, niezależnie od jego powierzchni, jeżeli jest prowadzona na nim produkcja rolna, stanowiąca dział specjalny w rozumieniu przepisów o podatku dochodowym od osób fizycznych.

## UBEZPIECZENIA OBOWIĄZKOWE

### BUDYNKI

### Odszkodowanie za szkody powstałe w budynkach na skutek zdarzeń losowych zdefiniowanych w **ustawie.**

### **Ochroną obejmujemy:**

- budynek rolniczy wraz ze **stałymi elementami**
- budynki **mieszkalne i gospodarcze**, także w wartości **odtworzeniowej**, ze zużyciem technicznym powyżej 10%
- budynki rolnicze **w budowie** (również **bez pokrycia dachem**), **rozbudowie, przebudowie** lub **nadbudowie.**

### Do obowiązkowego ubezpieczenia **budynku mieszkalnego** dodaliśmy Assistance podstawowy - Assistance Dom i doradztwo rolne (bez opłaty dodatkowej składki):

- konsultacje z ekspertem w sprawie pozyskiwania dotacji
- pomoc fachowca w domu (np.: ślusarz, dekarz, elektryk, hydraulik czy technik urządzeń grzewczych)
- wsparcie w przypadku uszkodzenia, zniszczenia, utraty lub awarii mienia.

## ODPOWIEDZIALNOŚĆ CYWILNA

### Ochrona przed skutkami szkód wyrządzonych osobom trzecim w związku z posiadaniem przez rolnika gospodarstwa rolnego. Roszczenia mogą dotyczyć mienia (zniszczenie, utrata), jak i osoby (uszkodzenie ciała, śmierć).

# UBEZPIECZENIA DOBROWOLNE

## MIENIE

- ☑ Ubezpieczamy **dobyttek rolniczy**:
  - mienie ruchome jako ruchomości domowe, narzędzia i urządzenia, materiały i zapasy, sprzęt rolniczy
  - ziemiopłody i zwierzęta gospodarskie.
- ☑ **Naszą ochroną obejmujemy**:
  - **instalacje OZE**: panele fotowoltaiczne, kolektory słoneczne, pompy ciepła, magazyny energii, turbiny wiatrowe oraz mikrobiogazownie rolnicze
  - **mienię od**:
    - **przepięć** np.: mienie ruchome, budynki, budowle, maszyny rolnicze
    - **dewastacji** np.: budynki, mienie ruchome, ziemiopłody, maszyny rolnicze czy zwierzęta w przypadku celowego zranienia, zarażenia lub zabicia
    - **stłuczenia** np.: szyby okienne lub drzwiowe, szklane lub ceramiczne elementy sprzętu AGD, lustra, stałe elementy jak kabiny prysznicowe.

## ZDROWIE

- ☑ **Wyplacimy świadczenia po nieszczęśliwym wypadku (w tym po zawale serca lub udarze mózgu) z tytułu**:
  - trwałego uszczerbku na zdrowiu
  - śmierci (w zależności od wyboru 100% albo 200% sumy ubezpieczenia)
  - pobytu w szpitalu
  - poniesionych kosztów leczenia.
- ☑ **Zorganizujemy i pokryjemy koszty**:
  - świadczeń medycznych po nieszczęśliwym wypadku
  - eksperckiej opinii medycznej
  - chorób odzwierzęcych i wywołanych przez kleszcze.





## OC W ŻYCIU PRYWATNYM

- ✓ **Ochroną obejmujemy rolnika, osoby bliskie oraz pomoc domową.**
- ✓ **Możliwość rozszerzenia ochrony ubezpieczeniowej o szkody związane z:**
  - prowadzeniem prac budowlanych
  - prowadzeniem gospodarstwa agroturystycznego
  - świadczeniem usług międzysąsiedzkich
  - handlem produktami rolniczymi.
- ✓ **Dajemy wsparcie prawnika w ubezpieczeniu kosztów ochrony prawnej.**

## ASSISTANCE

- ✓ **Assistance Zdrowie**
  - zapewniamy telekonsultacje lekarskie oraz dostęp do infolinii medycznej i weterynaryjnej
  - zorganizujemy pomoc psychologa.
- ✓ **Rower i UTO Assistance**
  - zorganizujemy pomoc w przypadku usterki lub wypadku na rowerze lub UTO
  - zapewnimy transport do miejsca zamieszkania lub najbliższego serwisu
  - zorganizujemy dojazd specjalisty i naprawę koła na miejscu.







**Wiener TU S.A. Vienna Insurance Group**  
ul. Wołoska 22A  
02-675 Warszawa

[wiener.pl](http://wiener.pl)

